

- 2
- Kiểm toán Nhà nước đã thể hiện rõ nét vai trò, ngày càng tạo được niềm tin với Đảng, Nhà nước và Nhân dân**
- 4
- Phát huy tinh thần trách nhiệm, đoàn kết, sáng tạo, giữ nghiêm kỷ cương để hoàn thành toàn diện nhiệm vụ chính trị được giao**
- 6
- Hoạt động của Kiểm toán Nhà nước năm 2019- Sự kiện và con số**
- 13
- Điều hành chính sách tài khóa chặt chẽ, hiệu quả, đảm bảo kỷ luật, kỷ cương**
- 14
- Kiểm toán Nhà nước đã có những đóng góp hiệu quả vào việc chấn chỉnh công tác thu ngân sách nhà nước**
- 16
- Tiếp tục khẳng định vị thế, vai trò của Kiểm toán Nhà nước trong nền kinh tế**
- 17
- Kiểm toán Nhà nước cần mở rộng hơn phạm vi hoạt động, tạo ra một thể chế độc lập trong phòng, chống tham nhũng**

QUỐC HỘI
NƯỚC CHXHCN VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 09 tháng 01 năm 2020

THƯ CỦA CHỦ TỊCH QUỐC HỘI NGUYỄN THỊ KIM NGÂN
Gửi cán bộ, công chức, viên chức, người lao động Kiểm toán Nhà nước nhân dịp năm mới 2020 - xuân Canh Tý

Nhân dịp năm mới 2020 và đón xuân Canh Tý, thay mặt Ủy ban Thường vụ Quốc hội, tôi thân ái gửi tới các thể hệ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động ngành Kiểm toán nhà nước lời thăm hỏi thân thiết và lời chúc mừng tốt đẹp nhất!

Năm 2019 đánh dấu chặng đường 25 năm xây dựng và phát triển của Kiểm toán nhà nước với nhiều nỗ lực và thành tựu được ghi nhận. Hoạt động kiểm toán tiếp tục có nhiều đổi mới và ngày càng đi vào chiều sâu, góp phần siết chặt kỷ luật, kỷ cương ngân sách và hoàn thiện thể chế, chính sách. Trong năm qua, Kiểm toán nhà nước cũng đã thể hiện rất tốt vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan kiểm toán tối cao Châu Á (ASOSAI); tham gia có hiệu quả đối với nhiều hoạt động hợp tác quốc tế trong lĩnh vực kiểm toán nhà nước.

Với những kết quả đạt được, Kiểm toán nhà nước đã đóng góp tích cực vào thành tựu chung của đất nước; đồng thời, không ngừng khẳng định vai trò, uy tín của mình, được Đảng, Nhà nước và Nhân dân tin tưởng.

Năm 2020 có ý nghĩa đặc biệt quan trọng với đất nước ta, là năm cuối của nhiệm kỳ với nhiều sự kiện chính trị, ngoại giao quan trọng sẽ diễn ra. Trong bối cảnh đó, nhiệm vụ đặt ra cho ngành Kiểm toán nhà nước càng to lớn và nặng nề hơn, đòi hỏi Kiểm toán nhà nước phải không ngừng nỗ lực, đổi mới hơn nữa để nâng cao chất lượng hoạt động kiểm toán. Đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của Kiểm toán nhà nước cần nâng cao bản lĩnh chính trị, trình độ chuyên môn, đạo đức nghề nghiệp, nỗ lực hoàn thành tốt hơn nữa nhiệm vụ được giao. Đặc biệt, Kiểm toán nhà nước cần tích cực triển khai đưa Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kiểm toán nhà nước vào thực tiễn; tiếp tục triển khai đạt kết quả tốt Chương trình hành động thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021; hoàn thành các mục tiêu đặt ra trong Chiến lược phát triển Kiểm toán nhà nước đến năm 2020.

Với khí thế mới và tiếp tục phát huy truyền thống tốt đẹp của Ngành, tôi tin tưởng rằng, trong năm 2020, Kiểm toán nhà nước sẽ tiếp tục gặt hái được những thành công mới, xứng đáng với niềm tin mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân dành cho.

Trong không khí đầm ấm những ngày xuân năm mới, chúc toàn thể các thể hệ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động Kiểm toán nhà nước cùng gia đình một năm mới có nhiều sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Thân ái,

Nguyễn Thị Kim Ngân
Ủy viên Bộ Chính trị, Chủ tịch Quốc hội
nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam

Thư Tòa soạn

Quý bạn đọc thân mến!

Nhân dịp Tết đến, Xuân về, cùng với bánh chưng xanh, cành đào tươi thắm, nhánh mai vàng, đôi câu đối đỏ, xin được trân trọng giới thiệu cùng quý bạn đọc ấn phẩm đặc biệt Xuân Canh Tý với mong muốn góp phần làm phong phú thêm đời sống tinh thần của những người luôn dành sự quan tâm, yêu mến đối với Báo Kiểm toán trong không khí hân hoan đón chào năm mới.

Nhìn lại năm 2019, đất nước ta đã vượt lên khó khăn, thách thức để giành được những thành tựu toàn diện trên mọi lĩnh vực: chính trị, kinh tế - xã hội, đối ngoại, quốc phòng và an ninh. Trong đó, thành tựu vượt bậc về tăng trưởng kinh tế với GDP tiếp tục đạt trên 7% đã để lại dấu ấn quan trọng trên con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Bên cạnh đó, những thành tựu rất quan trọng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đấu tranh phòng, chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; phòng, chống tham nhũng, lãng phí đã khôi phục lòng tin của nhân dân với Đảng, với sự nghiệp đổi mới, phát triển đất nước.

Những thành tựu trong năm qua tiếp tục khẳng định vị thế và uy tín của đất nước, tạo xung lực mới cho sự nghiệp đổi mới, nhân lên niềm tin của nhân dân đối với Đảng và sự kỳ vọng lớn lao vào một mùa Xuân mới với nhiều thành tựu, thắng lợi mới!

Trong bối cảnh đó, năm vừa qua, Kiểm toán Nhà nước tiếp tục khẳng định vai trò là công cụ quan trọng của Đảng, Nhà nước trong kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công. Để thực hiện tốt vai trò, trọng trách được giao, Kiểm toán nhà nước tiếp tục bám sát định

hướng của Đảng, Nhà nước, đặc biệt là Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội để đổi mới công tác kiểm toán, nâng cao chất lượng trên mọi mặt hoạt động bằng việc triển khai quyết liệt nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp yêu cầu, điều kiện thực tiễn. Công tác kiểm toán năm vừa qua đã đạt được nhiều kết quả nổi bật, góp phần tích cực vào việc siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công, phát huy hiệu quả nguồn lực quốc gia, tích cực phòng, chống tham nhũng và thực hành tiết kiệm, chống lãng phí.

Hòa chung với khí thế vươn lên của đất nước và của Ngành, trong năm qua, Báo Kiểm toán cũng không ngừng đổi mới, cải tiến, tiếp tục vươn lên đáp ứng kỳ vọng và nhu cầu của bạn đọc, thực hiện tốt vai trò là cơ quan ngôn luận của Kiểm toán Nhà nước, diễn đàn của kiểm toán viên và những người quan tâm đối với lĩnh vực

kiểm toán. Năm 2020, tập thể công chức, viên chức và người lao động Báo Kiểm toán quyết tâm đoàn kết, nỗ lực sáng tạo, đột phá vươn lên để thực hiện tốt hơn nữa nhiệm vụ được giao, đáp ứng tốt hơn sự kỳ vọng và mong muốn của bạn đọc.

Trước vẻ đẹp thanh tân của đất trời, giữa nồng nàn hương xuân, hãy mở rộng tâm hồn để cùng nhau kết chặt nghĩa tình, vun đắp khát vọng và tiếp thêm nghị lực bước sang năm mới.

Nhân dịp Xuân mới Canh Tý, Ban Biên tập Báo Kiểm toán trân trọng cảm ơn quý bạn đọc và các cộng tác viên đã luôn tin cậy, đồng hành, cổ vũ trong suốt thời gian qua. Báo Kiểm toán mong muốn và tin tưởng sẽ tiếp tục nhận được sự quan tâm, đóng góp nhiệt tình, trách nhiệm của quý vị.

Kính chúc một năm mới hạnh phúc và thành công! ■

BÁO KIỂM TOÁN

Kiểm toán Nhà nước đã thể hiện rõ nét vai trò, ngày càng tạo được niềm tin với Đảng, Nhà nước và Nhân dân

(Lược ghi ý kiến phát biểu của Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân tại Hội nghị Triển khai nhiệm vụ công tác năm 2020 của KTNN, ngày 08/01/2020)

... Qua nghe Báo cáo và các ý kiến phát biểu tại Hội nghị, tôi cơ bản nhất trí với nhiều nhận định, đánh giá và xin chúc mừng kết quả đạt được năm 2019 của KTNN; đồng thời, cũng nhấn mạnh một số điểm nổi bật sau:

Thứ nhất, tôi ấn tượng với các số liệu như: 100% các cuộc kiểm toán đều phát hành báo cáo kiểm toán trước ngày 31/12/2019 và kiến nghị xử lý tài chính trong năm 2019 là gần 73.000 tỷ đồng (72.837 tỷ đồng), trong đó, kiến nghị tăng thu NSNN là 10.276 tỷ đồng, giảm chi NSNN là 16.829 tỷ đồng. Điều này đã góp phần tích cực vào việc siết chặt kỷ cương, kỷ luật trong quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, chống tham nhũng.

Thứ hai, hoạt động kiểm toán đã tập trung bám sát các nghị quyết, chủ trương của Đảng và Nhà nước để thực hiện kiểm toán các lĩnh vực nhạy cảm, tiềm ẩn nhiều rủi ro, những vấn đề mà xã hội quan tâm (như: thực hiện Hợp đồng xây dựng - chuyển giao (BT), Hợp đồng xây dựng - kinh doanh - chuyển giao (BOT); quản lý thuế, đất đai, tài nguyên khoáng sản; quản lý, sử dụng vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA); quản lý và thực hiện các công trình, dự án đầu tư xây dựng; cơ chế quản lý, hoạt động của các tập đoàn, tổng công ty, ngân hàng, tổ chức tín dụng...).

Qua kiểm toán, cùng với kiến nghị xử lý tài chính, KTNN đã phát hiện nhiều vấn đề bất cập, kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế 154 văn bản; chuyển sang Cơ quan Cảnh sát điều tra 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự, cung cấp 82 báo cáo kiểm toán, hồ sơ, tài liệu liên quan cho các cơ quan có thẩm quyền để phục vụ công tác điều tra, kiểm tra, giám sát và thực hiện tố tụng; đã cung cấp nhiều báo cáo chuyên đề phục vụ các kỳ họp Quốc hội, phiên họp của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ, các Đoàn giám sát của Quốc hội,

phối hợp tốt với Hội đồng dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội, các Đoàn đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân địa phương. Trong đó, Báo cáo kết quả kiểm toán quyết toán NSNN năm 2017 trình Quốc hội tại Kỳ họp thứ 7 có nhiều phát hiện, kiến nghị phù hợp, cung cấp thêm cơ sở quan trọng cho Quốc hội xem xét, thảo luận và phê chuẩn quyết toán NSNN.

Thứ ba, KTNN đã chủ trì soạn thảo và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan của Quốc hội, các cơ quan hữu quan chuẩn bị Dự án Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN bảo đảm chất lượng để trình Quốc hội thông qua tại Kỳ họp thứ 8 với tỷ lệ tán thành cao (đạt 94%). Đây là căn cứ pháp lý để KTNN phát huy tốt hơn nữa vai trò, trách nhiệm của mình, góp phần xứng đáng vào việc xây dựng một nền tài chính quốc gia minh bạch và bền vững. KTNN cũng đã tích cực xây dựng Dự thảo Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 (giai đoạn 2020-2030) trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội xem xét, cho ý kiến bước đầu tại Phiên họp thứ 40 vừa qua.

Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân phát biểu chỉ đạo Hội nghị Triển khai nhiệm vụ công tác năm 2020 của KTNN. Ảnh: T.ĐỨC

KTNN đã chủ trì soạn thảo và phối hợp chặt chẽ với các cơ quan của Quốc hội, các cơ quan hữu quan chuẩn bị Dự án Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN bảo đảm chất lượng để trình Quốc hội thông qua tại Kỳ họp thứ 8 với tỷ lệ tán thành cao (đạt 94%). Đây là căn cứ pháp lý để KTNN phát huy tốt hơn nữa vai trò, trách nhiệm của mình, góp phần xứng đáng vào việc xây dựng một nền tài chính quốc gia minh bạch và bền vững.■

Thứ tư, việc áp dụng công nghệ thông tin diễn ra mạnh mẽ trong hoạt động của KTNN.

Các đồng chí đã xác định rất đúng vai trò quan trọng của công nghệ thông tin trong thúc

đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội đất nước nói chung và của KTNN nói riêng. Tôi được biết, hiện nay, KTNN đã có 6 phần mềm tích hợp trên thiết bị di động, nâng cao đáng kể chất lượng, hiệu quả công tác quản lý, điều hành hoạt động kiểm toán và hoạt động của đơn vị trong toàn Ngành.

Thứ năm, trình độ của đội ngũ cán bộ, kiểm toán viên nhà nước từng bước được nâng lên, ngày càng chuyên nghiệp, trong đó có nhiều thạc sĩ, tiến sĩ, giáo sư, phó giáo sư hay có bằng kiểm toán quốc tế; phẩm chất đạo đức tốt, thực hiện nghiêm túc nguyên tắc hoạt động độc lập, chỉ tuân theo pháp luật, trung thực, khách quan, công khai, minh bạch.

Thứ sáu, KTNN chủ động hội nhập sâu rộng, thể hiện rõ nét qua việc phát huy tốt vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) nhiệm kỳ 2018-2021 và mở rộng quan hệ hợp tác với nhiều tổ chức, cơ quan kiểm toán có uy tín trên thế giới, qua đó nâng cao uy tín và vai trò của KTNN Việt Nam trên trường quốc tế.

Với những kết quả, thành tích nêu trên, KTNN đã ngày

Quang cảnh Hội nghị

Ảnh: L.HÒA

càng tạo được niềm tin với Đảng, Nhà nước và Nhân dân. KTNN đã thể hiện rõ nét vai trò của mình, hỗ trợ tích cực cho hoạt động của Quốc hội trong lĩnh vực lập pháp, giám sát và quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước, các kết quả kiểm toán là căn cứ quan trọng để Quốc hội xem xét, quyết định và giám sát việc thực hiện các nội dung về NSNN và đầu tư công. Bên cạnh đó, KTNN cũng giúp Chính phủ kịp thời nắm được tình hình để tăng cường công tác chỉ đạo, quản lý, điều hành.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi đánh giá cao và biểu dương những kết quả, thành tích của KTNN đã đạt được. Điều này thực sự có ý nghĩa lớn hơn nữa trong năm 2019, bởi đây vừa là những thành tích thiết thực kỷ niệm 25 năm Ngày thành lập, vừa đánh dấu sự trưởng thành, tiến bộ vượt bậc của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của KTNN sau 1/4 thế kỷ dựng xây và phát triển.

Vui mừng với những kết quả, thành tích rất đáng tự hào hôm nay, nhưng chúng ta cũng nhận thấy còn những hạn chế, khiếm khuyết phải khắc phục và trách nhiệm lớn lao, đòi hỏi phải nỗ lực nhiều hơn nữa để có thể hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao trong thời gian tới. Tôi ghi nhận và đồng tình cao với các đề xuất, kiến nghị của KTNN và đề nghị các Bộ, ngành phối hợp chặt chẽ, tạo điều kiện thuận lợi để KTNN thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được giao. Đồng thời, tôi cũng lưu ý KTNN quan tâm một số vấn đề sau:

Một là, luôn bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, quán triệt và thể chế hóa các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước vào hoạt động của KTNN để bảo đảm hoạt động đúng định hướng, xác định đúng mục tiêu, trọng tâm kiểm toán. Chủ động phối hợp và cung cấp các thông tin kịp thời, xác thực phục vụ hoạt động của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Hội đồng nhân dân địa phương và công tác chỉ đạo điều hành của Chính phủ.

Hai là, tổ chức thực hiện Kế hoạch kiểm toán năm 2020 theo đúng quy định của pháp luật, trong đó, tập trung kiểm toán quyết toán NSNN năm 2019 và các nội dung phục vụ cho đánh giá 5 năm thực hiện Kế hoạch tài chính 5 năm quốc gia và Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2016-2020.

Trong hoạt động, đề nghị toàn Ngành và từng kiểm toán viên nhà nước luôn nêu cao tinh thần đoàn kết, đồng tâm hiệp lực, trách nhiệm, trung thực,

bảo đảm nguyên tắc “hoạt động độc lập và chỉ tuân theo pháp luật”. Đồng thời, không ngừng tăng cường sự công khai, minh

phạm pháp luật mới được sửa đổi, bổ sung, ban hành mới liên quan đến hoạt động KTNN nhằm tổ chức thực hiện một

Thường vụ Quốc hội sẽ xem xét và phê duyệt trong năm nay.

Bốn là, tiếp tục đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin

Việc áp dụng công nghệ thông tin đang diễn ra mạnh mẽ trong hoạt động của KTNN. Các đồng chí đã xác định rất đúng vai trò quan trọng của công nghệ thông tin trong thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội đất nước nói chung và của KTNN nói riêng. Tôi được biết, hiện nay, KTNN đã có 6 phần mềm tích hợp trên thiết bị di động, nâng cao đáng kể chất lượng, hiệu quả công tác quản lý, điều hành hoạt động kiểm toán và hoạt động của đơn vị trong toàn Ngành.■

bach, chuyên nghiệp, chính quy, từng bước hiện đại hóa trong hoạt động; bảo đảm công tác quản lý, kiểm soát chặt chẽ; phân tích, đánh giá chính xác

cách hiệu quả. Bên cạnh đó, tập trung hoàn thiện Dự thảo Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 (giai đoạn 2020-2030) trên cơ sở tiếp thu đầy đủ ý kiến

trong hoạt động kiểm toán nhằm đem lại sự phát triển đột phá, tham gia vào sự phát triển của nền kinh tế số và thích ứng linh hoạt với sự thay đổi nhanh

Phải khẩn trương triển khai kế hoạch thi hành Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN, để các quy định của Luật sớm đi vào thực tiễn; đồng thời, rà soát các văn bản quy phạm pháp luật mới được sửa đổi, bổ sung, ban hành mới liên quan đến hoạt động KTNN nhằm tổ chức thực hiện một cách hiệu quả. Bên cạnh đó, tập trung hoàn thiện Dự thảo Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 (giai đoạn 2020-2030) trên cơ sở tiếp thu đầy đủ ý kiến của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, thể hiện đúng quan điểm, chủ trương của Đảng liên quan đến sắp xếp, tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay và cập nhật tinh thần của các dự thảo nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng sắp tới. Sau khi hoàn thiện, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ xem xét và phê duyệt trong năm nay.■

nguyên nhân để có giải pháp tăng tỷ lệ thực hiện kết luận, kiến nghị của KTNN.

Ba là, khẩn trương triển khai kế hoạch thi hành Luật Sửa đổi,

của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, thể hiện đúng quan điểm, chủ trương của Đảng liên quan đến sắp xếp, tổ chức bộ máy nhà nước hiện nay và cập nhật

chóng của Cách mạng công nghiệp 4.0. Việc tăng cường công nghệ thông tin phải song hành cùng với việc đảm bảo an toàn, an ninh mạng.

KTNN chủ động hội nhập sâu rộng, thể hiện rõ nét qua việc phát huy tốt vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) nhiệm kỳ 2018-2021 và mở rộng quan hệ hợp tác với nhiều tổ chức, cơ quan kiểm toán có uy tín trên thế giới, qua đó, nâng cao uy tín và vai trò của KTNN Việt Nam trên trường quốc tế.■

bổ sung một số điều của Luật KTNN, để các quy định của Luật sớm đi vào thực tiễn; đồng thời, rà soát các văn bản quy

tinh thần của các dự thảo nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng sắp tới. Sau khi hoàn thiện, Ủy ban

Năm là, kiện toàn công tác cán bộ, xây dựng, đào tạo đội ngũ công chức, kiểm toán viên trong sạch, vững mạnh, chuyên

nghiệp, có đạo đức nghề nghiệp trong sáng, bản lĩnh chính trị vững vàng, kiến thức, kinh nghiệm phong phú, tính chiến đấu cao, kỹ năng nghiệp vụ thuần thực, phương pháp công tác khoa học, sâu sát, thận trọng. Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm soát và giám sát trong hoạt động công vụ; mặt khác, thực hiện các giải pháp về giáo dục chính trị, tư tưởng, tính gương mẫu, liêm chính của cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của KTNN; kiên quyết đấu tranh và xử lý nghiêm những cá nhân liên quan đến các hành vi vi phạm pháp luật, những biểu hiện sai trái, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” trong nội bộ.

Sáu là, tiếp tục thực hiện tốt vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021; không ngừng mở rộng quan hệ hợp tác với nhiều tổ chức, cơ quan kiểm toán có uy tín trên thế giới nhằm nâng cao vị trí, hình ảnh của KTNN Việt Nam trên trường quốc tế cũng như có điều kiện tiếp cận nội dung, phương pháp, kỹ thuật kiểm toán hiện đại, tiên tiến trên thế giới.

Đảng, Nhà nước và Nhân dân cả nước luôn quan tâm, ủng hộ, nhưng cũng đòi hỏi, mong muốn KTNN làm tốt hơn nữa trách nhiệm của cơ quan kiểm tra tài chính công “công minh, chính trực, nghệ tinh, tâm sáng”. Tôi tin tưởng rằng, với vị thế mới, khí thế mới, trong năm 2020, KTNN sẽ phát huy truyền thống đoàn kết, quyết tâm vượt qua mọi khó khăn, thách thức, gian khổ, chung sức, đồng lòng, phấn đấu hoàn thành mọi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó.■

Đ.KHOA (lược ghi)

KTNN đã hoàn thành toàn diện Kế hoạch kiểm toán năm 2019

Ảnh: NGỌC BÍCH

Phát huy tinh thần trách nhiệm, đoàn kết, sáng tạo, giữ nghiêm kỷ cương để hoàn thành toàn diện nhiệm vụ chính trị được giao

□ HỒNG THOAN (thực hiện)

□ *Thưa Tổng Kiểm toán Nhà nước, năm 2019 đánh dấu mốc 25 năm xây dựng và phát triển KTNN vừa khép lại với nhiều dấu ấn, thành tựu quan trọng. Xin Tổng Kiểm toán Nhà nước vui lòng điểm lại một số kết quả nổi bật mà Ngành đã đạt được trong năm qua?*

- Có thể nói, năm 2019 là năm thắng lợi của KTNN trên mọi lĩnh vực công tác. Dưới sự chỉ đạo của Ban cán sự đảng, Đảng ủy, lãnh đạo KTNN và sự nỗ lực rất lớn của toàn Ngành, hoạt động kiểm toán tiếp tục được đổi mới, nâng cao chất lượng toàn diện trên cả 3 mặt: kinh tế, hiệu lực và hiệu quả bằng việc triển khai quyết liệt nhiều giải pháp đồng bộ, sát hợp. Kế hoạch kiểm toán năm 2019 đã hoàn thành đúng tiến độ, phát hành 100% báo cáo kiểm toán trước ngày 31/12/2019, đạt được nhiều kết quả nổi bật, góp phần tích cực vào việc siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công, phát huy hiệu quả nguồn lực quốc gia, tích cực phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí.

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả của hoạt động kiểm toán, KTNN đã tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) và công nghệ cao, coi đây là đòn bẩy đột phá. Trong năm qua, KTNN đã tích hợp, ứng dụng 18 phần mềm phục vụ quản lý, điều hành hoạt động kiểm toán và hoạt động của các đơn vị trong toàn Ngành. Đồng thời, KTNN đã ban hành Chiến lược phát triển và kiến trúc tổng thể CNTT của KTNN giai đoạn 2019-2025 và tầm nhìn đến năm 2030; đã và đang số hóa hồ sơ kiểm toán, ứng dụng các phần mềm hỗ trợ hoạt động kiểm toán và xây dựng trung tâm dữ liệu kiểm toán của KTNN ứng dụng công nghệ viễn thám, công nghệ siêu âm bê tông vào hoạt động kiểm toán, góp phần đưa KTNN tham gia chủ động vào sự phát triển của nền kinh tế số và thích ứng linh hoạt với sự thay đổi trong tương lai.

Bên cạnh đó, năm 2019, việc triển khai thực hiện Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020 bước vào giai đoạn nước rút, tín hiệu đáng mừng là toàn Ngành đã cơ bản hoàn thành được các mục tiêu đề ra, tạo nền tảng cho năm 2020 thực hiện thành công toàn diện Chiến lược. Để sẵn sàng cho một thời kỳ phát triển mới, KTNN cũng đã bắt tay xây dựng Dự thảo Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 (giai đoạn 2020-2030). Đến thời điểm này, Ủy ban Thường vụ Quốc hội (UBTVQH) đã cho ý kiến đề KTNN tiếp tục hoàn thiện Dự thảo và phê duyệt trong năm 2020.

Một dấu ấn nổi bật nữa là Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN năm 2015 đã được Quốc hội

Năm 2019, KTNN đã nỗ lực tập trung triển khai đồng bộ nhiều giải pháp, tích cực đổi mới với tinh thần quyết liệt và trách nhiệm, hoàn thành thắng lợi, toàn diện kế hoạch công tác. Trên cơ sở đó, KTNN tiếp tục đề ra các nhiệm vụ, mục tiêu cao hơn cho năm 2020. Trước thềm Xuân Canh Tý, Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc đã chia sẻ với Báo Kiểm toán những kết quả nổi bật và thông tin quan trọng trong hoạt động của Ngành năm qua và các giải pháp quan trọng thực hiện nhiệm vụ năm 2020.

"Nhiệm vụ công tác năm 2020 của Ngành hết sức nặng nề, đầy thách thức, do đó, tôi kêu gọi toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động KTNN cùng nỗ lực phát huy tinh thần trách nhiệm, đoàn kết, chủ động, sáng tạo, chung sức, đồng lòng, giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương để phấn đấu hoàn thành toàn diện nhiệm vụ chính trị và kế hoạch công tác đề ra".■

*Tổng Kiểm toán Nhà nước
Hồ Đức Phớc*

Có thể nói, năm 2019 là năm thắng lợi của KTNN trên mọi lĩnh vực công tác. Dưới sự chỉ đạo của Ban cán sự đảng, Đảng ủy, lãnh đạo KTNN và sự nỗ lực rất lớn của toàn Ngành, hoạt động kiểm toán tiếp tục được đổi mới, nâng cao chất lượng toàn diện trên cả 3 mặt: kinh tế, hiệu lực và hiệu quả bằng việc triển khai quyết liệt nhiều giải pháp đồng bộ, sát hợp. Kế hoạch kiểm toán năm 2019 đã hoàn thành đúng tiến độ, phát hành 100% báo cáo kiểm toán trước ngày 31/12/2019, đạt được nhiều kết quả nổi bật, góp phần tích cực vào việc siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong quản lý, sử dụng tài chính, tài sản công, phát huy hiệu quả nguồn lực quốc gia, tích cực phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí.■

thông qua, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2020, trong đó bổ sung, làm rõ một số nội dung quan trọng, như: quy định cụ thể, rõ ràng, chặt chẽ về cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động kiểm toán; quyết định việc kiểm toán theo quy định của Luật Phòng, chống tham nhũng; thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính của KTNN; quyền được truy cập vào cơ sở dữ liệu quốc gia và dữ liệu điện tử của đơn vị được kiểm toán, của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan; quyền khiếu nại và khởi kiện của đơn vị được kiểm toán... Cùng với Luật KTNN năm 2015, những nội dung được sửa đổi, bổ sung mới này tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho hoạt động của KTNN, qua đó, hiệu lực, hiệu quả của hoạt động kiểm toán tiếp tục được nâng cao.

Trên trường quốc tế, uy tín và vị thế của KTNN tiếp tục được nâng tầm thông

tốt vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) để đạt được các mục tiêu chiến lược của ASOSAI; tích cực phối hợp với các thành viên Ban Điều hành ASOSAI cùng thúc đẩy mối quan hệ giữa ASOSAI và các tổ chức khu vực và quốc tế, như: Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực Mỹ Latinh (OLACEFS); Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao Đông Nam Á (ASEANSAT)...; thể hiện xuất sắc vai trò Chủ tịch Ủy ban Kế hoạch chiến lược ASEANSAT, cũng như tham gia ngày càng sâu và có trách nhiệm trong hoạt động các Ban (Nhóm) của INTOSAI, ASOSAI, ASEANSAT. Trong năm, KTNN đã cử 216 lượt cán bộ, kiểm toán viên đi học tập ở nước ngoài, như: kiểm toán khai thác dầu khí ở Kuwait, kiểm toán CNTT ở Trung Quốc...

Trên các lĩnh vực công tác khác của KTNN như: tổ chức cán bộ và đào tạo, bồi dưỡng; nghiên cứu khoa học và thông tin khoa học; ứng dụng CNTT; xây dựng cơ sở vật chất, hoạt động an sinh xã hội... đã đạt được nhiều kết quả tích cực, đóng góp vào thành tích chung của toàn Ngành.

□ *Thưa Tổng Kiểm toán Nhà nước, nhiệm vụ kiểm toán có vị trí hết sức quan trọng trong hoạt động của Ngành. Rất mong Tổng Kiểm toán Nhà nước thông tin cho độc giả về kết quả thực hiện nhiệm vụ này trong năm 2019?*

- Đúng vậy, nhiệm vụ kiểm toán luôn là nhiệm vụ chính trị quan trọng số một của Ngành. Cụ thể hóa nhiệm vụ này, Kế

☞ *Ngày xuân kiến tạo bức tranh xuân, chúc Kiểm toán công minh, chính trực, nghệ tình, tâm sáng*

☞ *Năm mới dựng xây con người mới, vì tương lai xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.*

NGUYỄN VŨ

☞ *Đoàn kết một lòng, biển đảo quê hương chung tay gìn giữ;*

☞ *Thi đua sản xuất, kinh tế nước nhà góp sức dựng xây.*

CHÚC AN

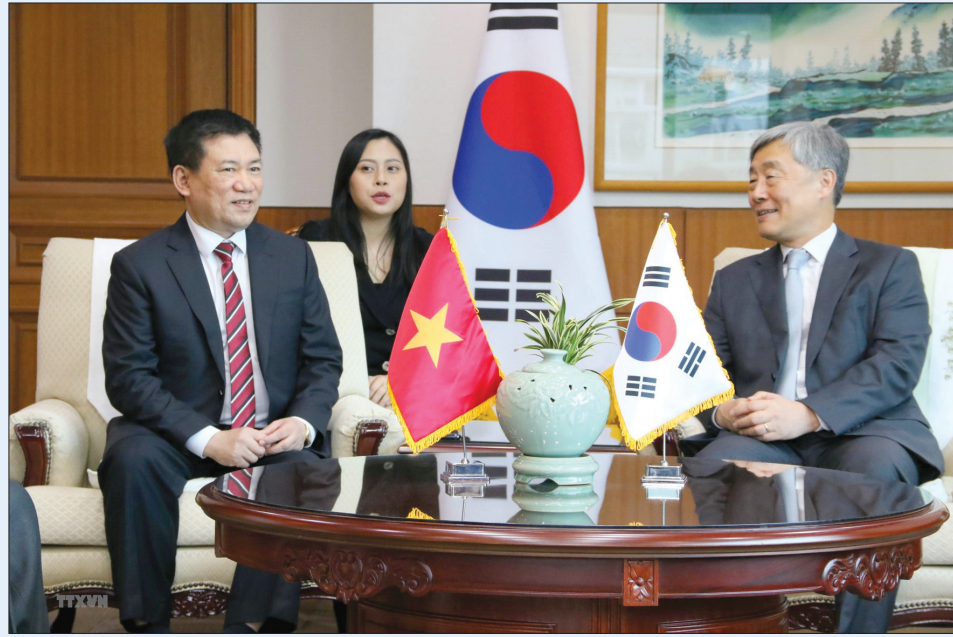
hoạch kiểm toán năm 2019 đã được lãnh đạo KTNN ban hành và chỉ đạo toàn Ngành tập trung triển khai quyết liệt. Đến nay, Kế hoạch kiểm toán năm 2019 đã hoàn thành, đảm bảo thực hiện đúng mục tiêu, tiến độ đề ra, kết quả kiểm toán đã phản ánh chân thực “bức tranh” quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công tại các đơn vị được kiểm toán.

Cụ thể, qua số liệu tổng hợp kết quả kiểm toán năm 2019, đến nay, KTNN đã kiến nghị xử lý tài chính 72.837 tỷ đồng, trong đó tăng thu giảm chi 27.000 tỷ đồng. Ngoài ra, KTNN đã kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế 154 văn bản nhằm bịt lỗ hổng về cơ chế, chính sách tránh thất thoát, lãng phí; kiến nghị xử lý trách nhiệm theo quy định của pháp luật đối với nhiều tập thể và cá nhân. Đồng thời, KTNN đã phát hiện và kiến nghị chấn chỉnh kịp thời nhiều hạn chế, bất cập trong công tác quản lý, điều hành, sử dụng tài chính công, tài sản công của các đơn vị được kiểm toán. Trong đó, có nhiều kiến nghị quan trọng nhằm chấn chỉnh những hạn chế, bất cập đối với các lĩnh vực: thực hiện cơ chế tự chủ đối với các trường đại học công lập, bệnh viện công lập; thực hiện Hợp đồng xây dựng - chuyển giao (BT), Hợp đồng xây dựng - kinh doanh - chuyển giao (BOT); công tác quản lý thuế, đất đai, tài nguyên khoáng sản; cơ chế quản lý, hoạt động của các tập đoàn, tổng công ty, ngân hàng, tổ chức tín dụng...

Tiếp tục khẳng định vai trò là công cụ quan trọng của Đảng, Nhà nước trong kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, năm 2019, KTNN đã chủ động gửi Ủy ban Thường vụ Quốc hội (UBTVQH), Chính phủ, các đại biểu Quốc hội ý kiến đánh giá tình hình thực hiện NSNN năm 2019, dự toán NSNN năm 2020 và phân bổ ngân sách T.U năm 2020 để Quốc hội xem xét, quyết định. Tại Kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XIV, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã trình bày Báo cáo kết quả kiểm toán quyết toán NSNN năm 2017 với những phát hiện kiểm toán nổi bật. Ngoài ra, KTNN cũng đã gửi nhiều báo cáo chuyên đề cung cấp thông tin phục vụ kịp thời các phiên họp của UBTVQH, Chính phủ, các đoàn giám sát của UBTVQH, Đoàn đại biểu Quốc hội tại một số địa phương.

Góp phần vào công cuộc phòng, chống tham nhũng, lãng phí, năm 2019, KTNN cũng đã cung cấp 82 báo cáo kiểm toán và các tài liệu liên quan cho các cơ quan của Quốc hội, Ủy ban Kiểm tra T.U, Ban Nội chính T.U, cơ quan điều tra và các cơ quan nhà nước khác có thẩm quyền để phục vụ công tác điều tra, kiểm tra, giám sát và thực hiện tố tụng; chuyển 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự báo cáo Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo và chuyển hồ sơ sang Cơ quan Cảnh sát điều tra để xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Để đạt được kết quả ấn tượng trên, KTNN đã bám sát định hướng của Đảng, Nhà nước, đặc biệt là Quốc hội, UBTVQH để chủ động xây dựng Kế hoạch kiểm toán năm 2019 đảm bảo tuân thủ pháp luật, khoa học, chặt chẽ, minh bạch, tập trung vào các lĩnh vực dễ phát sinh tiêu cực, tham nhũng, lãng phí và các vấn đề dư luận xã hội quan tâm; phối hợp tốt với cơ quan thanh tra để

Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc hội đàm với Chủ tịch Ủy ban Kiểm toán và Thanh tra Hàn Quốc Choe Jaehyeong trong chuyến thăm và làm việc tại Hàn Quốc tháng 6/2019
Ảnh: TTXVN

Góp phần vào công cuộc phòng, chống tham nhũng, lãng phí, năm 2019, KTNN cũng đã cung cấp 82 báo cáo kiểm toán và các tài liệu liên quan cho các cơ quan của Quốc hội, Ủy ban Kiểm tra T.U, Ban Nội chính T.U, cơ quan điều tra và các cơ quan nhà nước khác có thẩm quyền để phục vụ công tác điều tra, kiểm tra, giám sát và thực hiện tố tụng; chuyển 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự báo cáo Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo và chuyển hồ sơ sang Cơ quan Cảnh sát điều tra để xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.■

đảm bảo tránh trùng lặp, chồng chéo. Việc lập kế hoạch kiểm toán của từng cuộc kiểm toán cũng tiếp tục được đổi mới, nâng cao chất lượng. Trong chỉ đạo, điều hành, nhiều công văn, chỉ thị, công điện chỉ đạo phương án tổ chức kiểm toán; hướng dẫn mục tiêu, trọng tâm, nội dung kiểm toán chủ yếu; tổ chức thực hiện Kế hoạch kiểm toán năm 2019; tăng cường siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong thực hiện nhiệm vụ; nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động kiểm toán... đã được ban hành kịp thời, quán triệt sâu rộng đến toàn Ngành. Công tác thanh tra và kiểm soát chất lượng kiểm toán theo 5 cấp độ tiếp tục được tăng cường nhằm phát hiện, chấn chỉnh kịp thời các hạn chế, thiếu sót, hỗ trợ các cuộc kiểm toán đạt chất lượng, tiến độ, hiệu quả toàn diện nhất.

Bên cạnh việc triển khai hoạt động kiểm toán, lãnh đạo KTNN đã chỉ đạo các đơn vị thực hiện nhiều giải pháp để nâng cao hiệu lực thực hiện kiến nghị kiểm toán. Tính đến ngày 20/12/2019, kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán đã đạt 62.799 tỷ đồng/92.499 tỷ đồng, bằng 70,1% tổng số kiến nghị xử lý tài chính; 19 văn bản đã được sửa đổi, bổ sung, thay thế, hủy bỏ; 34 tập thể, cá nhân đã bị xử lý trách nhiệm theo quy định.

Được biết, nhiệm vụ và mục tiêu đề ra cho năm 2020 của Ngành cũng nặng nề và nhiều thách thức hơn. Vậy những giải pháp nào sẽ được KTNN chú trọng triển khai trong năm 2020, thưa Tổng Kiểm toán Nhà nước?

- Năm 2020 có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với cả nước nói chung, đối với KTNN nói riêng. Đây là năm cuối thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XII của Đảng, Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 2011-2020; năm tổ chức Đại hội Đảng bộ các cấp, tiến tới Đại hội toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Đây cũng là năm cuối để KTNN hoàn thành thắng lợi

các mục tiêu của Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020; năm thứ hai KTNN đảm nhận vai trò Chủ tịch ASO-SAI nhiệm kỳ 2018-2021.

Trong bối cảnh đó, KTNN xác định phương hướng, nhiệm vụ trong năm 2020 là: “Hoàn thành toàn diện Kế hoạch hoạt động năm 2020 trên tinh thần đổi mới đưa nội dung đánh giá rủi ro, xác định trọng yếu kiểm toán vào Kế hoạch kiểm toán; đẩy mạnh cải cách hành chính và ứng dụng mạnh mẽ CNTT, công nghệ cao vào hoạt động kiểm toán để nâng cao chất lượng kiểm toán, giảm thời gian kiểm toán; quyết liệt hoàn thành thắng lợi các mục tiêu của Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020; đẩy mạnh hợp tác và hội nhập quốc tế, nâng cao vai trò và vị thế của KTNN Việt Nam trong khu vực và trên thế giới, khẳng định vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021 của KTNN; tăng cường đào tạo nhân lực, tiếp tục siết chặt kỷ cương, kỷ luật trong thực thi công vụ để nâng cao hiệu quả, hiệu lực hoạt động của KTNN và phát huy vai trò KTNN là công cụ hữu hiệu của Đảng, Nhà nước trong kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công”.

Để đảm bảo thực hiện thắng lợi mục tiêu đề ra, KTNN sẽ bám sát sự lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước triển khai các nhiệm vụ công tác năm 2020 bằng những giải pháp quyết liệt, đồng bộ. Cùng với thực hiện tốt các nhóm giải pháp thường kỳ, trong năm 2020 cần chú trọng thực hiện một số nhóm giải pháp sau:

Một là, tổ chức thực hiện thành công các cuộc kiểm toán thuộc Kế hoạch kiểm toán năm 2020 đảm bảo tiến độ, chất lượng, hiệu quả trên tinh thần đổi mới toàn diện phương pháp quản lý hoạt động kiểm toán, cải cách hành chính, phát triển và đẩy mạnh ứng dụng CNTT. Tập trung nâng cao đạo đức nghề nghiệp,

văn hóa ứng xử cho đội ngũ cán bộ, kiểm toán viên nhà nước, siết chặt kỷ luật kỷ cương, tăng cường công tác thanh tra, giám sát chất lượng kiểm toán. Phối hợp chặt chẽ với các Bộ, cơ quan T.U, cấp ủy và chính quyền địa phương trong hoạt động kiểm toán, nhất là nâng cao chất lượng, hiệu quả các cuộc kiểm toán, kiến nghị hoàn thiện cơ chế, chính sách pháp luật. Chủ động phối hợp và kịp thời cung cấp các thông tin phục vụ hoạt động giám sát của Quốc hội, UBTVQH, Ủy ban Kiểm tra T.U, Ban Chỉ đạo T.U về phòng, chống tham nhũng, chỉ đạo điều hành của Chính phủ. Kịp thời chuyển hồ sơ sang cơ quan điều tra đối với các hành vi có dấu hiệu vi phạm pháp luật được phát hiện qua kiểm toán nhằm đấu tranh phòng, chống tham nhũng, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí.

Hai là, tăng cường tuyên truyền phổ biến và tích cực triển khai thực hiện Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN năm 2015; trọng tâm là xây dựng các văn bản hướng dẫn thực hiện Luật, hoàn thiện quy trình, hướng dẫn kiểm toán và hệ thống mẫu biểu hồ sơ kiểm toán theo quy định.

Ba là, tiếp tục hoàn thiện và trình UBTVQH phê duyệt Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 theo Kế hoạch, Chương trình công tác năm 2020 của UBTVQH.

Bốn là, lãnh đạo, chỉ đạo sát sao hoạt động hội nhập, hợp tác quốc tế của KTNN, đặc biệt đối với việc triển khai kế hoạch đối ngoại năm 2020, cụ thể hóa các nhiệm vụ đã được xác định tại Chương trình khung thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021; tăng cường năng lực chuyên môn đối ngoại, trình độ ngoại ngữ, kiến thức và kinh nghiệm kiểm toán mới để phục vụ tốt hơn cho hoạt động kiểm toán và hội nhập quốc tế của KTNN.

Năm là, triển khai thực hiện Chiến lược phát triển và kiến trúc tổng thể CNTT của KTNN giai đoạn 2019-2025 và tầm nhìn đến năm 2030, trong đó chú trọng vấn đề bảo mật. Quyết liệt ứng dụng CNTT và công nghệ cao trong hoạt động kiểm toán. Triển khai việc ứng dụng trí tuệ nhân tạo (AI) trong phân tích dữ liệu lớn phục vụ hoạt động kiểm toán; hoàn thành các nội dung công việc thuộc Đề án tổng thể CNTT giai đoạn 2015-2020...

Bên cạnh đó, KTNN sẽ tiếp tục kiện toàn công tác cán bộ; triển khai hiệu quả Kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng năm 2020 nâng cao năng lực chuyên môn cho kiểm toán viên nhà nước; đẩy nhanh công tác đầu tư xây dựng cơ sở vật chất; nâng cao hiệu quả công tác thi đua khen thưởng; tích cực phát huy tinh thần dân chủ; tăng cường hoạt động của các tổ chức đoàn thể đồng bộ với hoạt động của các cấp chính quyền.

Nhiệm vụ công tác năm 2020 của Ngành hết sức nặng nề, đầy thách thức, do đó, tôi kêu gọi toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động KTNN cùng nỗ lực phát huy tinh thần trách nhiệm, đoàn kết, chủ động, sáng tạo, chung sức, đồng lòng, giữ nghiêm kỷ luật, kỷ cương để phấn đấu hoàn thành toàn diện nhiệm vụ chính trị và kế hoạch công tác đề ra.

Xin trân trọng cảm ơn Tổng Kiểm toán Nhà nước!■

Hoạt động của Kiểm toán Nhà nước năm 2019 -

1. Quốc hội thông qua Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kiểm toán nhà nước năm 2015

Tại Kỳ họp thứ 8, Quốc hội khóa XIV đã thông qua Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN năm 2015 (có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2020) với 454/458 đại biểu tán thành, bằng 94% tổng số đại biểu Quốc hội. Luật bổ sung, làm rõ một số nội dung quan trọng về cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động kiểm toán; quyết định kiểm toán theo quy định của Luật Phòng, chống tham nhũng; thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính của KTNN; quyền được truy cập vào cơ sở dữ liệu quốc gia và dữ liệu điện tử của đơn vị được kiểm toán, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan; quyền khiếu nại và khởi kiện của đơn vị được kiểm toán...; qua đó tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho hoạt động của KTNN trong giai đoạn mới.

2. Kỷ niệm 25 năm thành lập Kiểm toán Nhà nước

Năm 2019 đánh dấu mốc son 25 năm xây dựng và phát triển của KTNN (11/7/1994 - 11/7/2019). Ngày 09/4/2019, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã ban hành Kế hoạch “Tổ chức phát động phong trào thi đua chào mừng Kỷ niệm 25 năm Ngày thành lập KTNN”. Nhiều hoạt động đã được tổ chức thành công như: Hội thảo khoa học: “KTNN trong tiến trình hội nhập đất nước”, Tọa đàm nhân kỷ niệm 25 năm Ngày thành lập KTNN, phát hành Kỷ yếu “KTNN - 25 năm vì nền tài chính quốc gia minh bạch, bền vững”, sản xuất phim “KTNN vì sự phát triển bền vững”, Cuộc vận động sáng tác văn học nghệ thuật, Giải thể thao KTNN; qua đó khơi dậy niềm tự hào về chặng đường đã đi qua cũng như lòng yêu Ngành, yêu nghề, tạo sự gắn kết, động lực cho toàn Ngành tiếp tục xây dựng và phát triển KTNN vững mạnh hơn trong tương lai.

3. Hoạt động kiểm toán đạt được nhiều thành tựu mới

Năm 2019, Ban cán sự đảng, lãnh đạo KTNN

đã quyết liệt thực hiện chủ trương giảm số cuộc kiểm toán so với năm 2018; triển khai nhiều giải pháp mới, có tính đột phá nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động kiểm toán.

Qua hoạt động kiểm toán năm 2019, kết quả xử lý tài chính đến nay là 72.837 tỷ đồng, trong đó kiến nghị tăng thu NSNN 10.276 tỷ đồng, giảm chi NSNN 16.829 tỷ đồng, xử lý khác 45.732 tỷ

đồng. Ngoài ra, KTNN đã kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế 154 văn bản nhằm bịt lỗ hổng về cơ chế, chính sách, tránh thất thoát, lãng phí; chuyển 5 vụ việc sang Cơ quan Cảnh sát điều tra làm rõ xử lý theo pháp luật và 82 bộ hồ sơ cho các cơ quan Đảng, Nhà nước để điều tra, kiểm tra, giám sát.

4. nỗ lực thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI, hoàn thành xuất sắc vai trò Chủ tịch Ủy ban Kế hoạch chiến lược ASEANSAT

Với vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI), KTNN đã chủ động phối hợp với các thành viên Ban Điều hành ASOSAI thực hiện những sáng kiến phát triển ASOSAI giai đoạn mới, đó là SAI Trung Quốc, SAI Hàn Quốc, SAI Nhật Bản... Chủ trì thành công Kỳ họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 54 diễn ra vào tháng 7/2019, tại Kuwait. Tại Kỳ họp này, Ban Điều hành ASOSAI đã đồng thuận thông qua đề xuất thực hiện Tuyên bố Hà Nội do KTNN Việt Nam xây dựng.

Trên cương vị đứng đầu ASOSAI, KTNN đã nỗ lực đẩy mạnh quan hệ hợp tác với các tổ chức kiểm toán công thuộc khu vực khác, như: Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Âu (EUROSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Phi (AFROSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực các quốc gia Ả-rập (ARABOSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực Caribe (CAROSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực Mỹ Latinh (OLACEFS).

Năm qua, KTNN cũng thể hiện xuất sắc vai trò

Chủ tịch Ủy ban Kế hoạch chiến lược Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao Đông Nam Á (ASEANSAT) nhiệm kỳ 2017-2019 và tái đắc cử vị trí này nhiệm kỳ 2020-2021.

5. Xây dựng Chiến lược phát triển Kiểm toán Nhà nước đến năm 2030

Năm 2019, Chủ tịch Quốc hội đã phê duyệt chủ trương xây dựng Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 nhằm tạo cơ sở khoa học cho KTNN tiếp tục phát triển mạnh mẽ, toàn diện, thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ được giao. Thực hiện chủ trương này, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã chỉ đạo thành lập Ban Chỉ đạo xây dựng Chiến lược, chỉ đạo việc đánh giá cụ thể kết quả thực hiện Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020 để rút ra những bài học kinh nghiệm. Về cơ bản, mục tiêu, chỉ tiêu, nhiệm vụ đặt ra trong Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020 đã được hoàn thành. Trên cơ sở đó, KTNN đã xây dựng Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 thực sự khoa học và đã được Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến để tiếp tục hoàn thiện theo kế hoạch.

6. Tiếp tục đóng góp thiết thực, hiệu quả vào công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng

Với vai trò là thành viên Ban Chỉ đạo T.Ư về phòng, chống tham nhũng (PCTN), năm 2019, thực hiện chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Trưởng Ban Chỉ đạo T.Ư về PCTN và Công điện của Thủ tướng Chính phủ, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã ban hành các công điện về siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong thực hiện nhiệm vụ và tăng cường công tác PCTN thông qua hoạt động kiểm toán; đồng thời, chỉ đạo công tác kiểm toán chú trọng vào các lĩnh vực có nhiều dư luận tiêu cực, tham nhũng, lãng phí.

Năm 2019, bên cạnh những kiến nghị kiểm toán về xử lý tài chính và hoàn thiện cơ chế, chính sách, KTNN đã cung cấp 82 báo cáo kiểm toán và các tài liệu liên quan cho các cơ quan nhà nước có

Sự kiện và con số

thẩm quyền để phục vụ công tác điều tra, kiểm tra, giám sát và thực hiện tố tụng; chuyển 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo Bộ Công an điều tra và chuyển hồ sơ cho Cơ quan Cảnh sát điều tra để xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

Qua kiểm toán, KTNN cũng đã phát hiện và kiến nghị chấn chỉnh kịp thời những hạn chế, bất cập trong công tác quản lý, điều hành, sử dụng tài chính công, tài sản công của các đơn vị được kiểm toán; kiến nghị xử lý trách nhiệm theo quy định của pháp luật đối với nhiều tập thể và cá nhân. Trong đó, nhiều kiến nghị quan trọng nhằm chấn chỉnh những hạn chế, bất cập trong: thực hiện cơ chế tự chủ đối với các trường đại học công lập, bệnh viện công lập; thực hiện Hợp đồng xây dựng - chuyển giao (BT), Hợp đồng xây dựng - kinh doanh - chuyển giao (BOT); công tác quản lý thuế, đất đai, tài nguyên khoáng sản; cơ chế quản lý, hoạt động của các tập đoàn, tổng công ty, ngân hàng...

7. Đoàn giám sát của Ủy ban Kiểm tra Trung ương đánh giá cao công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Ban cán sự đảng Kiểm toán Nhà nước

Thực hiện Quyết định số 1202-QĐ/UBKTTW ngày 02/7/2019 của Ủy ban Kiểm tra T.Ư, Đoàn giám sát của Ủy ban Kiểm tra T.Ư đã tiến hành giám sát đối với Ban cán sự đảng, đồng chí Bí thư Ban cán sự đảng, Bí thư Đảng ủy, Tổng Kiểm toán Nhà nước và một số cấp ủy trực thuộc. Qua đó, Đoàn giám sát đã đánh giá cao kết quả lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị, công tác cán bộ của Ban cán sự đảng, cá nhân đồng chí Bí thư Ban cán sự đảng, Bí thư Đảng ủy KTNN và các đảng ủy trực thuộc được giám sát. Đồng thời chỉ ra những hạn chế cần chấn chỉnh, khắc phục.

8. Nhiều cuộc kiểm toán có thành tích đột xuất, đạt chất lượng vàng

Để kịp thời khen thưởng các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong hoạt động kiểm toán, lãnh đạo KTNN đã quan tâm, phát động phong trào đăng ký và bình chọn các cuộc kiểm toán đạt chất lượng vàng. Năm qua, 18 cuộc kiểm toán chất lượng vàng và 6 cuộc kiểm toán có thành tích đột xuất được biểu dương, khen thưởng như cuộc kiểm toán: Dự án Nhà máy Sản xuất Ethanol Bình Phước, Chuyên đề Quản lý thu thuế xuất nhập khẩu, Tập đoàn Công nghiệp Than - Khoáng sản Việt Nam, Chuyên đề Việc quản lý, sử dụng

vốn, tài sản nhà nước tại các DN do UBND TP. Hà Nội nắm giữ cổ phần chi phối, quản lý giai đoạn 2017-2018...

9. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong mọi hoạt động của Kiểm toán Nhà nước

Ngày 14/3/2019, KTNN đã ban hành Quyết định số 440/QĐ-KTNN về Chiến lược phát triển và kiến trúc tổng thể công nghệ thông tin (CNTT) của KTNN giai đoạn 2019-2025 và tầm nhìn đến năm 2030. Ngày 04/4/2019, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã ban hành Công điện số 407/CĐ-KTNN yêu cầu các đơn vị tập trung ứng dụng CNTT, tăng cường tập huấn, học tập, nâng cao trình độ tiếp cận, ứng dụng CNTT trong mọi hoạt động của Ngành, coi đây là nhiệm vụ bắt buộc và gắn với trách nhiệm của các cấp, các đơn vị.

Việc thực hiện các nội dung công việc thuộc Đề án Tổng thể CNTT giai đoạn 2015-2020 tiếp tục được quan tâm và đẩy mạnh. Hiện nay, KTNN đã tích hợp 6 phần mềm sử dụng trên điện thoại di động để phục vụ quản lý, điều hành hoạt động kiểm toán và hoạt động của đơn vị trong toàn Ngành; xây dựng và sử dụng 18 phần mềm phục vụ hoạt động kiểm toán; xây dựng, hoàn thành Trung tâm dữ liệu và Trung tâm dữ liệu dự phòng. KTNN cũng đã và đang thực hiện số hóa hồ sơ kiểm toán, ứng dụng các phần mềm công cụ hỗ trợ kiểm toán và xây dựng, hoàn thành trung tâm dữ liệu kiểm toán, góp phần giúp KTNN thích ứng linh hoạt với sự thay đổi trong tương lai, đáp ứng các yêu cầu đặt ra của nền kinh tế số.

10. Hệ thống cơ sở vật chất tiếp tục được cải thiện

Trong năm, KTNN đã khởi công xây dựng 4 công trình và hiện nay đang đẩy nhanh việc xây dựng trụ sở KTNN các khu vực: I, III, XIII và Trường Đào tạo và Bồi dưỡng nghiệp vụ kiểm

toán. Năm 2019, KTNN đã hoàn thành công tác lập hồ sơ về phương án sắp xếp lại, xử lý nhà, đất thuộc sở hữu nhà nước theo Quyết định số 09/2007/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ và trả trụ sở của khu vực V cho Bộ Tài chính.

11. Chú trọng cải cách thủ tục hành chính

Trên tinh thần đẩy mạnh cải cách, giảm thủ tục hành chính không cần thiết, bảo đảm hiệu lực hoạt động của KTNN, năm 2019, KTNN đã chủ động rà soát, sửa đổi, hoàn thiện quy trình, Hệ thống mẫu biểu hồ sơ kiểm toán, mẫu báo cáo kiểm toán và các văn bản của KTNN theo hướng tinh gọn, đơn giản, tiện ích, sát hợp, đảm bảo sự phù hợp với thực tiễn hoạt động để áp dụng trong toàn Ngành.

12. Thực hiện tốt công tác an sinh xã hội, đền ơn đáp nghĩa, tổ chức thành công những chuyến đi về nguồn

Năm 2019, KTNN tiếp tục quan tâm và tổ chức thực hiện có hiệu quả công tác an sinh xã hội như: xây tặng 16 nhà tình nghĩa cho gia đình chính sách; quyên góp, ủng hộ các gia đình, học sinh, sinh viên và đồng bào gặp khó khăn... với tổng số tiền trị giá hơn 2,6 tỷ đồng; trao tặng 77 bộ máy tính cho một số trường học trên địa bàn khó khăn.

Bên cạnh đó, Đoàn Thanh niên và Hội Cựu chiến binh KTNN đã phối hợp với Tỉnh đoàn Nghệ An tổ chức thành công Diễn đàn “Sắt son niềm tin với Đảng”; Hội Cựu chiến binh KTNN đã kết thúc tốt đẹp “Hành trình đến địa chỉ đỏ”... Thông qua đó, toàn Ngành đã thể hiện đạo lý “đền ơn đáp nghĩa”, “uống nước nhớ nguồn” đối với thế hệ cha anh đã hy sinh vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; giáo dục truyền thống cách mạng, lòng yêu nước, tự hào dân tộc, trách nhiệm của mỗi cán bộ, công chức, viên chức và người lao động KTNN.■

Triển khai kịp thời, nghiêm túc công tác chuẩn bị, đảm bảo tổ chức thành công Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII

(Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Nguyễn Quang Thành trả lời phỏng vấn của Báo Kiểm toán)

□ NGỌC MAI (thực hiện)

□ **Thưa đồng chí Phó Bí thư Đảng ủy! Năm 2019, Đảng ủy KTNN đã tiếp tục đảm bảo sự lãnh đạo thường xuyên, đúng hướng đối với mọi hoạt động của Ngành. Xin đồng chí cho biết một số kết quả nổi bật trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị năm 2019 của Đảng ủy KTNN?**

- Ngay từ đầu năm, bám sát các nghị quyết của Ban Chấp hành T.Ư, Đảng ủy Khối các cơ quan T.Ư (Đảng ủy Khối), định hướng công tác của Quốc hội và Ngành, Ban Thường vụ (BTV) Đảng ủy KTNN đã ban hành Chỉ thị số 800-CT/BTV ngày 18/01/2019 về “Lãnh đạo thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị trọng tâm năm 2019 và tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng công tác xây dựng Đảng”; đồng thời thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Ban cán sự (BCS) đảng tập trung lãnh đạo, chỉ đạo hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị. Do vậy, mặc dù còn nhiều khó khăn, thách thức song năm 2019, KTNN đã hoàn thành toàn diện, xuất sắc kế hoạch công tác đề ra, đảm bảo tiến độ, chất lượng và hiệu quả trên tất cả các lĩnh vực, nổi bật là:

Thứ nhất, việc triển khai quyết liệt, đồng bộ nhiều giải pháp nâng cao chất lượng, hiệu quả, hiệu lực hoạt động kiểm toán của BTV Đảng ủy, BCS đảng và lãnh đạo KTNN thời gian qua đã gặt hái được thành công. Đến ngày 31/12, KTNN đã phát hành 100% báo cáo kiểm toán của 212 cuộc kiểm toán thuộc Kế hoạch kiểm toán năm 2019 với tổng kiến nghị xử lý tài chính là 72.837 tỷ đồng, trong đó, tăng thu NSNN 10.276 tỷ đồng, giảm chi NSNN 16.829 tỷ đồng. Đồng thời, KTNN đã kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế 154 văn bản nhằm bịt lỗ hổng về cơ chế, chính sách, tránh thất thoát, lãng phí tiền, tài sản nhà nước; kiến nghị xử lý trách nhiệm đối với nhiều tập thể và cá nhân; cung cấp 82 báo cáo kiểm toán và các tài liệu liên quan cho các cơ quan của Quốc hội, Ủy ban Kiểm tra T.Ư, Ban Nội chính T.Ư, cơ quan điều tra và các cơ quan nhà nước khác để phục vụ công tác điều tra, kiểm tra, giám sát; báo cáo Thủ tướng Chính phủ để chỉ đạo và chuyển Cơ quan Cảnh sát điều tra làm rõ, xử lý đối với 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự.

Thứ hai, với sự sát sao, quyết liệt, nỗ lực của các Ban Chỉ đạo, Tổ Soạn thảo, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN năm 2015 đã được Quốc hội khóa XIV thông qua tại Kỳ họp thứ 8, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2020; Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 đã được Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến và đang trong quá trình hoàn thiện, phê duyệt... nhằm tạo tiền đề,

Phó Bí thư Đảng ủy, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Nguyễn Quang Thành

cơ sở pháp lý vững chắc cho sự phát triển của KTNN trong những năm tiếp theo.

Thứ ba, KTNN Việt Nam đã tiếp tục thực hiện tốt nhiệm vụ, vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) nhiệm kỳ 2018-2021, tăng cường mối quan hệ hợp tác giữa ASOSAI với các tổ chức khu vực và quốc tế, được bạn bè quốc tế đánh giá cao.

Thứ tư, trên cơ sở rà soát chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 và Nghị quyết số 39-NQ/TW ngày 17/4/2015 của Bộ Chính trị, KTNN đã ban hành Kế hoạch tinh giản biên chế trong 3 năm (2019-2021), trong đó, năm 2019 đã tinh giản biên chế 42 trường hợp; trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội Đề án số 982/ĐA-KTNN ngày 05/8/2019 về số lượng biên chế tối thiểu và số lượng lãnh đạo cấp phó tối đa của KTNN, Bảng lương chuyên ngành KTNN. Cùng với đó, công tác nhân sự, đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tiếp tục được kiện toàn, tăng cường theo đúng hướng dẫn của T.Ư, đảm bảo công khai, minh bạch, tính kế thừa, phát triển, chuyển tiếp giữa các thế hệ cán bộ và giữ vững đoàn kết nội bộ.

Thứ năm, công tác xây dựng cơ sở vật chất, công nghệ thông tin tiếp tục ghi nhận những kết quả tốt mang tính đột phá, góp phần đưa KTNN chủ động tham gia vào sự phát triển của nền kinh tế số và thích ứng với sự thay đổi công nghệ trong tương lai.

□ **Ngày 30/5/2019, Bộ Chính trị đã ban hành Chỉ thị số 35-CT/TW về đại hội đảng bộ các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (Chỉ thị 35). Triển khai thực hiện Chỉ thị này, Đảng bộ KTNN đã có những định hướng, chỉ đạo như thế nào đối với các đảng ủy, chi ủy trực thuộc, thưa đồng chí?**

- Xác định công tác chuẩn bị đại hội đảng các cấp là một trong những nhiệm vụ quan trọng hàng đầu, BTV Đảng ủy KTNN đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo cấp ủy các đơn vị tổ chức học tập, quán triệt, tuyên truyền Chỉ thị 35 của Bộ Chính trị và các văn bản hướng dẫn triển khai thực hiện Chỉ thị.

Bám sát Chỉ thị 35 và Kế hoạch số 155-KH/ĐUK ngày 10/9/2019 của BTV Đảng ủy Khối các cơ quan T.Ư, Đảng ủy KTNN đã ban hành Kế hoạch số 1002-KH/ĐU ngày 22/11/2019 về đại hội đảng các cấp trong Đảng bộ KTNN tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; Quyết định số 1559-QĐ/ĐU ngày 25/11/2019 về việc thành lập các tiểu ban Đại hội Đảng bộ KTNN nhiệm kỳ 2020-2025; Hướng dẫn số 1016-HD/ĐU ngày 23/12/2019 về công tác nhân sự đại hội đảng các cấp trong Đảng bộ KTNN tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Như vậy, công tác chuẩn bị đại hội đảng bộ các cấp của KTNN đã và đang được Ban Chấp hành Đảng bộ KTNN triển khai kịp thời, nghiêm túc, chặt chẽ theo đúng hướng dẫn của T.Ư.

□ **Thưa đồng chí, công tác chuẩn bị nhân sự và xây dựng văn kiện có ý nghĩa quan trọng trong việc đảm bảo thành công của Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII. Đảng ủy KTNN đã có những yêu cầu và định hướng ra sao đối với công tác này?**

- Về công tác chuẩn bị nhân sự, bám sát các hướng dẫn của T.Ư, vừa qua, Đảng ủy KTNN đã ban hành Hướng dẫn số 1016-HD/ĐU ngày 23/12/2019 về công tác nhân sự đại hội đảng các cấp trong Đảng bộ KTNN tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, làm cơ sở cho cấp ủy các cấp trong Đảng bộ xây dựng đề án nhân sự đảm bảo thống nhất, đúng quy định trình Đại hội; trong đó đưa ra các hướng dẫn chính về yêu cầu, tiêu chuẩn, cơ cấu, độ tuổi cấp ủy viên các cấp và quy trình công tác nhân sự như sau:

Công tác chuẩn bị nhân sự cấp ủy và bầu cử phải thực hiện đúng Điều lệ Đảng, Quy chế Bầu cử trong Đảng, các hướng dẫn của T.Ư về công tác cán bộ; phải căn cứ vào quy hoạch cấp ủy nhiệm kỳ 2020-2025 và gắn với quy hoạch cán bộ. Nhân sự nhiệm kỳ 2020-2025 phải đảm bảo nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý đội ngũ cán bộ mà trực tiếp là cấp ủy, BTV cấp ủy; phát huy dân chủ,

trí tuệ của tập thể cấp ủy và cán bộ, đảng viên; chống tư tưởng cá nhân, cục bộ, thiếu tính xây dựng hoặc nể nang, né tránh, ngại va chạm; coi trọng chất lượng, có số lượng và cơ cấu hợp lý; tiêu biểu về trí tuệ, phẩm chất, uy tín, thật sự trong sạch, vững mạnh, có năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu cao, đáp ứng yêu cầu lãnh đạo trong tình hình mới.

Cấp ủy viên phải đảm bảo tiêu chuẩn chung theo hướng dẫn tại Chỉ thị 35, trong đó: không cơ cấu vào cấp ủy những cán bộ, đảng viên chưa gương mẫu thực hiện các quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Nhân sự được giới thiệu tham gia cấp ủy Đảng bộ KTNN phải có trình độ chuyên môn nghiệp vụ đại học trở lên, lý luận chính trị cao cấp và tương đương. Đối với các đảng bộ, chi bộ trực thuộc Đảng bộ KTNN, nhân sự phải có trình độ chuyên môn nghiệp vụ đại học trở lên, lý luận chính trị từ trung cấp và tương đương trở lên...

Đối với cơ cấu và độ tuổi cấp ủy, phân đầu cấp ủy đổi mới không dưới 1/3 cấp ủy viên so với đầu nhiệm kỳ 2015-2020, tỷ lệ cấp ủy viên nữ không dưới 15% và tỷ lệ tuổi trẻ (dưới 40 tuổi) không dưới 10%, tỷ lệ từ 40 tuổi đến 50 tuổi khoảng 40 - 50%. Các đồng chí tham gia cấp ủy lần đầu cơ bản phải đủ tuổi công tác từ 2 nhiệm kỳ trở lên. Đối với Đảng bộ KTNN, ít nhất nam sinh từ tháng 6/1965 và nữ sinh từ tháng 6/1970 trở lại đây. Đối với đảng bộ bộ phận, đảng bộ cơ sở và chi bộ cơ sở, ít nhất nam sinh từ tháng 4/1965 và nữ sinh từ tháng 4/1970 trở lại đây.

Về xây dựng văn kiện đại hội, Đảng ủy KTNN đã ban hành Quyết định số 1559-QĐ/ĐU ngày 25/11/2019 về việc thành lập các tiểu ban Đại hội Đảng bộ KTNN nhiệm kỳ 2020-2025, trong đó, Tiểu ban Văn kiện Đại hội do đồng chí Bí thư Đảng ủy KTNN, Tổng Kiểm toán Nhà nước làm Trưởng Tiểu ban với nhiệm vụ là: chuẩn bị dự thảo các văn kiện phục vụ Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII (nhiệm kỳ 2020-2025) và tổng hợp ý kiến đóng góp vào các văn kiện Đại hội Đảng bộ KTNN lần thứ VII (nhiệm kỳ 2020-2025) và Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

□ **Xin trân trọng cảm ơn đồng chí!**

Bão tố khơi xa, cả nước quận lòng, thêm đẹp nghĩa lá lành lá rách.

Lũ quét đại ngàn, muôn nơi xót dạ, càng thấm tình tương ái tương thân.

LÂM BÀNG

Hệ thống kiểm soát chất lượng kiểm toán ngày càng hoàn thiện theo hướng tuân thủ chuẩn mực và thông lệ quốc tế

(Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Đoàn Xuân Tiên trả lời phỏng vấn của Báo Kiểm toán)

□ THUỖ ANH (thực hiện)

□ **Thưa Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN vừa được Quốc hội thông qua đã luật hóa vấn đề kiểm soát chất lượng kiểm toán (KSCLKT). Điều đó cho thấy vai trò quan trọng của hoạt động này. Thời gian gần đây, công tác KSCLKT của KTNN đã có nhiều đổi mới, xin ông cho biết những điều tâm đắc về hoạt động này trong năm 2019?**

- Nhận thức rõ vai trò đặc biệt quan trọng của chất lượng kiểm toán và thực hiện cam kết với Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI), lãnh đạo KTNN luôn chú trọng đến hoạt động KSCLKT. Điều này thể hiện rõ tại mục tiêu Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020 là “Minh bạch - Chất lượng - Hiệu quả và Không ngừng gia tăng giá trị” và việc quyết liệt thực hiện nhiều biện pháp để đạt mục tiêu.

Theo đó, những năm gần đây, KTNN đã thực hiện nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng kiểm toán, đặc biệt, sau khi Hệ thống Chuẩn mực KTNN (CMKTTN) được ban hành theo Quyết định số 02/2016/QĐ-KTNN ngày 15/7/2016, Quy chế KSCLKT ban hành theo Quyết định số 558/QĐ-KTNN ngày 22/3/2016. Quy chế KSCLKT đã cụ thể hóa CMKTTN số 40 về “Kiểm soát chất lượng kiểm toán”. Cụ thể: Hệ thống KSCLKT của KTNN ngày càng hoàn thiện, được xây dựng theo 5 cấp độ kiểm soát, (Tổng Kiểm toán Nhà nước, kiểm toán trưởng, trưởng đoàn, tổ trưởng và kiểm toán viên - KTV), thực hiện kiểm soát đồng bộ ở tất cả các khâu của quá trình kiểm toán, trong đó, Vụ Chế độ và KSCLKT được giao nhiệm vụ chuyên trách thực hiện giám sát và soát xét tất cả cuộc kiểm toán; thực hiện đồng bộ 5 hình thức kiểm soát, gồm: giám sát, kiểm toán trực tiếp, kiểm soát đột xuất, kiểm soát tổ chức kiểm soát của kiểm toán trưởng, kiểm tra hồ sơ sau khi phát hành báo cáo kiểm toán. Ba vụ tham mưu: Tổng hợp, Pháp chế, Chế độ và KSCLKT thực hiện thẩm định kế hoạch kiểm toán và các báo cáo kiểm toán trước khi phát hành. Ngoài ra, KTNN còn áp dụng công nghệ thông tin, xây dựng phần mềm ghi chép nhật ký kiểm toán để quản lý và kiểm soát các đoàn kiểm toán.

Nhờ các giải pháp đồng bộ được triển khai quyết liệt ở mọi cấp độ, công tác kiểm toán những năm gần đây đạt được nhiều kết quả tích cực. Năm 2016, xử lý tài chính là 38.776 tỷ đồng, năm 2017 là 90.907 tỷ đồng, năm 2018 là 92.499 tỷ đồng, năm 2019 là 72.837 tỷ đồng. Đồng thời, KTNN đã kiến nghị

sửa đổi nhiều văn bản pháp luật để bịt lỗ hổng chính sách, năm 2016: 110 văn bản; năm 2017: 156 văn bản; năm 2018: trên 100 văn bản; năm 2019: 154 văn bản; đạo đức, tác phong của cán bộ, KTV được chấn chỉnh.

Những điều tâm đắc về hoạt động KSCLKT trong năm 2019 phải kể đến là:

Căn cứ pháp lý cho hoạt động KSCLKT đã được luật hóa. Việc bổ sung Điều 49a về KSCLKT tại Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN có hiệu lực từ ngày 01/7/2020 là cơ sở để xây dựng hệ thống KSCLKT. KTNN đã hoàn thành hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu kiểm toán để đưa CMKTTN vào đời sống kiểm toán.

Hệ thống kiểm soát của KTNN ngày một hoàn thiện, việc thực hiện đầy đủ 5 cấp độ kiểm soát và kiểm soát đồng bộ ở các khâu của quá trình kiểm toán đã giảm thiểu được rủi ro kiểm toán.

Cùng với đó, đạo đức, tác phong của cán bộ, KTV ngày càng chuẩn chỉ và chuyên nghiệp hơn. KTNN đã triển khai đầy đủ 5/5 hình thức KSCLKT có tác dụng bổ trợ cho nhau, trong đó chú trọng kiểm soát công tác tổ chức kiểm soát của kiểm toán trưởng và kiểm soát đột xuất (có yếu tố bất ngờ) cùng với việc đánh giá chất lượng các đoàn kiểm toán theo kết quả. Việc làm này đã giúp nâng cao tính tự giác và hạn chế các hiện tượng tiêu cực trong các hoạt động kiểm toán.

Công tác KSCLKT đi vào thực chất và thiết thực hơn, tập trung vào những trọng tâm, đánh giá thực hiện đầy đủ các trọng tâm kiểm toán; tuân thủ quy trình, quy chế, hồ sơ, mẫu biểu kiểm toán; kiểm soát việc thu thập và tính đầy đủ, thích hợp của bằng chứng kiểm toán; phát hiện các trường hợp KTV bỏ sót kết quả kiểm toán; chú trọng kiểm soát các vấn đề nhạy cảm, tập trung vào các đơn vị, các đoàn, tổ kiểm toán yếu kém.

Nhờ đó, chất lượng kiểm toán đã được nâng lên rõ rệt, kết quả KSCLKT đã góp phần hạn chế sai sót, rủi ro kiểm toán, kiến nghị kiểm toán ngày càng khả thi, kết quả kiểm toán những năm gần đây đã tăng lên rõ rệt.

□ **Theo ông, trong bối cảnh hiện nay, đâu là trở ngại lớn nhất đối với việc kiểm soát chặt chẽ hoạt động kiểm toán?**

- Do đặc thù hoạt động kiểm toán rất phân tán nên công tác KSCLKT của các tổ kiểm soát chủ yếu thông qua hình thức giám sát qua nhật ký điện tử, song vẫn còn một số ít KTV, tổ kiểm toán có tình trạng đối phó, tính tự giác và kỷ luật chưa cao như: ghi chép kết quả

Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Đoàn Xuân Tiên

kiểm toán chưa kịp thời; chưa đính kèm bằng chứng vào nhật ký...

Khối lượng công việc nhiều, yêu cầu nhiệm vụ ngày một cao, tính chất công việc phức tạp hơn do phải kiểm toán nhiều lĩnh vực mới và khó, song số lượng cán bộ công chức làm công tác KSCLKT còn có khoảng cách so với yêu cầu.

Một số KTV chưa nâng cao tính chuyên nghiệp, ý thức chấp hành quy trình kiểm toán, chuẩn mực kiểm toán; còn ngại áp dụng những quy định mới theo thông lệ quốc tế.

□ **Như vậy, yêu cầu đặt ra đối với công tác KSCLKT của KTNN trong năm 2020 và những năm tiếp theo là như thế nào, thưa ông?**

- Trước hết, toàn Ngành cần tập trung triển khai thực hiện Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN có hiệu lực từ ngày 01/7/2020; tiếp tục hoàn thiện Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 sớm trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội phê chuẩn trong năm 2020. Riêng các vấn đề liên quan đến công tác KSCLKT cần tập trung thực hiện:

Một là, chuẩn hóa hoạt động KSCLKT, tập trung sửa đổi Quy chế KSCLKT theo hướng phân cấp mạnh về kiểm soát chất lượng cho KTNN chuyên ngành, khu vực, quy định rõ trách nhiệm kiểm soát của các cấp kiểm soát; sửa đổi quy định đánh giá chất lượng đoàn, tổ kiểm toán và thành viên đoàn kiểm toán dựa trên kết quả đầu ra; phân cấp hoạt động để hạn chế sự chồng chéo, bảo đảm cải cách thủ tục hành chính.

Hai là, tăng cường xây dựng bộ máy KSCLKT theo hướng tinh gọn, chuyên nghiệp, chất lượng, hiệu quả. Bổ sung các KTV có chuyên môn sâu, có kinh nghiệm thực tiễn và khả năng khái quát

tổng hợp; bảo đảm cơ cấu hợp lý cán bộ có chuyên môn làm công tác KSCLKT cho các lĩnh vực kiểm toán; tăng cường công tác đào tạo, tập huấn về nghiệp vụ kiểm toán và KSCLKT.

Ba là, xây dựng cơ chế bảo đảm minh bạch kết quả kiểm toán để kiểm soát chặt chẽ các hoạt động kiểm toán. Ban hành đầy đủ các hướng dẫn phương pháp tiếp cận kiểm toán dựa trên đánh giá rủi ro và xác định trọng yếu phù hợp với thông lệ và thực tế kiểm toán; sửa đổi hệ thống mẫu biểu hồ sơ kiểm toán theo hướng chuyên nghiệp, đơn giản, tiện ích, phù hợp thực tiễn; xử lý kết quả kiểm toán phải được hồ sơ hóa; tiếp tục thực hiện quy định KTV ghi chép kết quả kiểm toán trên phần mềm nhật ký điện tử, có đính kèm các bằng chứng để quản lý hoạt động kiểm toán của các KTV.

Bốn là, đa dạng hóa hình thức và phương pháp kiểm soát (áp dụng đồng bộ 5 hình thức kiểm soát), trong đó chú trọng kiểm soát công tác tổ chức kiểm soát của kiểm toán trưởng và kiểm soát đột xuất.

Năm là, đổi mới phương pháp KSCLKT có trọng tâm, trọng điểm dựa trên đánh giá trọng yếu, rủi ro. Tập trung vào kiểm soát tuân thủ các CMK-TNN, quy trình, quy chế, hồ sơ mẫu biểu; phát hiện các trường hợp KTV bỏ sót kết quả kiểm toán; kiểm soát việc thu thập bằng chứng kiểm toán đầy đủ, thích hợp; chú trọng kiểm soát các vấn đề nhạy cảm như: dự án đầu tư, đối chiếu thuế...

Sáu là, xây dựng cơ chế giám sát từ phía đơn vị được kiểm toán. Phối hợp với các Bộ, ngành, tỉnh ủy, ủy ban nhân dân, hội đồng nhân dân trong việc giám sát, quản lý hoạt động kiểm toán.

Bảy là, theo dõi và đánh giá chất lượng đoàn kiểm toán, tổ kiểm toán và thành viên đoàn kiểm toán theo kết quả đầu ra. Việc đánh giá để xử lý những KTV có kết quả kiểm toán thấp và tôn vinh những KTV có kết quả kiểm toán cao nhằm nâng cao ý thức tự giác, trách nhiệm của các KTV trong hoạt động kiểm toán; định kỳ đánh giá tình hình thực hiện kế hoạch KSCLKT trong giao ban hàng tháng để chấn chỉnh và xử lý kịp thời các hạn chế, bất cập.

Tám là, tăng cường công tác tuyên truyền, công tác thi đua, khen thưởng, kỷ luật trong hoạt động kiểm soát chất lượng. Nâng cao hơn nữa nhận thức, tạo chuyển biến tích cực cho cán bộ, KTV về tầm quan trọng và trách nhiệm trong công tác KSCLKT, đồng thời xây dựng văn hóa nội bộ về KSCLKT.

□ **Xin trân trọng cảm ơn Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước!**

Siết chặt kỷ luật, kỷ cương, nỗ lực đổi mới theo hướng tăng cường tính minh bạch, hiệu quả và chất lượng kiểm toán

(Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Vũ Văn Họa trả lời phỏng vấn của Báo Kiểm toán)

□ H.NHUNG (thực hiện)

□ **Thưa Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước! Đến nay, KTNN đã hoàn thành Kế hoạch kiểm toán (KHKT) năm 2019. Xin ông đưa ra một số đánh giá về kết quả thực hiện nhiệm vụ kiểm toán của KTNN trong năm vừa qua, nhất là việc đạt được các mục tiêu và trọng tâm kiểm toán?**

- Đến thời điểm này, toàn Ngành đã hoàn thành toàn diện KHKT năm 2019. Qua tổng hợp sơ bộ kết quả xử lý tài chính của 248 báo cáo kiểm toán (BCKT) đã phát hành, KTNN đã kiến nghị xử lý tài chính là 72.837 tỷ đồng, trong đó tăng thu NSNN 10.276 tỷ đồng, giảm chi NSNN 16.829 tỷ đồng, kiến nghị khác là 45.732 tỷ đồng. Đồng thời, KTNN đã kiến nghị sửa đổi, bổ sung hoặc hủy bỏ, thay thế 154 văn bản (9 nghị định; 24 thông tư; 9 nghị quyết, 40 quyết định và 72 văn bản khác), nhằm bịt lỗ hổng về cơ chế, chính sách, tránh thất thoát, lãng phí tài chính công, tài sản công. Bên cạnh việc duy trì tốt chất lượng và hiệu quả các hoạt động kiểm toán, năm 2019 cũng ghi nhận nhiều chuyển biến tích cực từ công tác quản lý, điều hành cho đến thực hiện nhiệm vụ kiểm toán, nổi bật là:

Thứ nhất, sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt của Ban cán sự đảng, lãnh đạo KTNN và nỗ lực, quyết tâm của toàn thể công chức, người lao động trong việc đổi mới phương thức kiểm toán, đẩy nhanh tiến độ, rút ngắn thời gian các cuộc kiểm toán, đặc biệt là thời gian thẩm định phát hành BCKT. Toàn bộ hoạt động kiểm toán thuộc KHKT đề ra từ đầu năm đã được các đơn vị triển khai và kết thúc kiểm toán trước ngày 31/10/2019; 100% cuộc kiểm toán đều phát hành BCKT trước ngày 31/12/2019.

Thứ hai, tiếp tục đi sâu kiểm toán các lĩnh vực có nhiều rủi ro, được dư luận xã hội và cử tri cả nước quan tâm nhằm góp phần hoàn thiện thể chế, phát hiện và ngăn chặn các sai phạm trong quản lý tài chính, kinh tế, như: kiểm toán các dự án đầu tư theo hình thức đối tác công - tư (PPP); kiểm toán việc quản lý, sử dụng đất đai, tài nguyên, khoáng sản...

Thứ ba, chủ động và tích cực đẩy mạnh hoạt động phòng, chống tham nhũng thông qua hoạt động kiểm toán của KTNN. Trong năm 2019, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã chỉ đạo chuyển 5 vụ việc có dấu hiệu vi phạm pháp luật hình sự báo cáo kiến nghị Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo và chuyển Cơ quan Cảnh sát điều tra để xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật; cung cấp 82 bộ hồ sơ, tài liệu cho các cơ quan nhà nước có thẩm quyền để phục vụ công tác giám sát, kiểm tra và tố tụng. Đặc biệt, năm

qua, KTNN đã thực hiện kiểm toán đối với các lĩnh vực, dự án có dấu hiệu vi phạm, được lãnh đạo Đảng, Nhà nước và dư luận xã hội quan tâm. Kết quả kiểm toán đã được KTNN tổng hợp gửi các cơ quan nhà nước có thẩm quyền để xử lý theo quy định.

Thứ tư, kết quả kiểm toán của KTNN đóng góp tích cực vào quá trình đổi mới và tái cơ cấu nền kinh tế Việt Nam, đặc biệt là chủ trương, giải pháp cơ cấu lại NSNN, quản lý nợ công, bảo đảm nền tài chính quốc gia an toàn, bền vững theo Nghị quyết số 07-NQ/TW ngày 18/11/2016 của Bộ Chính trị.

□ **Hiện nay, KTNN đã ban hành KHKT năm 2020. So với năm 2019, KHKT năm nay có những điểm mới nào đáng chú ý, thưa ông?**

- Năm 2020 là năm tổ chức Đại hội Đảng bộ các cấp, tiến tới Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng; năm cuối thực hiện các kế hoạch kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020; năm có ý nghĩa quan trọng đối với KTNN trong việc hoàn thành thắng lợi Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2020 và tiếp tục khẳng định vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á nhiệm kỳ 2018-2021. Từ thực tế trên, KTNN đã ban hành KHKT năm 2020 với các điểm mới, nổi bật:

Một là, giảm khoảng 20% số lượng cuộc kiểm toán so với KHKT năm 2019 để tập trung nâng cao chất lượng hoạt động kiểm toán, tổ chức đào tạo, nâng cao trình độ và kỹ năng kiểm toán; bố trí đủ thời gian hoàn thành toàn diện các nhiệm vụ chính trị và nhiệm vụ khác trong năm 2020.

Hai là, bao quát hầu hết các định hướng lớn của Đảng, Nhà nước, các vấn đề được dư luận xã hội quan tâm, các vấn đề có rủi ro cao về quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, trong đó, công tác xây dựng KHKT từng bước đổi mới theo hướng tăng cường tính minh bạch, hiệu quả và chất lượng kiểm toán.

Ba là, sẽ thực hiện kiểm toán một số dự án, chuyên đề có quy mô lớn, phạm vi rộng để đánh giá toàn diện, xuyên suốt công tác quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, góp phần phát triển kinh tế - xã hội.

□ **Vậy thưa ông, trong năm 2020 và những năm tiếp theo, để nâng cao hơn nữa chất lượng hoạt động kiểm toán, đáp ứng yêu cầu cũng như sự kỳ vọng của Đảng, Nhà nước, Quốc hội và nhân dân, KTNN đã có sự chuẩn bị như thế nào về nội dung cũng như phương thức tổ chức kiểm toán?**

- Ngày 17/12/2019, Tổng Kiểm toán Nhà nước đã ban hành Công văn số

Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Vũ Văn Họa

1569/KTNN-TH về việc hướng dẫn xây dựng phương án tổ chức kiểm toán năm 2020, trong đó đưa ra các nguyên tắc quản lý nhằm tổ chức có hiệu quả hoạt động kiểm toán tại các đơn vị với một số điểm mới nổi bật sau:

Việc phối hợp, lồng ghép các cuộc kiểm toán phải thực hiện ngay khi lập phương án kiểm toán. Điều này đòi hỏi các đơn vị không chỉ xây dựng phương án kiểm toán của mình mà còn phải phối hợp với các đơn vị trong xây dựng phương án tổ chức kiểm toán toàn Ngành nhằm đảm bảo nguyên tắc mỗi năm KTNN chỉ kiểm toán một lần tại một đơn vị.

Tại các đầu mối, đơn vị được kiểm toán có 2 hoặc nhiều đơn vị trực thuộc KTNN được giao nhiệm vụ kiểm toán từ 2 chủ đề kiểm toán trở lên, Thủ trưởng các đơn vị chủ trì chủ đề tổ chức kiểm toán đầu tiên phải chủ động phối hợp với đơn vị trong Ngành triển khai, tổ chức kiểm toán và thông báo kết quả kiểm toán để giảm thiểu ảnh hưởng của hoạt động kiểm toán đến hoạt động của các đơn vị. Để thực hiện được quy định này, các đầu mối tham mưu về KHKT phải chủ động điều tiết và kết nối thông tin giữa các KTNN chuyên ngành, khu vực, giúp các đơn vị nắm rõ trách nhiệm, chủ trì phối hợp và triển khai lập phương án theo đúng tinh thần chỉ đạo của Tổng Kiểm toán Nhà nước.

Việc lồng ghép chỉ thực hiện đối với KHKT, quyết định kiểm toán và hoạt động kiểm toán, không lồng ghép phát hành BCKT, biên bản kiểm toán. Quy định đồng nghĩa với việc tất cả các cuộc kiểm toán thuộc KHKT năm đều phải phát hành BCKT riêng dù được tổ chức lồng ghép hay độc lập nhằm nâng cao chất lượng BCKT khi phát hành.

Để nâng cao chất lượng BCKT và chấn chỉnh hoạt động kiểm toán, Tổng Kiểm toán Nhà nước cũng quy định: Không giao nhiệm vụ Trưởng đoàn, Phó trưởng đoàn kiểm toán năm 2020 đối với các trường hợp Trưởng đoàn, Phó trưởng đoàn, Tổ trưởng các đoàn kiểm toán thuộc KHKT năm 2019 phát hành BCKT trong kế hoạch sau ngày 31/12/2019 không có lý do hợp lý, chính đáng được Tổng Kiểm toán Nhà nước đồng ý hoặc các trường hợp bị Tổng Kiểm toán Nhà nước chỉ đạo kiểm điểm phê bình và kỷ luật từ hình thức khiển trách trở lên trong hoạt động kiểm toán năm 2019; Không bố trí tham gia đoàn kiểm toán đối với công chức, kiểm toán viên vi phạm kỷ luật từ hình thức kiểm điểm trở lên trong hoạt động kiểm toán năm 2019, hoặc có dấu hiệu, dư luận trong hoạt động kiểm toán đang kiểm tra, xác minh; Không bố trí công chức, kiểm toán viên tham gia đoàn kiểm toán khi trùng với kế hoạch đào tạo, công tác dài hơn 10 ngày của KHKT. Quy định này sẽ góp phần tăng cường kỷ cương, siết chặt kỷ luật trong hoạt động kiểm toán, nâng cao chất lượng hoạt động kiểm toán, đặc biệt là phát hành BCKT.

Bên cạnh đó, KTNN cũng đang tổ chức xây dựng hướng dẫn về nội dung kiểm toán năm 2020, trong đó sẽ tập trung chú trọng đến việc tiếp cận kiểm toán dựa trên trọng yếu và rủi ro; tăng cường công tác kiểm toán tổng hợp để xác nhận báo cáo quyết toán ngân sách các cấp, cung cấp kịp thời thông tin cho Quốc hội, HĐND phê chuẩn quyết toán; tập trung đánh giá việc thực hiện Kế hoạch tài chính 5 năm quốc gia và Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2016-2020 vào mục tiêu, nội dung kiểm toán để tổ chức thực hiện trong năm 2020...

□ **Xin trân trọng cảm ơn Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước!**

✂ **Đón xuân Canh Tý, xin đừng để “cháy nhà ra mặt chuột”;**

✂ **Tiến năm Kỷ Hợi, cũng tiến luôn “dịch tả lộn châu Phi”!**

TÙNG ANH

Triển khai Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Kiểm toán nhà nước bảo đảm kịp thời, toàn diện và hiệu quả

□ ThS. ĐẶNG THỂ VINH - Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước

Nhiều điểm mới đáp ứng nhu cầu thực tiễn và hội nhập quốc tế

So với Luật KTNN năm 2015, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN có nhiều điểm mới. Theo đó, Luật đã bổ sung quy định làm rõ cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động kiểm toán, nhằm khắc phục những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện nhiệm vụ kiểm toán của KTNN thời gian qua, đảm bảo sự rõ ràng, minh bạch. Luật cũng bổ sung quy định việc truy cập dữ liệu điện tử để thực hiện nhiệm vụ kiểm toán của KTNN; bổ sung quy định thực hiện nhiệm vụ phòng, chống tham nhũng theo quy định của Luật Phòng, chống tham nhũng, nhằm bảo đảm sự thống nhất và tương thích giữa Luật KTNN với Luật Phòng, chống tham nhũng và các luật có liên quan, tạo cơ sở pháp lý để KTNN thực hiện nhiệm vụ về phòng chống tham nhũng.

Đáng chú ý, Luật đã bổ sung quy định KTNN xử phạt vi phạm hành chính để tăng cường hiệu lực thực hiện Luật, nhằm lấp khoảng trống pháp lý trong xử lý vi phạm hành chính lĩnh vực KTNN. Luật cũng bổ sung quy định về kiểm soát chất lượng kiểm toán; quy định về trách nhiệm phối hợp trong công tác thanh tra, kiểm tra, kiểm toán để hạn chế tình trạng chồng chéo, trùng lặp trong hoạt động thanh tra, kiểm toán.

Đặc biệt, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN lần này đã quy định rõ đơn vị được kiểm toán, tổ chức, cá nhân liên quan đến hoạt động kiểm toán được quyền khiếu nại với Tổng Kiểm toán Nhà nước về hành vi của Trưởng Đoàn kiểm toán, Tổ trưởng Tổ kiểm toán và các thành viên của Đoàn kiểm toán; đơn vị được kiểm toán được quyền khiếu nại với Tổng Kiểm toán Nhà nước về các đánh giá, xác nhận, kết luận và kiến nghị trong báo cáo kiểm toán, thông báo kết quả kiểm toán; cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động kiểm toán có quyền khiếu nại với Tổng Kiểm toán Nhà nước về kết luận, kiến nghị trong Thông báo kết luận, kiến nghị kiểm toán. Trường hợp không đồng ý với quyết định giải quyết khiếu nại của Tổng Kiểm toán Nhà nước thì đơn vị được kiểm toán, cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan có quyền khởi kiện một phần hoặc toàn bộ nội dung của Quyết định giải quyết khiếu nại đó.

Các điều khoản sửa đổi, bổ sung trong Luật tạo nền tảng pháp lý quan trọng cho tổ chức và hoạt động của KTNN, bảo đảm việc kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công trong tình hình mới, đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế và phù hợp với khuyến cáo của Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI), nhất là về kiểm toán

Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN được Quốc hội thông qua ngày 26/11/2019, Chủ tịch nước ký Lệnh công bố ngày 03/12/2019 và có hiệu lực từ ngày 01/7/2020. Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN được thông qua sẽ góp phần nâng cao hiệu quả giám sát tài chính công, tài sản công và công tác phòng, chống tham nhũng, bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, duy trì trật tự, kỷ cương và tính nghiêm minh của pháp luật; đồng thời khắc phục, tháo gỡ khó khăn trong thực tiễn hoạt động của KTNN hiện nay.

Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Đặng Thể Vinh

thuế, kiểm toán trong môi trường công nghệ thông tin, các chế tài trong lĩnh vực KTNN... phù hợp với tình hình và điều kiện thực tiễn tại Việt Nam.

Ba nhiệm vụ trọng tâm triển khai thi hành Luật

Với ý nghĩa quan trọng đó, KTNN xác định, việc triển khai thi hành đưa Luật vào cuộc sống phải được tiến hành kịp thời, đồng bộ, thống nhất, toàn diện, hiệu quả và tiết kiệm. Hiện KTNN đã chuẩn bị Kế hoạch tổ chức triển khai thi hành Luật ngay sau khi Luật có hiệu lực. Theo đó, Kế hoạch đã xác định cụ thể các nội dung công việc, thời hạn, tiến độ hoàn thành và trách nhiệm của các đơn vị, cá nhân trong việc triển khai thi hành Luật, tập trung vào các nội dung trọng tâm như sau:

Thứ nhất, định hướng triển khai nhiệm vụ của KTNN trong năm nay và những năm tiếp theo để Luật nhanh chóng phát huy hiệu lực đối với hoạt động của KTNN. Theo đó, KTNN sẽ tập trung phổ biến sâu rộng nội dung Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN tới các ngành, các cấp, các tổ chức kinh tế - xã hội và các tầng lớp nhân dân để biết và thực hiện. Đồng thời, quán triệt đến toàn thể công chức, người lao động KTNN, trong đó, chú trọng giới thiệu những quy định mới so với Luật KTNN năm 2015 nhằm nâng cao nhận thức và ý thức trách nhiệm đối với việc thực hiện Luật. Đồng thời, không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ giúp KTNN hoàn thành tốt nhất chức năng, nhiệm vụ; xứng đáng với vị trí Hiến định độc lập và chỉ tuân theo pháp luật; đổi mới, nâng cao hiệu quả các hình thức, biện pháp phổ

biến pháp luật; triển khai trên diện rộng những hình thức phổ biến pháp luật mới đang phát huy hiệu quả trên thực tế như: tổ chức các hội nghị tuyên truyền trực tiếp và phát hành sách Luật KTNN (hợp nhất); phát hành tài liệu tuyên truyền đến tận tay từng công chức của Ngành để làm tài liệu nghiên cứu, học tập; tuyên truyền trên Báo Kiểm toán, Tạp chí Nghiên cứu khoa học kiểm toán, Trang thông tin điện tử của KTNN và các phương tiện thông tin đại chúng; in và phát hành các ấn phẩm về Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN, phục vụ một số cơ quan, tổ chức, cá nhân trong và ngoài Ngành.

Cùng với đó, KTNN tiến hành rà soát sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành các văn bản quy phạm pháp luật quy định chi tiết Luật, rà soát sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành các văn bản quản lý làm cơ sở cho tổ chức và hoạt động của KTNN, bảo đảm khả thi, sát thực tiễn. Ngay sau khi Luật được thông qua, KTNN đã rà soát các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến tổ chức và hoạt động của KTNN để sửa đổi hoặc kiến nghị sửa đổi cho phù hợp. Theo đó, đối với văn bản ngoài Ngành, KTNN đã tiến hành rà soát và kiến nghị sửa đổi các Luật liên quan, gồm: Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Giám định tư pháp, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư... Đối với văn bản trong Ngành, sau khi Chủ tịch nước công bố Luật, bộ phận giúp việc Ban Chỉ đạo đã kịp thời rà soát, tham mưu Tổng Kiểm toán Nhà nước danh mục văn bản triển khai thi hành Luật với 17 văn bản thuộc thẩm quyền của Tổng Kiểm toán Nhà nước. Theo kế hoạch, từ nay đến hết năm 2020, KTNN sẽ ban hành 17 văn bản, trong đó một số văn bản ban hành mới, đa số là văn bản sửa đổi để thay thế văn bản hiện hành cho phù hợp với quy định mới của Luật.

Bên cạnh đó, để bảo đảm hiệu lực thi

hành Luật, KTNN cũng xác định việc nghiên cứu kiến nghị sửa đổi, ban hành các văn bản thuộc thẩm quyền của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ và các cơ quan khác. Đồng thời, nghiên cứu kiến nghị sửa đổi các quy định liên quan để bảo đảm sự thống nhất và đồng bộ với Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN.

Thứ hai, trên cơ sở quán triệt các chủ trương, chính sách phát triển kinh tế - xã hội của Đảng và Nhà nước, ngoài việc kiểm toán thường niên theo kế hoạch kiểm toán, KTNN sẽ tập trung xây dựng và thực hiện theo kế hoạch trung hạn, đẩy mạnh kiểm toán hoạt động, đánh giá hiệu lực, hiệu quả kiểm toán lĩnh vực đầu tư công, lĩnh vực quản lý sử dụng vốn, tài sản nhà nước tại các DN; đẩy mạnh kiểm toán một số lĩnh vực trọng điểm, những vấn đề Quốc hội và cử tri quan tâm, trong đó tập trung vào việc kiểm toán theo pháp luật về phòng, chống tham nhũng để đáp ứng vai trò là một trong các cơ quan có chức năng phòng, chống tham nhũng mà Đảng và Nhà nước đã giao phó.

Thứ ba, KTNN đã, đang và sẽ kiện toàn tổ chức cũng như tăng cường năng lực, chuyên môn hóa các đơn vị trực thuộc, nhất là các đơn vị có chức năng tham mưu. Xây dựng đội ngũ công chức bảo đảm đủ về số lượng, giỏi về chuyên môn nghiệp vụ và đặc biệt là phải có đạo đức nghề nghiệp công minh, chính trực, nghệ tinh, tâm sáng. Đồng thời, tiếp tục xây dựng và thực hiện cơ chế kiểm soát chặt chẽ chất lượng kiểm toán và đạo đức nghề nghiệp của kiểm toán viên nhà nước; xử lý nghiêm minh các trường hợp vi phạm quy chế tổ chức và hoạt động kiểm toán, quy trình, chuẩn mực, vi phạm đạo đức nghề nghiệp, vi phạm pháp luật khác để công tác kiểm toán đi vào kỷ cương, nề nếp, chất lượng, hiệu quả, đáp ứng lòng tin của Đảng, Nhà nước và nhân dân.■

- 🌸 **Bốn bề ngời ca đổi mới thành công, rạng rỡ con Hồng cháu Lạc**
- 🌸 **Năm châu khâm phục kiên định lập trường, xứng danh dòng giống Tiên Rồng.**
- 🌸 **Đường thoáng hè thông, nếp văn minh đô thị nhắc nhau gìn giữ**
- 🌸 **Sạch-làng tốt ruộng, thói quen hay xóm thôn nhắc nhủ phát huy.**
- 🌸 **Thơm thảo những tâm lòng, một năm khi đổi bằng gói khi no, cả nước xé chia cùng người nạn.**
- 🌸 **Đẹp để bao nghĩa cử, lá rách ít đùm bọc lá rách nhiều, khắp nơi chung sức giúp hộ nghèo.**
- 🌸 **Công nghệ chuyển giao, hoa trái xum xuê, chôn chôn vườn xuân thêm lộc biếc.**
- 🌸 **Khoa học ứng dụng, quả xây nụ thắm, nơi nơi nhành mới nảy chồi xanh.**

Hoạt động đối ngoại góp phần khẳng định vị thế và hình ảnh của Kiểm toán Nhà nước Việt Nam

(Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Nguyễn Tuấn Anh trả lời phỏng vấn của Báo Kiểm toán)

□ THANH TÙNG - NGỌC QUỲNH (thực hiện)

□ **Kính thưa Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước, năm 2019, KTNN đã đạt được nhiều kết quả rất quan trọng trong thực hiện vai trò Chủ tịch Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á (ASOSAI) nhiệm kỳ 2018-2021 nói riêng và trên phương diện hợp tác đa phương nói chung. Xin Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước cho biết thêm về những kết quả nổi bật của KTNN trên phương diện này?**

- Năm 2019 đánh dấu sự trưởng thành và lớn mạnh vượt bậc của KTNN trên diễn đàn hợp tác đa phương với nhiều hoạt động tích cực và sôi động. Trong đó, việc thực hiện thành công vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021 là nhiệm vụ trọng tâm của KTNN.

Với vai trò Chủ tịch ASOSAI, KTNN đã chủ động phối hợp với các thành viên Ban Điều hành ASOSAI thực hiện những sáng kiến phát triển ASOSAI giai đoạn mới. KTNN đã thống nhất với các cơ quan kiểm toán quốc gia (SAI) Trung Quốc - Tổng Thư ký ASOSAI - cơ chế hợp tác chặt chẽ giữa Chủ tịch và Tổng Thư ký ASOSAI trong việc thực hiện Kế hoạch chiến lược (KHCL) của ASOSAI giai đoạn 2019-2021 gắn với thực hiện Tuyên bố Hà Nội. KTNN cũng trao đổi với SAI Hàn Quốc - Nguyên Tổng Thư ký ASOSAI trong 3 nhiệm kỳ liên tục và Trưởng Nhóm nòng cốt quản lý KHCL của ASOSAI - để thiết lập mô hình tổ chức xây dựng và quản lý hiệu quả KHCL của ASOSAI trong giai đoạn tiếp theo. Bên cạnh đó, KTNN Việt Nam và SAI Nhật Bản - Ủy ban Phát triển năng lực ASOSAI - đã phối hợp và chia sẻ những giải pháp đổi mới các chương trình, dự án phát triển năng lực ASOSAI theo hướng đảm bảo và hài hòa lợi ích tối đa của các SAI thành viên trong khu vực. Đặc biệt, Cuộc họp Ban Điều hành lần thứ 54 vào tháng 7/2019 tại Kuwait đã chính thức thông qua Đề xuất thực hiện Tuyên bố Hà Nội do KTNN Việt Nam chủ trì xây dựng và thành lập Ủy ban Đặc biệt nghiên cứu việc thành lập Nhóm làm việc của ASOSAI về thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững.

Trên cương vị Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021, KTNN cũng đã tham gia tích cực và có những đóng góp quan trọng tại Đại hội của các tổ chức khu vực và quốc tế. Tại Đại hội Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao Đông Nam Á (ASEANSAI) lần thứ 5 được tổ chức tại Malaysia, Lãnh đạo KTNN Việt Nam đã có bài phát biểu tại Phiên khai mạc và 3 Báo cáo chuyên đề tại Đại hội. Bên cạnh đó, trong vai trò Chủ tịch Ủy ban KHCL của ASEANSAI, KTNN Việt Nam luôn là cơ quan chủ chốt tại các cuộc thảo luận cấp làm việc và các cuộc họp cấp cao trong triển khai nhiệm vụ này. Năm 2019, KTNN cũng đã chủ trì

hoàn thiện Báo cáo kết quả triển khai KHCL của ASEANSAI giai đoạn 2018-2019, xây dựng Hệ thống giám sát và đánh giá việc thực hiện KHCL của Tổ chức trình Đại hội ASEANSAI lần thứ 5 thông qua, đồng thời xác định tầm nhìn, mục tiêu chiến lược của Tổ chức giai đoạn 2022-2025.

Trên cương vị đứng đầu tổ chức kiểm toán công khu vực châu Á, KTNN Việt Nam đã nỗ lực đẩy mạnh quan hệ hợp tác với các tổ chức kiểm toán công thuộc khu vực khác, như: Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Âu (EU-ROSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Phi (AFROSAI), đồng thời thúc đẩy việc ký kết Biên bản ghi nhớ về hợp tác liên khu vực giữa ASOSAI và Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực các quốc gia Ả-rập (ARABOSAI); đề xuất hợp tác giữa ASOSAI với Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực Caribe (CAROSAI), Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao khu vực Mỹ Latinh (OLACEFS).

Thông qua những hoạt động sôi nổi trong hợp tác đa phương và vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021 đã khẳng định vai trò, vị thế của KTNN Việt Nam là một cơ quan kiểm tra tài chính công độc lập, liêm chính, chuyên nghiệp, uy tín và không ngừng gia tăng giá trị.

□ **Năm 2019, trên các phương diện hợp tác quốc tế, KTNN luôn chú trọng việc tăng cường hợp tác theo hướng thiết thực, hiệu quả, đồng thời đẩy mạnh việc trao đổi kinh nghiệm quốc tế liên quan đến hoạt động kiểm toán. Xin Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước cho biết những kết quả nổi bật và ý nghĩa của các hoạt động này trong năm qua?**

- Đúng vậy. Trong hợp tác quốc tế, KTNN rất chú trọng việc tiếp thu có chọn lọc các kinh nghiệm quốc tế để nâng cao chất lượng hoạt động kiểm toán. Cụ thể, trong quan hệ song phương, bên cạnh việc duy trì và phát triển quan hệ hợp tác với các đối tác truyền thống như: Lào, Campuchia, Trung Quốc, Hàn Quốc, Bhutan, Hiệp hội Kế toán Công chứng Vương quốc Anh, Hiệp hội Kế toán Công chứng Australia, Quỹ Kiểm toán và trách nhiệm giải trình Canada... KTNN còn tăng cường hợp tác với các SAI có quan hệ đối tác chiến lược như: Ấn Độ, Hoa Kỳ, Anh, Pháp, Nga, Ba Lan, Đan Mạch, Australia... Tính đến hết năm 2019, KTNN ký kết Thỏa thuận hợp tác quốc tế song phương với 23 đối tác và thực hiện nhiều hình thức hợp tác chuyên môn nhằm chia sẻ kinh nghiệm trong lĩnh vực kiểm toán, đặc biệt về kiểm toán công nghệ thông tin (CNTT), kiểm toán hoạt động, kiểm toán môi trường.

Năm 2019, thông qua hoạt động đào tạo, KTNN đã chia sẻ kinh nghiệm, tăng

Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước Nguyễn Tuấn Anh

cường năng lực chuyên môn, nghiệp vụ cho các công chức, kiểm toán viên KTNN Lào trong nhiều lĩnh vực. Bên cạnh đó, KTNN cũng chú trọng việc đẩy mạnh học tập và áp dụng kinh nghiệm quốc tế trong lĩnh vực kiểm toán. Cụ thể, cử công chức, kiểm toán viên tham gia các hội nghị, hội thảo, cuộc họp, các khóa đào tạo quốc tế về chuyên môn kiểm toán, các đoàn đi kiểm toán thực tế tại một số quốc gia có kinh nghiệm kiểm toán tiên tiến: kiểm toán và ứng dụng CNTT trong hoạt động kiểm toán tại KTNN Hàn Quốc; kiểm toán môi trường tại KTNN Ấn Độ; kiểm toán chính phủ đối với các công trình xây dựng công cộng tại Nhật Bản; kiểm toán việc thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững tại Hoa Kỳ; lập kế hoạch kiểm toán báo cáo tài chính, lập kế hoạch kiểm toán năm tại KTNN Anh; kinh nghiệm về xây dựng Luật KTNN tại Australia; cử công chức tham dự Hội thảo chung giữa KTNN Việt Nam và KTNN Trung Quốc tại KTNN Trung Quốc; cử công chức đi học tập kinh nghiệm về lĩnh vực kiểm toán đầu khí tại KTNN Kuwait... Ở trong nước, KTNN cử 60 lượt người tham dự Khóa đào tạo về kiểm toán CNTT do chuyên gia Nhật Bản giảng dạy.

Ngoài ra, KTNN cũng đã sưu tầm, biên dịch và tổng hợp 13 Luật KTNN của các nước, gần 100 danh mục tài liệu với khoảng 6.000 trang phục vụ nghiên cứu, sửa đổi Luật KTNN và phục vụ công tác học tập kinh nghiệm chuyên môn từ nước ngoài...

Thông qua hoạt động hợp tác quốc tế, KTNN đã tranh thủ khai thác được các nguồn tài liệu quý cũng như kinh nghiệm thực tiễn của các SAI tiên tiến, các tổ chức nghề nghiệp để chọn lọc và áp dụng linh hoạt vào thực tiễn của KTNN nhằm nâng cao năng lực của công chức, viên chức, kiểm toán viên, đáp ứng nhu cầu đòi hỏi ngày càng cao trong tình hình mới.

Bên cạnh đó, KTNN tiếp tục thực hiện hiệu quả các dự án hỗ trợ kỹ thuật và hỗ trợ tài chính của các tổ chức quốc tế nhằm mở rộng phạm vi và nâng cao năng lực công tác kiểm toán. Ngoài các chương trình, dự án hiện đang triển khai rất hiệu quả do Liên minh châu Âu (EU), Ngân hàng Thế giới (WB) và CAAF tài trợ. Năm 2019, KTNN cũng đã tích cực triển khai nhiều dự án từ các đối tác mới có nhiều triển vọng hợp tác như JICA (Nhật Bản) và KOICA (Hàn Quốc) về tăng cường năng lực kiểm toán trong môi trường CNTT và năng lực quản lý, kiểm soát chất lượng kiểm toán.

□ **Xin Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước cho biết những định hướng chính trong công tác đối ngoại của KTNN năm 2020, đặc biệt là việc thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021?**

- Căn cứ định hướng đối ngoại của Đảng, Nhà nước, Quốc hội, trong năm 2020, công tác đối ngoại của KTNN sẽ tiếp tục tập trung thực hiện tốt vai trò Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021; củng cố và tăng cường mối quan hệ hợp tác với các cơ quan kiểm toán đặc biệt là các SAI có thể mạnh trên một số lĩnh vực KTNN đang cần trao đổi và học tập kinh nghiệm; tích cực triển khai hiệu quả, khai thác tối đa kết quả các chương trình, dự án do nước ngoài tài trợ.

Trong hoạt động song phương, KTNN cũng sẽ tiếp tục củng cố và phát triển quan hệ hợp tác với các đối tác truyền thống, đối tác thuộc các nước có mối quan hệ đối tác chiến lược với Việt Nam. Cụ thể, KTNN sẽ triển khai hiệu quả các Thỏa thuận quốc tế đã ký kết thông qua việc tổ chức các hội thảo,

(Xem tiếp trang 21)

🌸 Hai không mười chín qua đi, nhìn lại kết quả năm qua, phần khởi vì thu nhiều thắng lợi;

🌸 Hai không hai mươi vừa tới, triển khai chương trình năm mới, hy vọng sẽ gặt bội thành công!

HỮU NGUYỄN

🌸 Giữ gìn bản sắc, hội tụ tinh hoa, mở rộng cửa giao lưu, thêm rạng rỡ ngàn năm văn hiến;

🌸 Thu hút đầu tư, phát huy nội lực, khai thông đường phát triển, hướng tương lai nước mạnh dân giàu.

KHÁNH VI

Kết thúc năm 2019, nền kinh tế - xã hội của đất nước đạt được nhiều kết quả tích cực, toàn diện với 12/12 chỉ tiêu đạt và vượt kế hoạch. Đóng góp vào thành tích đó, ngành tài chính cũng đã “về đích” vượt mức nhiều mục tiêu đặt ra.

Thu ngân sách vượt dự toán cao, bội chi, nợ công giảm mạnh

Nhờ chủ động tổ chức điều hành thu, chi NSNN đảm bảo chặt chẽ, kỷ luật, kỷ cương, kết hợp với sự phát triển của nền kinh tế, số thu cân đối NSNN đến ngày 31/12/2019 đạt 1,54 triệu tỷ đồng, vượt 138.200 tỷ đồng (tăng 9,79%) so với dự toán, tăng 92.200 tỷ đồng so với báo cáo Quốc hội tại Kỳ họp thứ 8 vừa qua, tăng 8,7% so với thực hiện năm 2018.

Trong đó: thu nội địa vượt 100.200 tỷ đồng, tăng 8,5%; thu từ dầu thô vượt 11.700 tỷ đồng, tăng 26,1% và thu cân đối ngân sách từ xuất nhập khẩu vượt 25.300 tỷ đồng, tăng 13,4% so với dự toán. Tỷ lệ động viên vào NSNN đạt khoảng 25,7% GDP, huy động từ thuế và phí khoảng 21,1% GDP (mục tiêu của giai đoạn 2016-2020 tương ứng là 23,5% GDP và 21% GDP). Đáng chú ý, thu ngân sách T.Ư đã vượt 32.000 tỷ đồng, tăng 4% so với dự toán; thu ngân sách địa phương (NSDP) vượt trên 106.200 tỷ đồng, tăng 17,7% so với dự toán. 63/63 tỉnh, thành phố vượt dự toán thu NSNN trên địa bàn; 60/63 tỉnh, thành phố đạt và vượt dự toán thu NSDP.

Cơ cấu thu NSNN tiếp tục chuyển biến, ngày càng bền vững hơn; tỷ trọng thu nội địa tăng dần, từ mức khoảng 68% bình quân giai đoạn 2011-2015 lên trên 82% năm 2019; tỷ trọng thu dầu thô giảm dần, từ mức bình quân khoảng 13% giai đoạn 2011-2015 xuống còn khoảng 3,6% năm 2019; thu cân đối từ hoạt động xuất nhập khẩu đã giảm từ mức 18,2% bình quân giai đoạn 2011-2015 xuống còn 13,9% năm 2019.

Công tác điều hành chi NSNN chủ động, tích cực. Cơ cấu chi tiếp tục chuyển dịch tích cực, tỷ trọng chi đầu tư phát triển

BỘ TRƯỞNG BỘ TÀI CHÍNH ĐÌNH TIẾN DŨNG:

Điều hành chính sách tài khóa chặt chẽ, hiệu quả, đảm bảo kỷ luật, kỷ cương

năm 2019 đạt khoảng 27% tổng chi (mục tiêu là 25 - 26%), chi thường xuyên còn khoảng 61% tổng chi NSNN (mục tiêu là dưới 64%).

Bội chi NSNN năm 2019 ước khoảng 3,4% GDP thực hiện trong khi dự toán là 3,7% GDP. Việc phát hành trái phiếu chính phủ để bù đắp bội chi và trả nợ gốc được thực hiện chủ động, phù hợp với khả năng ngân quỹ nhà nước.

Bộ Tài chính cũng đã tăng cường quản lý, giám sát, kiểm soát bội chi và vay nợ của NSDP; siết chặt quản lý vay và bảo lãnh chính phủ, góp phần giảm nợ công. Đến cuối năm 2019, dư nợ công dưới 55% GDP, nợ chính phủ dưới 48,5% GDP, nợ nước ngoài quốc gia khoảng 45,8% GDP...

Tiếp tục điều hành chính sách tài khóa chặt chẽ, phối hợp đồng bộ với các chính sách vĩ mô khác

Năm 2020, dự toán thu NSNN được Quốc hội phê duyệt là trên 1,5 triệu tỷ đồng. Dự toán chi là 1,74 triệu tỷ đồng. Bội chi ngân sách T.Ư là 217.800 tỷ đồng; bội chi NSDP 17.000 tỷ đồng. Trên cơ sở này, ngành tài chính phấn đấu tăng thu NSNN khoảng 3% so với dự toán Quốc hội giao, tỷ lệ động viên vào NSNN là 22,2% GDP, bội chi NSNN là 3,44% GDP, dư nợ công là 54,3% GDP, nợ chính

Bộ trưởng Đình Tiến Dũng

phủ là 48,5% GDP, nợ nước ngoài của quốc gia là 45,8% GDP, nợ thuế dưới 5% tổng thu NSNN...

Để hoàn thành tốt nhiệm vụ tài chính - NSNN năm 2020, Bộ Tài chính sẽ phối hợp với các Bộ, ngành, địa phương tập trung triển khai 8 nhóm giải pháp:

Một là, điều hành chính sách tài khóa chặt chẽ, hiệu quả, phối hợp đồng bộ, linh hoạt với chính sách tiền tệ và các chính sách vĩ mô khác nhằm duy trì ổn định kinh tế vĩ mô, bảo đảm các cân đối lớn của nền kinh tế, tạo môi trường, động lực, nền tảng cho sự phát triển nhanh, bền vững.

Hai là, đổi mới mạnh mẽ công tác xây dựng, hoàn thiện hệ thống pháp luật; xây dựng bộ máy tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; đẩy mạnh cải cách hành chính, hiện đại hóa, cắt giảm thủ tục hành chính, điều kiện kinh doanh, xây dựng chính phủ điện tử phục vụ người dân, DN.

Ba là, tăng cường quản lý giá, thị trường, kiểm soát lạm phát, ổn định kinh tế vĩ mô: Tiếp tục quản lý, điều hành giá các mặt hàng quan trọng Nhà nước còn

định giá, mặt hàng bình ổn giá; thực hiện lộ trình giá thị trường phù hợp đối với giá điện và giá các dịch vụ công thiết yếu; tăng cường quản lý, kiểm tra, thanh tra, phòng chống buôn lậu, gian lận thương mại...

Bốn là, tiếp tục phát triển đồng bộ các loại hình thị trường tài chính, đa dạng các định chế tài chính, tổ chức dịch vụ kế toán, kiểm toán, thẩm định giá, xếp hạng tín nhiệm.

Năm là, tăng cường quản lý tài chính DN, tái cấu trúc, cổ phần hóa DNNN theo Nghị quyết T.Ư 5 (khóa XII).

Sáu là, siết chặt kỷ luật, kỷ cương tài chính, ngân sách trong thực thi công vụ; tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát và công khai, minh bạch trong thu, chi NSNN, quản lý, sử dụng tài sản công, đất đai, tài nguyên...; thực hiện nghiêm các kết luận thanh tra, kiểm toán.

Bảy là, tích cực, chủ động hội nhập tài chính quốc tế: Triển khai hiệu quả Kế hoạch hành động thực hiện các hiệp định thương mại tự do đã có hiệu lực, các cam kết với WTO, ASEAN; tiếp tục điều chỉnh thuế nhập khẩu ưu đãi đặc biệt theo các cam kết thuế quan trong các hiệp định đã ký kết; tích cực tham gia các hoạt động hợp tác tài chính khu vực: ASEAN, ASEM, APEC...

Tám là, tập trung chỉ đạo, điều hành đảm bảo hoạt động sản xuất, kinh doanh trước và sau Tết Nguyên đán Canh Tý 2020 diễn ra bình thường; theo dõi chặt chẽ tình hình biến động giá cả, thị trường; triển khai quyết liệt nhiệm vụ thu ngân sách; điều hành ngân sách trên địa bàn đảm bảo nguồn chi trả lương, chính sách an sinh xã hội và các nhiệm vụ chính trị quan trọng. ■ **LƯU HUÔNG (ghi)**

Năm 2019 tiếp tục là một năm thành công trong quản lý và điều hành kinh tế vĩ mô với tất cả 12 chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội đều được hoàn thành. Đặc biệt, lạm phát năm 2019 đã được kiểm soát dưới 3% - thấp xa so với chỉ tiêu Quốc hội giao là 4%. Nhìn nhận đánh giá về chỉ số giá tiêu dùng (CPI) và lạm phát năm 2019 không chỉ đề khẳng định thành tích kiểm soát tốt lạm phát trong mấy năm gần đây mà quan trọng hơn là rút ra những kinh nghiệm và cảnh báo về nguy cơ lạm phát trong tương lai nhằm kiểm soát được lạm phát trước mọi biến động cả trong cũng như ngoài nước.

CPI tháng 11/2019 tăng vọt tới 0,96% so với tháng trước - mức tăng cao nhất của chỉ số giá tiêu dùng tháng 11 trong 9 năm gần đây chủ yếu do nguồn cung thịt lợn giảm làm giá thịt lợn và các thực phẩm chế biến từ thịt tăng cao. Theo đó, nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống tăng 2,74% (thực phẩm tăng tới 4,11%). Nhóm giao thông lại giảm 0,73% do điều chỉnh giảm giá xăng, dầu ngày 31/10/2019 và điều chỉnh tăng ngày 15/11/2019. CPI bình quân 11 tháng năm 2019 tăng 2,57% so với bình quân cùng kỳ năm 2018; CPI tháng 11/2019 tăng 3,78% so với tháng 12/2018 và tăng 3,52% so với cùng kỳ năm trước.

Giá thịt lợn và thực phẩm chế biến từ thịt lợn tăng cao do ảnh hưởng của dịch tả

Lạm phát đã được kiểm soát tốt

□ **TS. VŨ ĐÌNH ÁNH**

lợn châu Phi tiếp tục là nguyên nhân chính khiến CPI tháng 12/2019 tăng tới 1,4% so với tháng trước - mức tăng cao nhất của CPI tháng 12 trong 9 năm gần đây và là mức tăng theo tháng cao nhất kể từ tháng 9/2012 đến nay. Nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống tăng cao nhất tới 3,42%, chủ yếu do nhóm thực phẩm tăng 4,41% và ăn uống ngoài gia đình tăng 2,44%. Nhóm giao thông tăng 0,61% do điều chỉnh tăng giá xăng, dầu ngày 30/11/2019 và điều chỉnh giảm ngày 16/12/2019.

Rõ ràng, lạm phát theo tháng năm 2019 cho thấy:

Thứ nhất, điều hành linh hoạt giá xăng dầu theo giá quốc tế đã góp phần tích cực

TS. Vũ Đình Ánh

vào kiểm chế, kiểm soát lạm phát cả năm.

Thứ hai, việc điều chỉnh giá điện, giá dịch vụ y tế và giáo dục đã hợp lý hơn hẳn cả về mức độ cũng như phạm vi và thời điểm điều chỉnh nên tác động không lớn tới lạm phát và khả năng kiểm soát lạm phát.

Thứ ba, nhóm hàng ăn và dịch vụ ăn uống, trong đó chiếm tỷ trọng lớn nhất là lương thực thực phẩm vẫn đóng vai trò chỉ phối diễn biến CPI và lạm phát nên cần tập trung kiểm soát giá hơn nữa trong những năm tới nhằm kiểm soát lạm phát.

Thứ tư, giá thịt lợn tăng đột biến do giảm nguồn cung bởi dịch tả lợn châu Phi đã gây bất ngờ vào cuối năm 2019 do lỗi nhận định và đánh giá tác động đến CPI

thiếu chính xác cũng như thiếu biện pháp xử lý kịp thời và hiệu quả. Đây là bài học kinh nghiệm đắt giá cho kiểm soát giá thịt lợn nói riêng, giá thực phẩm và giá các mặt hàng thiết yếu khác nói chung trong những năm tới.

Kết quả là tuy CPI bình quân năm 2019 tăng 2,79% so với bình quân năm 2018 - mức tăng bình quân năm thấp nhất trong 3 năm qua song CPI tháng 12/2019 lại tăng tới 5,23% so với tháng 12/2018. Hồi chuông cảnh báo lạm phát đã được gióng lên từ tháng 12/2019 khi CPI tính theo cuối kỳ đã vượt ngưỡng 5% được thiết lập ổn định kể từ năm 2014 (nếu không chuyển sang giao chỉ tiêu tăng CPI bình quân thì thậm chí chỉ tiêu CPI năm 2019 đã bị vượt). Theo đó, quản lý và điều hành giá cả nói riêng, kiểm soát lạm phát 2020 nói chung sẽ phức tạp và khó khăn hơn rất nhiều so với mấy năm gần đây.

Tóm lại, kiểm soát tốt lạm phát năm 2019 là thành công không thể phủ nhận, để lại nhiều bài học kinh nghiệm bổ ích cho những năm tiếp theo, song dấu hiệu lạm phát nóng trở lại từ cuối năm 2019 do cả yếu tố giá cả thị trường lẫn yếu tố tiền tệ buộc chúng ta phải hết sức cảnh giác để bảo vệ bằng được thành quả kiểm soát lạm phát đã giành được trong mấy năm gần đây. ■

Hoạt động kiểm toán của KTNN với những thông tin, số liệu đưa ra trong những năm vừa qua đã giúp các đại biểu Quốc hội cũng như Chính phủ nhìn nhận, đánh giá tổng thể nền kinh tế - xã hội đất nước. Đặc biệt, việc tổ chức thực hiện công tác kiểm toán của KTNN những năm gần đây đạt nhiều kết quả nổi bật.

Thứ nhất, thông qua kiểm toán, KTNN đã kiểm tra, đôn đốc, nhắc nhở nhằm tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong quản lý, sử dụng nguồn lực công.

Thứ hai, KTNN đã đóng góp hiệu quả vào việc chống thất thu thuế, đặc biệt là đối với khối DN. Một điều mà chúng ta thấy rất rõ là dù KTNN có kiểm toán theo mẫu hay theo kế hoạch thì con số năm 2017 thông qua kiểm toán hơn 2.000 DN, KTNN đã phát hiện ra 94% các DN kê khai và nộp thuế chưa đúng quy định; năm 2018, qua kiểm toán cũng xác định khoảng 94 - 95% DN vi phạm - đã gióng lên hồi chuông cảnh báo trước Quốc hội, trước Chính phủ để qua đó, Chính phủ phải chỉ đạo Bộ Tài chính, Tổng cục Thuế tăng cường kiểm tra, giám sát hậu kiểm nhiều hơn nữa, để thu ngân sách chính xác hơn; tăng cường công tác tuyên truyền về trách nhiệm, nghĩa vụ của DN, cơ quan, đơn vị về nghiêm chỉnh chấp hành nộp thuế.

ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI HOÀNG VĂN HÙNG - PHÓ TRƯỞNG ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI TỈNH THÁI NGUYÊN:

Kiểm toán Nhà nước đã có những đóng góp hiệu quả vào việc chấn chỉnh công tác thu ngân sách nhà nước

Thứ ba, trong công tác quản lý các nguồn thu và chống thất thu, qua số liệu kiểm toán và qua số liệu của Bộ Tài chính cho thấy số nợ đọng thuế còn rất lớn. Tính đến ngày 30/9/2019, tổng số nợ thuế khoảng 80.800 tỷ đồng. Trong khi đó, qua kiểm tra của KTNN ở 36 địa phương thì có tới 21 địa phương (chiếm 58,3%) báo cáo nợ thuế không chính xác với số tiền là 1.297,7 tỷ đồng... Như vậy, việc phát sinh nợ thuế tiếp tục tăng so với năm

trước và chưa thực hiện được nghị quyết của Quốc hội đề ra là trong năm 2019 giảm nợ đọng thuế. Qua đây cho thấy công tác thu, quản lý các nguồn thu, kê khai không đầy đủ, còn có nhiều hạn chế, ảnh hưởng đến công tác điều hành nền kinh tế, đòi hỏi Chính phủ cần nhìn nhận rõ vấn đề này để có các giải pháp hữu hiệu hơn nữa.

Ở địa phương, KTNN các khu vực đã phát huy tốt được vai trò, trách nhiệm, kết quả kiểm toán được địa phương đánh giá rất cao. Tuy nhiên, tôi cho rằng, trong thời gian tới, KTNN cần phối hợp chặt chẽ, thông tin kịp thời hơn nữa về kế hoạch kiểm toán, kết quả kiểm toán đối với Đoàn đại biểu Quốc hội và các đại biểu Quốc hội trên địa bàn kiểm toán. Bởi Quốc hội, đại biểu Quốc hội chính là người giám sát hoạt động kiểm toán cũng như giám sát hoạt động của các cơ quan công quyền ở địa phương; đôn đốc việc thực hiện những kết luận, kiến nghị kiểm

toán đối với các cơ quan, đơn vị tại địa phương, qua đó giúp nâng cao hơn hiệu lực, hiệu quả kiểm toán.

Đặc biệt, vừa qua, Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN đã được Quốc hội thông qua và sẽ có hiệu lực thi hành từ ngày 01/7/2020, đó sẽ là hành lang pháp lý tốt hơn, chặt chẽ, rõ ràng hơn, khắc phục được những vấn đề bất cập gây khó khăn cho hoạt động kiểm toán; nâng cao trách nhiệm của KTNN cũng như của chính quyền địa phương, các đơn vị được kiểm toán, các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động kiểm toán... nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động KTNN. Vì vậy, tôi kỳ vọng, khi Luật này có hiệu lực thi hành vai trò của KTNN sẽ phát huy tốt hơn, đặc biệt qua công tác kiểm toán, KTNN cần chỉ ra được những cái yếu về mặt quản lý nhà nước, quản lý kinh tế để chính quyền địa phương căn cứ vào đó chỉ đạo, điều hành tốt hơn. ■ NGUYỄN HỒNG (ghi)

HỮU NGUYỄN

MỘT PHẦN TƯ THỂ KỶ

(Thân kính tặng đồng nghiệp)

Một phần tư thế kỷ lên đường
Vì sự minh bạch và an ninh tài chính
Vì nước, vì dân, vì tình yêu kiều hãnh
Vời vè ngọc ngà những con số tình khôi...

Một phần tư thế kỷ rồi, cùng với bạn, tôi...
Ta gánh trọn những quy trình, chuẩn mực
Ta leo dốc cao, ta nhòai qua vực
Để những trang số dài mang sắc nắng mùa xuân.

Đến bây giờ Luật Kiểm toán vì dân,
Và tư tưởng trong ngân nơi Hiến pháp,
Đã vĩnh viễn khắc họa đỉnh cao ngọn tháp
Kiểm toán Nhà nước vẹn toàn trong ánh mắt yêu thương...

Em có vui không dạo ấy lúc lên đường
Anh khao khát nào công minh, chính trực
Nào tuân thủ, nào kiểm tra, xác thực
Nào cứ liệu vàng cho con số bay lên?!

Để bây giờ người đóng thuế reo lên:
Ta đã rõ con đường đi ngân sách
Kiểm toán đã thấp Hài - Đăng - Minh - Bạch
Hai mươi lăm năm rồi, Tình Nghĩa ấy không phai... ■
Hà Nội, tháng 5/2019

NGUYỄN HUY HẢI
(KTNN khu vực III)

HAI LĂM NĂM - MỘT CHẶNG ĐƯỜNG

Kiểm toán Nhà nước thân yêu
Hai lăm năm ấy, biết bao nhiêu tình.
“Công minh”, “chính trực”, “nghệ tình”
“Tâm sáng” hướng đến, hết mình nghề trao
Vượt qua trở ngại gian lao
Đô thị, miền núi, vùng cao, đồng bằng
Tuổi xuân, sức trẻ tràn căng
Dựng xây đất nước ngày càng phồn vinh! ■

ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI BÙI VĂN PHƯƠNG - PHÓ TRƯỞNG ĐOÀN ĐẠI BIỂU QUỐC HỘI TỈNH NINH BÌNH:

Cần đặt đúng vai trò của Kiểm toán Nhà nước trong kiểm toán các dự án PPP

Qua Báo cáo công tác của KTNN gửi đến Quốc hội và qua theo dõi thực tế, tôi thấy rằng, năm 2019, KTNN đã thực hiện tốt chức trách được giao. Hoạt động kiểm toán đã đi đúng trọng tâm và đóng góp rất quan trọng cho quản lý tài chính, tài sản đất nước; đặc biệt là đã tập trung vào những vấn đề đất nước và người dân đang quan tâm, nhất là kiểm toán tình hình thu, chi, quản lý sử dụng tài chính công, tài sản công nhằm phát huy hiệu quả nguồn lực công, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội đất nước. Qua công tác kiểm toán, KTNN đã phát hiện và kiến nghị khắc phục, xử lý các sai phạm và quan trọng hơn giúp các tổ chức, cá nhân tuân thủ đúng pháp luật. Tôi cũng đồng tình với Kế hoạch kiểm toán năm 2020 của KTNN. Mong rằng KTNN sẽ phát huy tốt hơn nữa vai trò của mình, đóng góp vào sự công khai, minh bạch của nền tài chính quốc gia.

Đặc biệt, tôi rất quan tâm đến vấn đề kiểm toán các dự án hợp tác công - tư (PPP). Hiện nay, Quốc hội đang thảo luận và sắp tới sẽ xem xét, thông qua Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư, trong đó có đặt ra vấn đề về vai trò của KTNN trong kiểm toán các dự án này. Tôi cho rằng, trong điều kiện NSNN khó khăn thì việc hợp tác công - tư để huy động nguồn vốn ngoài nhà nước cho đầu tư kết cấu hạ tầng phục vụ phát triển kinh tế - xã hội là vô cùng cần thiết. Trong thời gian vừa qua, mặc dù chưa có Luật nhưng đã có nhiều dự án được thực hiện theo hình thức hợp tác công - tư, thực hiện theo các quy định tại các văn bản dưới Luật. Trong quá trình thực hiện các dự án này có nhiều mặt tích cực song cũng có không ít hạn chế, làm giảm hiệu quả hợp tác công - tư. Bởi cách làm từ khâu quy định chính sách đến khâu tổ chức thực hiện còn khiến dư luận, người dân băn khoăn, nghi ngờ, thậm chí có chuyện lợi dụng, làm sai, có nhóm lợi ích.

Vì vậy, việc xây dựng Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công - tư là rất phù hợp, nhằm tạo lập một khuôn khổ chuẩn mực để triển khai các dự án PPP. Vấn đề đặt ra khi xây dựng Luật mà người dân và cán bộ, đảng viên rất quan tâm là làm sao đảm bảo công khai, minh bạch; đảm bảo hài hòa giữa lợi ích của Nhà nước, nhà đầu tư và người dân. Nếu công khai minh bạch; giải trình đầy đủ những

vấn đề người dân quan tâm thì sẽ không xảy ra sai phạm, không khiến người dân nghi ngờ, băn khoăn. Mà muốn công khai, minh bạch, giải trình một cách đầy đủ, đảm bảo lợi ích hài hòa của tất cả các bên thì vấn đề kiểm toán là rất cần thiết. Bởi vì mục đích cuối cùng của kiểm toán là để phục vụ cho công tác công khai, minh bạch. Khi KTNN kiểm toán toàn bộ dự án (cả phần vốn công và tư) thì sẽ cho người dân thấy rõ anh đầu tư vào đó bao nhiêu tiền? anh thu hồi vốn theo cơ chế nào? trong thời gian bao nhiêu năm? Khi mọi thứ đã rõ ràng thì chắc chắn người dân sẽ đồng thuận, sẽ không có thắc mắc, băn khoăn.

Mặt khác, hợp tác công - tư là nhằm cung cấp các dịch vụ công cho xã hội. Có ý kiến hiểu chưa đúng, chưa đầy đủ bản chất nên thắc mắc tại sao KTNN lại kiểm toán phần vốn tư. Cần hiểu rằng, nếu là vốn của tư nhân hoàn toàn thì sản phẩm là theo thị trường nhưng khi tư nhân hợp tác với Nhà nước để đầu tư các công trình dự án liên quan đến lợi ích công thì đương nhiên phải được kiểm toán. Vì vậy, quan điểm của tôi là cần đặt đúng vai trò của KTNN trong kiểm toán các dự án PPP. Theo đó, KTNN phải kiểm toán toàn bộ dự án này để đảm bảo lợi ích của người dân. Khi dự án được thực hiện đúng quy định thì không có gì phải ngại KTNN vào kiểm toán mà ngược lại, khi dự án được kiểm toán sẽ khẳng định cho người dân thấy được dự án đó là minh bạch và sẽ được người dân đồng thuận, dự án sẽ được triển khai tốt, không dẫn đến những cản trở như vừa qua và cũng giúp ngăn ngừa sai phạm trong triển khai các dự án. ■ N.HỒNG (ghi)

Sau thành công của Đại hội ASOSAI lần thứ 14 năm 2018, KTNN Việt Nam đã đi một bước tiến dài trên con đường hội nhập quốc tế, sẵn sàng hoàn thành vai trò dẫn dắt, lãnh đạo ASOSAI thực hiện các mục tiêu trong Tuyên bố Hà Nội và nâng tầm KTNN Việt Nam trên diễn đàn khu vực và thế giới. Trên cương vị Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021, KTNN Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với Tổng Thư ký và các thành viên Ban Điều hành để xuất những sáng kiến và giải pháp nhằm thúc đẩy sự phát triển chung của cộng đồng ASOSAI; đổi mới các chương trình, dự án phát triển năng lực ASOSAI theo hướng đảm bảo và hài hòa lợi ích tối đa của các SAI (cơ quan kiểm toán tối cao) thành viên trong khu vực.

Nhằm hiện thực hóa Tuyên bố Hà Nội về Kiểm toán môi trường và kiểm toán các mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) của Liên Hợp Quốc ở cấp khu vực, tại Cuộc họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 54 được tổ chức vào tháng 7/2019, tại Kuwait, Tổng Kiểm toán Nhà nước Việt Nam, Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021 Hồ Đức Phớc đã khẳng định, KTNN Việt Nam sẽ cùng sát cánh với

Kiểm toán Nhà nước Việt Nam - Dấu ấn năm đầu thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI

□ TRẦN KIM LỘC - Vụ trưởng Vụ Hợp tác quốc tế

Năm 2019, KTNN Việt Nam chính thức tròn 25 năm tuổi, đánh dấu mốc son trưởng thành của một tổ chức tràn trề sức trẻ trên con đường hội nhập và phát triển với nhiều cơ hội, triển vọng song cũng đầy thách thức. Đây cũng là năm đầu tiên KTNN đảm nhiệm vai trò Chủ tịch ASOSAI (Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao châu Á) nhiệm kỳ 2018-2021. Dấu ấn năm đầu thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI là một trong những thành tựu nổi bật của KTNN năm 2019.

Ban Điều hành và các SAI thành viên trong việc hiện thực hóa tầm nhìn của ASOSAI, không ngừng đẩy mạnh hợp tác, chia sẻ kiến thức, tăng cường năng lực cho các thành viên nhằm thực hiện các sáng kiến và giải pháp hướng tới nền tài chính công phát triển, ổn định và bền vững.

Tại Cuộc họp này, đề xuất thực hiện Tuyên bố Hà Nội do KTNN Việt Nam xây dựng được Ban Điều hành ASOSAI chính thức thông qua với sự đồng thuận tuyệt đối của các thành viên. Đề xuất tập trung vào 2 mục tiêu chiến lược: Thứ nhất, tăng cường năng lực thành viên ASOSAI trong lĩnh vực kiểm toán môi trường vì sự phát triển bền vững. Thứ hai, đẩy mạnh vai trò của SAI trong việc thực hiện

Tổng Kiểm toán Nhà nước Hồ Đức Phớc phát biểu bế mạc Cuộc họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 54 Ảnh tư liệu

SDGs. 5 dự án về lĩnh vực kiểm toán môi trường thuộc khuôn khổ hoạt động của Nhóm làm

việc ASOSAI về kiểm toán môi trường do SAI Trung Quốc làm Trưởng nhóm và 9 chương trình,

dự án trung và dài hạn về thực hiện SDGs đã được đưa vào Kế hoạch chiến lược ASOSAI giai đoạn 2019-2021 và 2022-2027. KTNN Việt Nam sẽ chủ trì chương trình kiểm toán phối hợp về lĩnh vực môi trường giai đoạn 2020-2021 trong khu vực Đông Nam Á và thành viên chủ chốt của Nhóm làm việc ASOSAI về thực hiện mục tiêu phát triển bền vững do SAI Kuwait làm Trưởng nhóm.

Một số chương trình, dự án trong Đề xuất thực hiện Tuyên bố Hà Nội được các SAI thành viên ASOSAI nói riêng và cộng đồng quốc tế nói chung kỳ vọng trở thành điểm sáng và đòn bẩy quan trọng thúc đẩy sự tiếp nối của các tổ chức kiểm toán khu vực khác trong việc hiện thực hóa các SDGs của Liên Hợp Quốc. Trong đó, phải kể đến Đề án “Kiểm toán việc thực hiện các SDGs - áp dụng dữ liệu lớn và kỹ thuật số để đạt được các (Xem tiếp trang 17)

Năm 2019 là năm thứ tư liên tiếp Việt Nam xuất siêu hàng hóa, tuy nhiên, cả nước chưa có năm nào xuất siêu dịch vụ. Ngay cả Mỹ - thị trường xuất khẩu và xuất siêu hàng hóa lớn nhất của Việt Nam - thì Việt Nam cũng luôn nhập siêu dịch vụ từ Mỹ.

Nhập siêu dịch vụ tăng nhanh cùng với đà tăng xuất nhập khẩu hàng hóa vì trên 80% thị phần vận chuyển hàng biển, dù xuất khẩu hay nhập khẩu, cũng là do các hãng nước ngoài đảm nhận.

Bên cạnh đó, nhập siêu dịch vụ còn tăng mạnh cùng đà tăng của hàng triệu du khách quốc tế mỗi năm, do thị phần hàng không của Việt Nam cũng đa phần do hãng hàng không nước ngoài đảm nhận. Năm 2017, Việt Nam thu về 8,3 tỷ USD từ khách quốc tế, so với 12,6 tỷ USD ở Indonesia; 18,4 tỷ USD ở Singapore và 52,5 tỷ USD ở Thái Lan. Theo số liệu thống kê năm 2018 của Master Card, trung bình, du khách tại Bangkok chi tiêu mỗi ngày khoảng 173 USD (so với chỉ tiêu 96 USD mỗi ngày ở Việt Nam) do các hoạt động vui chơi giải trí diễn ra suốt ngày đêm ở đây... Việt Nam được xếp thứ 24/141 quốc gia về tài nguyên du lịch, nhưng chỉ đứng thứ 75/141 về năng lực cạnh tranh du lịch toàn cầu, mặc dù đã có nhiều chủ trương và chính sách phát triển du lịch thành ngành kinh tế mũi nhọn...

Các dịch vụ du lịch và tài chính - ngân hàng quốc tế và phục vụ ngoại giao đoàn hạn chế, nghèo nàn và ít giá trị gia tăng cũng làm chậm tăng các thu nhập từ xuất khẩu dịch vụ tại chỗ của Việt Nam và mất cơ hội cân bằng cán cân thanh toán dịch vụ tổng thể của nước ta.

Sự thiếu vắng dịch vụ logistics, bảo quản và chế biến nông sản nông nghiệp là căn nguyên của tình trạng hư hỏng và

Xuất khẩu dịch vụ - Mục tiêu và động lực cho năm 2020

□ TS. NGUYỄN MINH PHONG

thất thoát tới 30% sản lượng nông sản; kéo dài tình trạng “được mùa mất giá” và hạ giá bán nông sản tại đầu bờ chỉ bằng 1/3 giá tại chợ và thậm chí bằng 1/10 giá xuất khẩu.

Mỗi năm có khoảng 40.000 người Việt ra nước ngoài để khám chữa bệnh với chi phí hàng tỷ USD, hay hàng chục nghìn học sinh đi học nước ngoài với chi phí hàng tỷ USD/năm cũng làm tăng kim ngạch nhập siêu dịch vụ của Việt Nam...

Việt Nam có nhiều lợi thế cả về điều kiện tài nguyên, khí hậu, con người, truyền thống để định hình và phát triển những dịch vụ truyền thống và mới, hiện đại, chất lượng cao, đa tiện ích.

Trong những năm qua, ngành răng - hàm - mặt Việt Nam đã vừa giữ được người bệnh trong nước, vừa thu hút hàng chục nghìn người nước ngoài đến điều trị bệnh mỗi năm. Đây là kết quả của những nỗ lực triển khai thành công nhiều kỹ thuật mới, chuyên sâu, hiện đại, ngang tầm khu

vực và trên thế giới, như: phẫu thuật hàm mặt và sọ mặt; phẫu thuật chỉnh hình xương hàm mặt; cấy ghép nha khoa và nhiều lĩnh vực chuyên sâu nha khoa khác. Việt Nam cũng đã nghiên cứu, ứng dụng trong dự phòng và điều trị nhiều kỹ thuật chuyên môn cao tại nhiều bệnh viện T.Ư, tỉnh và huyện, như: can thiệp tim mạch, thụ tinh ống nghiệm, phẫu thuật nội soi, ghép tạng, ghép tế bào gốc đồng loại, ứng dụng Robot định vị trong phẫu thuật cột sống và phẫu thuật nội soi nhi khoa. Người đứng đầu một bệnh viện ung thư hàng đầu cả nước cũng cho rằng, trình độ điều trị của các bác sĩ trong nước không thua bất cứ quốc gia nào. Riêng về K, thậm chí bác sĩ Việt Nam tiếp xúc với nhiều loại ung thư hơn, nên còn có nhiều kinh nghiệm hơn trong chữa trị, điển hình là điều trị ung thư vú. Nhiều bệnh viện như: Việt Đức, Nhi T.Ư, Bạch Mai, Chợ Rẫy, Đại học Y dược, Từ Dũ... còn giảng dạy cho nhiều khóa các bác sĩ nước ngoài trong lĩnh vực phẫu thuật nội soi, hiếm muộn... Nhiều bệnh viện Việt Nam có đội ngũ phiên dịch hỗ trợ chuyên nghiệp và bác sĩ Việt biết tiếng Anh, rất khéo tay, chuyên môn cao, có đầy đủ trang thiết bị kỹ thuật đáp ứng tất cả nhu cầu điều trị nha khoa cho người nước ngoài, trong khi giá rẻ từ 1/2 đến 5 lần, thậm chí chỉ bằng 1/10 ở Singapore.... Một thị trường du lịch kết hợp khám chữa bệnh và nghỉ dưỡng chất lượng cao chính là động lực mới cho ngành y tế nước nhà vươn lên, hướng tới một hệ thống dịch vụ

tích hợp tiện ích, chuyên nghiệp, hiệu quả, chất lượng cao, bác sĩ giỏi và tận tâm, y đức cao, được “tính đủ, thu đủ” theo chuẩn quốc tế, lấy sự hài lòng của người bệnh làm mục tiêu và thước đo đánh giá cao nhất.

Về triển vọng, Việt Nam cần chủ động quy hoạch và đẩy mạnh xã hội hóa đầu tư phát triển chuỗi các cơ sở dịch vụ chất lượng cao, đáp ứng nhu cầu cho cả cộng đồng người dân trong và ngoài nước... Đồng thời, xây dựng hệ thống thông tin cập nhật, rõ ràng, chính xác danh mục địa chỉ và giá cả những dịch vụ chất lượng cao; tổ chức những hoạt động xúc tiến thị trường rộng rãi cả trong và ngoài nước một cách chuyên nghiệp, hiệu quả hơn.

Xuất khẩu dịch vụ (trước hết trong các dịch vụ chính phủ, dịch vụ du lịch, tài chính, vận tải và kinh doanh công nghệ cao khác, như: dịch vụ viễn thông, máy tính và thông tin, dịch vụ tư vấn, bảo hiểm và hưu trí, dịch vụ sở hữu trí tuệ...) phải được coi là mục tiêu và động lực mới của năm 2020, đặc biệt trong bối cảnh thực thi các hiệp định thương mại tự do (FTA) thế hệ mới, như Hiệp định Đối tác toàn diện và tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) và Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA). Điều đó không chỉ giúp cân bằng cán cân thanh toán thương mại hàng hóa - dịch vụ chung mà còn trực tiếp góp phần cải thiện cơ cấu kinh tế và khai phá các thị trường tiềm năng trị giá hàng trăm tỷ USD trong và ngoài nước; giúp người dân bớt tâm lý sinh ngoại, cải thiện chất lượng sống, cải thiện việc làm, thu nhập, tạo sức hút vốn đầu tư và du khách nước ngoài tìm đến Việt Nam khám phá, trải nghiệm, gửi gắm niềm tin. Khi đó, lợi cho ta, lợi cho bạn, lợi cả đôi đường...!■

Tiếp tục khẳng định vị thế, vai trò của Kiểm toán Nhà nước trong nền kinh tế

□ XUÂN HỒNG (thực hiện)

□ *Thưa ông, bức tranh kinh tế - xã hội Việt Nam năm 2019 được tạo nên bởi nhiều gam màu, trong đó nổi lên những gam màu sáng. Vậy gam màu sáng nào khiến ông cảm thấy ấn tượng?*

- Có thể nói, năm 2019 là năm thứ 3 liên tiếp chúng ta đạt các chỉ tiêu kinh tế quan trọng, đặc biệt, năm qua, Việt Nam đã xuất siêu tới 9 tỷ USD. Trong bối cảnh nền kinh tế thế giới phức tạp với nhiều biến động, kinh tế trong nước vẫn giữ ổn định và có sự phát triển. Năm qua, tất cả các chỉ tiêu kinh tế mà chúng ta đặt ra đều đạt và vượt kế hoạch. Đó là những gam màu sáng trong bức tranh kinh tế - xã hội mà các tổ chức quốc tế cũng như dư luận xã hội dễ dàng cảm nhận và đánh giá.

Đứng ở góc độ trong nước, chúng ta thấy, điều hành của Chính phủ trong năm 2019 chủ động, linh hoạt hơn. Mặc dù đầu năm qua, những thông tin không thuận lợi, thậm chí thông tin xấu của tình hình thế giới phản chiếu vào kinh tế trong nước nhưng Chính phủ đã rất tự tin trong điều hành. Đến cuối năm, những định hướng và điều hành của Chính phủ về cơ bản là đúng hướng. Ít có giai đoạn nào mà Chính phủ lại tự tin trong điều hành như thế, đặc biệt là năm 2019.

□ *Bên cạnh các gam màu sáng, những gam màu tối nào khiến ông còn cảm thấy băn khoăn?*

- Tôi cho rằng, băn khoăn lớn

nhất là chúng ta chưa chỉ ra được động lực để nền kinh tế trong 3 năm qua có thể đạt và vượt qua bao sóng gió. Có thể nói, Việt Nam đã tái cơ cấu nền kinh tế thành công cho nên mới đạt kết quả như vậy. Mặc dù chuyển dịch cơ cấu tốt song nền kinh tế vẫn tiềm ẩn rủi ro. Hy vọng trong năm 2020-2021, đặc biệt là qua Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII, chúng ta sẽ chỉ ra cũng như khắc phục được những rủi ro tiềm ẩn này để phát triển bền vững hơn.

Bên cạnh đó, 3 năm qua, phong trào nông thôn mới của Việt Nam đạt được rất nhiều thành tựu. Tuy nhiên, chúng ta đang xây dựng nông thôn mới trên cơ sở tư duy của một nước vừa thoát ra khỏi nông nghiệp, trong khi thế giới đang chuyển mình sang công nghiệp 4.0. Chắc chắn mô hình này sẽ tiếp tục phát huy tác dụng trong 3 - 5 năm tới, nhưng sau 5 năm, nó có thể sẽ là lực cản cho sự phát triển nhanh của đất nước.

Ổn định, phát triển, đạt và vượt kế hoạch... là ấn tượng về bức tranh kinh tế - xã hội năm 2019 mà Phó Chủ nhiệm Ủy ban Kinh tế của Quốc hội Nguyễn Đức Kiên - Tổ trưởng Tổ Tư vấn kinh tế của Thủ tướng Chính phủ - chia sẻ với phóng viên Báo Kiểm toán nhân dịp đầu Xuân.

Thời gian qua, mặc dù nông thôn là bộ phận cho xã hội ổn định nhưng ổn định thì sẽ không tạo ra đột phá.

Trong khi, quan trọng nhất hiện nay, năng suất lao động thấp là bởi khối này. Mặt khác, ngay từ đầu, phân bổ nguồn lực trong xã hội đã không phù hợp. Ngày xưa, Việt Nam luôn thiếu gạo nên mới dùng quỹ đất lớn cho nông nghiệp. Hiện nay, khi tỷ trọng nông nghiệp giảm, chúng ta phân đầu giảm lĩnh vực này xuống 10% nhưng nguồn lực cho nông nghiệp thì vẫn quá lớn. Do nguồn lực đầu vào của nền kinh tế chưa phân bổ lại nên mới xảy ra tình trạng “sốt” bất động sản như vừa qua... Bởi thế, Việt Nam cần phải vượt qua nhiều khó khăn để bứt tốc đi lên.

□ *Thưa ông, Ngân hàng Thế giới từng đưa ra cảnh báo về chất lượng tăng trưởng của Việt Nam dựa quá nhiều vào FDI. Ông suy nghĩ gì về điều này và dự báo như thế nào về triển vọng của nền kinh tế trong năm 2020?*

- Phải khẳng định rằng, nhận định đó không sai khi kết quả thống kê cho thấy, 70% kim ngạch xuất

khẩu của Việt Nam do FDI. Tuy nhiên, vấn đề ở đây, một mình Việt Nam có thể dịch chuyển được xu thế thị trường hay không khi thị trường đầu ra của các sản phẩm trên thế giới gần như đã phân chia xong.

Hiện nay, điều chúng ta mong muốn là các DN Việt Nam phải tham gia vào chuỗi cung ứng giá trị toàn cầu và các giá trị gia tăng phải được tạo ra bởi các DN Việt Nam nhiều hơn là các DN FDI. Đây là vấn đề chúng ta cần quan tâm. Chúng ta biết nhưng nguồn lực trong nước không có, trong khi, nếu làm theo hình thức đối tác công - tư (PPP) thì cũng gặp rất nhiều trở ngại.

Về triển vọng của nền kinh tế trong năm 2020, tôi cho rằng, nếu tình hình thế giới vẫn biến động và phức tạp nhưng chỉ giữ như năm qua với biên độ dao động không lớn hơn, cùng với điều kiện đầu vào vẫn giữ như năm 2019 thì năm nay, chúng ta có thể đạt tốc độ tăng trưởng kinh tế 7%. Thế chế mở hơn thì chắc chắn nền kinh tế phải khá hơn.

□ *Có thể nói, thành công của một nền kinh tế không thể thiếu vai trò của các cơ quan thanh tra, kiểm toán. Ông đánh giá như thế*

nào về những đóng góp của KTNN đối với nền kinh tế trong năm qua?

- Năm 2019, Quốc hội đã thông qua Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN, đây là bước đánh dấu chuyển đổi nhận thức của Quốc hội và dư luận xã hội đối với công cụ quan trọng của Quốc hội trong giám sát nền kinh tế. Kết quả kiểm toán của KTNN đã giúp các cơ quan quản lý nhà nước nâng cao ý thức giữ gìn tài sản công; đồng thời hỗ trợ các cơ quan này hoạch định chính sách cho phù hợp với diễn biến của nền kinh tế cũng như bảo toàn được vốn nhà nước; giúp nâng cao nhận thức của xã hội về ý thức chấp hành pháp luật.

□ *Vậy theo ông, thời gian tới, KTNN cần phải tập trung vào những vấn đề gì để có thể tiếp tục phát huy vai trò giám sát nền kinh tế, đáp ứng tốt các yêu cầu đặt ra trong thời đại mới?*

- Năm 2020 là năm Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật KTNN sẽ có hiệu lực. Theo đó, những vấn đề mới của Luật cần phải được quán triệt, tổ chức triển khai thực hiện. Đồng thời, dự kiến trong năm nay, Ủy ban Thường vụ Quốc hội sẽ thông qua Chiến lược phát triển KTNN đến năm 2030 (giai đoạn 2020-2030). Một trong những yêu cầu quan trọng trong Chiến lược là KTNN phải tự chuyển mình để phù hợp với yêu cầu phát triển của xã hội và thời đại. Bên cạnh kiến nghị cơ chế, chính sách đối với từng vụ việc, theo tôi, KTNN phải tập hợp tất cả kiến nghị kiểm toán trong một năm thành kiến nghị chung để trình Quốc hội tại Kỳ họp hằng năm, làm được như vậy thì vai trò và vị thế của KTNN sẽ được nâng cao.

□ *Xin trân trọng cảm ơn ông!*

Năm 2019, mặc dù bối cảnh kinh tế thế giới và trong nước có nhiều yếu tố không thuận lợi nhưng kinh tế Việt Nam không chỉ giữ vững đà của năm 2018 mà còn đạt được các chỉ số tăng trưởng ngoạn mục: GDP tăng 7,02%, lạm phát chỉ ở mức 2,79%, mặt bằng lãi suất và tỷ giá duy trì ổn định linh hoạt, cán cân thương mại hàng hóa thặng dư gần 10 tỷ USD, dự trữ ngoại tệ đạt kỷ lục gần 80 tỷ USD, nợ công tiếp tục giảm... Trong lịch sử, đã có những năm GDP tăng trưởng cao nhưng chưa khi nào đạt được đồng bộ và ổn định kinh tế vĩ mô như năm 2019.

Điều đáng ghi nhận nữa là nền kinh tế của nước ta đã thể hiện tính tự chủ, có khả năng thích ứng với kinh tế thế giới, nhiều lĩnh vực không phụ thuộc vào DN FDI. Khu vực kinh tế trong nước, đặc biệt là khu vực kinh tế tư nhân có tốc độ tăng trưởng sản xuất và xuất khẩu vượt qua khu vực FDI. Nhiều sản phẩm Việt Nam đã có chỗ đứng trên thị trường quốc tế, không ít tập đoàn tư nhân đã xác nhận được tên tuổi, vị thế bằng các công trình, sản phẩm vượt trội trong nước và quốc tế.

Những thành quả đạt được là sự thành công từ niềm tin và sự mong chờ, đón nhận, dõi theo mỗi hành động của Đảng, Chính phủ, Quốc hội; khẳng định sự tin tưởng và

Việt Nam cần đột phá về thể chế, chính sách

□ PGS, TS. HOÀNG VĂN CƯỜNG - Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Kinh tế

Quốc dân, Ủy viên Ủy ban Tài chính - Ngân sách của Quốc hội

đón nhận của thị trường quốc tế đối với sản phẩm mang thương hiệu Việt; đồng thời tạo sự tin cậy, an toàn cho các nhà đầu tư trong nước và quốc tế.

Mặc dù vậy, nền kinh tế vẫn còn đứng trước thách thức của bẫy thu nhập trung bình và sản xuất giá trị thấp. Các hoạt động sản xuất chủ yếu tập trung ở “đáy đường cong nụ cười” nên giá trị gia tăng mang lại cho nền kinh tế trong nước chưa cao.

Nhiệm vụ then chốt của năm 2020

không chỉ đơn thuần là thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội hằng năm mà còn là tiền đề của Chiến lược phát triển kinh tế 10 năm, Kế hoạch 5 năm 2021-2025 và định hướng cho 20 năm sau đó. Để thực hiện ước mơ đất nước phồn vinh, đạt được mục tiêu trở thành nước phát triển có thu nhập cao vào năm 2045 - sau 100 năm thành lập nước, việc chỉ giữ tốc độ tăng trưởng cao như những năm qua là chưa đủ mà cần tạo được bứt phá để đạt đến tốc độ tăng trưởng tiệm cận hai con số trong thời gian tới. Muốn phát triển đột phá, Việt Nam phải thay đổi chỗ đứng trong chuỗi cung ứng sang vùng sản xuất giá trị cao, phải dựa vào khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Trong thời đại của Cách mạng công nghiệp lần thứ 4, những xu thế, hình thái và hoạt động kinh tế mới không diễn ra theo các trật tự truyền thống mà đòi hỏi phải có sự thích ứng, chấp nhận, kiểm soát bằng các phương thức phi truyền thống. Vì vậy, để mở đường tiếp nhận, ứng dụng những thành tựu

mới về khoa học kỹ thuật, những ý tưởng đổi mới sáng tạo cho phát triển, yêu cầu đầu tiên chính là đổi mới, sáng tạo trong tư duy và phương thức quản lý. Muốn vậy, những cơ chế quản lý truyền thống không nên được coi như những điều bất di bất dịch, tuyệt đối tuân thủ. Tiêu chuẩn đánh giá thành công và kết quả của quản lý phải lấy kết quả và hiệu quả các hoạt động là đối tượng quản lý làm thước đo, chứ không dựa vào tiêu chí chấp hành, tuân thủ các quy chế, quy định. Điều đó đòi hỏi phải đổi mới mang tính đột phá về thể chế quản lý chứ không chỉ dừng lại ở cải cách, đơn giản hoá thủ tục hành chính, cắt giảm các điều kiện kinh doanh hay tháo gỡ những vướng mắc trong chính sách. Sự thay đổi tiêu chí đánh giá hiệu quả quản lý từ thước đo tuân thủ, chấp hành sang thước đo hiệu quả chính là bước chuyển từ cơ chế Nhà nước quản lý cấp phép sang Nhà nước kiến tạo và phục vụ.

Cùng với đó, Việt Nam cần tiếp tục đổi mới công tác cán bộ, hoàn thiện bộ máy nhà nước, thực hiện song song nhiệm vụ phát triển kinh tế và phát triển ổn định hệ thống chính trị. Công tác cán bộ phải được coi là nhiệm vụ trọng tâm cho nhiệm kỳ mới để Việt Nam hoàn thành nhiệm vụ năm 2020 và tạo tiền đề cao hơn những năm tiếp theo. ■ THÙY ANH (ghi)

□ *Thưa ông, năm 2019 đã khép lại, năm 2020 vừa mở ra với nhiều thời cơ và thách thức mới cho nền kinh tế. Nhìn lại bức tranh kinh tế - xã hội trong năm vừa qua, ông có cảm nhận, suy nghĩ như thế nào?*

- Thời gian qua, mặc dù kinh tế thế giới có nhiều biến động nhưng Việt Nam vẫn giữ được nền kinh tế vĩ mô ổn định. Điều đó chứng tỏ, sự phát triển của kinh tế Việt Nam đang tạo ra những bước đi khá tốt, khắc phục được một số nhược điểm của giai đoạn trước, chẳng hạn nợ công đã giảm và được kiểm soát.

Tuy nhiên, để thoát bẫy thu nhập trung bình, chúng ta còn rất nhiều việc phải làm. Theo Báo cáo Việt Nam 2035 của Ngân hàng Thế giới và Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Việt Nam muốn phát triển, cần phải dựa vào 3 trụ cột chính: nâng cao hiệu suất, năng suất lao động; đảm bảo bình đẳng về mặt xã hội; thực hiện quản trị tốt.

Nhìn lại năm 2019, mặc dù năng suất, hiệu suất lao động của Việt Nam đã được cải thiện song chúng ta vẫn thua nhiều nước trong khu vực Đông Nam Á. Bên cạnh đó, chúng ta đã cố gắng rất nhiều trong việc tạo ra công bằng xã hội. Tuy nhiên, câu chuyện chống tham nhũng hay mục tiêu không để người nghèo bị tụt lại phía sau... mặc dù được đặt ra rất đúng hướng nhưng việc triển khai chưa được như mong muốn. Mặt khác, chúng ta đã quan tâm nhiều đến việc tham gia của người dân vào giám sát, thực hiện công khai minh bạch, quyền tiếp cận thông tin rộng rãi hơn, giải trình của các cơ quan nhà nước... Mặc dù công tác này đã có nhiều tiến bộ nhưng chúng ta vẫn chưa thực hiện quản trị tốt trong toàn xã hội. Tôi cho rằng, một trong những mục tiêu quan trọng nhất là Việt Nam phải trở thành nước có thu nhập cao và bước ra khỏi bẫy thu nhập trung bình.

Các tổ chức quốc tế đã dự báo, nền kinh tế Việt Nam trong năm 2020 sẽ tốt hơn năm 2019 rất nhiều. Tình hình kinh tế thế giới với nhiều biến động, đặc biệt, cuộc chiến thương mại giữa các nền kinh tế lớn đang tạo một bối cảnh thuận lợi cho Việt Nam, chẳng hạn việc thu hút các dòng vốn đầu tư nước ngoài, đưa thị trường Việt Nam trở thành thị trường mang tính khu vực và quốc tế. Tôi cho rằng, để có được những bước đi mang tính đột phá hơn nữa, chúng ta phải tận dụng được các cơ hội thuận lợi, tạo đà cho kinh tế Việt Nam phát triển nhanh hơn.

□ *Những năm qua, đã có nhiều tranh luận trái chiều xung quanh vấn đề phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường, quan điểm của ông về vấn đề này như thế nào?*

Kiểm toán Nhà nước cần mở rộng hơn phạm vi hoạt động, tạo ra một thể chế độc lập trong phòng, chống tham nhũng

□ **HỒNG NHUNG** (thực hiện)

Kiểm toán viên nhà nước làm nhiệm vụ tại hiện trường

Ảnh: B.NGQC

- Hiện có 2 xu hướng về phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường. Xu hướng thứ nhất là hữu khuynh, tức phát triển kinh tế mà không quan tâm đến môi trường, hay nói cách khác, quan tâm đến môi trường một cách hình thức. Rất nhiều nhà đầu tư tư nhân đang lợi dụng xu hướng này và tôi vẫn gọi là tham nhũng môi trường. Tôi cho rằng, môi trường hiện nay đang tạo ra kẻ hở cho tham nhũng.

Xu hướng thứ hai là tả khuynh, tức yêu cầu môi trường phải được đảm bảo tốt nhất. Tôi vẫn gọi đây là những tín đồ môi trường. Theo cách nghĩ này, thà dừng phát triển, tức là cứ để môi trường yên lành. Cả 2 trạng thái này đều cực đoan và không đúng. Theo tôi,

Làm sao để phát triển kinh tế nhưng vẫn đảm bảo các yếu tố về môi trường? Để kiểm soát môi trường, hoạt động kiểm toán môi trường tập trung vào những vấn đề nào?... Phóng viên Báo Kiểm toán đã có cuộc trao đổi với GS. Đặng Hùng Võ - chuyên gia Kinh tế, nguyên Thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường xung quanh chủ đề hấp dẫn này.

chúng ta phải đảm bảo phát triển kinh tế nhưng không làm tổn hại môi trường, hoặc làm tổn hại môi trường nhưng đủ kinh phí để bù đắp. Đây là nhiệm vụ đặt ra. Chúng ta vẫn phát triển kinh tế, nhưng phải kiểm soát môi trường rất chặt chẽ. Thời gian qua, chúng ta kiểm soát môi trường yếu kém, cho nên mới xảy ra tình trạng ô nhiễm không khí, nước bẩn... gây bức xúc dư luận.

□ **Kinh nghiệm quốc tế cho thấy, trong rất nhiều các biện pháp bảo vệ môi trường, kiểm toán môi trường được coi là công cụ kiểm soát hữu hiệu. Ông đánh giá ra sao về công cụ kiểm soát này?**

- Theo tôi, chúng ta hoàn toàn có thể kiểm toán Báo cáo đánh giá tác động môi

trường đối với dự án hoặc Báo cáo đánh giá môi trường chiến lược đối với các quy hoạch. Chúng ta có thể kiểm toán các nội dung (việc thực hiện, các giải pháp, tiêu chuẩn...) và quá trình phê duyệt báo cáo ấy. Các báo cáo này thường sơ sài, được thông qua nhanh nên rất dễ sơ hở. Cho nên, kiểm toán môi trường cần tập trung vào 2 yếu tố đó để làm rõ câu chuyện chúng ta có kiểm soát môi trường hay không.

Thời gian qua, KTNN hoạt động rất tích cực, trong đó tiếp tục đi sâu vào kiểm toán những lĩnh vực có nhiều rủi ro, được dư luận xã hội và cử tri quan tâm như: đất đai, tài nguyên, khoáng sản... Thông qua hoạt động kiểm toán, KTNN đã chỉ ra những thiếu sót, vi phạm của các đơn vị liên quan trong quá trình triển khai các dự án. Đồng thời, nhiều kiến nghị của KTNN đã góp phần điều chỉnh nền kinh tế, đảm bảo sự hoạt động lành mạnh, đúng hướng, cũng như nâng cao hiệu quả phòng, chống tham nhũng. Trong tương lai, KTNN phải mở rộng hơn nữa phạm vi hoạt động tới mọi lĩnh vực của xã hội để tạo ra một thể chế độc lập trong phòng, chống tham nhũng.

Chúng ta đang bước vào kỷ nguyên 4.0 với sự thay đổi của cấu trúc phát triển kinh tế, trí tuệ nhân tạo sẽ thay con người trong rất nhiều công đoạn. Khi đó, hoạt động kiểm toán cũng phải khác. Bởi vậy, hướng theo 4.0, KTNN phải xây dựng đội ngũ thiên về kỹ thuật, thậm chí kỹ thuật cao. Đơn cử, để kiểm tra việc sử dụng đất của một dự án nông nghiệp trên diện rộng, kiểm toán viên có thể dùng flycam. Việc nâng hàm lượng công nghệ trong hoạt động kiểm toán giúp công việc sẽ nhẹ nhàng hơn, nhanh hơn và kết luận chính xác hơn. Để đánh giá chất lượng môi trường, ngoài việc dựa vào báo cáo của địa phương, KTNN có thể xây dựng một phòng Lab giúp thu nhận ảnh vệ tinh ở trạm thu quốc gia với các hình ảnh về kiểm soát môi trường... Hy vọng rằng, KTNN sẽ làm được những việc này trong tương lai.

□ **Xin trân trọng cảm ơn ông!**

SDGs”; Dự án “Ứng dụng dữ liệu lớn trong kiểm toán môi trường”; Chương trình kiểm toán tuân thủ hợp tác về kiểm toán mua sắm bền vững liên quan đến SDG số 12 “Đảm bảo các mô hình tiêu dùng và sản xuất bền vững” và SDG số 16 “Hòa bình, công bằng và thể chế vững mạnh” của Liên Hợp Quốc.

Ngoài ra, với đề xuất của KTNN Việt Nam về việc thành lập mới Nhóm làm việc ASOSAI về thực hiện SDGs, ASOSAI trở thành tổ chức tiên phong của INTOSAI trong việc thiết lập bộ máy nội bộ để triển khai chương trình nghị sự của Liên Hợp Quốc về thực hiện SDGs. Theo đó, một Kế hoạch hành động sẽ được ASOSAI ban hành tập trung vào các dự án mục tiêu như: Xây dựng Báo cáo về sự sẵn sàng của Chính phủ các nước châu Á đối với việc thực hiện các SDGs; Phát hành Báo cáo kiểm toán hợp tác của SAI thành

Kiểm toán Nhà nước Việt Nam...

(Tiếp theo trang 15)

viên có vị trí địa lý gần nhau về kiểm toán SDGs; Các chương trình đào tạo, hội thảo về cách thức thực hiện chức năng kiểm toán SDGs; Cơ sở dữ liệu về kiểm toán SDGs trên Cổng thông tin ASOSAI; Thiết kế hệ thống Radar ở cấp độ các quốc gia châu Á để đối chiếu với Báo cáo tiến độ và chỉ số SDGs của Liên Hợp Quốc. Điều này càng khẳng định vai trò và sự đóng góp quan trọng của ASOSAI đối với cộng đồng khu vực và thế giới, đồng thời thể hiện một KTNN Việt Nam trưởng thành và trách nhiệm trong vai trò Chủ tịch một tổ chức khu vực châu Á.

Có thể nói, năm 2019 đã đánh dấu mốc son trên con đường hội nhập và phát triển của KTNN Việt Nam. Tuy nhiên, năm

2020 và những năm tới, nhiều cơ hội, triển vọng song cũng đặt ra không ít thách thức đối với KTNN để thực hiện thành công vai trò Chủ tịch ASOSAI - vai trò dẫn dắt, lãnh đạo ASOSAI thực hiện các mục tiêu trong Tuyên bố Hà Nội. KTNN sẽ phải tập trung nguồn lực để chủ trì điều hành thành công Cuộc họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 55 tổ chức vào tháng 3/2020 tại Bangladesh và Đại hội ASOSAI lần thứ 15 vào quý I/2021 tại Thái Lan. Bên cạnh đó, phối hợp với Tổng Thư ký ASOSAI và các thành viên ASOSAI thực hiện thành công các chương trình, dự án trong Đề xuất thực hiện Tuyên bố Hà Nội; đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền trên Chuyên trang “KTNN Việt Nam - Chủ

tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021” và các kênh truyền thông nhằm nâng cao nhận thức của công chúng, cộng đồng quốc tế về vai trò, thành tựu đạt được của ASOSAI nói chung và KTNN Việt Nam nói riêng trên cương vị Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2018-2021...

Tin tưởng rằng, KTNN Việt Nam sẽ ngày càng lớn mạnh, sẵn sàng đón nhận mọi thời cơ và đương đầu với thách thức trong từng thời kỳ, góp phần xây dựng KTNN xứng đáng là cơ quan thực hiện kiểm toán tài chính, tài sản công có trách nhiệm, uy tín, chuyên nghiệp và hiện đại; đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó; hội nhập, phát triển ngang tầm khu vực và thế giới.■

BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG THƯƠNG TRẦN TUẤN ANH:

Vượt khó khăn, thách thức năm 2020 bằng nỗ lực và quyết tâm

Mặc dù có nhiều thuận lợi nhưng khó khăn, thách thức trong năm 2020 về cơ bản vẫn rất lớn. Kinh tế thế giới chưa có dấu hiệu khởi sắc, chủ nghĩa bảo hộ vẫn diễn biến phức tạp sẽ tác động mạnh tới xuất khẩu. Trong nước có nhiều vấn đề lớn, mang tính cấp bách cần quan tâm gồm: vấn đề tái cơ cấu đối với mô hình tăng trưởng; năng lực cạnh tranh của các ngành hàng, các sản phẩm từ khâu sản xuất vật chất cho đến phát triển thị trường; ứng phó kịp thời trong bối cảnh hội nhập ngày càng sâu rộng, nhất là trong bối cảnh cục diện đang diễn biến rất phức tạp cả về cấp độ khu vực và quốc tế. Yêu cầu đặt ra đối với ngành công thương là phải nỗ lực, quyết tâm cao hơn, sáng tạo, đổi mới hơn, khẩn trương, quyết liệt và trách nhiệm để hoàn thành các mục tiêu kế hoạch mà Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ giao.

Bộ đã xác định rõ các nhiệm vụ trọng tâm, giải pháp cụ thể để đưa vào Chương trình hành động triển khai các Nghị quyết số 01, Nghị quyết số 02, Nghị quyết số 35 và các chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ một cách đồng bộ ngay từ ngày đầu năm.

Trong đó, tiếp tục các giải pháp đẩy mạnh tái cơ cấu ngành công nghiệp theo hướng nâng cao hàm lượng khoa học công nghệ; phát triển một số ngành công nghiệp mũi nhọn, có tiềm năng, lợi thế và giá trị gia tăng cao. Phát triển mạnh công nghiệp hỗ trợ, tăng cường kết nối với các DN FDI và tham gia ở mức cao hơn, sâu hơn vào chuỗi giá trị khu vực và toàn cầu. Khắc phục các vấn đề còn tồn tại để bảo đảm nguồn năng lượng phục vụ phát triển kinh tế - xã hội. Đẩy mạnh xuất khẩu theo hướng bền vững, nâng cao chất lượng, hiệu quả và tính chính quy của hoạt động xuất khẩu, tiếp tục đa dạng hóa thị

trường, tạo kết nối tốt hơn giữa sản xuất nông nghiệp và thị trường. Đồng thời, tập trung phát triển thị trường trong nước, kích cầu nội địa, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ thông tin trong hoạt động thương mại, phát triển mạnh thương mại điện tử và sự gắn kết giữa thương mại điện tử với các loại hình hoạt động thương mại truyền thống. Nâng cao hiệu quả hoạt động của lực lượng quản lý thị trường, tăng cường phòng chống buôn lậu, gian lận thương mại, gian lận xuất xứ và vi phạm quyền sở hữu trí tuệ...

Tinh thần cải cách hành chính sẽ tiếp tục được triển khai mạnh mẽ. Hiện nay, Bộ đã hoàn thành chương trình cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh giai đoạn 2 với 202 điều kiện đầu tư kinh doanh, tương đương 36% tổng số các điều kiện đầu tư kinh doanh trong phạm vi quản lý của Bộ và đã hoàn thành dự thảo, nghị định để điều chỉnh các nghị định có liên quan trình lên Thủ tướng. Ngành cũng đã có 292 dịch vụ công trực tuyến, trong đó có 166 dịch vụ cấp độ 3, 4. Trong năm 2020, toàn bộ các dịch vụ công của ngành sẽ được nâng cấp, hoàn thiện đạt cấp độ 3, 4, trong đó, ngoài 2 dịch vụ đã liên kết, sẽ tiếp tục đưa hàng loạt các dịch vụ khác lên cổng Dịch vụ công quốc gia. Kiểm tra liên ngành sẽ tiếp tục giảm mạnh trong năm 2020 để tạo điều kiện thuận lợi cho DN đầu tư phát triển sản xuất kinh doanh, khai thác, phát triển thị trường trong và ngoài nước. ■

PHÚC KHANG (ghi)

TS. VŨ TIẾN LỘC - CHỦ TỊCH PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM:

Cải cách thể chế - đòn bẩy thu hút đầu tư

Trong năm qua, Quốc hội và Chính phủ tiếp tục chủ trương đặt vị trí của cải cách thể chế và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia lên hàng đầu. Do đó, tăng trưởng kinh tế được duy trì, các chỉ tiêu về lạm phát, thâm hụt ngân sách, quy mô dự trữ ngoại hối đều

tình hình thế giới không “sáng sủa” như kỳ vọng của chúng ta. Có thể thấy rõ, kinh tế thế giới đang bước vào chu kỳ ngày càng khó đoán định, những biến đổi ngày càng khó lường. Chính vì vậy, những dự báo, định hướng của Chính phủ rất

quan trọng đối với niềm tin của nhà đầu tư, của cộng đồng DN. Bởi suy cho cùng thì niềm tin của các nhà đầu tư và cộng đồng DN sẽ quyết định sự tăng trưởng kinh tế.

Theo dự báo, năm 2020 và những năm tiếp theo, cơ hội đầu tư tiếp tục nằm ở những ngành có lợi thế so sánh truyền thống của Việt Nam như: dệt may, da giày, đồ gỗ, điện tử, nông sản, thủy sản... Nhưng chúng ta cần cải thiện vị thế trong các chuỗi giá trị của những ngành này. Đồng thời, cần thúc đẩy sự phát triển của các ngành phân phối bán lẻ, du lịch, giải trí, giáo dục, y tế, các lĩnh vực hỗ trợ sản xuất gia tăng chuỗi giá trị (công nghiệp hỗ trợ, logistics). Bên cạnh đó, tiềm năng đầu tư của DN cũng tập trung vào các lĩnh vực mới nổi như: kinh tế xanh, kinh tế số, kinh tế sáng tạo, phát triển đô thị thông minh, phát triển bền vững. Đây là thách thức nhưng cũng là cơ hội rất lớn đối với nền kinh tế cũng như đối với các DN. Các lĩnh vực kết cấu hạ tầng, bất động sản, khu công nghiệp... cũng được đánh giá có nhiều cơ hội cho các nhà đầu tư trong và ngoài nước trong những năm tới. “Bức tranh” tổng thể, “bản đồ” đầu tư cho các nhà DN là khá rộng mở. ■

H.THUẬN (ghi)

TS. NGUYỄN ĐÌNH CUNG - NGUYỄN VIÊN TRƯỞNG VIỆN NGHIÊN CỨU QUẢN LÝ KINH TẾ TRUNG ƯƠNG:

Kinh tế đạt nhiều thành tựu khá toàn diện nhưng còn tiềm ẩn rủi ro

Kinh tế Việt Nam năm 2019 đã đạt được nhiều thành tựu khá toàn diện. Kinh tế vĩ mô rất ổn định thể hiện ở hàng loạt các chỉ số, như: lạm phát thấp, kim ngạch thặng dư về cán cân thương mại, thâm hụt ngân sách giảm, tăng trưởng về tín dụng có xu hướng giảm, dự trữ ngoại hối gia

tăng. Như vậy, Việt Nam không chỉ giữ ổn định kinh tế vĩ mô mà sức chống chịu của nền kinh tế cũng được cải thiện. Những thành tích này đạt được trong bối cảnh kinh tế thế giới bất ổn, đặc biệt là tác động không thuận của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung, cùng với đó tăng trưởng kinh tế và thương mại toàn cầu giảm sút.

Đóng góp vào thành tựu đó có phần đóng góp quan trọng của những “cải” nỗ lực, cải cách thể chế, cải thiện môi trường kinh doanh của Chính phủ. Điểm sáng được ghi nhận là năng lực cạnh tranh toàn cầu của Việt Nam đã tăng thêm 10 bậc so với năm 2018. Có thể thấy, những động lực cho tăng trưởng kinh tế của Việt Nam như: xuất khẩu, đầu tư nước ngoài (FDI), công nghiệp sản xuất và khai khoáng... đang giảm dần và GDP của Việt Nam năm 2019 đạt 7,02% chủ yếu vẫn nhờ khu vực kinh tế tư nhân trong nước và nhờ những cải cách thể chế, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh của Chính phủ.

Năm 2019, kinh tế tư nhân trong nước gia tăng với tốc độ cao, nhất là về xuất khẩu và đầu tư. Tăng trưởng xuất khẩu của khu vực kinh tế tư nhân đạt trên 17%, cao hơn nhiều so với tốc độ tăng trưởng của khu vực đầu tư nước ngoài. Khi kinh tế tư nhân trong nước

tăng trưởng cao sẽ tạo được nhiều công ăn việc làm hơn, người dân được hưởng lợi nhiều hơn, bền vững và công bằng hơn trong sự tăng trưởng này.

Tôi cho rằng động lực tăng trưởng kinh tế năm 2020 và những năm tiếp theo tiếp tục nhờ vào khu vực kinh tế tư nhân trong nước. Tuy

nhiên, việc phát triển kinh tế, thu hút đầu tư phải đi đôi với bảo vệ môi trường. Thời gian gần đây, chúng ta thấy chất lượng môi trường sống ở Hà Nội và TP. HCM kém hơn trước. Bởi vậy, chúng ta nên nhìn lại và đánh giá kết quả đạt được. Cùng với đó, chúng ta đạt được mức kỷ lục về xuất nhập khẩu trên 500 tỷ USD, song ngoài những mặt được của vấn đề thì đằng sau con số này chính là độ mở lớn của nền kinh tế. Độ mở lớn, đồng nghĩa với độ rủi ro sẽ cao, tính dễ bị tổn thương của nền kinh tế cũng từ đó mà gia tăng. Nhìn sâu hơn, chúng ta đạt được thành tích xuất khẩu cao nhưng tỷ trọng xuất khẩu chủ yếu vẫn thuộc về khu vực đầu tư nước ngoài. Chúng ta đang lệ thuộc mức độ nào đó vào đầu tư nước ngoài và cũng phụ thuộc vào một số thị trường xuất khẩu. Trong khi chúng ta nói phải đa dạng thị trường xuất khẩu, nhưng nhìn vào cơ cấu xuất khẩu năm 2019, cả ở thị trường gia tăng và thị trường giảm xuống thì chúng ta càng thấy nguy cơ rủi ro, dễ bị tổn thương khá lớn, cần có giải pháp chủ động để ứng phó trước biến động, tác động từ bên ngoài. Thêm vào đó, dù là động lực chính của nền kinh tế nhưng DN tư nhân của Việt Nam phần lớn vẫn là những DN quy mô nhỏ và siêu nhỏ nên rất khó có thể cạnh tranh quốc tế... ■

Q. ANH (ghi)

□ *Thưa ông, là một chuyên gia trong lĩnh vực tài chính, ngân hàng, ông đánh giá như thế nào về công tác điều hành chính sách tiền tệ của Ngân hàng Nhà nước (NHNN) cũng như hoạt động của các ngân hàng trong năm 2019 vừa qua?*

- Năm 2019, NHNN đã thi hành chính sách tiền tệ linh hoạt, “liệu cơm gắp mắm”, có lúc bơm tiền ra ngoài, có lúc giảm lãi suất để hạ mặt bằng lãi suất. Bên cạnh đó, dự trữ ngoại hối hơn 70 tỷ USD. Điều đó chứng tỏ, NHNN đã thực hiện chính sách tiền tệ thành công trong năm vừa qua.

Trong năm qua, nhiều ngân hàng hoạt động có lãi với báo cáo lợi nhuận tương đối khả quan. Có điều, trong ngành tài chính, các ngân hàng có thể sử dụng nhiều cách hạch toán khá linh hoạt để điều chỉnh lợi nhuận. Chẳng hạn, các khoản lãi phải thu, trong đó, nhiều khoản lãi phải thu đến từ nhóm nợ xấu thật ra không còn khả năng thu nhưng một số ngân hàng vẫn hạch toán là khoản phải thu, từ đó làm tăng lợi nhuận. Hay vấn đề nợ xấu, nếu hạch toán đúng và đủ thì có thể ảnh hưởng đến lợi nhuận, âm vào vốn chủ sở hữu...

Một vấn đề được dư luận quan tâm là kết quả thực hiện Đề án “Cơ cấu lại hệ thống các tổ chức tín dụng gắn với xử lý nợ xấu giai đoạn 2016-2020”. Vốn tự có của 3 ngân hàng được NHNN mua lại với giá 0 đồng như thế nào, hoạt động lãi lỗ ra sao bởi theo nguyên tắc, ngân hàng phải có vốn điều lệ và vốn tự có tối thiểu là 3.000 tỷ đồng. Hay, ngân hàng bán nợ xấu cho Công ty TNHH MTV Quản lý tài sản của tổ chức tín dụng Việt Nam (VAMC), tất cả những tài sản xấu đã được thay thế bằng tài sản tốt bởi trái phiếu của VAMC là trái phiếu của NHNN. Chúng ta không rõ yếu kém thật sự của một số ngân hàng là như thế nào.

Nói chung, hệ thống ngân hàng trong năm vừa qua, trên bề mặt thì hoạt động hiệu quả, có lãi, song cần phân tích, nghiên cứu thật rõ về mức độ lợi nhuận, thực chất những ngân hàng yếu kém đang trong tình trạng nào thì rất khó đoán định.

Năm 2020, hoạt động M&A ngành ngân hàng có thể sẽ sôi động trở lại

□ **HỒNG NHUNG** (thực hiện)

Đó là nhận định của chuyên gia tài chính, ngân hàng - TS. Nguyễn Trí Hiếu - trong cuộc trò chuyện đầu Xuân cùng phóng viên Báo Kiểm toán.

thường kéo theo cả nền kinh tế đi xuống. Bởi vậy, trong năm nay, các ngân hàng hết sức cẩn thận trong vấn đề sử dụng nguồn vốn, cung cấp vốn cho các dự án bất động sản.

□ **Để có thể đón đầu cơ hội và vượt qua thách thức, ngành ngân hàng cần có sự chuẩn bị như thế nào, thưa ông?**

- Đối với các ngân hàng, vấn đề quản trị rủi ro luôn là điều quan trọng. Năm nay, Thông tư số 41/2016/TT-NHNN quy định tỷ lệ an toàn vốn đối với ngân hàng, chi nhánh ngân hàng nước ngoài (Thông tư 41) và Thông tư số 13/2018/TT-NHNN quy định về hệ thống kiểm soát nội bộ của ngân hàng thương mại, chi nhánh ngân hàng nước ngoài có hiệu lực sẽ tác động mạnh tới các ngân hàng trong việc cơ cấu lại hệ thống quản lý rủi ro.

Tôi nghĩ rằng, năm 2020, vấn đề quản trị rủi ro của các ngân hàng sẽ được tăng cường rất mạnh mẽ. Các ngân hàng buộc phải áp dụng Thông tư 41 ngay từ đầu năm, nếu chưa chuẩn bị kịp, NHNN có thể cho họ thêm thời gian trong năm để thực hiện. Nếu các ngân hàng tuân thủ những quy định của Thông tư 41, công tác quản lý rủi ro sẽ đảm bảo chặt chẽ hơn. Thế nhưng, cũng chính Thông tư 41 tạo chi phí cho các ngân hàng bởi việc áp dụng đòi hỏi chi phí đầu tư về công nghệ thông tin và con người. Tuy nhiên, tôi nghĩ rằng, tất cả những chi phí đó là cái giá mà ngân hàng phải trả để tạo ra một hệ thống ngân hàng lành mạnh, hoạt động đúng theo chuẩn mực quốc tế.

□ **Ông dự báo như thế nào về hoạt động của ngành ngân hàng trong năm nay?**

- Theo tôi, năm nay, các ngân hàng tiếp tục tăng trưởng và có lãi với mức tăng trưởng tín dụng 14%, vấn đề quản lý rủi ro, giải quyết nợ xấu vẫn tiếp tục được triển khai. Tuy vậy, năm 2020, các ngân hàng có thể phải đi đến mua bán, sáp nhập (M&A). Năm 2019, hoạt động M&A gần như bằng 0, việc gọi vốn từ các nhà đầu tư nước ngoài rất hạn chế, trừ một số ngân hàng lớn.

Năm 2020, tôi nghĩ rằng, việc các ngân hàng gọi vốn là rất cần thiết vì phải đáp ứng tỷ lệ an toàn vốn tối thiểu 8%. Nếu không đạt được mức đó, một số ngân hàng có thể bị kiểm soát đặc biệt. Nếu bị kiểm soát đặc biệt, trước hết, các ngân hàng có thể vay vốn của NHNN với những món vay ưu đãi. Thứ hai, các ngân hàng có thể sáp nhập với nhau tạo ra một ngân hàng lành mạnh hơn. Nếu tất cả những biện pháp này không thành công thì có thể ngân hàng sẽ phải phá sản.

Tôi nghĩ, năm 2020, chưa có ngân hàng rơi vào tình trạng phá sản, bởi đây là điều NHNN không mong muốn. Thế nhưng, trong vòng mấy năm tới, có lẽ chúng ta phải tính đến những biện pháp này nếu sau tất cả những cố gắng mà ngân hàng không vực lại được, không bổ sung được vốn chủ sở hữu đúng pháp định. Bởi vậy, năm nay, theo tôi, một số hoạt động M&A ngành ngân hàng có thể sẽ sôi động trở lại.

□ **Xin trân trọng cảm ơn ông!**

Sau nhiều năm tham gia kiểm toán công nghệ thông tin (CNTT) tại các ngân hàng thương mại, Kiểm toán viên chính Nguyễn Thị Thanh Loan - Trưởng phòng Kiểm toán ngân hàng 2 (KTNN chuyên ngành VII) - và các đồng nghiệp nhận thấy, việc phát triển các công cụ hỗ trợ cho hoạt động kiểm toán sẽ giúp kiểm toán viên (KTV) thuận lợi hơn trong việc đánh giá hệ thống kiểm soát nội bộ, như: đánh giá tính hiệu quả, hiệu lực của hệ thống CNTT tại các ngân hàng; đánh giá rủi ro có sai phạm trọng yếu liên quan đến báo cáo tài chính phát sinh từ hệ thống xử lý dữ liệu CNTT...

Do đó, Kiểm toán viên chính Nguyễn Thị Thanh Loan cùng một số đồng nghiệp tại đơn vị đã nghiên cứu, xây dựng, phát triển các phần mềm ứng dụng kiểm toán và thực hiện một số kỹ thuật kiểm toán trong các cuộc kiểm toán tại ngân hàng thương mại (NHTM). Cụ thể, từ năm 2015, nhóm đã nghiên cứu, xây dựng được Phần mềm chấm điểm xếp hạng tín dụng (CR-CN7) với 2

Gia tăng hiệu quả, tiện ích cho hoạt động kiểm toán nhờ ứng dụng công nghệ thông tin

phiên bản áp dụng tại các cuộc kiểm toán đối với Vietcombank, Vietinbank và BIDV giúp các KTV dễ dàng kiểm tra lại tính chính xác trong việc phân loại nợ tín dụng, xác định chi phí dự phòng rủi ro (DPRR), loại bỏ rủi ro kiểm toán do sự can thiệp thủ công chỉnh sửa dữ liệu phân loại nợ tại các NHTM. Việc ứng dụng các phần mềm còn giúp cho Đoàn kiểm toán thống nhất phương pháp và xử lý số liệu kiểm toán khi thực hiện kiểm toán một nghiệp vụ cho nhiều đầu mỗi chi nhánh trong hệ thống một NHTM. Qua đó cũng giúp giảm thời gian thực hiện kiểm toán cũng như gián tiếp cho KTV trong quá trình làm việc.

Phần mềm thứ hai là Phần mềm CAATs, được ứng dụng để phân tích, xử lý dữ liệu lớn về nghiệp vụ và tài chính. Nhờ Phần mềm này, kết quả kiểm toán Báo cáo tài chính có lồng ghép kiểm toán CNTT của 3 Đoàn kiểm

toán NHTM đã có những phát hiện lớn về số liệu, kiến nghị chỉnh sửa hoàn thiện nhiều lỗi và rủi ro của hệ thống CNTT, như: phát hiện dữ liệu phân loại nợ, tính DPRR chưa chính xác, không đúng quy định. Tổng số kiến nghị xử lý tài chính qua kiểm toán là 597 tỷ đồng, tăng 59% so với kiến nghị xử lý tài chính các NHTM giai đoạn trước đó. Kết quả kiểm toán phân tích dữ liệu nguồn vốn, tài sản của NHTM cũng phát hiện việc vi phạm kiểm soát tỷ lệ an toàn trong hoạt động ngân hàng; việc phát hành trái phiếu giữa các tổ chức tín dụng chưa đúng với bản chất nghiệp vụ, giá trị hàng nghìn tỷ đồng; báo cáo không đúng số liệu tính vốn cấp 2, hệ số CAR về đảm bảo an toàn vốn của hoạt động ngân hàng theo quy định của Ngân hàng Nhà nước Việt Nam. Bên cạnh đó, qua kiểm toán đã kiến nghị khắc phục các sai sót về kiểm soát hệ thống

CNTT gây ảnh hưởng đến số liệu báo cáo tài chính tương ứng.

Theo Kiểm toán viên chính Nguyễn Thị Thanh Loan, để xây dựng được các phần mềm này, nhóm phải tìm hiểu rất nhiều về các phần mềm ứng dụng tương tự trên thị trường. Mặt khác, việc lựa chọn các nền tảng để phát triển ứng dụng cũng được thử nghiệm nhiều lần, trên cơ sở kết hợp nhuần nhuyễn những kiến thức về nghiệp vụ kiểm toán. Tất nhiên, các phần mềm được ứng dụng cần tiếp tục được cải thiện, song kết quả mang lại đang thực sự tạo ra bước đột phá cho công tác kiểm toán, cũng như hỗ trợ KTV, đặc biệt là trong kiểm toán lĩnh vực tín dụng, tài chính vốn rất phức tạp.

Đáng chú ý, theo Kiểm toán viên chính Nguyễn Thị Thanh Loan, tính ứng dụng của các phần mềm không chỉ dừng lại với các đối tượng kiểm toán là ngân hàng mà đã được mở rộng

áp dụng trong các lĩnh vực thuế, hải quan... Thông qua ứng dụng công nghệ mới, hoạt động kiểm toán đã đạt nhiều kết quả nổi bật, góp phần làm thay đổi nhận thức của KTV; tạo thêm động lực để mạnh dạn nghiên cứu, ứng dụng các phần mềm hỗ trợ vào hoạt động kiểm toán, trong bối cảnh cuộc Cách mạng công nghiệp 4.0 đang tác động đến hầu hết ngành, lĩnh vực đã và đang là đối tượng kiểm toán.

Điều đáng mừng là ngay từ đầu năm 2019, KTNN đã ban hành Hướng dẫn kiểm toán CNTT theo chuẩn mực quốc tế, bên cạnh Chuẩn mực Kiểm toán quốc tế (ISSAI), thì đây là văn bản pháp lý cơ sở đầu tiên hướng dẫn chuẩn hóa việc triển khai thực hiện cuộc kiểm toán CNTT của KTNN. Mặt khác, định hướng đẩy mạnh ứng dụng CNTT vào hoạt động của Ngành nói chung và trong công tác kiểm toán nói riêng sẽ góp phần thúc đẩy sự sáng tạo của KTV trong việc tìm ra những phương pháp kiểm toán mới, hiệu quả hơn.■

LỘC NGUYỄN

Một phần tư thế kỷ nỗ lực vì sự nghiệp an sinh

□ ĐĂNG KHOA

Trụ cột của an sinh xã hội

Chia sẻ về quá trình hình thành và phát triển của BHXH Việt Nam 25 năm qua, Phó Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam Đào Việt Ánh nhấn mạnh, ngày 16/02/1995, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 19/CP thành lập ngành BHXH Việt Nam trên cơ sở thống nhất các tổ chức BHXH ở T.Ư và địa phương thuộc hệ thống Lao động - Thương binh và Xã hội và Liên đoàn Lao động. Tiếp đó, ngày 24/01/2002, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 20/2002/QĐ-TTg về việc chuyển chức năng tổ chức thực hiện chính sách BHYT từ Bộ Y tế sang BHXH Việt Nam. Đây là quyết định quan trọng trong việc thống nhất tổ chức thực hiện chính sách BHXH, BHYT ở nước ta.

Với 25 năm xây dựng, nỗ lực phấn đấu và liên tục trưởng thành, BHXH Việt Nam đã đạt được nhiều thành tích đáng khích lệ. Điều này thể hiện ở diện bao phủ BHXH không ngừng mở rộng. Nếu như năm 1995 chỉ có 2,2 triệu người tham gia thì đến hết năm 2019 là 15,185 triệu người (tăng khoảng 5,8 lần). Năm 2008, năm đầu tiên triển khai BHXH tự nguyện, có 6.110 người tham gia thì đến hết năm 2019, con số này là 551.000 người. Số người tham gia bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) cũng tăng nhanh với 5,9 triệu người khi bắt đầu triển khai năm 2009 lên 13,343 triệu người năm 2019. Đặc biệt, số người và tỷ lệ

Trải qua 25 năm xây dựng và phát triển, Bảo hiểm xã hội (BHXH) Việt Nam đã triển khai hiệu quả việc phát triển đối tượng tham gia, chăm lo tốt cho các đối tượng thụ hưởng chính sách, không ngừng cải tiến quy trình, nâng cao chất lượng, hiệu quả phục vụ. Những nỗ lực đó đã góp phần đưa chính sách BHXH, bảo hiểm y tế (BHYT) đến gần hơn với người dân và thực sự trở thành những chính sách trụ cột của hệ thống an sinh xã hội.

Ảnh: bhxhtphcm.gov.vn

tham gia BHYT trên tổng dân số tăng ấn tượng, vượt các chỉ tiêu được giao với trên 85,390 triệu người tham gia, tương ứng với tỷ lệ bao phủ 90% dân số. Như vậy, mỗi năm đã có thêm hàng trăm nghìn người lao động, hàng triệu người dân được bảo vệ thông qua các chế độ BHXH, BHYT, góp phần đảm bảo an sinh, tạo sự an toàn, ổn định xã hội, tiến tới mục tiêu công bằng xã hội.

Cùng với sự gia tăng của đối tượng tham gia, số thu BHXH, BHYT, BHTN cũng liên tục tăng theo thời gian. Năm 2018, tổng số thu toàn ngành đạt 332.006 tỷ đồng, tăng 11,26 lần so với năm 2006 và tăng 425,7 lần so với năm 1995.

Qua 25 năm hoạt động, ngành BHXH đã giải quyết cho trên 112,5 triệu lượt người hưởng các chế độ BHXH. Qua gần 10 năm thực hiện chế độ BHTN, đã có gần 5 triệu lượt người lao động được hưởng trợ cấp thất nghiệp, có trên 180.000 người thất nghiệp được hỗ trợ học nghề, hơn 1,39 triệu lượt người được tư vấn giới thiệu việc làm. Trong lĩnh vực BHYT, từ năm 2003-2018, ngành BHXH, ngành y tế đã phối hợp để đảm bảo quyền lợi cho trên 1.748,5 triệu lượt người khám, chữa bệnh BHYT, bình quân mỗi năm có trên 109 triệu lượt người thanh toán chi phí khám, chữa bệnh BHYT. Nhờ chính sách BHYT, nhiều người mắc bệnh hiểm nghèo đã có cơ hội

được cứu sống; nhiều bệnh nhân được Quỹ BHYT chi trả lên đến hàng tỷ đồng.

Nâng tầm chất lượng, hiệu quả chính sách an sinh

Bên cạnh những thành tựu quan trọng được quốc tế và nhân dân ghi nhận, các chuyên gia nhìn nhận, chính sách an sinh xã hội (ASXH) còn không ít khó khăn, vướng mắc về cơ chế, chính sách. Đặc biệt, bối cảnh kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế cũng đang đặt ra nhiều thách thức trong thực hiện chính sách ASXH như: tác động của biến đổi khí hậu ngày càng phức tạp, xu hướng rủi ro kinh tế, xã hội ngày càng đa dạng, diện ảnh hưởng rộng; xu hướng già hóa dân số tăng nhanh cùng với quá trình hội nhập kinh tế quốc tế và xu thế của Cách mạng công nghiệp 4.0; phân hóa xã hội và xu hướng di cư tự do ngày càng lớn. Để giải quyết những thách thức này đòi hỏi chúng ta phải tư duy trên tầm chiến lược về chính sách ASXH trong giai đoạn mới, trên cơ sở đó thúc đẩy quá trình thể chế hóa, hoàn thiện hệ thống pháp luật đáp ứng nhu cầu của thực tiễn trên lĩnh vực này.

Phó Chủ nhiệm Ủy ban Các vấn đề xã hội của Quốc hội Bùi Sỹ Lợi nhấn mạnh, một hệ thống ASXH hiệu quả phải bảo đảm các

yếu tố: phù hợp, đủ, công bằng (công bằng ngang: cung cấp chế độ như nhau cho các đối tượng có điều kiện như nhau; công bằng dọc: hỗ trợ nhiều nhất cho nhóm nghèo nhất, khó khăn nhất), chi phí hiệu quả, tương thích với động cơ (làm cho các hộ gia đình thay đổi thái độ theo hướng tích cực), bền vững và năng động.

Để đạt mục tiêu trên, trong thời gian tới, chính sách BHXH, BHYT, BHTN vẫn cần tiếp tục hoàn thiện để tăng độ bao phủ an sinh cho người lao động, người dân. Đặc biệt, vấn đề nâng cao chất lượng, hiệu quả của các chính sách an sinh là thách thức và cũng là mục tiêu trọng tâm của việc hoạch định chính sách trong thời gian tới. Do đó, đòi hỏi cần tiếp tục có những cải cách mạnh mẽ hơn để vượt qua các khó khăn, thách thức trong quá trình thực hiện mục tiêu bảo đảm quyền ASXH của công dân. Đồng thời, phải đổi mới công tác quản lý BHXH, BHYT, BHTN theo hướng hiện đại hóa, trong đó phải ứng dụng công nghệ thông tin vào các quy trình, thủ tục tham gia BHXH, BHYT, BHTN để DN, người dân tiếp cận nhanh chóng, thuận tiện các dịch vụ này, giảm thời gian phải thực hiện các thủ tục, giao dịch của DN.

Đồng quan điểm, Phó Tổng Giám đốc BHXH Việt Nam Đào Việt Ánh nhận định, một hệ thống ASXH bền vững trong tương lai phụ thuộc rất nhiều vào công tác quản trị, phân tích, dự báo và quản trị rủi ro. Vì vậy, những thành tựu đạt được 25 năm qua sẽ là nền tảng vững chắc để BHXH Việt Nam tiếp tục nỗ lực vượt qua thách thức, thực hiện tốt hơn nữa nhiệm vụ được giao, góp phần tạo lưới đỡ ASXH bền vững, để không ai bị bỏ lại phía sau.■

Năm 2019, Việt Nam lỡ hẹn vào danh sách theo dõi nâng hạng lên thị trường chứng khoán (TTCK) mới nổi của MSCI và TTCK mới nổi hạng 2 của FTSE Russell. Hoạt động của thị trường này năm qua cũng cho thấy sự âm ảm trong thanh khoản với giá trị giao dịch sụt giảm mạnh. Trái ngược với xu hướng của năm 2019, TTCK năm 2020 được dự báo là sẽ ổn định và có phần thuận lợi hơn bởi sự tác động tích cực của nhiều yếu tố.

Dự báo, năm 2020, tăng trưởng toàn cầu sẽ hồi phục nhẹ so với năm 2019 nhờ động lực từ các nền kinh tế mới nổi, trong khi chính sách tiền tệ của ngân hàng T.Ư các nước lớn vẫn duy trì theo hướng hỗ trợ cho tăng trưởng kinh tế. Theo mục tiêu của Chính phủ, tốc độ tăng GDP của Việt Nam là 6,8%, đây tiếp tục là một mục tiêu cao nếu so với tốc độ tăng GDP của những nền kinh tế khác trong khu vực. Cùng với đó, quy mô GDP thuộc nhóm 50 nền kinh tế lớn trên thế giới; cơ cấu dân số vàng; quy mô vốn hóa của thị trường cổ phiếu liên tục tăng và chiếm trên 80% GDP là những yếu tố tạo thành điểm nhấn hấp dẫn của thị trường Việt Nam.

Bên cạnh đó, các chỉ số vĩ mô khác như: tỷ giá sẽ nằm trong tầm kiểm soát, dòng vốn FDI sẽ tiếp tục chảy vào Việt Nam bởi môi trường đầu tư hấp dẫn. Tuy nhiên, năm

THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN VIỆT NAM NĂM 2020:

Chờ “cú huých” từ dòng tiền

2020 cũng xuất hiện thách thức đối với chính sách tiền tệ, đó là khả năng bất tăng của lạm phát, đặc biệt trong giai đoạn nửa đầu năm khi chỉ số này chịu ảnh hưởng từ biến động tăng giá của thịt lợn do dịch tả lợn châu Phi. Đây có thể là một trở ngại khiến Ngân hàng Nhà nước khó mạnh tay trong việc cắt giảm thêm các loại lãi suất điều hành. Điều này khiến mặt bằng lãi suất năm 2020 có thể khó giảm mạnh và khả năng sẽ duy trì mặt bằng tương đương mặt bằng lãi suất của năm 2019.

Song song với sự ổn định của vĩ mô, tăng trưởng lợi nhuận của các DN niêm yết trong năm 2020 được dự báo ở mức 14%, cao hơn mức tăng của năm 2019, điều này sẽ tạo ra sự hấp dẫn cho TTCK. Các nhóm ngành tăng trưởng mạnh có thể kể đến như: ngân hàng, thực phẩm và đồ uống, thép cùng các cổ phiếu như VHM, VIC...

Cụ thể, lợi nhuận nhóm các ngân hàng niêm yết có thể tăng 21%, các DN thực phẩm và đồ uống tăng 11%, riêng các DN VHM, VRE hay VIC có tổng lợi nhuận có thể tăng 14%. Lợi nhuận tăng trưởng cao giúp EPS (tỷ suất thu nhập trên cổ phần)

tăng 10% và chỉ số P/E (hệ số giá trên lợi nhuận một cổ phiếu) năm 2020 sẽ giảm về mức 14,5 lần, thấp hơn mức P/E hiện tại (15,8) và thấp hơn rất nhiều mức P/E trung bình 3 năm gần đây. Mức P/E thấp là cơ sở để kỳ vọng TTCK sẽ nhận được nhiều hơn sự quan tâm của nhà đầu tư trong năm 2020.

Có thể nhận thấy, từ bối cảnh vĩ mô đến tăng trưởng lợi nhuận của các DN đều thuận lợi, điều nhà đầu tư chờ đợi là dòng tiền quay trở lại TTCK. Năm 2020, TTCK Việt Nam đứng trước cơ hội được nâng hạng lên TTCK mới nổi. Khi đó, Việt Nam sẽ mở rộng được cánh cửa để đón nhiều nhà đầu tư lớn cùng các dòng vốn ngoại đang đầu tư dựa theo các chỉ số FTSE và MSCI.

Trong kịch bản TTCK Việt Nam được nâng hạng lên thị trường mới nổi của FTSE và MSCI, số vốn ngoại đầu tư vào thị trường dựa theo chỉ số của hai tổ chức này có thể lên đến mức gần 3 tỷ USD. Bên cạnh đó, việc nâng hạng còn giúp TTCK Việt Nam thu hút thêm được nhiều nhà đầu tư và quỹ mới. Các quỹ đầu tư vào thị trường không chỉ dừng ở việc bám sát theo chỉ số

của FTSE và MSCI mà còn có thể tự xây dựng chỉ số hoặc đầu tư thông qua các chỉ số hiện có của Việt Nam như: VN30, VN50, VN100 hay bộ ba chỉ số mới gồm: Vietnam Diamond Index (VN-Diamond: Chỉ số các cổ phiếu kim cương Việt Nam), Vietnam Leading Financial Index (VNFIN-Lead: Chỉ số các cổ phiếu dẫn đầu ngành tài chính Việt Nam) và Vietnam Financial Select Sector Index (VNFIN-Select: Chỉ số ngành tài chính chọn lọc). Vốn ngoại chảy vào TTCK Việt Nam thông qua các quỹ ETF có thể là điểm nhấn lớn của dòng tiền trong năm 2020.

Trong những năm tới, việc thu hút dòng vốn từ nhà đầu tư nước ngoài rất quan trọng đối với TTCK bởi dòng tiền trong nước đang bị cạnh tranh từ các kênh đầu tư khác như: trái phiếu DN, bất động sản, vàng... Việc thu hút được dòng vốn từ nhà đầu tư nước ngoài, cùng với đó là sự ổn định của các chỉ số vĩ mô và lợi nhuận tăng trưởng nhanh của các DN niêm yết sẽ là cơ sở để kỳ vọng VN-Index tiếp tục duy trì xu hướng tăng điểm trong năm 2020. Mức tăng kỳ vọng của VN-Index sẽ tương đương mức tăng của EPS các DN niêm yết là 10%, khi đó, VN-Index đóng cửa vào thời điểm cuối năm 2020 có thể dao động ở mức 1.070 - 1.110 điểm.■

PHẠM DŨNG

Doanh nghiệp Việt trụ vững trong khó khăn, tự tin vào triển vọng kinh doanh

□ PHÚC KHANG

Những “gam màu” tươi sáng

Năm 2019, bối cảnh kinh tế thế giới có nhiều biến động khó lường khi tăng trưởng kinh tế thế giới chậm lại và thương mại toàn cầu sụt giảm. Tuy nhiên, Việt Nam vẫn duy trì được kinh tế vĩ mô ổn định, nhiều DN vẫn cố gắng trụ vững, duy trì sản xuất và đạt lợi nhuận tốt. Kết quả khảo sát về tình hình hoạt động của DN trong năm 2019 cho thấy, có 49,2% DN đánh giá hoạt động của DN tốt hơn năm trước; 39,5% DN cho rằng cơ bản ổn định và chỉ có 11,3% DN cho biết có giảm đi.

Nhiều chuyên gia kinh tế đánh giá, các DN đã tận dụng khá tốt các cơ hội và môi trường đầu tư kinh doanh của Việt Nam đã được cải thiện đáng kể. Đó cũng chính là yếu tố thúc đẩy số lượng DN Việt Nam tăng lên nhanh chóng, với gần 800.000 DN đang hoạt động. Như vậy, bình quân mỗi năm cả nước có thêm 17% DN thành lập mới.

Đánh giá tổng quan về vai trò của các DN, nhiều chuyên gia khẳng định, các DN đã tạo việc làm, giúp nâng cao thu nhập cho người lao động, góp phần quan trọng trong xóa đói, giảm nghèo và ổn định xã hội; là lực lượng quan trọng thu hút đầu tư để thực hiện các mục tiêu kinh tế - xã hội, phát triển bền vững, tăng trưởng xanh. Bên cạnh đó, các DN chính là trọng tâm trong đổi mới sáng tạo thông qua chuyển đổi mô hình sản xuất tiên tiến, áp dụng tiến bộ khoa học công nghệ, nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, dịch vụ, góp phần quan trọng nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Đồng thời, các DN cũng chính là yếu tố then chốt thúc đẩy liên kết chuỗi giá trị, nâng cao giá trị gia tăng cho sản phẩm, dịch vụ và đóng góp lớn cho xuất khẩu,

Cùng với dự báo của các chuyên gia về triển vọng lạc quan của kinh tế Việt Nam trong giai đoạn tới, nhiều DN tin tưởng tình hình kinh doanh quý I/2020 sẽ tốt hơn so với năm 2019. Cụ thể, có 50% DN dự báo kết quả sản xuất kinh doanh đầu năm 2020 sẽ ở mức cơ bản ổn định, 44,1% cho rằng tình hình hoạt động sẽ tăng lên và chỉ có 5,9% dự đoán lợi nhuận sẽ giảm.

Năm 2019, Vinamilk đã đánh dấu cột mốc khánh thành Trang trại bò sữa Tây Ninh Ảnh sưu tầm

NSNN; tạo dựng thương hiệu Việt Nam trên thị trường quốc tế.

Từ góc độ cơ quan quản lý nhà nước, Bộ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư Nguyễn Chí Dũng cũng nhận định, thành tựu nổi bật của cộng đồng DN Việt Nam trong năm vừa qua là tinh thần khởi nghiệp ngày càng mạnh mẽ; cơ cấu quy mô và ngành nghề chuyển dịch tích cực theo hướng tăng số DN quy mô vừa, giảm số DN quy mô siêu nhỏ; mức độ linh hoạt và đổi mới sáng tạo của các DN có những bước tiến lớn. Trong đó, Chỉ số mức độ năng động trong kinh doanh (Chỉ số năng lực cạnh tranh toàn cầu GCI 2019 - WEF) tăng 12 bậc, Chỉ số đổi mới sáng tạo tăng 3 bậc, đưa Việt Nam xếp thứ nhất trong

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đang đặt niềm tin và kỳ vọng Việt Nam có được một cộng đồng DN lớn mạnh, bền vững, có khả năng cạnh tranh toàn cầu, với những doanh nhân có khát vọng, có lòng tự tôn dân tộc mãnh liệt. Đó chính là tiền đề quan trọng để Việt Nam trở thành một quốc gia độc lập tự cường và thịnh vượng...■

nhóm 26 quốc gia thu nhập trung bình thấp và đứng thứ 3 trong ASEAN, sau Singapore và Malaysia.

Cần đẩy lùi những điểm tối

Một “gam màu” kém tươi là mục tiêu đạt 1 triệu DN hoạt động vào năm 2020 đang gặp nhiều thách thức bởi số lượng DN thành lập mới liên tục tăng nhưng tỷ lệ DN gặp khó khăn phải tạm ngừng kinh doanh vẫn ở mức cao, tỷ lệ trung bình giai

đoạn 2017-2019 khoảng 58,1%, trong đó năm 2019 khoảng 50%. So với nhiều nước phát triển, tỷ lệ DN trên quy mô dân số của Việt Nam vẫn còn thấp (120 người dân mới có 1 DN trong khi trung bình các nước ASEAN cứ 90 người dân có 1 DN; ở các nước phát triển thì cứ 10 người dân có 1 DN). Việt Nam mới có 7 DN lọt Top 200 DN tốt nhất châu Á có doanh thu dưới 1 tỷ USD nhưng chưa có DN nào vào Top 500 DN lớn nhất thế giới.

Cùng với đó, cơ cấu quy mô DN còn chưa bền vững. Tuy đã chuyển biến tích cực trong 2 - 3 năm gần đây nhưng số DN lớn vẫn còn tương đối ít, khoảng 17.000 DN được xếp hạng là quy mô lớn tính đến cuối năm 2018. Điều đáng lưu ý hơn là Việt Nam chỉ có khoảng 21.000 DN cỡ vừa, chiếm tỷ trọng 3,47% trên tổng số DN. Con số này khá khiêm tốn so với cấu trúc tại các nền kinh tế khác với tỷ trọng các DN cỡ vừa thường chiếm từ 5 - 10%. Thiếu DN lớn và vừa cũng là một trong những yếu tố hạn chế khả năng kết nối của DN Việt Nam với các chuỗi giá trị toàn cầu.

Gam màu tối đáng lưu ý nữa là năng lực khoa học công nghệ của các DN còn hạn chế. Đầu tư của DN Việt Nam vào đổi mới công nghệ trung bình chỉ chiếm 0,2 - 0,3% doanh thu, trong khi đó ở Ấn Độ là 5%, Hàn Quốc là 10%. Trong kết quả điều tra về năng lực cạnh tranh và công nghệ cấp độ DN, chỉ có 10,2% DN cho biết có đầu tư vào nghiên cứu và phát triển.

Bên cạnh những khó khăn cố hữu như: năng lực tài chính hạn chế, trình độ quản trị DN còn thấp, thiếu hụt nguồn nhân lực chất lượng cao, có tay nghề thì việc nâng cao năng suất và khả năng liên kết, tham gia vào các chuỗi giá trị khu vực và toàn cầu vẫn còn là những bài toán đầy thách thức. Hiện tại, chỉ 21% DN Việt Nam là một phần trong chuỗi giá trị toàn cầu và chỉ 14% DN đã thành công trong việc thu hút khách hàng hoặc đối tác nước ngoài, mặc dù số lượng DN FDI đầu tư trong nước rất lớn.

Tiếp tục cải cách hành chính và môi trường pháp lý là khuyến nghị được nhiều chuyên gia kinh tế đưa ra. Kết quả khảo sát DN cũng cho thấy, có 87,1% DN mong muốn điều này. Bởi thủ tục hành chính phức tạp, chính sách hỗ trợ cạnh tranh yếu... là một trong những rào cản lớn nhất ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất kinh doanh của các DN.■

khóa đào tạo về chuyên môn kiểm toán với các SAI: Trung Quốc, Hàn Quốc, Kuwait, Ấn Độ, Lào, Indonesia... nhằm chia sẻ kinh nghiệm về kiểm toán môi trường, kiểm toán hoạt động, kiểm toán dữ liệu lớn...

Trên cương vị Chủ tịch ASOSAI, KTNN sẽ chuẩn bị chu đáo để chủ trì điều hành thành công Cuộc họp Ban Điều hành ASOSAI lần thứ 55 tổ chức vào tháng 3/2020 tại Bangladesh; phối hợp với Tổng Thư ký ASOSAI, Nhóm nòng cốt quản lý KHCL ASOSAI, Chủ tịch Nhóm công tác Kiểm toán môi trường (ASOSAI WGEA) và các thành viên ASOSAI thực hiện thành công KHCL ASOSAI năm 2020 và đề xuất cụ thể hóa Tuyên bố Hà Nội trong Kế hoạch

Hoạt động đối ngoại...

(Tiếp theo trang 12)

hoạt động của Ủy ban Đặc biệt nghiên cứu việc thành lập Nhóm làm việc của ASOSAI về thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững, trong đó tập trung triển khai Chương trình kiểm toán hợp tác về lĩnh vực môi trường giữa các thành viên ASOSAI do Việt Nam khởi xướng và chủ trì thực hiện.

Tiếp tục triển khai một số hoạt động trong hợp tác, trao đổi kinh nghiệm liên quan đến lĩnh vực kiểm toán, KTNN sẽ tích cực tham gia Đề án nghiên cứu lần thứ 12 của ASOSAI về kiểm toán các mục tiêu phát triển bền vững; tham gia

các cuộc họp, hội thảo của Đề án nghiên cứu của ASOSAI WGEA, Chương trình hợp tác IDI-ASOSAI...; đăng cai tổ chức Cuộc họp lần thứ 3 của Đề án nghiên cứu lần thứ 12 của ASOSAI về kiểm toán các mục tiêu phát triển bền vững và Cuộc họp trong khuôn khổ Cuộc kiểm toán hợp tác của ASOSAI về kiểm toán môi trường trong ASEANSAT. Cùng với đó, KTNN sẽ chủ trì và đăng cai một số hoạt động theo Kế hoạch ASEANSAT năm 2020, như: đăng cai Cuộc họp về giám sát và đánh giá việc thực hiện KHCL ASEANSAT giai đoạn 2018-2021; Hội

thảo về Kiểm toán tài chính của Ủy ban Đào tạo ASEANSAT; Cuộc họp thiết kế chia sẻ kiến thức về kiểm toán các mục tiêu phát triển bền vững của Ủy ban Chia sẻ kiến thức ASEANSAT...

Bên cạnh đó, KTNN sẽ phối hợp với SAI Thái Lan - Chủ tịch ASOSAI nhiệm kỳ 2021-2024 - làm tốt công tác chuẩn bị để tiến tới tổ chức thành công Đại hội ASOSAI 15. Đồng thời, đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền, phổ biến nhằm nâng cao về vai trò, vị thế của KTNN Việt Nam trên trường quốc tế theo Kế hoạch tuyên truyền về việc thực hiện vai trò Chủ tịch ASOSAI của KTNN.

□ Xin trân trọng cảm ơn Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước!■

Có thể nói, trong hơn 25 năm xây dựng và phát triển, KTNN đã ngày càng khẳng định được vai trò là công cụ hữu hiệu của Đảng, Nhà nước trong kiểm tra, giám sát việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công. Riêng đối với Đắk Lắk, hoạt động kiểm toán của KTNN nói chung và KTNN khu vực XII nói riêng có ý nghĩa quan trọng, phục vụ đắc lực cho công tác quản lý, điều hành NSNN của địa phương.

Cụ thể, qua hoạt động kiểm toán, KTNN đã đánh giá, nêu bật những mặt tích cực trong công tác quản lý, điều hành và sử dụng ngân sách của các cấp ngân sách cũng như đơn vị sử dụng ngân sách. Đồng thời, KTNN cũng chỉ ra những hạn chế, sai sót cần khắc phục, trên cơ sở đó đã kết luận, kiến nghị xác đáng, phù hợp, kịp thời, góp phần chấn chỉnh và nâng cao hiệu quả công tác quản lý, điều hành ngân sách của địa phương. Các kết luận, kiến nghị kiểm toán là cơ sở quan trọng để UBND tỉnh lập báo cáo quyết toán ngân sách địa phương và cũng là kênh thông tin quan trọng để HĐND tỉnh sử dụng trong quá trình thẩm tra, giám sát, quyết định thông qua quyết toán ngân sách, dự toán và phân bổ ngân sách năm sau. Bên cạnh đó, KTNN đã đề xuất, kiến nghị nhiều giải pháp nhằm hoàn thiện cơ chế, chính sách về tài chính, kế toán nhà nước phù hợp với quy định của pháp luật và tình hình thực tiễn của địa phương; phối hợp tốt với địa phương trong việc tổng hợp kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán.

Để có được kết quả trên, thời gian qua, KTNN khu vực XII và UBND tỉnh Đắk

ÔNG NGUYỄN TUẤN HÀ - PHÓ CHỦ TỊCH THƯỜNG TRỰC UBND TỈNH ĐẮK LẮK: Kiểm toán Nhà nước góp phần nâng cao hiệu quả quản lý, điều hành ngân sách của địa phương

Lắc đã phối hợp nhịp nhàng từ khâu lập kế hoạch kiểm toán, quá trình kiểm toán đến khâu thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán.

Trong xây dựng kế hoạch kiểm toán, UBND tỉnh đã chỉ đạo các đơn vị tham mưu cung cấp các báo cáo kết quả giám sát, báo cáo thẩm tra, các nghị quyết, quyết định của HĐND, UBND tỉnh liên quan đến công tác chỉ đạo, điều hành việc quản lý, sử dụng tài chính, ngân sách, tạo điều kiện thuận lợi cho các đoàn kiểm toán khảo sát, thu thập thông tin, xây dựng kế hoạch kiểm toán trên địa bàn tỉnh.

Khi triển khai quyết định kiểm toán tại địa phương, KTNN khu vực XII đã kịp thời thông báo kế hoạch kiểm toán đến UBND tỉnh và đề nghị UBND tỉnh chỉ đạo,

phối hợp trong hoạt động kiểm toán. Nhờ đó, UBND tỉnh, các sở, ngành, các huyện, thị xã, thành phố trong tỉnh đã nắm được kế hoạch và thông tin về tình hình kiểm toán. UBND tỉnh đã giao cơ quan tài chính làm đầu mối phối hợp với Đoàn kiểm toán, kịp thời xử lý những phát sinh vướng mắc trong quá trình thực hiện kiểm toán. Hầu hết các đơn vị được kiểm toán, đơn vị được lựa chọn để kiểm tra, đối chiếu đã phối hợp tích cực với các đoàn kiểm toán.

UBND tỉnh cũng đã thực hiện đầy đủ việc gửi báo cáo quyết toán ngân sách địa phương cho KTNN khu vực XII; chỉ đạo các cơ quan, đơn vị được kiểm toán phối hợp và tạo điều kiện thuận lợi cho Đoàn kiểm toán; chỉ đạo Sở Tài chính thường xuyên phối hợp với cơ quan kiểm toán, nắm bắt tình hình về tiến độ kiểm toán và những vướng mắc phát sinh để phối hợp xử lý kịp thời.

Đối với công tác phối hợp thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán, UBND tỉnh đã chỉ đạo các cơ quan, đơn vị thường xuyên rà soát, thống kê kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán và có công văn đề nghị KTNN khu vực XII điều chỉnh các kết luận, kiến nghị kiểm toán không thực hiện được để xử lý theo quy định.

Nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả phối hợp công tác giữa hai bên, thời gian tới,

UBND tỉnh đề nghị KTNN tiếp tục tạo điều kiện cho địa phương trong việc điều hành, quản lý ngân sách và tài sản của Nhà nước. Hai bên cần có cơ chế định kỳ trao đổi, thảo luận, rút kinh nghiệm trong công tác phối hợp hoạt động, đặc biệt là trong lĩnh vực quản lý, giám sát ngân sách và tài sản nhà nước tại địa phương.

Bên cạnh đó, đề địa phương có thời gian thực hiện các kiến nghị kiểm toán năm trước và thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương, KTNN nghiên cứu xây dựng kế hoạch kiểm toán ngân sách tỉnh có sự dân cách hợp lý về thời gian. Đồng thời, trước khi kết luận kiểm toán, KTNN cần có sự tham khảo, thống nhất ý kiến với đơn vị được kiểm toán về nội dung, số liệu để tạo sự đồng thuận.

Khi tiến hành kiểm toán, trường hợp phát hiện các văn bản pháp luật có sự chồng chéo, không rõ ràng hoặc mâu thuẫn, KTNN cần kịp thời kiến nghị Chính phủ, các Bộ, ngành ban hành văn bản hướng dẫn nhằm giúp các địa phương thực hiện một cách thống nhất. Trường hợp cần phải giải thích luật hoặc sửa đổi luật, KTNN kiến nghị Ủy ban Thường vụ Quốc hội và xem xét giải thích, sửa đổi, bổ sung kịp thời để địa phương có cơ sở thực hiện. ■

THUỖ ANH (ghi)

ĐỨC LÂM
(Văn phòng KTNN)

TỰ HÀO NGHỀ KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC

Có một nghề rất đổi gian nan

Đức sáng, trí cao, thạo nghề, mê số

Đêm thức trắng, vật lộn cùng với số

Ao ước phần mềm giải trọng yếu rủi ro

Hiểu pháp luật nắm quy trình chặt chẽ

Ta tiến hành kiểm kỹ ở từng khâu

Số biết nói bỏ đêm ngày vất vả

Đã hoàn thành nhiệm vụ ở trên giao

Luôn cảnh giác thách thức rình mọi ngả

Liêm chính rèn uy tín lại càng cao

Nghề càng giỏi tạo nên nhiều giá trị

Công việc vui dần năm tháng càng nhanh

Nghề kiểm toán yêu như từng hơi thở

Trọng trách hoàn thành uy tín dài lâu

Vững bước nhé những trái tim khát vọng

Cháy hết mình vì đất nước quê hương

Ngày mai tới, mang theo niềm tin mới

Ngành cậy nhờ bởi lớp trẻ hôm nay

Gắng lên nhé rủi ro nhiều lắm đó

Khó khăn nào ta cũng sẽ vượt qua! ■

Tháng 6/2019

BÀ HÒ VÂN NGÀ - TRƯỞNG BAN KINH TẾ - NGÂN SÁCH HĐND TP. HÀ NỘI:

Vị trí, vai trò của Kiểm toán Nhà nước ngày càng được ghi nhận và đánh giá cao

Có thể nói, thời gian qua, việc phối hợp công tác giữa KTNN với Thường trực HĐND TP. Hà Nội đã đạt được những kết quả tích cực, mang lại hiệu quả cao hơn trong quản lý nhà nước của chính quyền Hà Nội. Vị trí, vai trò của KTNN ngày càng được các đại biểu HĐND TP. Hà Nội ghi nhận và đánh giá cao.

Thực hiện Quy chế phối hợp công tác giữa Thường trực HĐND - UBND TP. Hà Nội và KTNN, khi triển khai các cuộc kiểm toán định kỳ hằng năm cũng như các đợt kiểm toán chuyên đề, KTNN trực tiếp là KTNN khu vực I, đều phối hợp, lấy ý kiến của Thường trực HĐND TP. Hà Nội, mời Thường trực HĐND TP. Hà Nội dự công bố kế hoạch kiểm toán và dự kiến kết luận kiểm toán tại các đơn vị được kiểm toán trên địa bàn. Gần đây, các cuộc kiểm toán của KTNN và KTNN khu vực I tại Hà Nội tăng cả về số lượng và quy mô, nội dung kiểm toán lồng ghép nhiều chuyên đề chuyên sâu về những vấn đề xã hội quan tâm, tính chất phức tạp, yêu cầu chuyên môn ngày càng cao. KTNN đã chú trọng đổi mới, nâng cao chất lượng kiểm toán, đi sâu vào việc đánh giá tính kinh tế, hiệu quả, hiệu lực quản lý sử dụng tài chính công, tài sản công...

Từ năm 2012 đến nay, Thường trực HĐND TP. Hà Nội đã giao Ban Kinh tế - Ngân sách thực hiện 3 đợt giám sát và tái giám sát chuyên đề việc thực hiện các kết luận, kiến nghị của KTNN, qua đó góp phần đôn đốc, nâng cao tỷ lệ thực hiện các

kết luận, kiến nghị kiểm toán. Đồng thời, những vấn đề nổi cộm, nội dung phức tạp được phát hiện qua công tác giám sát của Thường trực HĐND, Ban Kinh tế - Ngân sách cũng được gửi tới KTNN khu vực I. Hai bên cũng phối hợp xây dựng kế hoạch kiểm toán, kế hoạch giám sát của từng năm, trong đó xác định trọng tâm kiểm toán và giám sát, cũng như hạn chế sự trùng lặp về nội dung, địa bàn, thời điểm giám sát, kiểm toán.

Để tăng cường hơn nữa mối quan hệ phối hợp giữa KTNN khu vực I và HĐND TP. Hà Nội nhằm nâng cao hiệu quả, chất lượng của hoạt động kiểm toán, HĐND TP. Hà Nội đã xác định một số giải pháp cụ thể:

Thứ nhất, Thường trực HĐND và KTNN tiếp tục thực hiện tốt Quy chế phối hợp, đặc biệt là trong việc cung cấp thông tin, những vấn đề phát sinh trong hoạt động kiểm toán hoặc trong hoạt động

giám sát của HĐND để xử lý kịp thời, góp phần nâng cao hiệu quả giám sát của HĐND và công tác kiểm toán của KTNN.

Thứ hai, KTNN tiếp tục chú trọng kiểm toán chuyên sâu một số lĩnh vực, chuyên đề mà dư luận xã hội quan tâm hoặc cần đặt ra cho công tác quản lý nhà nước tốt hơn như: vấn đề quản lý, sử dụng đất đai, tài sản nhà đất; quản lý thu thuế, phí; quản lý kinh phí sự nghiệp giáo dục, y tế, dịch vụ đô thị; quản lý dự án đầu tư trọng điểm, dân sinh bức xúc và các chương trình mục tiêu; quản lý vốn và tài sản nhà nước tại các DNNN sau cổ phần hóa...

Thứ ba, KTNN nghiên cứu và không ngừng đổi mới phương pháp tổ chức hoạt động kiểm toán, tăng cường kiểm toán tổng hợp, kiểm toán hoạt động, đánh giá chuyên sâu công tác quản lý, điều hành ngân sách, tài chính và tài sản công của địa phương, cung cấp kịp thời các thông tin, khuyến nghị chính sách, từ đó góp phần nâng cao hiệu quả quản lý ngân sách, tài chính và tài sản công của TP. Hà Nội.

Thứ tư, Thường trực HĐND TP. Hà Nội sẽ phối hợp chặt chẽ với KTNN trong các hoạt động khảo sát, giám sát các nội dung liên quan.

Thứ năm, hằng năm, Thường trực HĐND TP. Hà Nội và KTNN tiến hành sơ kết, tổng kết, đánh giá kết quả thực hiện Quy chế phối hợp, bổ sung các nội dung phối hợp cho phù hợp với thực tiễn. Ngoài 4 nội dung phối hợp theo Quy chế hiện nay, có thể bổ sung thêm nội dung tham vấn thông tin về những vấn đề mà hai bên quan tâm; tổ chức hội thảo, trao đổi kinh nghiệm, hoạt động trong hoạt động giám sát, kiểm toán... ■

HỒNG THOAN (ghi)

PHÓ CHỦ TỊCH UBND TP. CẦN THƠ DƯƠNG TẤN HIỀN:

Thành tựu phát triển của Cần Thơ có sự đóng góp đáng ghi nhận của hoạt động kiểm toán

Năm qua có thể nói là năm đầy thách thức đặt ra cho cả nước nói chung, TP. Cần Thơ nói riêng, nhưng các chỉ tiêu kinh tế - xã hội đạt được đã nói lên những nỗ lực, quyết tâm của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thành phố trong việc thực hiện nhiệm vụ được giao.

Cụ thể, năm 2019, TP. Cần Thơ đã thực hiện đạt và vượt yêu cầu đối với 11/13 chỉ tiêu theo kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội đề ra, 2 chỉ tiêu còn lại đạt trên 98%; kinh tế địa phương duy trì ổn định, tốc độ tăng trưởng ước đạt khoảng 7,84%, cao hơn so với năm trước. Cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng giảm tỷ trọng khu vực nông - lâm nghiệp và thủy sản, tăng khu vực công nghiệp - xây dựng và dịch vụ; hoàn thành mục tiêu xây dựng 36/36 xã nông thôn mới trước một năm so với Nghị quyết Thành phố đề ra, công tác an sinh xã hội được quan tâm, đời sống vật chất, tinh thần người dân được nâng lên, trật tự an toàn xã hội, quốc phòng an ninh được đảm bảo...

Trong kết quả đó, cùng với sự nỗ lực không ngừng của địa phương, có thể khẳng định có một phần đóng góp đáng ghi nhận của hoạt động kiểm toán. Thông qua công tác kiểm toán, việc trao đổi thông tin, mối quan hệ phối hợp giữa địa phương với KTNN nói chung, KTNN khu vực V nói riêng ngày càng khăng khít, hiệu quả, từ đó góp phần tích cực vào kết quả thực

Kiểm toán viên KTNN khu vực V làm nhiệm vụ

hiện nhiệm vụ của các bên.

Cụ thể, hoạt động kiểm toán của KTNN trên địa bàn đã có tác động rất tích cực đối với công tác quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công của địa phương. Thông qua hoạt động kiểm toán, KTNN đã chỉ ra những mặt hạn chế, cảnh báo những thiếu sót, sơ hở trong quản lý, sử dụng NSNN và các nguồn lực của địa phương; đồng thời, đưa ra các kiến nghị để địa phương chấn chỉnh, khắc phục, phòng ngừa, bảo đảm tuân thủ đúng quy định của pháp luật.

Qua kết quả kiểm toán, chúng tôi đã nhìn nhận rõ hơn những mặt đã thực hiện tốt và mặt hạn chế, từ đó có giải pháp nâng cao hiệu quả trong công tác quản lý, điều hành kinh tế - xã

hội nói chung và việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công của địa phương. Kết quả kiểm toán của KTNN đã cung cấp nhiều thông tin có chất lượng giúp cho HĐND, UBND tỉnh có thêm cơ sở tin cậy trong quyết định những vấn đề quan trọng đối với phát triển kinh tế - xã hội; thực hiện tốt vai trò giám sát, chỉ đạo, điều hành quản lý ngân sách của địa phương. Đối với địa phương, chúng tôi luôn đánh giá cao kết quả kiểm toán và hết sức chú trọng công tác chỉ đạo thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán; coi đây là một giải pháp quan trọng góp phần sử dụng tiết kiệm, đúng quy định và mục đích đối với các nguồn lực để thúc đẩy sự phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Các số

liệu báo cáo, đánh giá của địa phương sau khi được kiểm toán luôn tạo được sự tin tưởng cho các cơ quan, DN và người dân.

Giữa KTNN và Thường trực HĐND, UBND TP. Cần Thơ đã ký quy chế phối hợp công tác. Thời gian qua, hai bên đã luôn quan tâm triển khai thực hiện các nội dung đã được quy định, trên cơ sở đó phối hợp thực hiện đạt kết quả tốt các nhiệm vụ chung, góp phần để mỗi cơ quan hoàn thành nhiệm vụ của mình. Có nhiều vấn đề Thành phố đã chủ động đề xuất, tham khảo ý kiến của KTNN thông qua đơn vị đại diện là KTNN khu vực V nhằm tăng cường chất lượng công tác quản lý, điều hành phát triển kinh tế - xã hội. Chúng tôi cũng luôn tạo điều kiện thuận lợi

cho các Đoàn kiểm toán khi thực hiện nhiệm vụ kiểm toán tại địa phương. Cụ thể, trong quá trình KTNN thực hiện kiểm toán, từ khâu khảo sát, triển khai kiểm toán đến kiểm tra thực hiện kiến nghị, chúng tôi rất quan tâm chỉ đạo các đơn vị có liên quan của Thành phố cung cấp thông tin kịp thời, chính xác cho Đoàn, Tổ kiểm toán.

Để tăng cường hiệu quả, cũng như làm sâu sắc thêm mối quan hệ phối hợp công tác, trong thời gian tới, chúng tôi sẽ quán triệt, chỉ đạo đến các đơn vị có liên quan của Thành phố thực hiện tốt hơn nữa, kịp thời và trách nhiệm hơn nữa các kiến nghị kiểm toán của KTNN. Chúng tôi cũng đề nghị KTNN khu vực V phát huy hơn nữa công tác trao đổi thông tin, tham gia góp ý đối với các nội dung công tác của Thành phố. Vào thời điểm thích hợp, cần tổ chức đánh giá công tác phối hợp, ghi nhận những kết quả đạt được, những hạn chế, bất cập và từ đó đề ra giải pháp để tiếp tục nâng cao hơn nữa kết quả, hiệu quả phối hợp, cũng như góp phần tích cực vào việc thực hiện nhiệm vụ của các bên.

Nhân dịp năm mới Canh Tý 2020, thay mặt lãnh đạo UBND TP. Cần Thơ, xin kính chúc KTNN bước sang tuổi 26 tiếp tục phát triển vững mạnh, xứng đáng với vai trò là cơ quan kiểm tra tài chính công, tài sản công có uy tín, chuyên nghiệp và trách nhiệm, góp phần quan trọng thực hiện mục tiêu vì nền tài chính quốc gia minh bạch và vững mạnh.■

HOÀNG THỊ HÒA
(Vụ Chế độ và Kiểm soát chất lượng kiểm toán)

TÌNH YÊU EM NHỮNG CON SỐ

Nghề của em phận kiểm kê con số
Rất giờ rồi vẫn muốn cõ cho xong
Phải ngồi nhiều nên đáng một lưng ong
Về già xầu mong anh đừng chê em

Cân với đôi hai anh chàng sôi nổi
Thu và chi hai em gái yêu kiều
Với cân, chi chẳng dễ gì yêu nổi
Với đối, thu cũng chẳng dễ gì chiều

Nghề đã chọn muôn nơi em đến
Công việc nhiều mà tất khó đặt tên
Với sứ mệnh nhà nước đặt lên trên
Tình anh em nợ xin đền anh sau.

Đổi mới phương pháp, tăng cường phối hợp và tuân thủ nghiêm các quy trình, chuẩn mực; kịp thời báo cáo xin ý kiến xử lý các vấn đề phát sinh

Ông Nguyễn Xuân Khải - Phó Kiểm toán trưởng KTNN khu vực XII, Trưởng Đoàn kiểm toán - cho biết: Thực hiện theo quy trình, khi triển khai cuộc kiểm toán này, KTNN khu vực XII đã sớm xây dựng, phê duyệt Đề cương khảo sát gửi UBND tỉnh Đắk Lắk để địa phương nắm bắt và tạo điều kiện cho Đoàn khảo sát, các kiểm toán viên (KTV) thực hiện việc khảo sát, thu thập thông tin tại các đơn vị. Trên cơ sở đó, kế hoạch kiểm toán được lập sát với thực tế và đáp ứng các yêu cầu đặt ra.

Nhằm giúp các KTV nắm bắt trọng tâm kiểm toán, tuân thủ đúng các quy định của Ngành, Đoàn kiểm toán đã ban hành Nội quy để cụ thể hóa các nguyên tắc, chuẩn mực, phương pháp, quy trình kiểm toán cũng như quy chế làm việc của KTNN và đơn vị, quy chế tổ chức và hoạt động của Đoàn, các quyết định, chỉ thị, công điện của KTNN... Nội quy cũng đề cập tới các trọng tâm kiểm toán để quy định rõ nhiệm vụ của từng thành viên từ khâu lập kế hoạch kiểm toán, thực hiện kiểm toán, lập báo cáo kiểm toán, xét duyệt báo cáo kiểm toán, kiểm tra thực hiện kiến nghị kiểm toán.

Trước khi triển khai kiểm toán, lãnh đạo Đoàn phổ biến Nội quy và yêu cầu mọi thành viên phải nghiên cứu kỹ để nắm bắt, thực hiện đúng nhiệm vụ được giao. Trưởng đoàn yêu cầu KTV, Tổ kiểm toán phải báo cáo đầy đủ, trung thực kết quả làm việc hằng ngày thông qua việc ghi nhật ký kiểm toán; đổi mới phương pháp lập biên bản xác nhận số liệu, dự thảo biên bản kiểm toán và báo cáo kiểm toán để đẩy nhanh tiến độ tổng hợp kết quả kiểm toán, lập, phát hành báo cáo kiểm toán của Đoàn kiểm toán. Đồng thời, Trưởng đoàn đặc biệt lưu ý thái độ ứng xử của từng KTV trong quá trình thực hiện nhiệm vụ,

Một số yếu tố để cuộc kiểm toán ngân sách địa phương đạt kết quả tốt

□ LƯU HƯỜNG

Từ thực tế triển khai cuộc kiểm toán ngân sách địa phương (NSDP) năm 2018 của tỉnh Đắk Lắk do KTNN khu vực XII thực hiện vừa qua, phóng viên Báo Kiểm toán đã ghi nhận một số kinh nghiệm để tăng tính hiệu lực, hiệu quả đối với cuộc kiểm toán ngân sách địa phương.

Các kiểm toán viên KTNN khu vực XII trao đổi nghiệp vụ

Ảnh: THU HƯỜNG

nêu cao trách nhiệm của Trưởng đoàn, Tổ trưởng trong việc quản lý các thành viên. Các công điện, chỉ thị về tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong thực hiện nhiệm vụ đều được phổ biến, quán triệt kịp thời tới mọi thành viên trong Đoàn kiểm toán.

Khi triển khai kế hoạch kiểm toán tại tỉnh và các đơn vị, Đoàn kiểm toán, Tổ kiểm toán thông báo công khai về phân công nhiệm vụ cho các KTV và nêu rõ quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của đơn vị được kiểm toán trong việc phối hợp thực hiện nhiệm vụ kiểm toán... Trưởng đoàn đã chủ động đăng ký làm việc với lãnh đạo tỉnh, thủ trưởng các sở, ngành, huyện và các đơn vị được kiểm toán đề nghị phối hợp, giám sát để xử lý kịp thời những khó khăn, vướng mắc giữa đơn vị với KTV, Tổ kiểm toán và các hành vi, thái độ ứng xử không

đúng mực của KTV với các đơn vị được kiểm toán.

Trong quá trình kiểm toán, điều đặc biệt quan trọng là KTV phải thu thập bằng chứng kiểm toán đầy đủ, thích hợp, luôn lắng nghe đơn vị thuyết minh, giải trình, xác định rõ bản chất của từng nội dung kiểm toán để đưa ra nhận xét, đánh giá, kết luận, kiến nghị kiểm toán phù hợp và có tính khả thi cao. Những vướng mắc phát sinh đều được xử lý ở Tổ, vấn đề khó hơn thì báo cáo Trưởng đoàn, Kiểm toán trưởng để giải quyết; các phát hiện kiểm toán trọng yếu đều kịp thời báo cáo, xin ý kiến chỉ đạo của Tổng Kiểm toán Nhà nước, Phó Tổng Kiểm toán Nhà nước phụ trách. Nhờ đó, mọi khó khăn đều được tháo gỡ kịp thời, hoạt động của Đoàn kiểm toán đảm bảo sự nhịp nhàng, thông suốt. Đây là một trong những yếu tố

giúp đẩy nhanh tiến độ lập báo cáo kiểm toán.

Khi tổ chức hội nghị thông qua dự thảo biên bản kiểm toán tại đơn vị kiểm toán chi tiết, tổng hợp, Đoàn kiểm toán đều mời đại diện sở, ngành tổng hợp (Tài chính, Thuế) và các đơn vị có liên quan đến nội dung kết luận, kiến nghị kiểm toán tham dự họp để tham gia ý kiến tạo sự đồng thuận với kết quả kiểm toán từ đơn vị kiểm toán chi tiết đến tổng hợp. Tăng cường việc lắng nghe ý kiến giải trình của các đơn vị được kiểm toán, tổ chức làm việc để lãnh đạo tỉnh tham gia ý kiến, từ đó giảm thiểu các khiếu nại, kiến nghị kiểm toán, rút ngắn thời gian phát hành Báo cáo kiểm toán của Đoàn kiểm toán. Cách làm này đã giúp cho việc phát hành Báo cáo kiểm toán của Cuộc kiểm toán NSDP năm 2018 tỉnh Đắk Lắk sớm hơn 11 ngày so với quy định.

Linh hoạt, đúng mực trong ứng xử

Từ thực tiễn, Phó Kiểm toán trưởng Nguyễn Xuân Khải đúc rút được rằng: Việc tham mưu cho lãnh đạo KTNN khu vực về phương án tổ chức đoàn, tổ kiểm toán và sắp xếp các thành viên trong đoàn, tổ kiểm toán hợp lý đúng người, đúng việc, phù hợp với chuyên môn, năng lực sở trường sẽ giúp KTV cảm thấy yên tâm thực hiện nhiệm vụ và phát huy được thể mạnh của mình; tạo sự đoàn kết, thống nhất trong từng tổ, đoàn kiểm toán.

Ông Khải cho biết từng chia sẻ với KTV, kiểm toán là một nghề đặc thù, đòi hỏi sự cần mẫn, chịu khó. Ngoài 8 tiếng làm việc mỗi ngày với đơn vị được kiểm toán, KTV còn phải tranh thủ thời gian ngoài giờ nghiên cứu văn bản, ghi chép những nội dung cần làm rõ để trao đổi với đơn vị. Đó là chưa kể, vào những ngày cao điểm hay khi gặp các vấn đề phức tạp, KTV phải thức thâu đêm để tìm tòi phương án giải quyết.

Đặc biệt, theo ông Khải, không chỉ tinh thông nghiệp vụ, yêu cầu quan trọng đối với KTV, nhất là Tổ trưởng Tổ kiểm toán trong quá trình thực hiện kiểm toán phải có thái độ ứng xử đúng mực, khiêm tốn, tôn trọng đối với các đơn vị được kiểm toán. Nếu KTV ý mình là cán bộ của cơ quan kiểm tra, kiểm toán và cho rằng đơn vị được kiểm toán phải có nghĩa vụ phục vụ thì đó không phải là tinh thần hợp tác. Một vấn đề trước tiên để đơn vị được kiểm toán hợp tác với Đoàn kiểm toán là thái độ ứng xử của KTV. Do đó, từng thành viên của Đoàn kiểm toán phải có ý thức tổ chức kỷ luật tốt và thái độ ứng xử đúng mực.

Qua kiểm toán NSDP năm 2018 của tỉnh Đắk Lắk, KTNN khu vực XII đã kiến nghị xử lý các khoản chênh lệch thu, chi NSNN, các khoản phải nộp, các khoản xuất toán... hơn 585,8 tỷ đồng, trong đó, kiến nghị xử lý tài chính hơn 519,3 tỷ đồng, kiến nghị khác 66,4 tỷ đồng. Cũng tại cuộc kiểm toán này, qua kiểm toán chi phí xây lắp, KTNN khu vực XII đã kiến nghị xử lý tài chính đạt 2,5% giá trị được kiểm toán, 100% đơn vị được đối chiếu thuế đều tăng thu hoặc giảm lỗ... Bên cạnh đó, Đoàn kiểm toán đã kiến nghị xử lý vi phạm về quản lý thu, chi NSDP, tài nguyên khoáng sản, kiến nghị chấn chỉnh công tác quản lý tài sản công, tài chính công và sửa đổi, hủy bỏ một số văn bản do địa phương ban hành không đúng quy định.

Kết quả trên cho thấy mối quan hệ phối hợp công tác giữa KTNN nói chung và KTNN khu vực XII với tỉnh Đắk Lắk và các đơn vị được kiểm toán trên địa bàn ngày càng chặt chẽ, hiệu quả; mặt khác, việc nêu cao tinh thần trách nhiệm, tuân thủ đúng quy trình chuẩn mực, sáng tạo và linh hoạt trong triển khai nhiệm vụ là những yếu tố không thể thiếu để làm nên một cuộc kiểm toán có chất lượng tốt.■

LÊ THỊ PHƯƠNG MAI
(KTNN chuyên ngành VI)

TÂM SỰ KIỂM TOÁN VIÊN
(Kính tặng các anh KTV KTNN)

Nghề kiểm toán bắt sâu tìm bọ
Vẫn biết rằng "họ" chẳng ưa mình
Mọi việc làm rõ, phân minh
Kiếm xong sáng tỏ tình hình "người ta"
Tính Anh chất phác, thật thà
Đề cao cảnh giác, dù là một giầy...
Say chân là mệt, chẳng hay
Ảnh hưởng danh dự, tiếng này tiếng kia
Đi làm trần trờ đến khuya

Nghiên cứu văn bản, sớm khuya Anh cây
Làm việc hào hứng, hăng say
Đốc lòng đốc sức, cả ngày vẫn mê
Dù ai cứ nói, cứ chê
Hoàn thành công việc mới về chăm con
Đường xa chẳng quản gian nan
Trái bao vất vả, thấy càng tự tin
Anh đi, hình ảnh trong tim
Đơn vị xưa cũ vẫn tìm tới Anh
Mời Anh bát nước chè xanh
Cảm ơn Anh đã chân thành với tôi!
Dù chỉ là bát nước thôi
Ấm tình đồng chí, mình ngồi bên nhau
Trọng tình, trọng nghĩa, bền lâu
Thương Anh kiểm toán, bạc đầu, mãi thương...

Những kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán đáng ghi nhận

100% là tỷ lệ thực hiện kiến nghị kiểm toán của KTNN khu vực V đối với cuộc kiểm toán việc quản lý, sử dụng ngân sách năm 2017 của quận Cái Răng (TP. Cần Thơ); cuộc kiểm toán hoạt động việc quản lý, sử dụng ngân sách năm 2017 của thị xã Hà Tiên và kiểm toán đối với một số dự án tại huyện Phú Quốc (tỉnh Kiên Giang). Tại nhiều cuộc kiểm toán khác của đơn vị, kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán cũng đạt trên 90%...

Đó là những kết quả thực sự ấn tượng về thực hiện kiến nghị kiểm toán, đã được KTNN khu vực V phối hợp với địa phương, đơn vị được kiểm toán chuyển hóa thành những kết quả cụ thể, toàn diện. Những kết quả này có được, trước hết đến từ chất lượng tốt của cuộc kiểm toán và sự đôn đốc sát sao, kịp thời của KTNN khu vực V đối với các đơn vị được kiểm toán trong thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán. Bên cạnh đó, kết quả trên cũng phản ánh tinh thần trách nhiệm, sự phối hợp tích cực của các đơn vị được kiểm toán của TP. Cần Thơ - một địa phương luôn nghiêm túc, tích cực trong thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán của KTNN.

Đơn cử, đối với kết quả kiểm toán việc quản lý, sử dụng ngân sách năm 2017 quận Cái Răng, sau khi Báo cáo kiểm toán được phát hành đã được đơn vị tiếp thu và tích cực thực hiện. Theo Chủ tịch UBND quận Cái Răng Lê Thanh Tâm, sau khi Báo cáo kiểm toán được thông qua, UBND quận đã triệu tập cuộc họp với sự tham gia của đầy đủ các đơn vị có liên quan để trao đổi về các giải pháp thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán. Cụ thể, đối với kiến nghị lập và ban hành kế hoạch đầu tư công giai đoạn 2016-2020 để quản lý vốn trong các năm còn lại của giai đoạn 2016-2030, UBND quận đã trình HĐND quận ban hành Nghị quyết số 16/NQ-HĐND ngày 14/12/2018 điều chỉnh kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2016-2030 của quận, trong đó có phân bổ vốn chi tiết đến danh mục công trình và chi tiết mức vốn từng năm theo tiến độ thực hiện dự án; đối với kiến nghị giao đơn vị chức năng có liên quan quản lý Khu di tích lịch sử địa điểm chiến thắng của Tiểu đoàn Tây Đô tại rạch Ông Cừu năm 1968 nhằm quản lý tốt Khu di tích và quảng bá để khai thác tiềm năng du lịch, UBND quận đã ban hành Công văn số 168/UBND ngày 28/01/2019, giao Phòng Văn hóa, Thể dục và Thể thao quản lý Khu di tích lịch sử..

Còn theo ông Trần Vũ Hùng - Trưởng ban Quản lý dự án đầu tư và xây dựng quận Cái Răng, là một trong những đơn vị có liên quan đến cuộc kiểm toán tại đây, Ban Quản lý dự án đầu tư và xây dựng quận đã tích cực phối hợp với Đoàn kiểm toán trong quá trình cung cấp thông tin, phục vụ công tác kiểm toán. Theo ông Hùng, trên thực tế, có những vấn đề đơn vị cho là đúng, thì khi Đoàn kiểm toán chỉ ra là có sai sót hoặc chưa phù hợp, đơn vị đã có thay đổi nhận thức về vấn đề để làm tốt hơn. “Tác động từ những kết luận, kiến nghị kiểm toán là rất lớn vì trước hết, những đánh giá đúng đắn của kiểm toán viên giúp chúng tôi nhìn nhận lại và có đánh giá khách quan, chính xác hơn với những việc mình đang làm” - ông Hùng nói.

Kết quả đáng ghi nhận từ những kiến nghị kiểm toán thấu tình, đạt lý

□ *Bài và ảnh:* NGUYỄN LỘC

Năm 2019, tỷ lệ thực hiện kiến nghị kiểm toán của KTNN khu vực V đạt trung bình 82%, trong đó, một số cuộc kiểm toán có kết quả thực hiện đạt tỷ lệ tối đa. Đằng sau những kết quả đó là sự làm việc trách nhiệm, bền bỉ của các kiểm toán viên nhà nước để đưa ra những kết luận, kiến nghị thấu tình, đạt lý, có tính thuyết phục cao khiến các đơn vị được kiểm toán chủ động, tích cực thực hiện.

Trăn trở với từng nội dung kết luận, kiến nghị

Để có những cuộc kiểm toán có chất lượng tốt, với những kiến nghị xác đáng, đảm bảo cho việc thực hiện kết

động mới của Ngành. Mọi thứ lúc đó đều rất mới mẻ, lạ lẫm; quy trình, mẫu biểu hồ sơ dành cho loại hình kiểm toán hoạt động đều chưa có. Vì vậy, trong quá trình thực hiện, Tổ kiểm toán vừa làm vừa dò dẫm

Kiểm toán viên KTNN khu vực V tác nghiệp tại hiện trường

luyện, kiến nghị kiểm toán đạt kết quả cao đòi hỏi rất lớn sự dày công của mỗi kiểm toán viên, những người trực tiếp nghiên cứu, tìm hiểu, thậm chí phải lặn lội tại địa bàn, trăn trở với từng con số, câu chữ để xác định lẽ đúng sai, tính phù hợp trước khi đưa ra những đánh giá cuối cùng.

xây dựng bảng khảo sát, tiêu chí đánh giá... “Có những nội dung đánh giá phải cân nhắc nhiều lần. Có lúc nằm ngủ nhưng trong đầu nảy ra một chi tiết phù hợp hơn, liên quan đến một nội dung đánh giá trong biên bản kiểm toán là phải ghi lại ngay để hôm sau đưa ra đối chiếu, thảo luận” - anh Hùng kể.

Kiểm toán viên nhà nước trên đường làm nhiệm vụ

Khi được hỏi về cuộc kiểm toán hoạt động đối với việc quản lý, sử dụng ngân sách năm 2015 quận Thốt Nốt (TP. Cần Thơ), Kiểm toán viên chính Phạm Văn Hùng - Phó Trưởng phòng Kiểm toán đầu tư dự án - vẫn còn nhớ khá rõ nhiều chi tiết, do đây là cuộc kiểm toán hoạt động đầu tiên của KTNN khu vực V và cũng là một trong những cuộc kiểm toán hoạt

Còn theo Kiểm toán viên chính Bùi Thị Bình Nguyên - Phó Trưởng phòng Kiểm toán đầu tư dự án, người cũng từng tham gia cuộc kiểm toán tại quận Thốt Nốt nói trên, thời điểm đó, để chuẩn bị cho cuộc kiểm toán, chị cùng một số kiểm toán viên được cử đi đào tạo, được chuyên gia, kiểm toán viên có kinh nghiệm đến từ một số cơ quan kiểm toán tối cao trong khu vực giới

thiệu, hướng dẫn để về áp dụng. Tuy nhiên, do tính chất mới mẻ của loại hình kiểm toán này, cộng với các vấn đề còn vướng mắc nên việc áp dụng kiến thức đào tạo vào thực tế kiểm toán chưa được nhiều. “Căn cứ để thực hiện kiểm toán hoạt động trước hết là các văn bản pháp lý, văn bản chỉ đạo, điều hành của địa phương, nhưng trong loại hình kiểm toán này, sự nhạy cảm nghề nghiệp của kiểm toán viên cũng đóng vai trò rất quan trọng” - chị Bình Nguyên chia sẻ.

Sau những trăn trở và tinh thần quyết tâm cao, Tổ kiểm toán do Kiểm toán viên chính Phạm Văn Hùng làm Tổ trưởng cũng đã hoàn thành công việc với nhiều nội dung đánh giá được đơn vị được kiểm toán ghi nhận, đồng tình. Kết quả cuộc kiểm toán này đã mang lại nhiều kinh nghiệm quý cho hoạt động chuyên môn của đơn vị, cũng như được một số đơn vị kiểm toán trong Ngành tham khảo.

Đề cập đến cuộc kiểm toán này, bà Lê Thị Thúy Hằng - Phó Chủ tịch UBND quận Thốt Nốt - cho rằng, những đánh giá của các kiểm toán viên là xác đáng, hợp tình, hợp lý và được các cơ quan của quận đồng tình cao.

Sau cuộc kiểm toán này, các Kiểm toán viên chính Phạm Văn Hùng, Bùi Thị Bình Nguyên cũng là những nhân tố tham gia và góp phần vào thành công của cuộc kiểm toán hoạt động quản lý, sử dụng ngân sách năm 2017 của quận Cái Răng - cuộc kiểm toán có tỷ lệ thực hiện kiến nghị đạt tuyệt đối.

Theo Kiểm toán viên Nguyễn Hải Lý, triển khai loại hình kiểm toán hoạt động luôn có nhiều khó khăn, nhưng không thể vì ngại khó mà kiểm toán viên có thể dễ dãi đưa ra đánh giá. Bởi đằng sau những đánh giá, kết luận, kiến nghị kiểm toán là uy tín của Ngành, của đơn vị và của chính mỗi kiểm toán viên. Việc đánh giá, kiến nghị thiếu khách quan, chính xác sẽ ảnh hưởng ngay tới sự ổn định, phát triển của địa phương và của người dân.

Bởi thế, sau khi các kết luận, kiến nghị kiểm toán được ban hành đã được địa phương, đơn vị được kiểm toán ghi nhận. Nói như Trưởng ban Quản lý dự án đầu tư và xây dựng quận Cái Răng Trần Vũ Hùng là “tâm phục, khẩu phục” và tự thấy phải có trách nhiệm thực hiện những kiến nghị đó, vì mục tiêu chung là xây dựng địa phương phát triển.

Theo ông Hùng, kết quả kiểm toán cho thấy các kiểm toán viên nhà nước đã thể hiện sự tinh thông nghiệp vụ và có tính chuyên nghiệp cao. Điều này thể hiện rõ qua những kết luận, kiến nghị xác đáng mà đơn vị của quận đã tiếp thu. Những kết luận, kiến nghị kiểm toán đã thể hiện được tính trách nhiệm và sự chia sẻ của KTNN đối với công tác quản lý, điều hành vốn rất đa dạng, phức tạp và nhiều khó khăn tại địa phương.■

PGS, TS. LÊ HUY TRỌNG - KIỂM TOÁN TRƯỞNG KTNN CHUYÊN NGÀNH V: Nên lựa chọn kiểm toán chuyên đề theo từng giai đoạn

Kiểm toán chuyên đề (KTCĐ) của KTNN là hoạt động kiểm toán chuyên sâu về một lĩnh vực, chủ đề có sử dụng nguồn lực tài chính công, tài sản công. Lĩnh vực được KTNN lựa chọn KTCĐ thường là những vấn đề kinh tế - xã hội đang được Quốc hội, Chính phủ, các cơ quan quản lý và dư luận xã hội quan tâm. KTCĐ thường được kết hợp cả 3 loại hình/nội dung kiểm toán (kiểm toán tuân thủ, kiểm toán tài chính và kiểm toán hoạt động).

Đối với các cuộc KTCĐ thường có hai phương thức tổ chức là tổ chức Đoàn kiểm toán độc lập và kiểm toán lồng ghép trong cuộc kiểm toán quyết toán ngân sách. Nhìn chung, mỗi cách thức tổ chức thực hiện đều có những ưu điểm và hạn chế nhất định. Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy, phần lớn các cuộc KTCĐ rộng trên phạm vi toàn quốc được tiến hành độc lập có kết quả và chất lượng cao hơn so với các cuộc KTCĐ được thực hiện lồng ghép. Bởi KTCĐ độc lập được tổ chức thực hiện theo phương án chỉ thành lập một Đoàn kiểm toán, dưới sự chỉ đạo tập trung của một đơn vị của KTNN về chuyên môn, nghiệp vụ. Với mô hình này, công tác chỉ đạo đảm bảo tính thống nhất, xuyên suốt trong quá trình kiểm

toán, theo đó, các báo cáo kiểm toán đảm bảo chất lượng hơn.

Năm 2019, KTNN chuyên ngành V đã được Tổng Kiểm toán Nhà nước giao chủ trì cuộc KTCĐ Chương trình mục tiêu quốc gia Giảm nghèo bền vững giai đoạn 2016-2020, thực hiện kiểm toán kinh phí thực hiện giai đoạn 2016-2018. Đây là chuyên đề kiểm toán có phạm vi rộng, số lượng các đơn vị được kiểm toán nhiều và đa dạng. Qua kiểm toán cho thấy, KTNN đã đánh giá

được phần nào kết quả của Chương trình trong giai đoạn 2016-2018; đánh giá được tính hiệu lực, hiệu quả và tính kinh tế trong việc quản lý và sử dụng tài chính công, tài sản công. Theo đó, về hiệu quả xã hội, Chương trình đã tạo thêm được nhiều công ăn việc làm cho người dân; về hiệu quả kinh tế đã góp phần thúc đẩy kinh tế của địa phương phát triển, còn về hiệu lực thì Chương trình cơ bản đáp ứng được các mục tiêu đề ra. Về một số hạn chế phổ biến của các đơn vị thụ hưởng kinh phí của Chương trình được lưu ý: sử dụng kinh phí sai nội dung Chương trình; các dự án, công trình đầu tư nghiệm thu sai khối lượng, sai đơn giá; một số UBND xã làm chủ đầu tư thực hiện các dự án công trình xây dựng đường giao thông nông thôn năng lực chuyên

môn chưa phù hợp với quy định; một số địa phương không giám trừ giá trị một số hạng mục do nhân dân đóng góp ngày công làm tăng dự toán gói thầu; sử dụng vật liệu thi công không đúng theo dự toán được duyệt; chứng từ thanh, quyết toán chưa đảm bảo tính hợp lệ theo quy định như: không có hóa đơn tài chính; thanh toán vượt định mức...

Bài học kinh nghiệm thực tiễn đáng lưu ý mà chúng tôi rút ra sau khi thực hiện các cuộc KTCĐ là khi lựa chọn, xây dựng nội dung của một cuộc KTCĐ nên lựa chọn một vấn đề chuyên sâu và để đảm bảo tính khách quan thì nên kiểm toán cả một giai đoạn nhất định, không nên chỉ kiểm toán theo niên độ một năm. Khi kiểm toán cả một giai đoạn thì kết quả đánh giá sẽ tổng thể, toàn diện và chính xác hơn rất nhiều, từ đó những kiến nghị chính sách được đưa ra cũng phù hợp hơn.

Năm 2020, KTNN chuyên ngành V được lãnh đạo KTNN giao thực hiện 3 cuộc KTCĐ, trong đó có 2 cuộc đơn vị đã làm những năm trước và năm 2020 tiếp tục làm gồm: Chương trình Phát triển đô thị quốc gia dựa trên kết quả cho khu vực miền núi phía Bắc (WB) năm 2019 và Chương trình Nước sạch và Vệ sinh nông thôn dựa trên kết quả tại 8 tỉnh đồng bằng sông Hồng năm 2019; Chương trình “Mở rộng quy mô vệ sinh và nước sạch nông thôn dựa trên kết quả” năm 2019 và thêm 1 cuộc KTCĐ Dự án Sửa chữa và nâng cấp an toàn đập (WB8) và Dự án Chống chịu khí hậu tổng hợp và sinh kế bền vững đồng bằng sông Cửu Long (MD-ICRSL)-WB9. Với những kinh nghiệm sẵn có và quá trình chuẩn bị kỹ lưỡng, tổ chức thực hiện khoa học, chặt chẽ, chúng tôi tin tưởng rằng nhiệm vụ mà lãnh đạo KTNN giao sẽ được hoàn thành tốt. ■

H.THỎAN - L.HỎA (ghi)

TS. LÊ ĐÌNH THẮNG - KIỂM TOÁN TRƯỞNG KTNN CHUYÊN NGÀNH III: Quan trọng nhất là lựa chọn đúng và trúng chủ đề kiểm toán

Cũng như các nước trên thế giới, tại Việt Nam, y tế và giáo dục là hai lĩnh vực có tác động trực tiếp đến đời sống an sinh xã hội hằng ngày của người dân, là vấn đề không chỉ Quốc hội, Chính phủ, các cơ quan dân cử quan tâm mà còn dành được sự chú ý rất lớn từ công chúng. Để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của người dân, Chính phủ luôn tạo điều kiện thuận lợi để các trường học, bệnh viện tối ưu hoá nguồn lực sẵn có phục vụ lợi ích thiết thực của người dân. Thực hiện chính sách tự chủ là một trong những giải pháp được ưu tiên nhằm gia tăng hiệu quả NSNN tại các đơn vị cung cấp dịch vụ y tế và giáo dục.

Với góc độ là cơ quan kiểm toán việc quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, năm 2019, KTNN đã tổ chức thành công 2 hội thảo về cơ chế tự chủ đối với các trường đại học công lập, các bệnh viện công lập và vai trò của KTNN. Trên cơ sở đó đã tổ chức thực hiện thành công 2 cuộc kiểm toán: Chuyên đề Việc thực hiện cơ chế tự chủ đối với các trường đại học công lập giai đoạn 2016-2018 và Chuyên đề Việc thực hiện cơ chế tự chủ đối với các bệnh viện công lập giai đoạn 2016-2018. Thông qua hoạt động kiểm toán, KTNN đã nhìn nhận những mặt làm được, đồng thời phát hiện nhiều bất cập, vướng mắc trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện cơ chế tự chủ.

Kinh nghiệm thực tiễn cho thấy, để thực hiện một cuộc kiểm toán chuyên đề (KTCĐ) thành công, việc quan trọng nhất là lựa chọn được chủ đề phù hợp. Nếu như một cuộc kiểm toán thông thường chỉ đến khi công bố kết quả kiểm toán mới thu hút được dư luận thì đối với KTCĐ, việc lựa chọn trúng vấn đề sẽ khiến ngay từ khi chuẩn bị triển khai đã thu hút được sự quan tâm rộng rãi của công chúng, dư luận, chứ không chỉ đến khi có kết quả kiểm toán. Có thể minh chứng bằng 2 chủ đề KTCĐ mà KTNN chuyên ngành III thực hiện trong năm 2019 nêu trên. Trong các cuộc họp của các ủy ban của Quốc hội, trong các hội thảo khoa học bàn về cơ chế tự chủ tài chính mà có sự tham

gia của KTNN thì KTNN luôn chủ động cung cấp các thông tin liên quan. Sau khi KTNN phát hành báo cáo kiểm toán thì Ủy ban Các vấn đề xã hội của Quốc hội đã tổ chức một phiên giải trình về cơ chế tự chủ đối với các bệnh viện công lập và kết quả kiểm toán đã trở thành một nền tảng để phục vụ phiên giải trình này.

Việc quan trọng thứ hai là cách thức tổ chức thực hiện. Kinh nghiệm của KTNN chuyên ngành III là tổ chức các cuộc hội thảo khoa học để thu hút sự

quan tâm, đóng góp ý kiến của các nhà quản lý, nhà khoa học, đồng thời qua đó còn tạo ra được sự đồng thuận trong xã hội. Vấn đề quan trọng thứ ba là xây dựng đề cương kiểm toán thông qua việc phát huy trí tuệ tập thể của nội bộ đơn vị và của toàn Ngành. Điều này giúp đưa ra được nội dung kiểm toán và trọng yếu rủi ro xác đáng, cũng như tạo được sự đồng thuận, thống nhất chung.

Khi đã hoàn tất những việc trên thì quá trình triển khai KTCĐ sẽ nắm chắc thành công, bởi tất cả những dự định kết luận, kiến nghị kiểm toán đã cơ bản được hình thành. Cách thức thực hiện này cũng giống như nhiều nước trên thế giới. Hơn nữa, sau khi có kết quả kiểm toán, theo quy trình thông thường là lập báo cáo kiểm toán và phát hành, tuy nhiên, đối với các cuộc KTCĐ, chúng tôi thường làm thêm một bước nữa là tổ chức tọa đàm lấy ý kiến của các chuyên gia trong Ngành để có thêm các luận cứ đánh giá, từ đó đưa vào báo cáo các nội dung, kiến nghị xác đáng.

Để các cuộc KTCĐ đạt được thành công hơn trong những năm tới, tôi cho rằng cần phải đúc rút kinh nghiệm thực tiễn để tiếp tục hoàn thiện cách thức tổ chức KTCĐ; không ngừng phát huy sức mạnh tập thể, sự năng động, sáng tạo của từng kiểm toán viên, cũng như tăng cường sự phối hợp chặt chẽ giữa các đơn vị trong Ngành. Điều này sẽ giúp chúng ta có được những cuộc KTCĐ tốt hơn nữa, đáp ứng yêu cầu đề ra, giúp hoàn thành sứ mệnh của KTNN trong kiểm toán tài chính công, tài sản công. ■

QUỲNH ANH - THU HUYỀN (ghi)

MỸ DUNG

(Vụ Tổ chức cán bộ KTNN)

TẶNG RIÊNG CON

Bài thơ này, mẹ viết tặng riêng con

Giữa đêm mùa Đông ù ù gió thổi

Nước mắt mẹ tuôn ướt đầm áo gối

“Ngủ đi con... Hai tháng nữa, mẹ về”

Ngày mẹ đi, con đã nói những gì

Những điều ấy, chỉ một mình con biết

Chỉ mình mẹ là người hiểu được

Qua cái vụng về vồ nhệ của ba con...

Đêm thì dài, gió như thổi lạnh hơn

Chỉ hơi ấm của con căng đầy ngực mẹ

“Ngủ đi con... Con cũng đừng thức nữa

Chỉ có đêm mới của mẹ con mình”

Ngày mẹ về, con có nhớ không

Nước mắt rơi khi con không nhận mẹ

Nếp vào lòng ba, xót xa tình mẫu tử

“Quà của con đây... Ra mẹ bế nào?”

Mẹ đã đi từ thành thị đến núi cao

Từ bàn nhỏ xa xôi đến cánh rừng heo hút

Mái đầu xanh đã điểm nhiều sợi bạc

Con lớn từng ngày theo lòng mẹ khát khao

Nghề kiểm toán đầy cám dỗ, gian lao

Mẹ đã trải những đêm dài thức trắng

Vì tương lai của con, vượt lên cay đắng

Sống an nhiên, không tính toán thiệt hơn...

Bài thơ này, mẹ viết tặng riêng con

Khi con lớn, hiểu cuộc đời, con đọc

Mẹ chỉ ước một điều con hiểu được:

Trọn vẹn Con người phải có tấm lòng son... ■

Tháng 6/2019

Dung hòa công việc cơ quan và gia đình là một nỗ lực lớn của nữ KTVNN

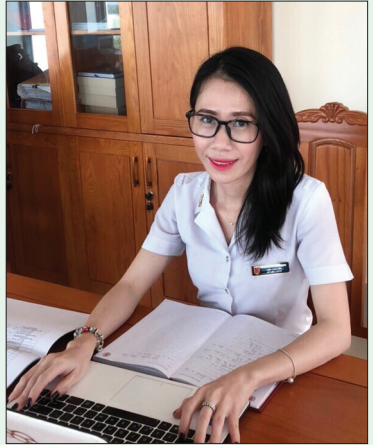
□ NGUYỄN THỊ RÔ KIM - KTVNN khu vực V

Kiểm toán viên là công việc mà tôi đã lựa chọn và gắn bó suốt hơn một thập kỷ qua. Tôi đến với nghề một cách tình cờ, hay nói đúng hơn là cái duyên mà nghề đã chọn tôi. Có rất nhiều niềm vui và nỗi buồn khi kể về đặc thù của nghề kiểm toán. Đó là những ngày rong ruổi khắp các tỉnh, thành miền Tây Nam bộ để thực hiện công việc của mình. Công việc đã giúp tôi có được những trải

nghiệm mới, giúp tôi nhận ra nhiều điều mà nếu không trải nghiệm sẽ không thể nào biết hoặc thấu hiểu sâu sắc, nhưng công việc cũng đánh đổi bằng thời gian bên gia đình, là những áp lực thời gian hoàn thành biên bản, báo cáo đúng hạn... Tuy nhiên, những vất vả, gian nan đó không làm cho tôi chùn bước. Bởi, khi chọn nghề kiểm toán, tôi hiểu rằng sẽ khó tránh khỏi ít nhiều sự chia sẻ giữa công việc

và gia đình, cần phải giải quyết hài hòa. Với nhiều phụ nữ, gia đình là ưu tiên hàng đầu, có thể xếp trên cả công việc. Tuy nhiên, với guồng quay gặt gao của nghề kiểm toán, thêm trách nhiệm vừa làm mẹ vừa làm cha trên đôi vai, đôi lúc tôi cảm thấy thật sự quá sức. Năm 2019 đã trôi qua, cũng là thời điểm tôi bước vào năm thứ 13 với nghề kiểm toán. Mặc

dù có nhiều khó khăn phía trước nhưng tôi luôn thấy tự hào vì đã chọn và làm đúng công việc mình yêu thích. Với niềm đam mê và nhiệt huyết với nghề, tôi luôn tự nhủ phải lắng nghe từ đồng nghiệp, học hỏi kinh nghiệm từ các bậc đàn anh, đàn chị đi trước; rèn giũa bản thân, không ngừng tìm tòi, khám phá để bổ sung kiến thức, nâng cao nghiệp vụ, phẩm chất đạo đức nghề nghiệp; không vấp ngã

trước những cám dỗ của cuộc sống để phấn đấu trở thành một tấm gương tốt về tinh yêu lao động, tinh trách nhiệm để con mình noi theo và gia đình là hậu phương vững chắc giúp tôi có thêm động lực để hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao.■

Hẹn hò mấy bạn, sau tôi cũng gặp được anh. Với chồng hồ sơ, giấy tờ trên tay, anh nói với tôi: “*Ngồi uống nước, đợi tớ mấy phút nhé!*”. Chừng gần 12h trưa, anh mới tạm gác công việc còn dang dở để ngồi với tôi, anh bảo: “*Cuối năm nhiều việc, tớ lại được phân công tham gia Đoàn kiểm toán bổ sung vừa kết thúc, cũng phải phát hành báo cáo sớm nên xin lỗi cứ phải hẹn đi hẹn lại*”.

Đó là ấn tượng của tôi về một kiểm toán viên nhà nước trong những ngày không khí Tết đã cận kề. Anh là Nguyễn Việt Anh - Kiểm toán viên chính, Phó Trưởng phòng Tổng hợp, KTVNN chuyên ngành III. Gợi nhắc đến không khí Tết đang ngập tràn trên khắp các ngã đường, góc phố, anh bảo, Tết gần nhưng việc còn thì chưa dám nghĩ đến, bởi yêu cầu tiến độ, chất lượng phải đảm bảo nên áp lực rất cao.

Công việc nhiều, phải tuân thủ nghiêm ngặt quy trình, chuẩn mực và các mốc thời gian; phải cân trọng đối với từng số liệu, đánh giá là những yêu cầu cơ bản, cần có đối với các kiểm toán viên nhà nước. Song sẽ là thiếu, nếu như không nhắc đến những hành trình kiểm toán gian nan, vất vả nhưng cũng rất ý nghĩa đối với người làm công tác kiểm

Lưu dấu chân kiểm toán viên trên hành trình ngược ngàn, bám bản

toán của KTVNN. Cá nhân anh đã từng tham gia nhiều cuộc kiểm toán tại các tỉnh vùng sâu, vùng xa, vùng biên giới, anh cho rằng: “*Là kiểm toán viên, phải đi thì mới thấm cái dư vị nghề, mới thêm yêu nghề và yêu người*”.

Nhớ lại thời gian từng tham gia các cuộc kiểm toán địa bàn vùng sâu, vùng xa, anh bảo, có những cuộc kiểm toán, địa bàn đơn vị kiểm toán như cách biệt với thế giới bên ngoài; điều kiện kinh tế - xã hội quá khó khăn, cơ sở thiếu thốn, điện, nước chập chờn, giao thông bị chia cắt thường xuyên.

Như kiểm toán Chương trình 135 tại huyện Pác Nặm (tỉnh Bắc Kạn), điều kiện tại địa bàn lúc đó rất khó khăn do là huyện mới thành lập, thiếu thốn về mọi mặt, cả chỗ ăn, chỗ ngủ cho Tổ kiểm toán. Đặc biệt, để vào đến làng bản khảo sát thông tin, Tổ kiểm toán phải vượt hàng chục cây số băng đèo, lội suối; nhiều đoạn hết đường phải tự dò dẫm mà đi. “*Ban đầu tưởng một*

buổi đến ít nhất được 10 nhà, nhưng đến nơi thì mỗi nhà trên một quả đồi, đi mỗi chân mới được 3 - 4 nhà. Có trường hợp đến nhà thì người lớn đã đi nương, đi rừng, ở nhà chỉ còn trẻ em” - anh kể.

Trầm ngâm một lát, anh tâm sự: Hành trình kiểm toán khó khăn đủ thứ, nhưng vì trách nhiệm với ngành, với nghề, người có kinh nghiệm động viên người mới vào nghề, chúng tôi cùng nhau vượt qua để hoàn thành nhiệm vụ. Ngày về, cảm nhận được tình cảm của những con người mà mới đây thôi còn xa lạ, trong Tổ ai cũng xúc động và như được tiếp thêm động lực, sức mạnh để tiếp tục làm tốt hơn công việc. Chúng tôi cũng động viên nhau rằng, trong sự phát triển của địa phương có một phần đóng góp của kiểm toán viên nhà nước thông qua việc phát hiện, kiến nghị chấn chỉnh, khắc phục các hạn chế, sửa đổi chính sách pháp luật cho phù hợp với tình hình thực tế ở địa phương. Suy nghĩ thế để rồi chúng tôi thêm nỗ lực, cố gắng

trau dồi bản thân, làm tốt công tác chuyên môn cũng như nâng cao bản lĩnh nghề nghiệp, đáp ứng tốt hơn yêu cầu ngày càng cao của nghề.

Đúc rút kinh nghiệm từ bản thân qua 13 năm trong nghề để nói về giá trị của kết quả kiểm toán, anh nói: “*Kết quả kiểm toán không chỉ là những con số khô khan mà đó là thực tiễn cuộc sống, là kết quả của sự trải nghiệm, thâm nhập vào các điểm nóng, các vấn đề nhạy cảm, các địa bàn khó khăn để tìm ra lẽ đúng sai. Kết quả ấy phải là sản phẩm của trí tuệ, của chuyên môn được thực hiện với tinh thần trách nhiệm, tính tuân thủ cao và hơn nữa là sự chân thành của kiểm toán viên nhà nước, thực hiện công vụ với tinh thần xây dựng cao, đặt cái chung trước cái riêng; phải luôn cầu thị, tôn trọng đồng nghiệp, tôn trọng đơn vị được kiểm toán thì tất yếu kết quả sẽ đảm bảo chất lượng và được các bên tâm phục, khẩu phục*”.

PHÓ HIỀN (ghi)

Nền hiếu học cha ông truyền thụ, nhân tài đất Việt lòng danh bốn cõi.

Nếp trọng sư con cháu phát huy, trí tuệ người Nam tỏa rạng năm châu.

Lâm Bằng

Kế toán, kiểm toán Việt Nam - Đổi mới toàn diện, vững bước tương lai

□ PGS, TS. ĐẶNG VĂN THANH - Chủ tịch Hội Kế toán và Kiểm toán Việt Nam

Trải qua 25 năm, kế toán và kiểm toán Việt Nam đã có nhiều cải cách và đổi mới, đáp ứng yêu cầu của kinh tế thị trường, đóng góp tích cực vào phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo thông tin kinh tế tài chính tin cậy phục vụ các quyết định quản lý và minh bạch hóa nền tài chính quốc gia.

Tuy nhiên, so với yêu cầu và đòi hỏi của thị trường, kế toán và kiểm toán Việt Nam vẫn còn nhiều hạn chế về chất lượng thông tin, sự tiếp cận với chuẩn mực và thông lệ quốc tế, năng lực của đội ngũ kế toán viên, kiểm toán viên, phát triển thị trường dịch vụ... Vì vậy, trong thời gian tới, kế toán, kiểm toán Việt Nam cần tiếp tục đổi mới để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của cơ chế kinh tế thị trường, hội nhập ngày càng sâu, toàn diện với nền kinh tế khu vực và thế giới.

Đặc biệt, khi đứng giữa thời đại của cách mạng khoa học kỹ thuật và nền kinh tế số, kế toán, kiểm toán Việt Nam cần nhanh chóng nhận diện những tác động, yêu cầu mới, tranh thủ sự hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm của các tổ

Ảnh tư liệu

chức nghề nghiệp quốc tế và khu vực để xác định nhiệm vụ, tìm ra cách làm tốt nhất, hiệu quả nhất.

Trước tiên, trong giai đoạn tới, xu hướng toàn cầu hóa về kinh tế - tài chính, kế toán, kiểm toán sẽ ngày càng mạnh mẽ hơn với yêu cầu cao hơn. Nhiều hiệp định, điều ước, cam kết quốc tế được triển khai sẽ cho phép không chỉ hàng hóa, dịch vụ mà cả dòng vốn đầu tư, nguồn nhân lực, trong đó có nguồn nhân lực kế toán và kiểm toán di chuyển

tự do hơn. Vì vậy, Liên đoàn Kế toán quốc tế (IFAC) đã xây dựng và công bố Hệ thống Chuẩn mực Báo cáo tài chính quốc tế (IFRS) nhằm đảm bảo các báo cáo tài chính và việc trình bày báo cáo được dựa trên cơ sở những nguyên tắc, chuẩn mực chung mang tính phổ biến. Tất nhiên, Việt Nam cũng phải lựa chọn phương án và xây dựng lộ trình để đưa Hệ thống IFRS, Hệ thống Chuẩn mực Kế toán công (IPAS) vào áp dụng.

Đây là một thách thức và cũng là thời cơ để Việt Nam đổi mới toàn bộ hệ thống kế toán, kiểm toán. Tuy nhiên, chúng ta cần phải xác định rằng sẽ có rất nhiều việc phải làm, từ đổi mới và hoàn thiện thể chế, hoàn chỉnh các quy định pháp lý về kinh tế, hoàn thiện các chính sách tài chính, kế toán cho đến đổi mới quy trình, phương pháp kế toán, kiểm toán, chuẩn bị nguồn nhân lực cho tương lai. Đặc biệt, hoạt động đào tạo, phát triển nguồn nhân lực kế toán và kiểm toán trong bối cảnh hội nhập phải có sự đổi mới rất căn bản từ chương trình, nội dung và phương pháp đào tạo.

Thứ hai, khoa học, kỹ thuật và công nghệ, trong đó có khoa học quản lý, khoa học kế toán, kiểm toán, công nghệ về quản trị đã và đang phát triển rất mạnh mẽ. Đây cũng là thời kỳ của trí tuệ nhân tạo, Internet kết nối vạn vật (IoT), kết nối mọi dịch vụ với sự xuất hiện của hàng loạt phương thức giao dịch mới, phương thức thanh toán mới, những đơn vị đo lường

mới. Hơn nữa, sự xuất hiện của điện toán đám mây, dữ liệu lớn Big Data, Blockchain... đã và sẽ làm thay đổi căn bản quy trình kế toán, kiểm toán, nâng cao hiệu quả quy trình xử lý, tổng hợp và cung cấp thông tin. Tất cả những điều đó tác động mạnh mẽ và đòi hỏi phải có sự thay đổi rất căn bản quy trình và phương pháp kế toán, kiểm toán; đổi mới căn bản phương thức tạo lập, thu thập và xử lý thông tin; phương thức kiểm tra, đánh giá, truyền tải, tiếp nhận, khai thác và lưu trữ thông tin.

Thứ ba, nguồn nhân lực có chất lượng cao là yếu tố mang tính quyết định trong mô hình tăng trưởng kinh tế mới theo chiều sâu, năng suất và chất lượng. Do đó, chúng ta cần quan tâm xây dựng nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán phục vụ tốt nhất cho mô hình kinh tế mới, đáp ứng yêu cầu hội nhập

Chưa có khung năng lực quốc gia cho lĩnh vực kế toán, kiểm toán

Theo Báo cáo đánh giá sự tuân thủ các chuẩn mực và quy tắc (ROSC) lĩnh vực kế toán, kiểm toán, những năm 2000 trở về trước, ngành kế toán, kiểm toán chủ yếu được đào tạo ở một số trường đại học, cao đẳng khối kinh tế, với khoảng 8.000 - 10.000 sinh viên tốt nghiệp hằng năm. Cùng với sự phát triển của nền kinh tế, số lượng DN mới thành lập tăng nhanh khiến nhu cầu lao động về kế toán tăng mạnh và nhiều trường ngoài khối kinh tế cũng đã tổ chức đào tạo ngành kế toán, kiểm toán. Hằng năm, có từ 50.000 - 60.000 sinh viên tốt nghiệp cao đẳng, đại học ngành này ra trường, tham gia vào thị trường lao động.

Bên cạnh đó, các loại hình đào tạo khác về kế toán, kiểm toán cũng có sự phát triển mạnh trong thời gian gần đây để đáp ứng nhu cầu đào tạo lại, cấp chứng chỉ chuyên môn, đào tạo bồi dưỡng. Hoạt động đào tạo nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán Việt Nam còn có sự tham gia tích cực của các tổ chức nghề nghiệp được thừa nhận trên phạm vi quốc tế như: Hiệp hội Kế toán Công chứng Anh quốc (ACCA), Viện Kế toán Công chứng Anh và xứ Wales (ICAEW), Hiệp hội Kế toán Công chứng Australia (CPA Australia), Hiệp hội Kế toán Quản trị Hoa Kỳ (CIMA)... Cùng với đó, hoạt động đào tạo kiểm toán viên và kế toán viên hành nghề đã được Bộ Tài chính chủ trì tổ chức thực hiện hơn 15 năm qua, góp phần quan trọng trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán.

Tuy nhiên, chúng ta đang vấp phải một thách thức rất lớn, đó là chưa xây

Cần xây dựng khung năng lực quốc gia để định hướng cho hoạt động đào tạo kế toán, kiểm toán

□ PGS, TS. MAI NGỌC ANH - Trưởng Khoa Kế toán - Học viện Tài chính

Cách mạng công nghiệp 4.0 đã và đang làm thay đổi cách tiếp cận và thực tiễn nghề nghiệp kế toán, kiểm toán trên phạm vi toàn cầu cũng như ở Việt Nam. Điều này đã đặt ra không ít thách thức đối với công tác đào tạo nhân lực kế toán, kiểm toán.

Công tác đào tạo nhân lực ngành kế toán, kiểm toán vẫn còn gặp không ít khó khăn
Ảnh tư liệu

dựng được khung năng lực quốc gia cho lĩnh vực kế toán, kiểm toán. Đây là thách thức đặt ra cho công tác quy hoạch hệ thống các cơ sở đào tạo ở các cấp độ khác nhau. Mặc dù Việt Nam chưa có đánh giá, phân loại một cách chính thức nhưng các cơ sở có đào tạo ngành kế toán, kiểm toán ở nước ta hiện nay được chia thành 2 khuynh hướng: đào tạo theo định hướng

hàn lâm/nghiên cứu và đào tạo theo hướng thực hành. Việc lựa chọn định hướng chỉ phối mạnh đến nhận thức, chủ trương, mục tiêu, phương pháp tổ chức và chương trình đào tạo ngành kế toán, kiểm toán.

Thực tế cho thấy, cách tiếp cận đào tạo kế toán ở các cơ sở đào tạo của Việt Nam vẫn thiên về kỹ thuật theo hướng tuân thủ

các quy định của chế độ kế toán, kiểm toán, đặc biệt là quá coi trọng việc đào tạo các kỹ thuật hạch toán, ghi sổ. Việc đào tạo các nguyên tắc, chuẩn mực kế toán, kiểm toán đã được một số trường tiếp cận song chưa mang tính phổ biến. Tính liên kết, liên thông của các cơ sở đào tạo, hiệp hội nghề nghiệp và đơn vị sử dụng nhân lực còn yếu. Bên cạnh đó, rào cản về kỹ năng công nghệ thông tin, tư duy tổng hợp, phân tích chuyên sâu và trình độ ngoại ngữ cũng là một thách thức đáng kể đối với kế toán viên, kiểm toán viên trong lộ trình hội nhập. Với thực trạng hiện nay, thách thức này cần có sự nỗ lực lớn và thời gian khá dài để vượt qua.

Xây dựng khung năng lực quốc gia, tạo tiền đề cho đổi mới đào tạo

Thực tế trên đặt ra cho Việt Nam yêu cầu cấp thiết xây dựng khung năng lực quốc gia về kế toán, kiểm toán. Đây sẽ là định hướng cho hoạt động của các cơ sở đào tạo. Theo đó, khung năng lực quốc gia về kế toán, kiểm toán cần được xây dựng theo hướng phù hợp tiêu chuẩn nghề nghiệp quốc tế (có thể tham chiếu khung năng lực của Liên đoàn Kế toán quốc tế)

và cách mạng khoa học kỹ thuật, công nghệ số. Hơn lúc nào hết, năng lực và đạo đức nghề nghiệp của người làm kế toán, kiểm toán được quan tâm và là yêu cầu rất cao.

Năng lực đối với người làm kế toán, kiểm toán không chỉ dừng lại ở trình độ hiểu biết, chuyên môn nghiệp vụ mà còn là những kỹ năng mới như: kỹ năng tổ chức, quản trị thông tin, quản trị mạng, kỹ năng phân tích đánh giá, phân tích dự báo, năng lực tư vấn, kỹ năng khai thác, vận hành mạng, sử dụng thông tin và bảo mật thông tin. Các kỹ năng này sẽ chỉ có được khi chúng ta đổi mới toàn bộ hoạt động đào tạo, bồi dưỡng kế toán, kiểm toán từ nội dung, chương trình, phương thức và phương pháp đào tạo. Trong đó, các cơ sở đào tạo cần có chính sách, chương trình đào tạo đảm bảo cho những người làm kế toán, kiểm toán được bồi dưỡng thường xuyên về chuyên môn, nghiệp vụ, phát triển năng lực theo chuẩn giáo dục của IFAC, cập nhật kịp thời những kiến thức mới, những kỹ năng nghề nghiệp mới. Tổ chức nghề nghiệp kế toán, kiểm toán cần đảm nhiệm tốt vai trò và trách nhiệm đào tạo đội ngũ kế toán, kiểm toán có chứng chỉ nghề nghiệp, tổ chức các hoạt động giáo dục, bồi dưỡng nghề nghiệp, nâng cao và phát triển năng lực cho những người làm kế toán, kiểm toán theo thông lệ và chuẩn mực giáo dục nghề nghiệp.

Cuối cùng, phẩm chất đạo đức của người làm kế toán và kiểm toán là yếu tố cốt lõi đảm bảo sự tin cậy của thông tin kế toán, là yếu tố quyết định đảm bảo giá trị nghề nghiệp của kế toán, kiểm toán. Đạo đức nghề nghiệp của người làm kế toán, kiểm toán không chỉ là đức tính trung thực, khách quan, say mê nghề nghiệp mà lớn hơn là trách nhiệm với nghề nghiệp, xã hội, cộng đồng. Vì vậy, việc xây dựng và duy trì chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, các quy tắc ứng xử của người làm kế toán, kiểm toán là yếu tố cốt lõi hàng đầu.

Trong bối cảnh kinh tế phát triển đa dạng, kế toán và kiểm toán Việt Nam sẽ có nhiều cơ hội nhưng cũng không ít thách thức. Hy vọng rằng, với tâm thế hồ hởi, tự hào, những người làm kế toán và kiểm toán Việt Nam sẽ sẵn sàng làm tất cả vì nghề, vì triển vọng tốt đẹp của kế toán, kiểm toán Việt Nam trong tương lai. ■ **BẮC SON (ghi)**

và đảm bảo thích ứng với tác động của Cách mạng công nghiệp 4.0.

Trên cơ sở khung năng lực quốc gia, mạng lưới các cơ sở đào tạo kế toán, kiểm toán cần được quy hoạch lại theo hướng phân tầng, xác định rõ phân khúc thị trường nguồn nhân lực phù hợp. Cụ thể: các trường đại học, cao đẳng tập trung đào tạo cơ bản mang tính nền tảng; các cơ sở đào tạo không chuyên sâu hướng đến đào tạo nguồn nhân lực kế toán đáp ứng nhu cầu cho khối các DN nhỏ và vừa và các dịch vụ kế toán cơ bản; các tổ chức nghề nghiệp tổ chức hoạt động đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật, nâng cao năng lực cho nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán, đào tạo phát triển chuyên môn theo hướng chuyên nghiệp.

Đồng thời, Việt Nam cần đổi mới quan điểm, nội dung, chương trình, phương pháp đào tạo kế toán, kiểm toán theo hướng chú trọng hơn đến tư duy tổng hợp, kỹ năng xử lý công việc chuyên nghiệp, kỹ năng tổng hợp, phân tích và quản trị dữ liệu. Đặc biệt, cần tăng cường đào tạo ngoại ngữ và kỹ năng sử dụng ngoại ngữ trong chuyên môn kế toán, kiểm toán, đảm bảo khả năng hội nhập cao của nguồn nhân lực.

Bên cạnh đó, sự tăng cường liên kết giữa các cơ sở đào tạo cần gắn chặt với lộ trình phát triển chuyên môn của nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán, đảm bảo phối hợp toàn diện, có tính kế thừa, liên thông kiến thức, kỹ năng chuyên môn giữa đào tạo tại các trường cao đẳng, đại học với bồi dưỡng, cập nhật, đào tạo theo các chứng chỉ nghề nghiệp của các tổ chức nghề nghiệp trong và ngoài nước.

Điều quan trọng nữa là tư duy kế toán, kiểm toán phải trở thành tư duy nền tảng của quản lý, quản trị. Một khi nhận thức của xã hội về kế toán, kiểm toán được đầy đủ, vị thế, vai trò của kế toán, kiểm toán sẽ ngày càng được đề cao và phát huy. Trên cơ sở đó, công tác đào tạo sẽ nhận được sự quan tâm thỏa đáng, tạo tiền đề cho việc đổi mới và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực này. ■ **N. LY (ghi)**

Tuân thủ đạo đức nghề nghiệp - phẩm chất không thể thiếu của một KTV chuyên nghiệp

□ PHẠM SỸ DANH - Chủ tịch Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam

Xây dựng và thực thi chuẩn mực đạo đức (CMĐĐ) nghề nghiệp phù hợp với đặc thù từng lĩnh vực là một yêu cầu khách quan, cấp thiết để nâng cao kỷ cương, chất lượng và năng suất lao động, từ đó gia tăng chất lượng và tính cạnh tranh của hàng hóa, dịch vụ cung cấp. Đối với lĩnh vực kiểm toán độc lập, đây là một dịch vụ đặc biệt thu phí từ khách hàng nhưng để bảo vệ lợi ích của công chúng và nhà đầu tư. Do vậy, trách nhiệm của kiểm toán viên (KTV) hành nghề không chỉ dừng lại ở việc đáp ứng các nhu cầu của khách hàng mà còn phải nắm được và tuân thủ các quy định về CMĐĐ vì lợi ích của công chúng.

Xây dựng chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp phù hợp với thông lệ quốc tế

Thực tế cho thấy, môi trường làm việc của KTV hành nghề phát sinh nhiều tình huống ảnh hưởng đến lợi ích của các bên liên quan như: các cổ đông, bên cung cấp vốn vay, cơ quan quản lý nhà nước, đối tác mua bán hàng và chính lợi ích của KTV, DN kiểm toán. Việc đưa ra quy định cụ thể trong các văn bản pháp luật, chuẩn mực hành nghề để xử lý tất cả các tình huống là không thể do bản chất của mỗi hợp đồng và công việc được giao khác nhau, các nguy cơ phát sinh theo đó cũng sẽ khác nhau và đòi hỏi nhiều biện pháp bảo vệ.

Từ đặc điểm và thực tiễn ngành nghề, Ủy ban CMĐĐ quốc tế cho kế toán viên (IESBA) thuộc Liên đoàn Kế toán Quốc tế (IFAC) đã xây dựng và ban hành các phiên bản CMĐĐ nghề nghiệp kế toán, kiểm toán quốc tế tương ứng với từng thời kỳ phát triển của nền kinh tế. Tuy nhiên, các phiên bản đều dựa trên một khuôn mẫu chung gồm 5 nguyên tắc cơ bản: tính chính trực, tính khách quan, năng lực chuyên môn và tính thận trọng, tính bảo mật, tư cách nghề nghiệp. Theo đó, tất cả các kế toán viên, KTV phải xác định các nguy cơ ảnh hưởng đến các nguyên tắc cơ bản này và nếu có các nguy cơ đó thì phải thực hiện các biện pháp bảo vệ để đảm bảo nguyên tắc không bị ảnh hưởng.

Tại Việt Nam, sau khi ban hành 37 chuẩn mực kiểm toán Việt Nam (năm 2012), Bộ Tài chính đã phối hợp với Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam (VACPA), các công ty kiểm toán và các chuyên gia nghiên cứu, cập nhật 10 chuẩn mực Việt Nam đợt 2 về dịch vụ đảm bảo, các dịch vụ liên quan và CMĐĐ nghề nghiệp kế toán, kiểm toán dựa trên chuẩn mực nghề nghiệp quốc tế hiện hành của IFAC. Đến tháng 5/2015, Bộ Tài chính đã ban hành 10 chuẩn mực đợt 2, trong đó có Thông tư số 70/2015/TT-BTC về việc ban hành CMĐĐ nghề nghiệp kế toán, kiểm toán.

Trên cơ sở các quy định của Bộ Tài chính, đến nay, VACPA đã nhiều lần xây dựng các tài liệu hỗ trợ hội viên hiểu và áp dụng các CMĐĐ nghề nghiệp; biên soạn các tài liệu chuyên môn theo yêu cầu của Bộ Tài chính để phục vụ kiểm soát chất lượng kiểm toán của các DN, trong đó có kiểm tra tuân thủ CMĐĐ nghề nghiệp. Đồng thời, VACPA còn thực hiện phong trào “Hội viên VACPA tích cực xây dựng văn hóa DN kiểm toán” với mục tiêu khẳng định ý nghĩa, tầm quan trọng của quá trình xây dựng, phát triển văn hóa DN trong cộng đồng DN Việt Nam và toàn xã hội. VACPA luôn nhấn mạnh: “Văn hóa nghề nghiệp kiểm toán là đạo đức nghề kiểm toán và tuân theo đúng chuẩn mực hành nghề của nghề kiểm toán”.

Nâng cao nhận thức và thực thi các yêu cầu của chuẩn mực đạo đức

Trong giai đoạn hiện nay, khi Cách mạng công nghiệp 4.0 đem lại những cơ hội và thách thức, Nhà nước, các hội nghề nghiệp và DN cần thiết lập hệ thống kiểm soát để phòng ngừa các nguy cơ gây tổn

hại đạo đức nghề nghiệp, ngăn chặn những hành vi phi đạo đức. Các biện pháp cần được tác động từ cả bên trong và bên ngoài, nhất là đội ngũ hành nghề phải tham gia chương trình thực hành đạo đức nghề nghiệp như một chương trình bắt buộc để được cấp bằng hoặc cấp Chứng chỉ hành nghề kiểm toán.

Trước hết, cơ quan quản lý nhà nước cần nghiên cứu, ban hành đầy đủ các văn bản pháp quy về hành nghề, trong đó có nhấn mạnh vai trò, quyền hạn

và trách nhiệm đối với các DN và hội nghề nghiệp; mở rộng, tăng cường năng lực và vai trò hoạt động của các tổ chức nghề nghiệp; đảm bảo môi trường hoạt động nghề nghiệp cạnh tranh trong khuôn khổ pháp luật.

Đối với các hội nghề nghiệp, kinh nghiệm quốc tế cho thấy, việc kiểm soát bằng Điều lệ đạo đức nghề nghiệp thậm chí còn nghiêm khắc hơn cả pháp luật, bởi ngay cả khi chưa có đủ các yếu tố để ràng buộc nghĩa vụ pháp lý, hội nghề nghiệp vẫn có thể dựa vào điều lệ để xét xử những sai phạm. Để nâng cao nhận thức và thực thi các yêu cầu của CMĐĐ, các hội nghề nghiệp cần: xây dựng các cơ chế tuyên truyền CMĐĐ nghề nghiệp đến các đối tượng hành nghề; định kỳ thực hiện kiểm soát việc tuân thủ CMĐĐ nghề nghiệp đối với hội viên; có cơ chế xử lý nghiêm minh các hội viên vi phạm CMĐĐ nghề nghiệp.

Về phía các DN kinh doanh dịch vụ kiểm toán, cần xây dựng một chế độ, phương pháp quản lý tốt và môi trường hành nghề chuyên nghiệp để nâng cao chất lượng dịch vụ, đồng thời giúp KTV yên tâm công tác, cống hiến và có điều kiện nâng cao trình độ, kỹ năng nghiệp vụ. Các DN cũng cần có sự liên kết chặt chẽ, phối hợp nhịp nhàng với các cơ sở đào tạo và các tổ chức nghề nghiệp, tham gia ý kiến vào việc xây dựng kế hoạch đào tạo nguồn nhân lực, cung cấp thông tin cập nhật về hoạt động nghề nghiệp, nhận sinh viên năm cuối đến tham gia vào hoạt động của công ty, giúp sinh viên tiếp cận sớm với thực tế và môi trường chuyên nghiệp.

Đối với các KTV, ngoài việc không ngừng nâng cao phát triển chuyên môn nghiệp vụ, KTV phải thường xuyên tu dưỡng và rèn luyện phẩm chất nghề nghiệp, rèn luyện cho mình tính trực quan, độc lập, vô tư, công bằng, cẩn thận, siêng năng, có tinh thần trách nhiệm, luôn có thái độ cầu thị, học hỏi và đúc rút kinh nghiệm thực tế. Những việc làm này góp phần hình thành kỹ năng hành nghề và là yêu cầu cần thiết để trở thành một người hành nghề chuyên nghiệp.

Mỗi KTV, hội nghề nghiệp và cơ quan nhà nước cần đẩy mạnh phong trào xây dựng, thực thi đạo đức hành nghề để phong trào được lan tỏa sâu rộng trong cộng đồng, qua đó nâng cao kỷ cương, chất lượng và năng suất lao động, góp phần xây dựng, phát triển đất nước. ■

Thị trường đang trên đà phát triển

Theo đánh giá của Hiệp hội Kế toán Công chứng Anh quốc (ACCA), đến nay, có khoảng 300 Giấy chứng nhận đăng ký hành nghề dịch vụ kế toán được cấp cho các kế toán viên hành nghề tại các DN dịch vụ kế toán; khoảng 80 DN kinh doanh dịch vụ kế toán được cấp Giấy chứng nhận đủ điều kiện kinh doanh dịch vụ kế toán, với số lượng nhân viên tại các DN dịch vụ kế toán là hơn 2.000 người.

Đối với thị trường kiểm toán, số liệu từ Bộ Tài chính cho biết, đến ngày 15/12/2019, có 195 công ty kiểm toán đang hoạt động với hơn 2.200 kiểm toán viên được cấp Giấy chứng nhận đăng ký hành nghề kiểm toán. Số lượng công ty kiểm toán và lực lượng nhân sự được chứng nhận hành nghề tại các DN này đang tăng dần trong những năm qua. Hoạt động kế toán, kiểm toán của các DN và các nhân sự trong lĩnh vực này tiếp tục được kiểm soát chặt chẽ cả về số lượng và chất lượng.

Đặc biệt, trong năm 2019, nhiều quy định, văn bản pháp lý, hướng dẫn chuyên môn liên quan đến kế toán, kiểm toán được

THỊ TRƯỜNG KẾ TOÁN, KIỂM TOÁN VIỆT NAM:

Cơ hội song hành cùng thách thức

□ NGUYỄN THỤY MINH CHÂU - Giám đốc ACCA khu vực Mekong

Cùng với xu hướng hội nhập toàn cầu, các DN và nhân lực trong lĩnh vực kế toán, kiểm toán của Việt Nam đã không ngừng phát triển. Tuy nhiên, không chỉ DN mà cả nguồn nhân lực trong lĩnh vực này sẽ tiếp tục đối mặt với nhiều thách thức trong năm 2020 và những năm tiếp theo khi cánh cửa hội nhập rộng mở và những yêu cầu về chất lượng dịch vụ ngày càng cao.

hoàn thiện, sửa đổi, bổ sung; các chuẩn mực kế toán, kiểm toán bắt đầu được triển khai đã tăng cường chất lượng công tác quản lý, điều hành và giám sát hoạt động kế toán, kiểm toán trong nước. Điều này rất cần thiết và phù hợp với xu thế hội nhập, đáp ứng được những đòi hỏi khắt khe hơn về chất lượng dịch vụ, đồng thời mở ra cơ hội tốt cho các DN trong nước tận dụng tiềm năng để phát triển mạnh mẽ thị trường dịch vụ kế toán, kiểm toán trong thời gian tới.

Điểm đáng ghi nhận nữa là Chính phủ, Bộ Tài chính và các cơ quan hữu quan khác đã rất chú trọng nghiên cứu và công bố lộ trình áp dụng Chuẩn mực Báo cáo tài chính quốc tế (IFRS), Chuẩn mực Kế toán công quốc tế (IPSAS) tại Việt Nam. Bên cạnh đó, KTNV Việt Nam, Ngân hàng Thế giới, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, các hội nghề nghiệp, công ty kiểm toán và các trường đại học cũng tích cực tham gia vào quá trình này, cụ thể như: ACCA và Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam (VACPA) đã giới thiệu Chứng chỉ Phối hợp báo cáo tài chính quốc tế (CertIFR) và Sổ tay “Hướng dẫn sử dụng các chuẩn mực kiểm toán quốc tế trong kiểm toán đơn vị nhỏ và

vừa” của Liên đoàn Kế toán Quốc tế (IFAC); ACCA cũng đã có kế hoạch chia sẻ Báo cáo toàn cầu về kinh nghiệm quốc tế thực hiện IPSAS trong năm 2019 với KTNV Việt Nam và Bộ Tài chính...

Đề án Áp dụng IFRS cùng với lộ trình thực hiện “Chiến lược kế toán, kiểm toán đến năm 2020, tầm nhìn 2030” đã và đang triển khai là lực đẩy mạnh mẽ để các DN tại Việt Nam nhanh chóng có kế hoạch thực hiện và tuân thủ các chuẩn mực kế toán tiệm cận với các chuẩn mực của thế giới, qua đó tạo ra nhu cầu rất khả quan với ngành dịch vụ này. Ngoài ra, những dự báo khả quan về tăng trưởng đầu tư nước ngoài, thị trường tài chính phát triển mạnh, số lượng các công ty niêm yết, công ty đại chúng gia tăng, các thương vụ mua bán sáp nhập, cổ phần hóa, tái cấu trúc DNNN..., đặc biệt là những thay đổi trong các quy định pháp luật sẽ trở thành nền tảng vững chắc tạo nên sự sôi động cho thị trường kế toán, kiểm toán của Việt Nam.

Chất lượng dịch vụ - yếu tố ảnh hưởng đến tính bền vững của thị trường

Dù có rất nhiều cơ hội tốt để phát triển nhưng việc nắm bắt và

tận dụng những cơ hội này trong thời gian tới không phải là điều dễ dàng đối với các DN kế toán, kiểm toán. Nhiều ý kiến cho rằng, vấn đề đáng quan tâm nhất hiện nay là chất lượng thị trường dịch vụ kế toán, kiểm toán - yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến hành vi tiêu dùng dịch vụ và tính bền vững trong quá trình phát triển của thị trường.

Thực tế hiện nay, các công ty cung cấp dịch vụ kế toán, kiểm toán trên thị trường có chất lượng dịch vụ không giống nhau. Những DN lớn, có uy tín thường có khả năng cung cấp dịch vụ tốt hơn với chất lượng dịch vụ cao, thu hút nhiều khách hàng. Những công ty dịch vụ kế toán - kiểm toán có uy tín và thương hiệu nhưng chưa đủ mạnh vẫn tiếp tục gặp khó khăn trong giai đoạn cạnh tranh tiếp theo.

Một vấn đề nữa cần lưu ý là dù số lượng kế toán và kiểm toán viên tăng dần trong thời gian qua song chất lượng nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán của Việt Nam vẫn cần được cải thiện để nâng cao khả năng hội nhập. Thực tế, thế giới đang trong giai đoạn bùng nổ công nghệ số với nhiều phương thức giao dịch mới, những đơn vị đo lường mới. Điều đó tác động rất mạnh

đến toàn bộ công việc kế toán và kiểm toán, đòi hỏi phải có sự thay đổi rất căn bản quy trình và phương pháp kế toán, kiểm toán, đổi mới căn bản phương thức tạo lập, thu thập và xử lý thông tin, phương thức kiểm tra, đánh giá thông tin, cách thức truyền tải, tiếp nhận, khai thác thông tin và lưu trữ thông tin. Vì vậy, các cơ sở đào tạo kế toán, kiểm toán cần có sự thay đổi chương trình đào tạo theo hướng gia tăng các ứng dụng công nghệ thông tin; quá trình đào tạo trong các trường đại học cần giúp sinh viên trau dồi các kỹ năng giải quyết vấn đề phức tạp, kỹ năng tư duy phản biện, khả năng sáng tạo, kỹ năng quản trị con người và trí tuệ cảm xúc cũng như đạo đức nghề nghiệp.

Từ góc độ khác, việc quản lý chất lượng nhân lực kế toán, kiểm toán trên thị trường vẫn còn một số điểm chưa chặt chẽ. Phản ánh từ các DN trong ngành cho biết, vẫn còn tình trạng một số cá nhân, tổ chức không đăng ký hành nghề dịch vụ kế toán nhưng vẫn cung cấp dịch vụ kế toán; cạnh tranh không lành mạnh thông qua việc hạ giá phí, dẫn tới không đảm bảo chất lượng dịch vụ; chính sách thuế thay đổi liên tục, có điểm chưa rõ ràng khiến DN và cán bộ thuế có cách hiểu khác nhau, mất nhiều thời gian trong việc giải trình số liệu khi thanh, kiểm tra quyết toán thuế cho khách hàng... Vì vậy, Bộ Tài chính cần tăng cường công tác kiểm tra, giám sát hoạt động hành nghề kế toán, có biện pháp, chế tài xử phạt nghiêm đối với các trường hợp tổ chức, cá nhân không đủ điều kiện nhưng vẫn cung cấp dịch vụ kế toán, vi phạm đạo đức nghề nghiệp kế toán.■

Ngành kế toán, kiểm toán sẽ phải đối mặt với những thay đổi lớn

Theo nghiên cứu của Hiệp hội Kế toán Công chứng Anh quốc (ACCA), ngành kế toán - kiểm toán sẽ phải đối mặt với những thay đổi lớn trong vòng 3 thập kỷ tới. Vì vậy, các tổ chức nghề nghiệp, các hội viên kế toán - kiểm toán và các đơn vị giáo dục đào tạo sẽ phải đáp ứng nhanh với những thay đổi này.

ACCA nhận định, ngành kế toán - kiểm toán sẽ sử dụng công nghệ ngày càng thông minh và tinh vi để nâng cao chất lượng dịch vụ so với cách làm việc truyền thống. Hệ thống phần mềm thông minh (bao gồm điện toán đám mây) sẽ hỗ trợ xu hướng sử dụng dịch vụ thuê ngoài và sử dụng nhiều hơn các phương tiện truyền thông xã hội để cải thiện cách làm việc, công bố thông tin, cam kết với bên liên quan và cộng đồng. Các phương tiện truyền thông như: Facebook, Twitter, Google... sẽ đóng vai trò công bố dữ liệu và các bên liên quan sẽ tận dụng các công

cụ này để tạo nên khối dữ liệu lớn.

Mặt khác, xu hướng toàn cầu hóa sẽ tạo ra nhiều cơ hội và thách thức cho hội viên của các tổ chức nghề nghiệp về kế toán - kiểm toán. Theo đó, toàn cầu hóa đã khuyến khích sự di chuyển tự do của dòng tiền trên các thị trường vốn, tăng sử dụng dịch vụ thuê ngoài của nước ngoài và chuyển giao kỹ năng nghề nghiệp. Thực tế cho thấy, các công ty kế toán, kiểm toán ở Mỹ, châu Âu, Australia đã sử dụng dịch vụ thuê ngoài của Ấn Độ và Trung Quốc để giảm thiểu chi phí, tạo ra sự thay đổi về nhân lực trong ngành kế toán, kiểm toán.

Đồng thời, các quy định mới cùng với quy tắc công bố thông tin liên quan sẽ có ảnh hưởng lớn đến ngành nghề kế toán - kiểm toán trong những năm tới, điển hình là các quy định mới sắp được ban hành xuất phát từ những vụ việc tránh thuế, chuyển giá, rửa tiền quá lớn

khi Hồ sơ Panama bị vạch trần. Theo đó, các kế toán viên, kiểm toán viên chuyên nghiệp sẽ phải đặc biệt lưu ý đến quy định về thuế liên chính phủ nhằm hạn chế các vụ việc chuyển lợi nhuận, tránh thuế. Ngoài ra, với áp lực của công chúng và kỳ vọng của các bên liên quan, các tổ chức, DN sẽ gặp thêm nhiều thách thức liên quan đến các vấn đề về xã hội và môi trường. Họ sẽ buộc phải tìm ra các giải pháp để phát triển bền vững, tích hợp cùng kết quả hoạt động sản xuất, kinh doanh. Đây cũng là một trong những vấn đề nổi cộm mà các công ty cung cấp dịch vụ kế toán - kiểm toán phải quan tâm. Các kế toán viên, kiểm toán viên chuyên nghiệp sẽ phải có tầm nhìn xa hơn những con số và tăng cường sự hợp tác với nhiều ngành nghề khác nhau như: bác sĩ, luật sư, chuyên gia về môi trường, xã hội học...■

THÙY LÊ

Tổng cục Thuế đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính thuế

Để cải cách thủ tục hành chính thuế đi vào thực chất, đáp ứng yêu cầu của người dân và DN, Tổng cục Thuế đang gấp rút hoàn thiện các văn bản hướng dẫn Luật Quản lý thuế sửa đổi, đặc biệt nội dung liên quan đến hóa đơn điện tử. Ngoài ra, Tổng cục Thuế đang sửa đổi hệ thống quy trình nghiệp vụ quản lý thuế trên cơ sở thông tin dữ liệu về hóa đơn điện tử.

Bên cạnh việc hoàn thiện thể chế chính sách, Tổng cục Thuế cũng xúc tiến các công việc cần thiết để đưa hóa đơn điện tử vào cuộc sống, xây dựng hệ thống hạ tầng kỹ thuật để kết nối thông tin, nhận truyền dữ liệu về hóa đơn của DN được đảm bảo thông suốt, an toàn và bảo mật.

Tổng cục Thuế chỉ đạo hệ thống cơ quan thuế địa phương tập trung vào việc tuyên truyền hỗ trợ, hướng dẫn, giải đáp vướng mắc cho DN, tổ chức cá nhân trong việc sử dụng hóa đơn điện tử, đảm bảo sớm được triển khai đúng lộ trình.■

PHƯƠNG THÙY

Khả năng thích ứng - tiêu chí mới đối với nguồn nhân lực

Với những dự báo khả quan về tăng trưởng kinh tế Việt Nam trong thời gian tới, cùng với đó là sự phát triển mạnh mẽ của thị trường tài chính và thị trường dịch vụ kế toán, kiểm toán, nhu cầu về nguồn nhân lực chất lượng cao là điều tất yếu. Bên cạnh đó, sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số đã và sẽ thay đổi phần lớn quy trình, cách thức thực hành nghiệp vụ tài chính, kế toán. Điều này dẫn đến các tiêu chí đối với nguồn nhân lực cũng sẽ thay đổi để đáp ứng yêu cầu công việc.

Thực tế cho thấy, các DN luôn kỳ vọng cao vào năng lực, trình độ chuyên môn của các ứng viên theo từng chuyên ngành, vị trí ứng tuyển. Tuy nhiên, hầu hết các nhà tuyển dụng hiện nay còn mong muốn những ứng viên phải đáp ứng nhiều tiêu chí khác nữa như: phẩm chất, kỹ năng giao tiếp, ứng xử, tiếp cận và sử dụng công nghệ thông tin...

Theo khảo sát của ICAEW thực hiện trên phạm vi toàn cầu về những tiêu chí mà DN kỳ vọng ở ứng viên tương lai, một tiêu chí mới nổi lên được rất nhiều DN đề cập tới là khả năng thích ứng. Với sự biến động không ngừng của nền kinh tế, xu hướng hội nhập, toàn cầu hóa, quốc tế hóa, cơ hội chuyển dịch

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG NGUỒN NHÂN LỰC KẾ TOÁN, KIỂM TOÁN:

Những yêu cầu mới đặt ra cho công tác đào tạo

□ ThS. ĐẶNG THỊ MAI TRANG - Trưởng đại diện ICAEW Việt Nam

Là một tổ chức nghề nghiệp quốc tế đã có khoảng thời gian hoạt động nhất định, khẳng định được vị thế trong khu vực Đông Nam Á nói chung và Việt Nam nói riêng, Viện Kế toán Công chứng Anh và xứ Wales (ICAEW) đánh giá cao sự phát triển mạnh mẽ của ngành kế toán, kiểm toán Việt Nam trong những năm gần đây. Tuy nhiên, bối cảnh hội nhập kinh tế ngày càng sâu, rộng, sự bùng nổ của công nghệ số đã đặt ra những yêu cầu mới, đòi hỏi Việt Nam sớm xây dựng và phát triển nguồn nhân lực tài chính, kế toán, kiểm toán chất lượng cao.

Ảnh tư liệu

mở ra nhiều hơn và đa dạng hơn cho người lao động. Đồng thời, môi trường kinh doanh, môi trường DN cũng thường xuyên đổi mới, đòi hỏi nguồn nhân lực phải có khả năng thích ứng, thích nghi cao hơn.

Đổi mới chương trình đào tạo theo hướng tiệm cận với chuẩn mực quốc tế

Trong những năm gần đây, lĩnh vực dịch vụ tài chính, kế toán, kiểm toán Việt Nam chịu nhiều tác động từ cam kết mở cửa, đặc biệt là Thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau về dịch vụ kế toán, kiểm toán trong ASEAN. Thỏa thuận này cho phép những người hành nghề kế toán, kiểm toán được tự do di chuyển hoạt động trong cộng đồng ASEAN. Điều

này đã mở ra cơ hội, tạo động lực nhưng cũng là sức ép đối với ngành kế toán, kiểm toán trong công tác đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng các yêu cầu và chuẩn mực quốc tế.

Để phát triển nguồn nhân lực, yêu cầu đầu tiên là chương trình và nội dung đào tạo phải được đổi mới theo hướng tiệm cận với các phương pháp và chuẩn mực quốc tế. Bên cạnh việc cập nhật thường xuyên các kiến thức mới, các kỹ năng nghề nghiệp theo yêu cầu mới cũng cần phải được đưa vào chương trình đào tạo.

Với vai trò của một tổ chức nghề nghiệp kế toán quốc tế, mặc dù tham gia thị trường Việt Nam chưa lâu nhưng ICAEW đã nỗ lực không ngừng để hiện thực hóa

các cam kết, đóng góp vào sự phát triển của ngành kế toán, kiểm toán Việt Nam. Trong giai đoạn vừa qua, ICAEW đã có rất nhiều hoạt động nghề nghiệp tập trung vào 3 mảng chính: đào tạo và phát triển nguồn nhân lực chất lượng quốc tế; nâng cao năng lực cho đội ngũ cấp cao về kế toán, kiểm toán, tài chính của Việt Nam; hợp tác chặt chẽ với cơ quan quản lý nhà nước, các hiệp hội nghề nghiệp, học viện, trường đại học và DN. Bên cạnh đó, ICAEW đã phối hợp với nhiều đối tác quốc tế, trong nước tổ chức những hội thảo chuyên môn nhằm cập nhật xu hướng mới nhất, những vấn đề quan trọng đối với sự phát triển của ngành tài chính, kế toán Việt Nam.

Thông qua các hoạt động này, ICAEW nhận thấy: việc tích hợp chương trình đào tạo nghề nghiệp chuyên nghiệp quốc tế với chương trình đào tạo học thuật tại các trường đại học giúp trang bị những kiến thức, kỹ năng và các chuẩn mực đạo đức, ứng xử, phương pháp làm việc chuyên nghiệp cho sinh viên ngay từ trên ghế nhà trường; đồng thời tiết kiệm thời gian học tập cho sinh viên cũng như thời gian đào tạo của DN khi tuyển dụng. Cụ thể: Việc thay thế mà không bổ sung môn học đảm bảo tổng số tín chỉ theo quy định, không gây quá tải cho sinh viên cũng như tránh tình trạng học trùng, học lặp. Hơn

nữa, các chương trình quốc tế được giảng dạy hoàn toàn bằng tiếng Anh giúp sinh viên giải quyết bài toán về ngôn ngữ và đảm bảo chuẩn đầu ra gần hơn với yêu cầu của DN; giảng viên có cơ hội cập nhật các kiến thức chuyên ngành quốc tế mới cũng như tiếp cận các tình huống và phương pháp xử lý chuyên nghiệp, nâng cao khả năng ngôn ngữ. Đặc biệt, sinh viên hoàn tất chương trình có thêm một bằng cấp nghề nghiệp được quốc tế thừa nhận bên cạnh tấm bằng đại học trong nước, đáp ứng yêu cầu về hội nhập.

Để thực sự có những chương trình đào tạo theo chuẩn quốc tế với phương thức đào tạo hiện đại, đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán, hoạt động giáo dục của Việt Nam rất cần sự chung tay, hợp tác của các trường đại học, DN, tổ chức nghề nghiệp và sự định hướng, hỗ trợ từ phía cơ quan nhà nước. Thực tế cho thấy, nhân lực kế toán, kiểm toán không chỉ cần các kiến thức, sự hiểu biết về chuyên môn mà rất cần những kỹ năng nghề nghiệp, năng lực thích nghi với sự thay đổi cũng như bản lĩnh và phẩm chất đạo đức nghề nghiệp. Muốn được như vậy, việc đổi mới chương trình đào tạo phải đảm bảo thực chất, toàn diện và đồng bộ.■

NGUYỄN LY (ghi)

Nổi đà tăng trưởng của năm 2019, thị trường kế toán - kiểm toán Việt Nam trong năm 2020 sẽ tiếp tục sôi động, phát triển đa dạng cả về loại hình cũng như quy mô dịch vụ. Đó là nhận định của Phó Tổng Giám đốc PwC Việt Nam Trần Hồng Kiên trong cuộc trao đổi với phóng viên Báo Kiểm toán.

□ Thưa ông, năm 2019 vừa khép lại với nhiều đánh giá tích cực về nền kinh tế Việt Nam. Trong bối cảnh đó, ông đánh giá như thế nào về những đóng góp của ngành kế toán - kiểm toán Việt Nam, đặc biệt là thị trường dịch vụ kế toán - kiểm toán trong năm vừa qua?

- Có thể nói, hoạt động kiểm toán của Việt Nam với vai trò hỗ trợ cho sự tăng trưởng bền vững của nền kinh tế đang được nhìn nhận ngày càng tích cực hơn. Năm 2019, tiềm năng tăng trưởng của thị trường Việt Nam được các nhà đầu tư nước ngoài đánh giá tích cực, trong đó có vai trò của các công ty kiểm toán đối với việc bảo vệ sự minh bạch của thị trường, bảo vệ quyền lợi của các nhà đầu tư và các bên có lợi ích liên quan. Điều đáng khích lệ trong năm 2019 là các cơ quan quản lý nhà nước như: Bộ Tài chính, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước và Hội Kiểm toán viên hành nghề Việt Nam (VACPA)

Năm 2020, thị trường kế toán - kiểm toán Việt Nam sẽ tiếp tục sôi động

□ HỒNG ANH (thực hiện)

toán và dịch vụ liên quan cho năm 2018 (trên 20%) và

đã thể hiện vai trò quản trị tích cực hơn đối với chất lượng kiểm toán, còn các DN được kiểm toán có sự cải thiện đáng kể về nhận thức đối với giá trị kiểm toán mang lại. Theo báo cáo gần nhất của VACPA, hoạt động kiểm toán của Việt Nam tiếp tục tăng trưởng tốt về doanh thu dịch vụ kiểm

có ít hơn các vụ việc sai sót kiểm toán nghiêm trọng được công bố.

□ Bên cạnh những đóng góp, khó khăn mà thị trường kế toán - kiểm toán Việt Nam tiếp tục phải vượt qua trong năm 2020 và các năm tiếp theo là gì, thưa ông?

- Tôi cho rằng, chất lượng kế toán - kiểm toán vẫn luôn là thách thức lớn và bao trùm nhất. Việt Nam ngày càng hội nhập kinh tế sâu hơn với khu vực và thế giới, điều này dẫn đến các thách thức về kỹ năng xử lý các tình huống mới, đặc biệt là việc áp dụng các khung chuẩn mực đã được chấp nhận rộng rãi trên toàn cầu. Bộ Tài chính đã công bố Dự thảo Đề án Áp dụng Chuẩn mực Báo cáo tài chính quốc tế (IFRS) tại Việt Nam với lộ trình thực hiện thí điểm từ năm 2022 và áp dụng chính thức từ sau năm 2025. Việc áp dụng IFRS tại Việt Nam

(Xem tiếp trang 35)

Theo các nhà nghiên cứu văn hoá, bức tranh “Đám cưới chuột” của hai dòng tranh Đông Hồ và Hàng Trống có nguyên gốc từ bức tranh dân gian “Miêu thần” (Thần mèo) của Trung Quốc.

Về nội dung, từ bức tranh dân gian “Miêu thần” của Trung Quốc mang ý nghĩa bảo vệ mùa màng, của cái của gia đình chống lại nguy cơ tàn phá của loài chuột đến mùa giao phối, khi sang đến Việt Nam, các nghệ nhân Việt Nam đã nhân cách hóa đàn chuột (người dân thấp cổ bé họng yếu thế) kéo đàn kéo lũ đến đút lót cho đám tham quan, ô lại (mèo) hồng có cuộc sống yên lành... Như vậy, vẫn là những nhân vật mèo và chuột, tranh của Việt Nam lại hoán đổi hoàn toàn vị thế của cả mèo (con vật có ích) lẫn chuột (con vật có hại) trong bức tranh của Trung Quốc nhằm đả kích trực diện tầng lớp cai trị một cách hóm hỉnh! Cách xử lý đề tài của nghệ nhân Việt Nam thể hiện tính sáng tạo, bám sát hiện thực xã hội đương thời, biến bức tranh trở thành “vũ khí chiến đấu” của người yếu thế và hoàn toàn thoát khỏi ý nghĩa bức tranh gốc của Trung Quốc.

Về nghệ thuật tạo hình, nghệ nhân Trung Quốc thể hiện bức tranh “Miêu thần” kỹ lưỡng đến từng chi tiết của đối tượng. Nhân vật và bối cảnh đều tập trung vào tiểu tiết và tuân thủ quy luật phối cảnh xa - gần: Bộ lông mèo được

Sự sáng tạo của nghệ nhân Việt qua bức tranh “Đám cưới chuột”

□ NGUYỄN VŨ

Trong lịch sử, không phải chỉ trong lĩnh vực văn học mới có hiện tượng như Truyện Kiều nổi tiếng của Nguyễn Du được phóng tác dựa theo bộ truyện văn xuôi “Kim Vân Kiều truyện” của Trung Quốc mà trong lĩnh vực hội họa, các nhà nghiên cứu văn hoá cũng phát hiện một số bức tranh dân gian Việt Nam chịu ảnh hưởng ban đầu từ tranh Trung Quốc. Tuy nhiên, bằng tài năng và sự tiếp thu có sáng tạo, với bút pháp thiên tài của mình, Nguyễn Du đã viết nên Truyện Kiều bất hủ khiến ai cũng nghĩ rằng đây là câu chuyện về người phụ nữ Việt Nam trong chế độ phong kiến. Tương tự, trong lĩnh vực hội họa, các nghệ nhân vẽ tranh dân gian đã khéo léo tiếp biến văn hóa ngoại nhập để sáng tạo ra những bức tranh của người Việt; trong đó, điển hình là bức tranh “Đám cưới chuột” của làng tranh Đông Hồ (tỉnh Bắc Ninh) và dòng tranh Hàng Trống (Hà Nội).

tia tốt kỹ càng, nhẹ nanh, giương vuốt được tả rất thực. Đàn chuột được nhân cách hóa cũng được vẽ

đầy đủ các chi tiết đến độ tinh vi. Trái lại, các nghệ nhân Việt Nam của làng tranh Đông Hồ

và dòng tranh Hàng Trống thể hiện bức tranh “Đám cưới chuột” theo nguyên tắc “cần

sinh động hơn là cần đúng như thật”. Với cách tạo hình đơn giản, vẽ theo mảng lớn, đi vào

Tết sớm trên những vựa hoa

Nằm cách trung tâm thành phố khoảng 3km, làng nghề truyền thống hoa kiểng Phó Thọ - Bà Bộ (quận Bình Thủy, TP. Cần Thơ) có lịch sử trồng hoa đến nay đã gần 100 năm. Đây được coi là một trong những vựa hoa ở khu vực miền Tây, với diện tích sản xuất khoảng 18ha, trải dài trên địa bàn 2 phường của quận. Chuẩn bị hoa Tết Canh Tý 2020, bên cạnh các giống hoa truyền thống, làng hoa Phó Thọ - Bà Bộ đã nhập nhiều giống mới về với nhiều loại và màu sắc phong phú như: cát tường, bách hợp, cúc đồng tiền... Sản lượng hoa đưa ra thị trường Tết dự kiến khoảng 900.000 chậu, giỏ. Theo người dân, từ rằm tháng Chạp trở ra, không khí tại làng hoa mới thực sự sôi động, tấp nập với những đoàn xe tải đến chuyên hoa đưa ra các chợ hoa Ninh Kiều, chợ nổi Cái Răng và các khu vực lân cận để tiêu thụ dịp Tết...

Thời điểm này, các hộ trồng hoa kiểng của Hợp tác xã (HTX) Hoa kiểng Tân Long A (xã Tân Thới, huyện Phong Điền) cũng đang tất bật với công việc chăm sóc hoa kiểng. Với diện tích sản xuất 7,5ha, cùng sự tham gia của gần 440 thành viên, HTX dự kiến đưa ra thị trường Tết khoảng 130.000 giỏ hoa các loại. Anh Nguyễn Thanh Sông - xã viên HTX - cho biết: Phục vụ Tết Nguyên đán 2020, gia đình anh chuẩn bị 2.000 giỏ hoa vạn thọ và cúc. Do năm nay, chi phí đầu vào tăng khoảng 10% so với năm trước, cộng với nhu cầu chơi hoa cao, nên giá hoa bán dự kiến sẽ tăng hơn so với mọi năm.

Hoa kiểng khoe sắc, nhà vườn miền Tây đón Tết ấm

□ Bài và ảnh: NGUYỄN LỘC

Không chỉ góp phần tô thêm vẻ đẹp của miệt vườn miền Tây, các nhà vườn trồng hoa kiểng ở thành phố sông nước Cần Thơ còn mang lại giá trị kinh tế cao, giúp người dân làm giàu trên chính mảnh đất quê hương. Trong những ngày cận Tết, không khí tất bật chuẩn bị để đưa những sản phẩm hoa kiểng đến với người tiêu dùng khiến cho Tết nơi đây như đến sớm hơn thường lệ.

Trao đổi với Báo Kiểm toán, Phó Chủ tịch UBND huyện Phong Điền Nguyễn Văn Thắng cho biết, ngoài HTX Hoa kiểng Tân Long A, trên địa bàn huyện có thêm 3 câu lạc bộ sản xuất hoa kiểng tại xã Tân Thới, Nhơn Nghĩa và Trường

Long. Đến nay, toàn huyện đã gieo trồng được hơn 212.000 chậu hoa kiểng các loại và dự kiến tới đây có thể đạt hơn 300.000 chậu... “Huyện đang thực hiện quy hoạch vùng trồng hoa kiểng tập trung, đưa những giống hoa mới, giá trị kinh tế cao

vào gieo trồng để đáp ứng nhu cầu thị trường, nhất là dịp Tết” - ông Thắng nói.

Hoa kiểng mang no ấm cho nông dân

Theo nhiều chủ nhà vườn, từ những loại hình cây kiểng được trồng ban đầu chỉ để chơi, sau, giá trị kinh tế do hoa kiểng mang lại đã thuyết phục nhiều hộ dân trên địa bàn xã chuyển đổi cơ cấu cây trồng.

Ở làng hoa kiểng Phó Thọ - Bà Bộ, gia đình ông Nguyễn Văn Dành được biết đến là một trong những hộ giàu lên từ hoa kiểng. Qua hàng chục năm lăn lộn với nghề, ông Dành đã ươm trồng và phát triển được nhiều giống kiểng quý; chủ yếu là các giống kiểng truyền thống như: cần thần, mai vàng, nguyệt quế... Vườn kiểng của ông hiện có khoảng 300 cây có giá trị kinh tế cao, giá mỗi cây từ vài triệu đến cả trăm triệu đồng. Bình quân mỗi năm doanh thu vườn kiểng của ông đạt trên 1 tỷ đồng. Ngoài gia đình ông Dành, trên địa bàn huyện còn hàng chục hộ có thu nhập cả trăm triệu đồng/năm từ nghề trồng hoa.

tổng quát của bức tranh, hai bức tranh dân gian “Đám cưới chuột” Đông Hồ và Hàng Trống tạo được cảm giác gần gũi, phóng khoáng. Không tuân theo luật phối cảnh xa - gần của hội hoạ, hai dòng nhân vật trên - dưới trong tranh Việt tạo không khí tập nập nhộn nhịp, vui mắt, dáng hình phong phú đa dạng.Phong cách tạo hình ở đây cho thấy có xu hướng diễn đạt của nghệ thuật trang trí, rất gần gũi với xu hướng nghệ thuật điêu khắc dân gian trong nhiều đình làng Việt Nam. Đây là một phong cách nghệ thuật có bản sắc dân tộc, không chỉ thể hiện trong hai bức tranh này mà còn thể hiện trong đại đa số tác phẩm của các dòng tranh dân gian Việt Nam nói chung.

Về màu sắc, người Trung Quốc chỉ dùng màu xám với các sắc độ đậm nhạt để tả lông chuột trong bức tranh “Miêu thần”. Còn người nghệ nhân Việt Nam sử dụng linh hoạt màu sắc tự chế từ những nguyên liệu bản địa, tạo nên dấu ấn đậm nét cho dòng tranh truyền thống của địa phương mình. Tranh “Đám cưới chuột” của dòng tranh Hàng Trống dùng những màu phẩm đặc trưng là vàng, hồng, xanh lam và cam, với cách tô màu phóng khoáng và những đoạn lé màu rất “duyên” cho thấy cái “thần” bút của người nghệ nhân xưa. Trong khi đó, bức tranh “Đám cưới chuột” của làng tranh Đông Hồ được in trên giấy điệp bằng các màu tự nhiên xanh, vàng, đỏ và đen đã tạo nên một tác phẩm nghệ thuật đặc sắc, được công chúng hết sức yêu quý.

Như vậy, bằng ngôn ngữ nghệ thuật riêng, phong cách nghệ thuật riêng, từ một bức tranh dân gian Trung Quốc du nhập, nghệ nhân dân gian Đông Hồ và Hàng Trống đã Việt hoá từ nghệ thuật tạo hình, màu sắc cho đến ý tưởng sâu xa xây dựng nên hình tượng nghệ thuật thoát khỏi ảnh hưởng của tác phẩm nguyên gốc. Nghệ nhân dân gian xưa đã tiếp nhận một cách có chọn lọc văn hóa phương Bắc rồi phát triển để cho tác phẩm nghệ thuật Việt Nam phù hợp với cảm nhận thẩm mỹ của người Việt, để tạo nên một bản sắc văn hóa riêng cho dân tộc.■

Dẫn chúng tôi tham quan HTX Hoa kiểng Tân Long A, bà Nguyễn Thị Phương - Chủ tịch UBND xã Tân Thới - cho biết, những cánh đồng hoa kiểng và giá trị mang lại từ đây đã góp phần làm thay đổi diện mạo nông thôn Tân Thới. Theo bà Phương, tuy chưa lớn mạnh như các HTX ở Phó Thọ - Bà Bộ nhưng HTX Tân Long A cũng là mô hình sản xuất tiêu biểu của địa phương. Nhờ có mô hình sản xuất này mà nhiều hộ gia đình đã thoát đói nghèo và cải thiện đời sống. Rất nhiều hộ đã có tiền xây dựng nhà cửa kiên cố, khang trang.

Chỉ về phía ngôi nhà mới xây hiện đại, ông Nguyễn Khắc Huy - xã viên HTX Hoa kiểng Tân Long A - phấn khởi cho chúng tôi biết, đây là thành quả sau gần chục năm chuyển từ trồng rau sang hoa kiểng. Từ chỗ quanh năm trồng cây ngắn ngày, kém hiệu quả, gia đình ông đã mạnh dạn chuyển sang trồng hoa cảnh; nhờ đó, thu nhập được cải thiện. Có tích lũy, một phần thu nhập được ông Huy tiếp tục đầu tư mở rộng diện tích trồng hoa. Tết này, ông sẽ đưa ra thị trường hàng nghìn chậu hoa các loại. Thu nhập từ sản xuất hoa năm nay của gia đình dự kiến đạt hơn 100 triệu đồng.

Có thể thấy, sự phát triển của mô hình trồng hoa kiểng đang có tác động to lớn, góp phần làm thay đổi diện mạo nông thôn miền Tây như Cần Thơ; giúp người nông dân nâng cao thu nhập, cải thiện đời sống. Nói như Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn TP. Cần Thơ Nguyễn Văn Hè: “Hoa không chỉ để ngắm mà còn mang lại của ăn, của để cho nông dân, góp phần xây dựng quê hương với những giá trị xanh, bền vững”. Ngoài cung cấp lượng hoa lớn cho thị trường dịp Tết, các làng hoa còn góp phần tạo dựng cảnh quan, thiết lập các điểm, tuyến du lịch để tăng thêm sức hút với du khách khi đến với thành phố sông nước.■

Người Sán Chỉ Cao Bằng rộn ràng đón Tết

□ KHANG VINH

Cộng đồng người dân tộc Sán Chỉ ở Cao Bằng chiếm trên 1,4% dân số của toàn tỉnh, phân bố chủ yếu tại 2 huyện Bảo Lạc và Bảo Lâm. Cũng như nhiều dân tộc ít người ở vùng cao non nước Cao Bằng, người Sán Chỉ rất coi trọng Tết Nguyên đán, bởi đây là dịp mọi người nghỉ ngơi và chuẩn bị cho một vụ mùa mới.

Việc chuẩn bị cho ngày Tết Nguyên đán được đồng bào tiến hành từ rất sớm. Từ sau rằm tháng Bảy, đồng bào đã chuẩn bị thiến gà. Nhà nào tối thiểu cũng có đôi gà sống thiến béo để ăn trong những ngày Tết. Việc vỗ béo một con lợn để ăn vào Tết Nguyên đán cũng được thực hiện từ tháng 9 - 10 âm lịch. Người Sán Chỉ có lệ nhà nào cũng mổ con lợn béo từ 70 kg trở lên dịp Tết, vừa để làm thịt ăn Tết, vừa để làm thịt gác bếp, lạp sườn... và làm thức ăn dự trữ cho những tháng tiếp theo bận rộn vụ cấy trồng.

Dù cuộc sống vẫn còn nhiều khó khăn nhưng người Sán Chỉ tại các bản đón Tết rất vui, phấn khởi. Vào ngày cuối cùng của năm, một số gia đình mời thầy mo về làm lễ quét dọn bàn thờ, xua đuổi ma quỷ, vận hạn. Thầy mo hát và cầu khấn mong cho cuộc sống gia đình, làng xóm luôn may mắn, thuận lợi, mọi người trong gia đình luôn mạnh khỏe, hạnh phúc và mùa màng tươi tốt, bội thu... Đêm giao thừa là đêm nhộn nhịp nhất, trong nhà từ già trẻ, gái trai đều quây quần bên bếp lửa hồng với nồi bánh nghi ngút khói cùng ôn lại câu chuyện của năm cũ đã qua.

Theo bà Tẩn Thị Chấn - xóm Nà Dạn, xã Thượng Hà, huyện Bảo Lạc (Cao Bằng), dân tộc Sán Chỉ ở đây ăn Tết từ mùng 1 đến hết mùng 7 âm lịch nên lương thực trong những ngày Tết được chuẩn bị rất chu đáo. Hai hoặc ba nhà chung nhau thịt một con lợn, thịt lợn sẽ được treo lên gác bếp, đến bữa mang xuống để sử dụng. Bánh chưng có hình trụ dài, bánh chắc nịch, thơm dẻo, được làm bằng gạo nương mới, gói bằng lá dong và nhân thịt lợn ba chỉ. Ngày 30 Tết, mọi công việc chuẩn bị cuối cùng được thực hiện rất khẩn trương, bàn thờ tổ tiên được lau chùi sạch sẽ, giấy đỏ được dán lên cổng, các cửa ra vào, bàn thờ tổ tiên... Theo quan niệm của người Sán Chỉ, giấy đỏ tượng trưng cho một năm mới tốt lành, cho niềm vui trong cuộc sống, một mùa màng bội thu, đồng thời còn mang ý nghĩa tâm linh là xua đuổi ma quỷ, cây trồng không bị chim, thú, sâu, bọ phá hoại. Ngoài ra, toàn bộ dụng cụ sản xuất như: dao, cuốc, xẻng, cày, bừa được các gia đình thu gom lại, dán giấy bản màu và những tấm bùa nhỏ vào chuôi các dụng cụ. Với người Sán Chỉ, đây là những vật linh thiêng đã gắn bó, giúp con người làm ra của cải vật chất, tạo nên sự no ấm. Do đó, những dụng

Người Sán Chỉ (huyện Bảo Lạc, tỉnh Cao Bằng) làm bánh chưng ngày Tết
Ảnh minh họa

cụ này cũng phải được nghỉ ngơi để “ăn Tết”, chuẩn bị cho một năm lao động sản xuất mới.

Cứ sáng mùng 1 Tết là cả xóm của người Sán Chỉ lại tập trung tại miếu, góp xôi thịt, đặt lễ dâng hương để cầu khấn mong một năm mới mưa thuận gió hòa, mùa màng tốt tươi, rồi tổ chức ăn uống tập thể. Theo các bậc cao niên, đây là phong tục đã có từ lâu đời và là dịp để mọi người gặp mặt, tăng tình đoàn kết, gửi đến nhau những lời chúc tốt lành cho năm mới, đồng thời, giáo dục thế hệ trẻ những truyền thống tốt đẹp của ông cha. Buổi chiều, chủ nhà và con trai lớn sẽ đi chúc Tết các gia đình trong xóm. Họ chúc nhau sức khỏe dồi dào và công việc thuận lợi trong năm mới, người lớn sẽ mừng tuổi cho trẻ con bằng kẹo bánh hoặc tiền lẻ. Sáng mùng 2, các cặp vợ chồng sẽ về chúc Tết bên nhà ngoại, ngày mùng 3 cũng là lúc người Sán Chỉ tổ chức hội Xuân.

Trong những ngày hội Xuân, người Sán Chỉ mặc những bộ trang phục truyền thống mới, tham gia các trò chơi dân gian và hát “Soọng co” (hát lượn của người Sán Chỉ). Họ hát giao duyên, các bản hát đối với nhau, hát nhóm nam, nữ với nội dung đề cập đến nhiều lĩnh vực khác nhau của đời sống xã hội: từ tình yêu đôi lứa, tình yêu thiên nhiên, tình yêu quê hương đất nước đến tình yêu lao động... Trong cuộc vui đó, mọi người cùng cất lên làn điệu ngọt ngào, mượt mà thể hiện niềm vui, hân hoan và mong đợi một năm mới đủ đầy, ấm no.

Ấm thực trong ngày Tết của người Sán Chỉ rất đặc trưng. Ngày Tết, loại bánh gạo nếp gói bằng lá dong tựa như bánh chưng, bánh tét của người Kinh, người Tày nhưng

không phải hình vuông mà gói thành hình một chiếc bánh gù. Mâm thấp hương ngày Tết không thể thiếu con gà và bánh gù. Ngoài ra, họ còn chế biến nhiều món ngon từ thịt lợn, gà và các loại rau tự trồng của gia đình, như: thịt lợn treo gác bếp, canh măng chua, bí đỏ hấp... Bên cạnh thịt lợn, bánh chưng, bánh trôi, rượu và bún là những thứ không thể thiếu trong ngày Tết. Trong xóm, nhà nào cũng có nồi chõ riêng để tự nấu rượu. Rượu được nấu từ men làm bằng các loại quả, lá trên rừng và gạo nương nên có vị thơm nồng.

Người Sán Chỉ rất coi trọng việc thờ cúng tổ tiên và mâm cơm ngày Tết. Sáng mùng 1 Tết, mọi người dậy sớm nấu cơm, người đàn ông lớn tuổi trong gia đình sửa soạn bàn thờ mời tổ tiên về đón Tết cùng gia đình. Sau khi hoàn thành nghi lễ thấp hương cúng tổ tiên và cầu phúc, gia đình quây quần bên mâm cơm Tết, vừa ăn uống, vừa chúc tụng nhau một năm mới đủ đầy, ấm no bằng những chén rượu ngô cay nồng. Họ nói những câu chuyện về cuộc sống và những nét văn hoá cổ xưa của dân tộc, người lớn tuổi chúc cho các thành viên trong gia đình mạnh khỏe, con cháu mau lớn không bị bệnh tật. Khi khách đến nhà, những phụ nữ trong nhà được mời rượu và hát đối với khách, bày tỏ tình cảm.

Những đợt gió cuối đông làm cái lạnh ở vùng cao thêm phần se sắt nhưng không vì thế mà không khí đón Tết của người Sán Chỉ ở Cao Bằng kém phần rộn ràng. Dù đời sống có nhiều đổi thay nhưng người Sán Chỉ vẫn duy trì phong tục truyền thống trong ngày Tết Nguyên đán của dân tộc mình với những nét độc đáo, đặc trưng và ẩn chứa nhiều giá trị văn hóa, nhân văn sâu sắc.■

Đạo diễn Nguyễn Thước và những thước phim nặng tình với nông nghiệp, nông thôn và nông dân

□ PHỎ HIẾN

Từ bức tranh nông thôn chân thực trong phim “Đất lạnh”...

Lớn lên trong thời kỳ đất nước trải qua nhiều biến cố, từ thời chiến cho đến ngày hòa bình, thống nhất, hơn ai hết, đạo diễn Nguyễn Thước đã có sự trải nghiệm nhất định về cuộc sống với những trăn trở riêng. Với nhãn quan nghề nghiệp sắc bén, khi dõi theo từng bước chuyển mình của đất nước, ông thấy rõ bóng dáng của nông nghiệp, nông dân và nông thôn ở đó. Ông luôn cảm thông và chia sẻ với nỗi đau, nỗi vất vả của người nông dân chân lấm, tay bùn, nhưng rất nghị lực. Bởi thế, trong phim, Nguyễn Thước luôn cố gắng lựa chọn, thể hiện các đề tài một cách gần gũi, dung dị như chính hơi thở của cuộc sống nông thôn.

Theo đạo diễn Nguyễn Thước, sau chiến tranh, người nông dân là lực lượng nòng cốt hướng ứng cuộc vận động sản xuất để xây dựng đời sống kinh tế mới. Nhưng cũng chính trên những cánh đồng ấy, hai chục năm sau, người nông dân phải xót xa nhìn ruộng đất bỏ hoang do sức ép từ công nghiệp; chi phí tăng cao, sản xuất không có lãi; dịch bệnh nhiều khiến nông dân điêu đứng... Chính bối cảnh đó đã đưa đến cho ông cái nhìn sâu sắc hơn về sự chuyển mình của đất nước, qua hình ảnh nông thôn, nông nghiệp và người nông dân. Cái nhìn đó đã được ông truyền tải một cách chân thực trong bộ phim “Đất lạnh” (năm 2008), với một bức tranh nông thôn có đủ những gam màu sáng, tối. Sau khi khởi chiếu, bộ phim đã gây tiếng vang lớn trong giới điện ảnh, tác động sâu sắc tới những người quan tâm đến lĩnh vực nông nghiệp và xuất sắc giành Giải Bông sen vàng tại Liên hoan Phim Việt Nam lần thứ XVI năm 2019.

“Đất lạnh” chỉ có thời lượng 30 phút nhưng đã phản ánh được tương đối đầy đủ vấn đề tam nông lúc bấy giờ. Lựa chọn bối cảnh vùng nông thôn Thái Bình để dựng phim, ông bảo, địa phương này có tính đại diện tương đối cho diện mạo nông nghiệp, nông thôn Việt Nam trong vòng xoáy công nghiệp hóa với đầy khó khăn, thách thức. Một hợp tác xã như Hợp tác xã Vũ Thắng (huyện Kiến Xương), nơi từng được Nhà nước phong tặng Danh hiệu Đơn vị Anh hùng của một giai

Trọn đời nghề gắn bó với mảng phim tài liệu, giành các giải thưởng cao quý nhất của điện ảnh, với đạo diễn, NSND. Nguyễn Thước, đích đến cuối cùng trong hoạt động nghề nghiệp mà ông luôn hướng tới là miêu tả chân thực cuộc sống qua những thước phim. Xem phim của Nguyễn Thước và lắng nghe trăn trở của ông, người ta thấy ở đó sự chuyển mình của đất nước qua những thước phim chân thực về nông nghiệp, nông thôn, với những dự báo còn nguyên giá trị.

Đạo diễn Nguyễn Thước chia sẻ kinh nghiệm nghề nghiệp với các bạn trẻ

Ảnh: do nhân vật cung cấp

NSND. Nguyễn Thước sinh năm 1953, tốt nghiệp Khoa Quay phim Trường Đại học - Sân khấu điện ảnh năm 1982. Trên cương vị quay phim, ông từng 3 lần giành Giải thưởng Quay phim xuất sắc tại Liên hoan Phim Việt Nam và được biết đến là “tay máy vàng” cho những bộ phim nổi tiếng của điện ảnh tài liệu, như: Chim nổi sông Hương, Cuộc gặp gỡ sau 30 năm, Trở lại Ngự Thủy... Với vai trò đạo diễn, ông là tác giả của loạt phim tài liệu gây tiếng vang như: Đất lạnh, Sự nhọc nhằn của cát, Cỏ xanh im lặng, Chết xám, Những công dân @... Trong đó, nhiều phim giành giải thưởng cao ở trong nước lẫn quốc tế.■

đoạn kinh tế mà đến lúc bấy giờ 80% lao động trẻ, khỏe phải bỏ ra thành phố kiếm sống; người nông dân không thiết tha với ruộng đồng vì làm không đủ sống... Dù bộ phim được hoàn thành đã lâu nhưng ánh mắt thần thờ của những người nông dân khi họ thu hoạch vụ mùa cuối cùng trên mảnh đất cha ông để lại; hay cuộc đời người nông dân dành hết cả gia sản cho con, mong con thoát khỏi cảnh chân lấm tay bùn, còn bản thân họ thì

xác định không bao giờ rời khỏi mảnh đất tổ tiên... vẫn còn ám ảnh đạo diễn Nguyễn Thước.

...Đến diện mạo nông thôn đổi mới

Theo đạo diễn Nguyễn Thước, trong phim, ông đã vạch ra thân phận nông dân, nỗi buồn của đất tại những thời điểm tưởng như bế tắc. Nhiều chuyên gia kinh tế khi đó cũng đã chỉ ra rằng: Cơ hội duy nhất cho nông nghiệp là phát triển thị trường

và cơ hội chính của người nông dân là đưa sức lao động vào công nghiệp. Từ gợi mở trong phim, ông hy vọng các nhà hoạch định chính sách sẽ kết hợp giải quyết, thúc đẩy phát triển nông nghiệp trong bối cảnh công nghiệp hóa.

Đến hôm nay, khi chứng kiến sự thay da, đổi thịt của nhiều vùng nông thôn, đạo diễn Nguyễn Thước đã phần nào tìm thấy câu trả lời. Sức người trong sản xuất giảm, thay vào đó là sự

hiện diện của máy móc, công nghệ hiện đại; các hình thức tổ chức sản xuất tiếp tục đổi mới, cơ cấu nông nghiệp có chuyển dịch theo hướng tích cực. Đặc biệt, chương trình xây dựng nông thôn mới đang tạo ra bước đột phá, làm thay đổi cơ bản diện mạo nông thôn nước ta. Nói như đạo diễn Nguyễn Thước: kết quả này, ông chưa từng nghĩ đến khi làm phim “Đất lạnh”.

Tuy nhiên, đạo diễn Nguyễn Thước cho rằng, nhiều vấn đề đặt ra trong phim vẫn là câu hỏi mở đặt ra với nông nghiệp, nông dân và nông thôn hôm nay. Đơn cử, nông nghiệp phát triển còn kém bền vững, sức cạnh tranh thấp; việc chuyển dịch cơ cấu kinh tế và đổi mới cách thức sản xuất trong nông nghiệp còn chậm, vẫn chủ yếu là sản xuất nhỏ, phân tán... Đặc biệt, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đã và đang tạo ra những cơ hội lẫn thách thức cho nông nghiệp. Sự thay đổi nhanh chóng của khoa học công nghệ đang tạo áp lực cạnh tranh lớn đến nông nghiệp - lĩnh vực vốn không có thế mạnh trong ứng dụng khoa học - của nước ta. Làm sao để xóa bỏ những rào cản này, để nông nghiệp thực sự khẳng định vai trò trong nền kinh tế, phát huy thế mạnh vốn có là những thách thức đặt ra với cơ quan quản lý nhà nước, với chính những người nông dân trong thế kỷ 21...

Nghe Nguyễn Thước say sưa nói về nông nghiệp, nông dân và nông thôn, nhiều người dễ nhầm tưởng ông là một chuyên gia về nông nghiệp thực thụ. Nhưng càng đặc biệt, khi vị chuyên gia ấy lại khéo léo chuyển tải những hình ảnh, câu chuyện về nông thôn qua những thước phim, nên càng dễ thuyết phục người nghe. Cho đến nay, Nguyễn Thước vẫn là một trong những đạo diễn gạo cội của loại hình phim tài liệu, đặc biệt là phim tài liệu về nông thôn. Về phần mình, Nguyễn Thước tự nhận là không còn đủ linh hoạt để dõi theo, phản ánh diện mạo nông nghiệp, nông thôn, với những đổi thay nhanh chóng nơi đây; thay vào đó, ông đã và đang miệt mài truyền nghề cho bao thế hệ sinh viên. Ông cũng hy vọng lớp trẻ sau này sẽ thay ông viết tiếp những diễn biến mới của đời sống nông thôn, nhưng phải trên nguyên tắc bất di, bất dịch của phim tài liệu, đó là yếu tố chân thực làm đầu.■

Chia ngọt sẻ bùi, cứu giúp người hoạn nạn, sáng trong nghĩa cử.

Đồng cam cộng khổ, hỗ trợ hộ đói nghèo, đẹp đẽ tấm lòng.

Lâm Bằng

Làm nón bằng cả trái tim

Nằm nép mình bên dòng sông Đáy, làng Chuông - cách trung tâm TP. Hà Nội khoảng 30 km về phía Tây - là một trong những làng nghề làm nón cổ truyền đã tồn tại từ hơn 300 năm nay. Hình ảnh nón lá làng Chuông từ lâu đã đi vào câu ca dao “Muốn ăn cơm trắng cá mè, muốn đội nón tốt thì về làng Chuông” - là lời khẳng định chất lượng của nón lá làng Chuông đẹp và tinh tế nhất nhì ở vùng đồng bằng Bắc bộ. Từ xa xưa, làng Chuông đã là nơi sản xuất, cung cấp nhiều loại nón, phục vụ đa dạng nhu cầu cho người dân. Nguyên liệu chính của nón là lá cọ, được vận chuyển từ những cánh rừng ở nhiều vùng quê khác nhau như: Thanh Hóa, Nghệ An, Quảng Bình.

Sinh ra và lớn lên ở làng Chuông, bà Lê Thị Oanh có tuổi thơ đẹp bên vành nón lá. Đó cũng là thời điểm làng nghề phát triển mạnh, nhà nhà, người người làm nón. Như bao bạn bè cùng lứa, từ thuở nhỏ, bà Oanh đã được bố mẹ hướng dẫn, làm quen với công việc của người thợ làm nón. Từ kinh nghiệm của mình, bà Oanh cho biết, một chiếc nón lá khi đã hoàn thiện là tổng hòa của sự tỉ mỉ và kiên nhẫn trong từng công đoạn, đặc biệt, người làm nghề phải bằng cả trái tim, “thổi” tâm hồn của mình theo từng đường kim, mũi khâu. Làm nón có nhiều khâu, nhưng khó nhất là khâu quay nón - khâu quyết định thẩm mỹ của chiếc nón. Khâu này đòi hỏi người thợ phải có tay nghề cao, cẩn thận, thì chiếc nón mới phẳng, khi quay nón người thợ phải khéo léo để không làm vỡ chóp, lá được xếp không bị cộm.

Ngoài ra, người thợ phải biết cách chọn lá thật trắng, tẻ lá không được để rách, lá được là thật phẳng, không để ngả màu. Tre, nứa làm vành được vót tròn, đều và khi khâu không làm đứt cước. Điều quan trọng nữa là mũi khâu yêu cầu phải ngắn, lỗ nhỏ thì chiếc nón mới tròn, khít, mịn từ mép lá đến đường khâu. Cái tài của người thợ làm nón làng Chuông là các mũi nổi sợi móc

Nón lá làng Chuông - Nét đẹp của văn hóa Việt

□ Bài và ảnh: LÊ HÒA

Làng Chuông (xã Phương Trung, huyện Thanh Oai, TP. Hà Nội) nổi tiếng cả nước với nghề làm nón lá truyền thống. Trải qua bao thăng trầm của thời gian, mặc dù nghề làm nón không còn hưng thịnh như xưa nhưng nhiều người dân nơi đây vẫn âm thầm lưu giữ hồn quê qua những sản phẩm nón lá, đó cũng là cách họ truyền lại tình yêu cho thế hệ sau để giữ “lửa” nghề.

Để tạo ra một chiếc nón đẹp, người thợ phải làm bằng cả trái tim, “thổi hồn” vào từng đường kim, mũi khâu

khi khâu được giấu kín và khi nhìn vào chiếc nón chỉ thấy đều tăm tắp, khăng khít chặt chẽ, khi soi lên không thấy kẽ hở. Chiếc nón hoàn tất là khi kết thúc công đoạn làm nôi, tức phần buộc quai nón, tùy từng loại nón mà nôi pha màu, phối màu cho phù hợp và để tránh thấm nước cho nón, người thợ sẽ phết phía ngoài lớp dầu thông mỏng. Để làm ra một chiếc nón lá làng Chuông “chính hiệu”, người nghệ nhân bình thường sẽ phải mất nửa ngày, thậm chí là cả ngày, với nhiều công đoạn, đòi hỏi sự tỉ mỉ, khéo léo cùng bí quyết riêng của dân làng nghề trong làng.

Giữ “lửa” cho nghề

Nét đẹp độc đáo mà làng Chuông vẫn còn lưu giữ được đến ngày nay là phiên chợ họp mỗi tháng 6 phiên vào các ngày 4, 10, 14, 20, 24 và 30 âm lịch. Cả phiên

chợ hàng trăm người bán, hàng nghìn người mua, nhưng chỉ có một sản phẩm duy nhất là nón và các nguyên liệu làm nón. Nếu đến thăm làng Chuông vào đúng ngày diễn ra phiên chợ, du khách sẽ thấy nón được xếp từng chồng dài, trắng lóa.

Tuy vậy, cũng như nhiều làng nghề khác, nghề nón làng Chuông cũng trải qua không ít thăng trầm. Đặc biệt, thời gian gần đây, nhu cầu sử dụng nón của người dân ngày một giảm, thu nhập so với công sức bỏ ra quả thực còn rất thấp. Một thợ làm nón nhanh nhất cũng chỉ được 2 chiếc/ngày. Mỗi chiếc nón được làm từ những nguyên liệu tốt, tỉ mỉ và khéo léo có thể bán với giá hơn 100.000 đồng/chiếc. Ngoài ra, những chiếc nón được làm bởi những phụ nữ còn trẻ, khâu khéo cũng có thể bán với giá 70.000 đồng, những chiếc nón mũi khâu kém tinh tế hơn có

giá từ 30.000 - 40.000 đồng.

Thu nhập thấp nên những người trẻ làng Chuông lớn lên đa số đều lên các thành phố làm các công việc khác. Từng gắn bó với nghề làm nón nhiều năm, chị Phạm Thị Diệp cho biết, gia đình chị gồm 5 người, thu nhập chỉ trông chờ vào mấy sào ruộng, trước đây, các thành viên trong gia đình cùng tranh thủ khâu nón, nhưng do thu nhập từ làm nón thấp nên chị đã chuyển sang làm công nhân, thu nhập từ 7 - 8 triệu đồng/tháng.

Để gìn giữ và phát triển nghề truyền thống, ngày nay, các bậc cao niên trong làng vẫn luôn tâm niệm rằng, ngoài làm nghề, cũng cần tìm cách truyền nghề và động viên con cháu giữ nghề. Trong căn nhà nhỏ, cụ Phạm Thị Nhung, năm nay đã hơn 80 tuổi, mặc dù mắt đã mờ, tay không còn linh hoạt như xưa nhưng cụ

vẫn miệt mài chỉ dạy từng đường kim, mũi khâu cho lớp trẻ. “Khi tôi 6, 7 tuổi đã biết khâu nón một cách thành thạo. Dấu vết nghề nón in hằn trên từng ngón tay của người thợ qua những vết kim đã đen màu theo thời gian” - cụ Nhung tâm sự. Sợ nghề làm nón thất truyền, cụ Nhung vẫn thường xuyên dạy nghề cho thế hệ trẻ có niềm yêu thích, đam mê. Các con cháu của cụ cũng được cụ truyền dạy nghề hằng ngày. Với cụ, đó là cách để nghề đi được xa hơn, sâu rộng hơn đến với mọi thế hệ.

Từ cuối năm 2012, Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ Khoa học và Công nghệ) đã công nhận sản phẩm nhãn hiệu tập thể “Nón Chuông” cho nghề làm nón tại xã Phương Trung. Sự kiện này đánh dấu bước phát triển mới cho nón làng Chuông và cũng là điều kiện tốt để làng nghề làm nón mở rộng thị trường. Được biết, xã Phương Trung dự kiến sẽ xây dựng, phát triển nón làng Chuông thành sản phẩm thuộc Chương trình “Mỗi xã một sản phẩm”. Điều này hứa hẹn góp phần đưa “nón Chuông” tiếp cận được sâu rộng với những thị trường mới.

Cùng với đó, địa phương này cũng đã tính đến giải pháp sẽ xây dựng làng Chuông trở thành điểm du lịch làng nghề. Tuy nhiên, để thực hiện được mục tiêu này, đầu tiên sẽ phải đào tạo, bồi dưỡng kiến thức về du lịch cho cán bộ địa phương và các hộ dân làng nghề, xây dựng chuẩn hóa thuyết minh về các điểm đến du lịch. Đồng thời, cần có những thông tin định hướng thị trường, tạo điều kiện để tham gia các hội chợ quảng bá, giới thiệu sản phẩm làng nghề... Như vậy, uy tín của nón làng Chuông sẽ càng được khẳng định và mở ra cơ hội mới trong việc bảo tồn, phát triển nghề nón.■

sẽ là thách thức lớn của ngành kế toán - kiểm toán trong vai trò hỗ trợ nền kinh tế nước ta hội nhập với mục tiêu minh bạch hóa và đồng bộ hóa thông tin tài chính Việt Nam vào khuôn khổ chung của thế giới.

Ngoài ra, hoạt động kiểm toán trên thế giới đang có sự thay đổi lớn. Đơn cử, Cơ quan Thị trường và Cạnh tranh Anh quốc yêu cầu tách biệt hoạt động kiểm toán và hoạt động tư vấn, hay Ủy ban Dịch vụ Tài chính Hàn Quốc thực hiện chỉ định đơn vị kiểm toán đối với các công ty niêm yết thỏa mãn điều kiện nhất định. Những thay đổi về việc tiếp cận kiểm toán ở các nước sẽ đặt ra nhiều thách thức mới, buộc Việt Nam phải thay đổi.

□ **Từ góc độ một DN làm công tác tư vấn, theo ông, DN Việt Nam cần chuẩn bị như thế nào để có thể áp dụng thành công IFRS?**

- Theo tôi, áp dụng thành công IFRS không chỉ về vấn đề kỹ thuật như suy nghĩ của một vài DN mà còn là việc tạo ra động lực mới cho DN thực hiện chuyển đổi

Năm 2020, thị trường kế toán...

(Tiếp theo trang 31)

với sự đồng thuận rộng rãi của các bên liên quan, từ lãnh đạo cao cấp đến các cấp quản lý và điều hành hoạt động, cũng như đảm bảo quyền lợi của các bên có liên quan (cổ đông, ngân hàng, cơ quan thuế...).

Áp dụng IFRS được kỳ vọng tạo ra sự minh bạch hơn về thông tin, nâng cao quản trị DN và tăng giá trị DN đối với các nhà đầu tư. Tuy nhiên, đây là những giá trị mang tính kỳ vọng khi các xung đột lợi ích trong ngắn hạn được quản trị hiệu quả. Quá trình chuyển đổi áp dụng IFRS có thể lộ ra các vấn đề lớn trong cơ cấu quản trị, quy trình hoạt động, đội ngũ nhân sự và các vấn đề có tính lịch sử. Vì vậy, DN áp dụng thành công IFRS là DN thực hiện các bước đánh giá tác động sớm để có một phân tích đầy đủ về cả tác động tiêu cực và tích cực, từ đó, xây dựng lộ trình áp dụng riêng của DN để giảm

thiểu tác động tiêu cực, phát huy các tác động tích cực trước khi chính thức chuyển sang IFRS.

□ **Ông dự đoán như thế nào về xu hướng phát triển của thị trường dịch vụ kế toán - kiểm toán trong năm 2020?**

- Cũng giống như dự báo về xu hướng tích cực của nền kinh tế Việt Nam trong năm 2020, tôi cho rằng, thị trường kế toán - kiểm toán Việt Nam sẽ tiếp tục sôi động, phát triển đa dạng cả về loại hình cũng như quy mô dịch vụ. Bên cạnh đó, việc Bộ Tài chính sẽ công bố Đề án Áp dụng IFRS của Việt Nam trong năm 2020 được kỳ vọng mở ra một thị trường lớn cho dịch vụ kế toán - kiểm toán trong nước, đồng thời cũng đặt ra nhiều thách thức mới, đòi hỏi các cơ quan quản lý nhà nước cần hoàn thiện hơn công tác quản lý và giám sát trong lĩnh vực này.

□ **Xin trân trọng cảm ơn ông!■**

Đội tuyển ấn tượng nhất trong năm

Cúp bóng đá châu Á 2019 (2019 AFC Asian Cup) với chu kỳ 4 năm 1 lần, do Liên đoàn Bóng đá châu Á (AFC) tổ chức. Giải đấu được tổ chức tại Các Tiểu vương quốc Ả Rập Thống nhất (UAE) từ ngày 05/01 - 01/02/2019. Cúp bóng đá châu Á 2019 là kỳ Cúp bóng đá châu Á đầu tiên có 24 đội tranh tài, theo thể thức mới này, các đội bóng lọt vào vòng chung kết thi đấu vòng bảng gồm 6 bảng (mỗi bảng 4 đội), tiếp theo là vòng loại trực tiếp gồm 16 đội. Giải tăng số đội tham dự từ 16 lên 24 để tạo cơ hội cho các đội bóng trình độ trung bình được tham dự vòng chung kết.

Sang UAE dự Cúp bóng đá châu Á, thầy trò Park Hang-seo mang theo hành trang là chức vô địch AFF Cup 2018. Tuy nhiên, khó khăn chồng chất khi khi đội tuyển Việt Nam nằm cùng bảng D với Iran, Iraq và Yemen. Sau khi thua ngược Iraq 2-3, Việt Nam tiếp tục thất bại 0-2 dưới tay ứng viên hàng đầu Iran. Nhưng ở vào thế chân tường, đội đã đánh bại Yemen 2-0 để đi tiếp với tư cách 1 trong 4 đội xếp thứ ba vòng bảng đạt thành tích tốt nhất. Ở vòng đấu loại trực tiếp với Jordan, Việt Nam đã vượt qua đối thủ mạnh này sau loạt đá penalty nghẹt thở 4-2 (2 đội hòa 1-1 trong 120 phút). Tại tứ kết, đội tuyển Việt Nam chỉ đành chịu thua Nhật Bản 0-1 vì quả phạt đền được xác định bởi công nghệ VAR. Đây là lần thứ 2 trong lịch sử Việt Nam vào đến tứ kết sân chơi cao nhất châu lục và qua đó đặt nền móng cho những hành trình ấn tượng tiếp theo trong năm 2019.

Tại vòng loại World Cup 2022 khu vực châu Á, lá thăm kỳ lạ đã đưa Việt Nam cùng bảng G với 3 người láng giềng trong khu vực Đông Nam Á là Thái Lan, Indonesia và Malaysia, cùng đội bóng hùng mạnh UAE. Thế nhưng thầy trò Park Hang-seo đã khiến tất cả phải ngỡ ngàng sau 5 trận, đội tuyển bóng đá Việt Nam có tới 3 thắng và 2 hòa, tạm dẫn đầu bảng G. Đánh bại Malaysia, Indonesia, UAE, hòa Thái Lan 2 trận lượt đi và về, tạo ra lợi thế để đua tranh suất đi tiếp vào giai đoạn cuối cùng - điều chưa từng xảy ra trong lịch sử bóng đá Việt Nam. Trong nửa đầu năm 2020, “chiến trường” quan trọng nhất với đội tuyển Việt Nam chính là 3 trận đấu còn lại tại vòng loại World Cup 2022. Các trận đấu với Malaysia (tháng 3) và Indonesia, UAE (tháng 6) sẽ mang tính chất quyết định đến tham vọng tiến xa của thầy trò Huấn luyện viên (HLV) Park Hang-seo tại vòng loại World Cup 2022. Hiện tại, đội tuyển Việt Nam đã có 11 điểm sau 5 trận và tạm thời dẫn đầu bảng G.

Một năm bội thu của bóng đá Việt Nam

□ HOÀNG NGÂN

Tiếp nối những thành công trong năm 2018, bóng đá Việt Nam tiếp tục có những thắng lợi làm nức lòng người hâm mộ trên khắp các “mặt trận” trong năm vừa qua. Ở cấp độ tuyển quốc gia, tuyển Việt Nam vào tới tứ kết Asian Cup, hiện đang đứng đầu bảng G, vòng loại World Cup 2022 với thành tích bất bại. U23 Việt Nam vượt qua vòng loại U23 châu Á 2020 với thành tích toàn thắng. Tại SEA Games 2019, bóng đá Việt Nam đã lập kỷ tích với chức vô địch của U22 Việt Nam sau 60 năm chờ đợi và tám Huy chương Vàng thứ 6 liên tiếp của tuyển bóng đá nữ Việt Nam.

Chỉ cần đạt kết quả tốt trong 3 trận còn lại, tám vé đi tiếp sẽ không nằm ngoài khả năng của Park Hang-seo và các học trò.

Tiếp tục đến SEA Games 2019 tại Philippines, Việt Nam tiếp tục rơi vào bảng đấu thách thức, khi có đến 6 đội trong đó có Thái Lan, Indonesia là những đội rất mạnh. Tuy nhiên, thầy trò HLV Park Hang-seo luôn ở thế

vòng bảng, chúng ta thắng với cách biệt 3 bàn để lần đầu đăng quang ngôi vô địch SEA Games. Đây là chức vô địch được mong chờ nhất đối với người hâm mộ thể thao Việt Nam tính từ khi trở lại hội nhập với Đại hội (từ năm 1991). Kỳ SEA Games thành công của bóng đá Việt Nam được tô điểm thêm bằng tám Huy chương Vàng bóng đá nữ của

đội tuyển khiến bóng đá thế giới ngạc nhiên nhất. Hiện nay, đội tuyển Việt Nam đứng thứ 1 Đông Nam Á, thứ 14 châu Á và 94 trên bảng xếp hạng FIFA.

Bóng đá góp phần truyền cảm hứng vào phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội

Gần 2 năm qua, những trận thắng vang dội, tự hào của thầy

trò khiến bóng đá thế giới ngạc nhiên nhất. Hiện nay, đội tuyển Việt Nam đứng thứ 1 Đông Nam Á, thứ 14 châu Á và 94 trên bảng xếp hạng FIFA. khoảnh khắc tượng trưng cho tinh thần Việt Nam bất khuất khiến người hâm mộ xúc động mạnh mẽ. Tính đến thời điểm hiện tại, vị thuyền trưởng Park Hang-seo là HLV ngoại thành công nhất của bóng đá Việt Nam. Bên cạnh thành tích hào hùng, ông Park còn làm được điều vô cùng đáng quý cho chúng ta, đó là giới thiệu tinh thần Việt Nam kiên cường, bất khuất đến bạn bè khắp nơi trên thế giới thông qua các trận đấu của U23 và Đội tuyển Quốc gia. Chiến lược gia người Hàn Quốc đã mang lại những chiến tích lịch sử và các giá trị tinh thần to lớn, đưa thương hiệu bóng đá Việt Nam lan tỏa muôn phương.

Tại buổi gặp mặt hai đội tuyển bóng đá Việt Nam sau khi giành chức vô địch Đông Nam Á, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã xúc động bày tỏ: “Chiến thắng này không chỉ là chiến thắng của thể thao mà là chiến thắng của tinh thần yêu nước, tinh thần Việt Nam, chiến thắng của sự đoàn kết, quyết tâm, là ý thức trách nhiệm lớn trước hàng triệu người dân yêu nước”. Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc nhấn mạnh: “Chính các bạn đã mang vinh quang về cho Tổ quốc Việt Nam yêu dấu, chính các bạn đã góp phần làm rạng rỡ non sông đất Việt. Mong muốn chiến thắng này sẽ truyền cảm hứng mạnh mẽ vào các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội để mọi người chúng ta đóng góp xây dựng đất nước Việt Nam ngày một cường thịnh, phát triển mạnh mẽ hơn trong thời gian tới”.

Đội tuyển bóng đá nữ Việt Nam lần thứ 6 vô địch SEA Games

Ảnh: TTXVN

thượng phong, tiến vào bán kết với tư cách đội duy nhất bất bại và đứng đầu bảng B. Đến bán kết, Việt Nam thắng Campuchia rõ ràng 4-0 nhờ công của Tiến Linh và hat-trick của Hà Đức Chinh. Trận chung kết Việt Nam gặp lại Indonesia, nhưng khác với chiến thắng chật vật 2-1 ở

thầy trò Mai Đức Chung. Chiến thắng 1-0 trong trận chung kết với Thái Lan giúp Việt Nam lần thứ 6 đăng quang, đồng thời trở thành đội giàu thành tích nhất lịch sử Đại hội.

Kết thúc năm 2019 với nhiều thành công, theo đánh giá của FIFA, Việt Nam nằm trong 10

trò HLV Park Hang-seo đã kết nối sức mạnh toàn dân tộc Việt Nam. Niềm vui, niềm tự hào dân tộc mà bóng đá Việt Nam đã mang lại cho người hâm mộ nước nhà thông qua những chiến thắng trên sân cỏ thực sự là vô giá. Chỉ có bóng đá mới mang lại những hình ảnh,

INTOSAI hỗ trợ tích cực cho các SAI toàn cầu

Những năm vừa qua, Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI) đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận trong việc thực hiện các mục tiêu của Kế hoạch chiến lược 2017-2022, đóng góp to lớn cho cộng đồng kiểm toán quốc tế. INTOSAI đã hỗ trợ tích cực cho các SAI trên toàn cầu để giải quyết mọi khó khăn, giúp các SAI hoàn thành nhiệm vụ chuyên môn.

Năm 2019, INTOSAI đã làm việc với Ngân hàng Thế giới và các nhà tài trợ để lên kế hoạch thực hiện chiến lược mới cho giai đoạn 2020-2030 (đã được phê duyệt từ tháng 7/2019).

Cơ quan Sáng kiến phát triển của INTOSAI (IDI) đóng một vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy triển khai Kế hoạch chiến lược INTOSAI. IDI luôn hỗ trợ các SAI tăng cường năng lực, hướng đến đóng góp cho các mục tiêu của Kế hoạch chiến lược INTOSAI.

Năm vừa qua, Tạp chí INTOSAI đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ chia sẻ thông tin về lĩnh vực kiểm toán trong khu vực công. Tạp chí luôn duy trì tình hình tài chính vững chắc và đang tiếp tục cải thiện hơn nữa về mọi mặt.

ASEANSAI góp phần thúc đẩy kiểm toán khu vực công

Trong năm qua, Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao Đông Nam Á (ASEANSAI) đã có những hoạt động tích cực đóng góp quan trọng cho sự phát triển của cộng đồng cũng như đẩy mạnh trao đổi thông tin giữa các SAI thành viên.

Tháng 7/2019, ASEANSAI tổ chức Hội nghị cấp cao lần thứ 5 tại Lào, làm tiền đề cho sự thành công của Đại hội ASEANSAI diễn ra vào tháng 11/2019 tại Malaysia. Tháng 11/2019, Hội thảo chung đầu tiên của Hiệp hội Các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN), Hội đồng Liên

Một số hoạt động nổi bật của các tổ chức kiểm toán trong năm 2019

□ THANH XUYỀN

Trải qua năm tài chính 2019 với nhiều khó khăn, thách thức, các tổ chức kiểm toán quốc tế và khu vực với sự đồng thuận của các thành viên và sự hỗ trợ tích cực của các đối tác đã có nhiều hoạt động nổi bật, đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận.

Các tổ chức kiểm toán khu vực - INTOSAI tham dự Hội nghị thảo luận về Mục tiêu phát triển bền vững 16 của Liên Hợp Quốc tại Italia tháng 5/2019
Ảnh: INTOSAI

ngiht viện ASEAN (AIPA) và ASEANSAI cũng đã được tổ chức để đặt nền tảng cho hợp tác tương lai nhằm thúc đẩy trách nhiệm và minh bạch ở Đông Nam Á.

Năm 2019, ASEANSAI đã ký Biên bản ghi nhớ với KTNN Thụy Điển, Na Uy..., thương thảo về việc triển khai hình thức biệt phái các kiểm toán viên của ASEANSAI nhằm tăng cường hiệu quả hợp tác giữa các bên; tích cực thúc đẩy quan hệ hợp tác với các nhà tài trợ và các đối tác phát triển như: Liên minh châu

Âu, Tổ chức Hợp tác kỹ thuật Đức, Ngân hàng Thế giới...

Các SAI thành viên luôn coi trọng tinh thần hợp tác giúp ASEANSAI trở thành một tổ chức ngày càng vững mạnh, góp phần thúc đẩy lĩnh vực kiểm toán khu vực công phát triển để bảo vệ một Cộng đồng ASEAN ổn định và thịnh vượng.

PASAI: Nhiều hoạt động sôi nổi năm 2019

Kết thúc năm tài chính 2019, ông

John Ryan - Tổng Kiểm toán và Kiểm soát New Zealand, Tổng Thư ký Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao Thái Bình Dương (PASAI) - chia sẻ: “Sau một năm giữ cương vị Tổng Thư ký, tôi nhận thấy, Tổ chức đã trải qua một năm với nhiều thách thức, tuy nhiên, PASAI đã đồng lòng để giải quyết những khó khăn và giành được nhiều kết quả đáng ghi nhận”.

Nhờ sự hỗ trợ từ các đối tác phát triển, PASAI đã hoàn thành các mục tiêu trong kế hoạch chiến lược 10 năm. PASAI đã hỗ trợ các SAI thành viên tiến hành đánh giá hiệu quả hoạt động của mình bằng cách sử dụng Khung đo lường hoạt động của các SAI.

Năm vừa qua, SAI New Zealand và một số SAI khác đã tiên phong thực hiện “Phương pháp tự đánh giá tính liêm chính dành cho SAI - IntoSAINT”. PASAI hy vọng công cụ này sẽ được triển khai trên toàn khu vực giúp các tổ chức đánh giá những vi phạm về tính liêm chính.

PASAI cũng tích cực tổ chức nhiều chương trình hợp tác, kết nghĩa với các đối tác trong khu vực và trên thế giới, nhận được nhiều phản hồi tích cực từ cộng đồng. Trong năm qua, PASAI đã tổ chức 63 chương trình bồi trợ kiến thức, tăng cường năng lực cho 220 nhân viên của các SAI, các cơ quan lập pháp, nhân viên của các Bộ, các tổ chức công... PASAI cũng hỗ trợ nhiều SAI thành viên thực hiện các báo cáo kiểm toán chất lượng, kịp thời, tuân theo các chuẩn mực quốc tế.■

(Tổng hợp)

Với sự phối hợp chặt chẽ cùng các cơ quan kiểm toán tối cao (SAI), Cơ quan Sáng kiến Phát triển của Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (IDI) đang tạo ra sự khác biệt thực sự đối với cuộc sống của người dân ở các nước đang phát triển. Dưới đây là một số câu chuyện thành công điển hình.

IDI đồng hành với KTNN Costa Rica trong cuộc chiến chống đói nghèo

Nhận thức được tác động của nghèo đói đối với cuộc sống của người dân, Chính phủ Costa Rica đã phát động Chương trình “Cầu nối phát triển (BTD)”, với mục tiêu giúp đỡ 54.600 gia đình sống dưới mức nghèo khổ ở Costa Rica đến năm 2018.

KTNN Costa Rica, với sự hỗ trợ của IDI, đã xây dựng một kế hoạch kiểm toán để phân tích hiệu lực và hiệu quả của Chương trình BTD.

Ngoài Costa Rica, IDI còn hỗ trợ 10 SAI ở châu Mỹ Latinh thực hiện kiểm toán các chương trình giảm nghèo của chính phủ. Theo đó, các SAI tham gia sẽ lựa chọn chủ đề kiểm toán dựa trên các thách thức cụ thể liên quan đến cuộc chiến chống đói nghèo ở nước họ, như: các chương trình nhà ở xã hội, hệ thống chuyển tiền mặt, phân phát tài liệu trường học, phân phối hạt giống nông nghiệp và phòng chống thiếu máu.

Tăng cường năng lực ứng phó với thảm họa tại KTNN Nepal

Nepal được xếp hạng thứ 11 trên thế giới về rủi ro và tính dễ bị tổn thương do các thảm họa, đặc biệt là động đất. Với sự hỗ trợ của IDI, KTNN Nepal đã thực hiện thành công cuộc kiểm toán về sự ứng phó của Chính phủ đối với trận động đất năm 2015 khiến 9.000 người chết, hơn 22.000 người bị thương và hơn 1 triệu công trình bị phá hủy, cũng như sự chuẩn bị của Chính phủ nước này cho các thảm họa khác trong tương lai. Báo cáo đã được đệ trình lên Tổng thống Nepal, gửi tới Quốc hội và được công bố rộng rãi, với những khuyến nghị hữu ích cho Chính phủ Nepal trong việc cải thiện năng lực sẵn sàng ứng phó với thảm họa.

Hỗ trợ này của IDI đối với KTNN Nepal là một phần của Chương trình kiểm toán quản lý thảm họa ở châu Á. IDI đã tập hợp các kiểm toán viên nhà nước ở 19 quốc gia để xây dựng năng lực thực hiện các cuộc kiểm toán chất lượng cao đối với

các chương trình của Chính phủ, đặc biệt là sự chuẩn bị ứng phó với thảm họa. Kết quả là 15 SAI đã hoàn thành báo cáo, trong đó, 13 báo cáo đã được công bố.

Cải thiện công tác kiểm toán nợ công tại COA

Philippines là một trong nhiều quốc gia phải đối mặt với những thách thức to lớn của vấn đề nợ công. Để tránh tác động tàn phá của việc tăng nợ công, Ủy ban Kiểm toán Philippines (COA) nhận thức được rằng, họ phải đảm nhận vai trò tích cực hơn trong việc kiểm toán các hoạt động vay mượn và thanh toán nợ của Chính phủ. Song tại COA, chưa có bộ phận chuyên trách về kiểm toán nợ công và hầu hết các kiểm toán viên đều thiếu kinh nghiệm trong lĩnh vực này.

Vào năm 2013, IDI đã nhận được tài trợ từ Bộ Ngoại giao Na Uy để thiết kế một chương trình toàn cầu cho các SAI về tăng cường hiệu quả kiểm toán các khoản vay và cho vay. IDI đã phối hợp với nhiều đối

tác để đảm bảo chương trình sẽ đáp ứng các tiêu chuẩn quốc tế và huy động sự tham gia của các kiểm toán viên trên toàn thế giới.

Theo đó, IDI đã xây dựng thành công Sổ tay hướng dẫn về Kiểm toán quản lý nợ công và Khóa học trực tuyến về Kiểm toán các Chương trình khung vay và cho vay (ABLF). Cùng với 23 SAI khác, COA đã tham gia chương trình và bắt đầu con đường tiếp cận mới hướng tới kiểm toán quản lý nợ công.

“Sự tham gia của chúng tôi vào Chương trình của IDI đã giúp mở đường cho việc tái cấu trúc cơ quan kiểm toán của chúng tôi và hiện nay, chúng tôi đã có một bộ phận kiểm toán quản lý nợ công chuyên trách với nhiệm vụ chính là kiểm toán nợ công và công tác quản lý nợ công của Chính phủ”, bà Cora Lea Dela Cruz - Chuyên viên cấp cao tại COA tham gia Nhóm công tác về Kiểm toán nợ công của INTOSAI - chia sẻ.■

(Theo INTOSAI)
TRÚC LINH

SAI Liberia: Vượt qua những thách thức về nguồn nhân lực

Tổng Kiểm toán Nhà nước Liberia Yusador Gaye chia sẻ: Hơn một thập kỷ trước, cuộc xung đột dân sự tàn khốc khiến nhiều người dân Liberia, trong số đó có những nhân tài của đất nước, đã mất mạng hoặc rời khỏi đất nước. Trong khi đó, hệ thống giáo dục ở Liberia vẫn chưa được khôi phục lại, khiến việc thay thế những người này trở nên khó khăn.

Vài năm sau khi chiến tranh kết thúc, Cơ quan lập pháp quốc gia Liberia đã sửa đổi Hiến pháp, theo đó trao cho SAI tính độc lập và quyền hạn lớn hơn. Năm 2013, chúng tôi đã tiến hành đánh giá toàn diện về những thách thức mà SAI phải vượt qua để đạt được nhiệm vụ Hiến pháp đề ra. Kết quả đánh giá cho thấy, mặc dù với nỗ lực của những người đi trước, cho đến nay, khoảng trống về năng lực nhân sự vẫn là một trong những rào cản chính đối với việc đạt được các mục tiêu của chúng tôi. Tại thời điểm đó, không có kiểm toán viên nào được chứng nhận chuyên môn tại SAI Liberia ngoại trừ Tổng Kiểm toán và 2 Phó Tổng Kiểm toán. Đáng báo động hơn là chỉ có khoảng một nửa số nhân viên trong Ban Dịch vụ Kiểm toán của SAI Liberia có bằng cấp kiểm toán, kế toán đầu tiên có liên quan; hầu hết những người còn lại không có bằng đại học hoặc có bằng cấp trong các lĩnh vực không liên quan đến vai trò kiểm toán viên.

Nhằm thu hẹp khoảng cách năng lực, trong ngắn hạn, chúng tôi hướng tầm nhìn vào khu vực tư nhân để thu hút nhân tài dồi dào, bù đắp cho năng lực yếu kém của đội ngũ nhân viên. Kế hoạch dài hạn tập trung vào các nhân viên hiện tại, theo đó đòi hỏi phải xây dựng và thực hiện

Nhiều cơ quan kiểm toán tối cao nỗ lực vượt qua thách thức

□ NGỌC QUỲNH

Trong bài viết này, chúng tôi xin giới thiệu những chia sẻ thú vị của người đứng đầu một số cơ quan kiểm toán tối cao (SAI) chia sẻ về những thách thức mà các SAI gặp phải trong năm 2019 vừa qua và những nỗ lực vượt qua các thách thức này.

Tổng Kiểm toán Nhà nước Kosovo Besnik Osmani chia sẻ tại Hội nghị SAI - Trở thành một tổ chức kiểu mẫu về quản trị tốt
Ảnh: internet

Chiến lược xây dựng năng lực (CBS) giai đoạn 3 năm với mục tiêu ít nhất 60% nhân viên ở các vị trí có trách nhiệm sẽ được chứng nhận chuyên môn. Chúng tôi dự tính rằng, chứng nhận chuyên môn của nhân viên, cùng với kinh nghiệm thực tế và đào tạo nghề do các chuyên gia quốc tế cung cấp sẽ thúc đẩy năng lực của nhân sự và giảm bớt một số thách thức mà SAI gặp phải. Việc phát triển đội ngũ nhân viên hiện tại là một cách tiếp cận hiệu quả hơn về chi phí và toàn diện hơn so với việc thay thế phần lớn kiểm toán viên bằng các tân binh.

Kế hoạch này đã dẫn đến sự cải thiện rõ rệt về số lượng và chất lượng kiểm toán mà SAI Liberia đã tạo ra trong những năm gần đây. SAI Liberia đã

nhận được đánh giá tích cực từ hầu hết các đối tác của mình.

SAI Somali: Thúc đẩy phát triển tổ chức thông qua chiến lược lãnh đạo

Theo chia sẻ của Tổng Kiểm toán Nhà nước Somali Mohamed M. Ali, từ giữa năm 2017-2018, Văn phòng Tổng Kiểm toán Somalia (OAGS) đã nỗ lực thúc đẩy và củng cố mối quan hệ với các bên liên quan chính ở cấp liên bang, các đối tác phát triển, cũng như với các văn phòng kiểm toán của các quốc gia thành viên liên bang.

Hiện nay, SAI Somali có một đội ngũ khoảng 70 người. Khi được trao niềm tin và trách nhiệm, các nhân viên trở nên sẵn sàng và chủ động hơn. SAI đã tổ chức nhiều hội thảo với sự tham

dự của các bên liên quan, các quan chức chính phủ, Nghị viện, các nhóm xã hội dân sự, học viện, các nhóm kinh doanh và các nhà lãnh đạo.

Tuy nhiên, nguồn lực khan hiếm vẫn là một trở ngại lớn để SAI Somali đạt được các mục tiêu đề ra. Trong năm 2019, SAI nhận được rất ít nguồn tài chính. Hơn nữa, ngân sách chính phủ trong năm cũng bị cắt giảm. Tuy nhiên, sự hỗ trợ của các đối tác phần nào giúp chúng tôi vượt qua những thách thức. Chúng tôi tại OAGS hoàn toàn tự tin rằng một sự thay đổi lớn là nằm trong tầm tay của chúng tôi và trong năm 2020, chúng tôi hy vọng sẽ đạt được những tiến bộ lớn hơn.

SAI Kosovo: Tăng cường tác động của các khuyến nghị kiểm toán

Tổng Kiểm toán Nhà nước Kosovo Besnik Osmani cho biết: Trong năm 2018, Văn phòng Kiểm toán Quốc gia Kosovo (KNAO) đã gửi báo cáo trong đó có chứa 1.314 khuyến nghị. Song việc thực hiện các khuyến nghị kiểm toán còn nhiều thiếu sót. Trong năm 2019, chỉ có khoảng 25% các khuyến nghị được thực hiện đầy đủ, 35% khuyến nghị được thực hiện một phần và 40% các khuyến nghị là không được thực hiện.

Để cải thiện việc thực hiện khuyến nghị kiểm toán tại Kosovo, chúng tôi đã hành động

theo nhiều cách. Cùng với Nghị viện Kosovo, chúng tôi đã khởi xướng xây dựng một kế hoạch, trong đó đề ra các biện pháp cụ thể và phối hợp tốt để cải thiện quản lý tài chính công. Ngoài ra, chúng tôi đã tham gia với các bên liên quan khác và với các nhà tài trợ trong Nhóm công tác về Chiến lược cải cách quản lý tài chính công, để thúc đẩy và tăng cường trách nhiệm của các tổ chức công. Để cung cấp các khuyến nghị kiểm toán một cách công khai ở định dạng dễ tiếp cận, chúng tôi hiện đang phát triển cơ sở dữ liệu về khuyến nghị kiểm toán. Theo đó, xã hội dân sự, nhà báo và công chúng có thể theo dõi việc thực hiện khuyến nghị của các tổ chức được kiểm toán.

Bên cạnh đó, cùng với các nhà tài trợ, chúng tôi đang thực hiện các chương trình phát triển năng lực, qua đó cung cấp nhiều ngân sách hơn cho các đơn vị thực hiện các khuyến nghị kiểm toán một cách nhất quán. Điều này cung cấp cho các tổ chức được kiểm toán một động lực hữu hình để thực hiện. Năm nay, Cơ quan Hợp tác Thụy Sĩ tại Kosovo đã áp dụng cách tiếp cận này trong Dự án Phân cấp và Hỗ trợ chính quyền thành phố - DEMOS. Thông qua Dự án, các đô thị của Kosovo nhận được hỗ trợ tài chính trong việc thực hiện các khuyến nghị kiểm toán và được khen thưởng khi thực hiện thành công. Bằng cách này, KNAO đang góp phần cải thiện quản lý tài chính công và cung cấp dịch vụ tốt hơn cho người dân Kosovo. KNAO tin rằng, để một SAI có thể hoàn thành nhiệm vụ của mình và đạt được tác động như kỳ vọng, cần phải áp dụng nhiều công cụ, kỹ thuật khác nhau và hơn hết là huy động sự tham gia của tất cả các bên liên quan trong quá trình này. ■

(Theo INTOSAI CBC)

Tại cuộc khảo sát Top 100 người có ảnh hưởng nhất trong năm 2019 trong lĩnh vực kiểm toán, kế toán, Tạp chí Accounting Today đã đặt câu hỏi với các ứng viên: “Bạn muốn đưa ra lời khuyên nào với các kiểm toán viên để chuẩn bị cho nghề nghiệp trong tương lai?”. Dưới đây là phản hồi, chia sẻ của một số ứng viên.

Karen Abramson - Giám đốc Điều hành, Ban Dịch vụ Thuế và Kế toán thuộc Tập đoàn Wolters Kluwer của Hà Lan:

Bạn có thể dễ dàng bị cuốn vào tính chất bận rộn của công việc hằng ngày, nhưng một điều quan trọng bạn luôn phải ghi nhớ là dành thời gian để lắng nghe khách hàng, chuyên gia cố vấn, đồng nghiệp của bạn và tận dụng mọi cơ hội để học hỏi từ họ trên hành trình nghề nghiệp của mình. Hãy luôn nhớ dừng lại, lắng nghe và học hỏi.

Bất kể nghề nghiệp của bạn là gì, hãy nhớ rằng nghề nghiệp là một hành trình, không phải là đích đến. Cam kết trở thành người học suốt đời và đặt giá trị cao vào

Các kiểm toán viên cần chuẩn bị những hành trang gì cho nghề nghiệp trong tương lai

việc xây dựng mối quan hệ tích cực với các đối tác và bên liên quan. Khi công nghệ cho phép chúng ta làm việc từ bất cứ đâu, giá trị tương tác trực tiếp giữa người với người cũng dễ bị mất đi. Các bạn nên tăng cường học hỏi từ những chuyên gia bên ngoài, những người có thể chia sẻ các thực tiễn tốt nhất về nhiều chủ đề.

Lara Abrash - Chủ tịch kiêm Giám đốc Điều hành Deloitte & Touche LLP:

Các kiểm toán viên (KTV) nên đầu tư thời gian vào xây dựng kỹ năng am hiểu công nghệ để có thể cho phép họ hiểu rõ hơn về các công nghệ đang được khách hàng triển khai cũng như những tác động của công nghệ đối với các mô hình kinh doanh của khách hàng. Điều này đồng thời cho phép các KTV tăng khả năng tận dụng công nghệ và các tập dữ liệu lớn khi thực hiện kiểm toán, áp dụng tư duy phê phán để

phân tích các tập dữ liệu lớn của các khách hàng, từ đó tăng khả năng cung cấp các kết quả, phát hiện kiểm toán được rõ ràng.

Joel Cooperman - Giám đốc Điều hành, Công ty Dịch vụ Kế toán, Thuế và Tư vấn Citrin Cooperman & Co. của Hoa Kỳ:

Lời khuyên của tôi cho các KTV muốn phát triển sự nghiệp trong ngành kiểm toán là cần phải hiểu khách hàng muốn gì và các KTV cần làm những gì. Theo tôi, khách hàng muốn có một “người bạn tin cậy”, một người có thể giúp họ cải thiện công việc kinh doanh và giúp họ đạt được mục tiêu tài chính cá nhân. Để làm điều này, các KTV cần dành thời gian để nỗ lực trở thành một chuyên gia tư vấn thực sự.

Kevin Dancy - Giám đốc Điều hành Hiệp hội Kiểm toán viên Quốc tế (IFAC):

Nắm bắt tốt công nghệ mới và sự thay đổi của công nghệ là lời khuyên của tôi cho các KTV. Tác động của công nghệ đối với DN và chính phủ là nhanh chóng và sâu sắc. Các KTV cần có đủ kiến thức để dự đoán các mối đe dọa về an ninh mạng, đánh cắp dữ liệu đối với công việc kế toán của mình và thiết lập các chính sách để giảm thiểu rủi ro từ các sự cố này, cần nắm bắt những thay đổi, nắm vững các kỹ năng mới cho nền kinh tế kỹ thuật số.

Bên cạnh đó, các KTV cũng cần hiểu phải làm những gì để những thông tin thu thập được trở nên hữu ích cho việc ra quyết định, nhằm đảm bảo tính phù hợp, độ tin cậy, tính đầy đủ và độ chính xác cho các báo cáo tài chính được phát hành”. ■

(Theo Accounting Today)
HOÀNG BÁCH

INTOSAI trao tặng ba giải thưởng danh giá

Tại Đại hội lần thứ 23 của Tổ chức quốc tế Các cơ quan Kiểm toán tối cao (INTOSAI) diễn ra tại Thủ đô Moscow (Nga) vừa qua, 3 giải thưởng danh giá của INTOSAI đã được trao tặng, bao gồm: Giải thưởng Kandutsch, Giải thưởng Staats và Giải thưởng Nhà lãnh đạo trẻ của cơ quan kiểm toán tối cao (SAI).

TS. Margit Kraker - Tổng Thư ký INTOSAI - đã trao Giải thưởng Kandutsch 2019 cho Marta Acosta Zuniga, người nhận giải thay mặt cho SAI Costa Rica cho những đóng góp đáng ghi nhận cũng như vai trò lãnh đạo gương mẫu của Tổ chức.

Giải thưởng Staats 2019 ghi nhận những đóng góp đặc biệt cho Tạp chí INTOSAI đã được ông Gene L. Dodaro - Tổng Kiểm toán Nhà nước Hoa Kỳ - trao cho 3 tác giả: Một là bà Betty Carrion Ruiz (KTNN Ecuador) - tác giả của bài viết “Áp dụng các chuẩn mực và chia sẻ kiến thức để kiểm toán các nỗ lực khôi phục sau thảm họa”. Hai là ông Michelle R. Wong (KTNN Hoa Kỳ) và ba là ông Willemien Roenhorst (Tòa Thẩm kế Hà Lan) - đồng tác giả bài viết “Các SAI và vấn đề thích ứng với biến đổi khí hậu”, trong đó đề cập đến tầm quan trọng của vấn đề thích ứng với biến đổi khí hậu và những thách thức mà các SAI phải đối mặt khi kiểm toán chủ đề này.

Giải thưởng Nhà lãnh đạo trẻ của SAI năm 2019 được trao cho ông Fallon Stephany Arias Calero đến từ SAI Costa Rica vì những ảnh hưởng, sự sáng tạo, sự phát triển cá nhân và giá trị cộng đồng mà ông Calero đã thể hiện.

SAI Mauritius nhận Giải Báo cáo kiểm toán hoạt động tốt nhất năm

Vừa qua, Tổ chức Các cơ quan Kiểm toán tối cao nói tiếng Anh tại châu Phi (AFROSAI-E) đã tổ chức Hội nghị Ban Điều hành và Đánh giá chiến lược thường niên năm 2019. Một trong những điểm nổi bật của Hội nghị là công bố Giải thưởng Báo cáo kiểm toán hoạt động tốt nhất năm 2018.

Giải thưởng trên được tài trợ bởi Văn phòng Kiểm toán quốc gia Thụy Điển, nhằm đánh giá hoạt động của các SAI trong kiểm toán hoạt động, ghi nhận những nỗ lực của SAI để tạo ra các báo cáo kiểm toán hoạt động chất lượng cao, kịp thời, chuyên nghiệp và tôn vinh những nỗ lực của các kiểm toán viên.

Tổng cộng có 11 Báo cáo kiểm toán hoạt động được đề cử cho Giải thưởng này. Theo đánh giá của Ban Giám khảo, chất lượng các báo cáo kiểm toán của

Một số giải thưởng danh giá trong lĩnh vực kiểm toán năm 2019

□ T.XUYỀN - N.QUỲNH

Năm tài chính 2019 khép lại, các cá nhân, DN, tổ chức hoạt động trong lĩnh vực kiểm toán trên toàn cầu đã cùng nhau nhìn lại những thành tích, kết quả đạt được sau một năm phấn đấu, nỗ lực hết mình.

các SAI trong khu vực đang ngày càng được cải thiện; việc tìm ra chủ nhân cho Giải thưởng trở nên khó khăn hơn. Tuy nhiên, cuối cùng, Báo cáo kiểm toán của SAI Mauritius (Đông Phi)

2019 - một năm thành công rực rỡ của Deloitte

Không chỉ vượt qua các hãng kiểm toán trong nhóm Big Four về doanh thu, năm vừa qua, Deloitte đã tập trung vào

Danh hiệu “Môi trường làm việc tốt nhất năm 2019” do Công ty xếp hạng tín nhiệm DN toàn cầu Glassdoor bình chọn cũng đã thuộc về Deloitte. Sau khi xem xét ý kiến đánh giá của đội ngũ

như: DN làm việc tốt nhất cho cha mẹ năm 2019, DN làm việc tốt nhất dành cho phụ nữ do Tạp chí Forbes bình chọn; 1 trong 50 DN hạnh phúc nhất nước Mỹ năm 2020 do Công ty nhân sự CareerBliss bình chọn; Giải thưởng Xuất sắc về quản lý vốn, nhân sự và Danh hiệu 1 trong 100 DN làm việc tốt nhất do Tạp chí Working Mother (Hoa Kỳ) vinh danh; Công ty xếp hạng hàng đầu thế giới Vault bình chọn Deloitte là 1 trong 4 DN tư vấn tốt nhất và còn rất nhiều giải thưởng, danh hiệu khác.

IIA Nam Phi ghi nhận những đóng góp cho kiểm toán nội bộ

Viện Kiểm toán viên nội bộ (IIA) Nam Phi mới đây đã công bố những chủ nhân của các giải thưởng thường niên trong lĩnh vực kiểm toán nội bộ.

Tập đoàn Dịch vụ tài chính Absa, có trụ sở tại châu Phi, đã dành Giải thưởng DN đóng góp nhiều nhất cho nghề nghiệp kiểm toán nội bộ tại Nam Phi trong năm tài chính vừa qua. Absa chuyên cung cấp các dịch vụ tài chính, ngân hàng, đầu tư, quản lý tài sản... Đây là cổ đông lớn của 11 ngân hàng trải rộng khắp các quốc gia như: Botswana, Ghana, Kenya, Mauritius, Mozambique, Seychelles, Nam Phi, Tanzania, Uganda, Zambia, Namibia và Nigeria. Absa cũng có một văn phòng quốc tế tại London (Anh) được mở vào tháng 9/2018.

Giải thưởng Lãnh đạo kiểm toán nội bộ xuất sắc nhất đã thuộc về ông Suren Roopnarain. Danh hiệu Kiểm toán viên nội bộ xuất sắc nhất khu vực tư được trao cho ông Rudzani Nemaangani. Ông Mogoeng Mogoeng được công nhận là Nhà lãnh đạo có đóng góp lớn cho công tác quản trị và bà Nombuyiselo Shabangu được nhận Danh hiệu Kiểm toán viên trẻ tài năng năm 2019...

IIA Nam Phi cho rằng, việc duy trì các giải thưởng trên đã mang lại nhiều hiệu quả tích cực, giúp ghi nhận đóng góp to lớn của những cá nhân, tập thể xuất sắc và chuyên nghiệp trong lĩnh vực kiểm toán, giúp thu hút và phát triển nhân tài trong nghề nghiệp; đồng thời thúc đẩy các cá nhân cũng như cả tổ chức luôn hướng tới sự cải tiến, phát triển không ngừng.■

Ông Mogoeng Mogoeng (thứ 2, từ phải sang) vinh dự nhận giải thưởng

Ảnh: IIASA

“Hướng tới phát triển nghề cá một cách bền vững” đã có những ưu điểm nổi trội và nhận được sự đồng tình của các giám khảo.

Báo cáo này đã mang về giải thưởng lớn đầu tiên cho SAI

phát triển nhân lực, văn hóa DN, đẩy mạnh các quan hệ hợp tác và giành được vô số giải thưởng danh giá.

Tổ chức tình nguyện hàng đầu thế giới Points of Light

nhân sự, phương thức quản lý của các bộ phận lãnh đạo, các yếu tố tại nơi làm việc, sự tồn tại của những yếu tố tiêu cực trong môi trường DN, văn hóa công ty, mối quan hệ với đồng nghiệp...,

TS. Pablo Celi de la Torre - Tổng Kiểm toán Nhà nước Ecuador - lên bục nhận Giải thưởng Staats

Ảnh: INTOSAI

Mauritius, góp phần ghi nhận những nỗ lực của SAI trong suốt thời gian qua. Thành tích của SAI Mauritius cũng sẽ là nguồn cảm hứng, động lực cho tất cả các SAI trong khu vực để phấn đấu, nỗ lực hơn nữa trong những năm tiếp theo.

mới đây đã công nhận Deloitte là một trong những DN đóng góp lớn nhất cho cộng đồng toàn cầu vì đã dành nhiều thời gian, nhân lực, tài chính và có nhiều đóng góp thiết thực khác giúp cải thiện cuộc sống của cộng đồng.

Hãng đã được công nhận là một trong những nơi làm việc tốt nhất toàn cầu năm 2019.

Ngoài ra, Deloitte còn giành được vô số giải thưởng danh giá do các tạp chí lớn, các công ty xếp hạng uy tín trên toàn cầu bình chọn, trong đó phải kể đến

Thách thức lớn chưa từng có

KTĐL đã trở thành bộ phận cấu thành quan trọng của hệ thống quản lý kinh tế nói chung. Hiện nay, ngành KTĐL trên toàn cầu đang phải đối mặt với những thách thức lớn chưa từng có. Áp lực ngày càng tăng cao khi những năm gần đây, nhiều tập đoàn, DN lớn rơi vào cảnh phá sản do sai sót nghiêm trọng trong hoạt động kiểm toán. Các hãng lớn trong nhóm Big Four cũng dễ xảy ra nhiều sai sót và phải đối mặt với những án phạt cao kỷ lục. Hiện tại, Big Four đang phụ trách các dịch vụ kiểm toán cho hơn 90% các công ty lớn được niêm yết trên Sở Giao dịch chứng khoán Australia. Do đó, chất lượng dịch vụ kiểm toán của các hãng này tại Australia càng được quan tâm hơn.

Mới đây, Hội đồng Báo cáo tài chính Australia cùng Ủy ban Chuẩn mực kiểm toán và đảm bảo Australia đã hoàn thành một cuộc khảo sát và công bố Báo cáo mang tên “Chất lượng kiểm toán tại Australia: Quan điểm của các nhà đầu tư chuyên nghiệp”. Báo cáo cho thấy, 93% số người được điều tra đánh giá rằng chất lượng kiểm toán tại Australia chỉ đạt mức độ trung bình. Các hãng kiểm toán được yêu cầu cần đánh giá những thách thức của ngành nghề song song với việc cải thiện chất lượng dịch vụ.

Dù đã có những bước phát triển vượt bậc, khẳng định được vị thế, KTĐL vẫn cần thay đổi, hoàn thiện hơn nhằm đáp ứng

Thách thức mới của ngành kiểm toán độc lập

□ THANH XUYỀN

Những năm gần đây, mối quan tâm dành cho thị trường kiểm toán độc lập (KTĐL) ngày càng được nâng cao sau khi một loạt các tập đoàn, DN lớn trên thế giới bị đẩy vào cảnh phá sản vì nguyên nhân chính là sai sót trong hoạt động kiểm toán.

Các đại diện của Big Four tham dự một hội thảo bàn về những thách thức nghề nghiệp
Ảnh: internet

yêu cầu ngày càng cao, đặc biệt trong thời đại các công nghệ mới ngày càng phát triển mạnh mẽ và xâm nhập sâu vào hoạt động kinh doanh của mọi DN. Không những thế, khối lượng dữ liệu tài chính ngày càng khổng lồ của các DN sẽ tạo ra những thách thức mới chưa từng có cho KTĐL.

Một vấn đề khác được đề cập đến là áp lực cạnh tranh. GS. Ian Gow - Giám đốc Trung tâm Quản trị và Điều hành DN Melbourne tại Đại học Melbourne (Australia), đồng tác giả

cuốn “Big Four: Quá khứ bí mật và tương lai rủi ro của tình trạng độc quyền kế toán toàn cầu” (từng giành Giải thưởng Văn học kinh doanh Ashurst năm 2018 của Australia) - cho biết, các nghiên cứu của ông cho thấy chi phí kiểm toán tại DN thường tăng nhẹ qua các năm và thường giảm mạnh sau khi một cuộc đấu thầu cạnh tranh công khai để lựa chọn hãng kiểm toán mới. Trong nhiều trường hợp, các hãng kiểm toán giành được hợp đồng nhờ đưa ra mức giá phù hợp.

Các hãng kiểm toán lớn cũng phải đề phòng sự trỗi dậy của các hãng nhỏ hơn khi họ cũng có khả năng cạnh tranh cao.

Cẩn trọng khi phân tách lĩnh vực hoạt động

Ông Doug Niven - lãnh đạo điều hành cấp cao của Ủy ban Chứng khoán và Đầu tư Australia - cho rằng, muốn cải tiến chất lượng kiểm toán một cách bền vững, các hãng kiểm toán cần có chiến lược mới và mạnh dạn sửa đổi những thói quen làm việc lạc hậu, các DN cũng cần tập trung vào văn hóa DN và đầu tư phát triển nhân lực.

Các cơ quan quản lý lĩnh vực kiểm toán tại nhiều nước trên thế giới đang khuyến khích các hãng kiểm toán phân tách rõ ràng các dịch vụ kiểm toán và phi kiểm toán, thậm chí nên tách hẳn các công ty con phụ trách hai lĩnh vực riêng biệt này.

PwC UK là hãng kiểm toán đầu tiên có động thái cụ thể. Hãng cho biết sẽ bổ nhiệm một công ty con tập trung vào lĩnh vực KTĐL, một công ty khác tập trung vào lĩnh vực kiểm toán nội bộ và các vấn đề khác. Hãng cũng có kế hoạch tuyển hơn 500

kiểm toán viên, thực hiện các chương trình đào tạo và cập nhật công nghệ mới, tăng số chuyên gia trong mảng kiểm soát chất lượng kiểm toán. Những kế hoạch này dự kiến tiêu tốn của PwC UK khoảng 30 triệu Bảng/năm.

Tuy nhiên, ông Doug Niven cũng cho rằng, các hãng cần thận trọng khi tách biệt hoàn toàn hai lĩnh vực trên, việc chia nhỏ các hãng kiểm toán lớn thành các công ty nhỏ chỉ điều hành lĩnh vực kiểm toán có thể gây ảnh hưởng tiêu cực đến chất lượng kiểm toán.

Ông Matt Graham - một quản lý tại Hãng kiểm toán PwC Australia - cho biết, PwC Australia nói riêng và các hãng kiểm toán lớn khác tại quốc gia này hiện chưa có kế hoạch chia nhỏ các lĩnh vực kinh doanh. Môi trường kinh doanh và các vấn đề pháp lý ở Anh và Australia rất khác nhau, ông cho rằng, hiện các cơ quan quản lý lĩnh vực kế toán, kiểm toán tại Australia cần mở rộng các cuộc thảo luận, tập trung vào các vấn đề quan trọng như: chất lượng kiểm toán, tính độc lập của kiểm toán viên, những xung đột lợi ích, nhu cầu của các DN và các bên liên quan...■

(Theo *Intheblack* và *ASIC*)

Mới đây, một nhóm các viện kiểm toán nội bộ (IIA) thuộc Liên đoàn các Viện Kiểm toán nội bộ châu Âu (ECIIA) đã công bố kết quả một cuộc nghiên cứu, trong đó tập trung phân tích những rủi ro trong lĩnh vực kiểm toán nội bộ (KTNB) trong năm 2020.

ECIIA được thành lập vào năm 2001 với mục đích đại diện cho tiếng nói của ngành KTNB tại châu Âu, nhằm tăng cường công tác quản trị DN thông qua việc thúc đẩy, phát huy vai trò của KTNB.

Nghiên cứu về KTNB thường niên được ECIIA khởi xướng từ năm 2016. Các cuộc khảo sát đã cung cấp nhiều thông tin hữu ích, thiết thực khi xác định những rủi ro trong nghề nghiệp bằng cách phỏng vấn các kiểm toán trưởng (CAE) trên khắp châu Âu.

Cuộc nghiên cứu năm 2019 do 8 IIA tại châu Âu hợp tác, phỏng vấn 46 CAE tại 9 nước đã chỉ ra nhiều thách thức cho mọi DN, sau khi nhận được 530 ý kiến phản hồi từ các chuyên gia trong lĩnh vực kiểm toán trên toàn thế giới, tăng 70% so với năm ngoái.

Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra 10 lĩnh vực tiềm ẩn những rủi ro hàng đầu trong năm 2020 mà các DN sẽ phải đối mặt. Vấn đề đầu tiên được đánh giá tiềm ẩn nhiều rủi ro nhất là an ninh mạng và bảo mật dữ liệu. 78% CAE coi đây là vấn đề của năm 2019, 2020 và nhiều năm sau nữa khi các công nghệ hiện đại ngày

KIỂM TOÁN NỘI BỘ:

Những vấn đề phải đối mặt trong năm 2020

càng phổ biến và tinh vi hơn. KTNB đang phải nỗ lực tìm cách tiếp cận và xử lý những rủi ro trong lĩnh vực này một cách chủ động, phù hợp nhất.

Yếu tố thứ hai được đặt ra là các vấn đề pháp lý ngày càng tăng và phức tạp hơn. 59% CAE được điều tra cho rằng, việc DN phải tuân thủ, thích ứng ngay với nhiều quy định thay đổi đã tạo ra nhiều rủi ro hơn. Không chỉ ở châu Âu, các luật kinh doanh toàn cầu và các quy định nói chung đang ngày càng phức tạp hơn, đặc biệt, các lĩnh vực dịch vụ tài chính đang phải chịu sự giám sát ngày càng chặt chẽ.

Xu hướng số hóa và sự phân tách lĩnh vực kinh doanh cũng được xếp vào một trong 5 vấn đề tạo ra nhiều rủi ro nhất cho DN. 58% số người tham gia điều tra khẳng định rằng, quá trình số hóa và các công nghệ mới luôn ẩn chứa những rủi ro lớn, có thể đe dọa sự tồn tại của DN. Tuy nhiên, nếu các DN biết cách nắm bắt xu thế, họ có thể nắm bắt cơ hội phát triển và tạo ra mức tăng trưởng cao chưa từng có. Các DN cần cân bằng trọng đầu tư vào các lĩnh vực kinh doanh cốt lõi và đầu tư đổi mới công nghệ.

Ngoài những yếu tố nội tại, DN cũng cần theo dõi sát sao vấn đề của

các bên liên quan nếu không muốn chịu chung những rủi ro đáng tiếc. Hơn 1/3 (36%) CAE nhận định rằng, những năm gần đây, rủi ro phát sinh hoặc liên quan đến các bên thứ ba đã tăng nhanh chóng bởi họ có mối quan hệ mật thiết với các DN.

Cũng nằm trong 5 vấn đề hàng đầu tạo ra những rủi ro lớn nhất cho KTNB là uy tín, danh tiếng của DN. Vấn đề này khá trừu tượng so với những rủi ro truyền thống, tuy nhiên, có thể hiểu rằng, nếu các bên liên quan và công chúng có cái nhìn tiêu cực về uy tín của một DN, giá trị cổ phiếu và doanh thu của DN đó sẽ bị ảnh hưởng trực tiếp, đây là rủi ro đáng quan ngại của bất cứ DN nào.

Trong cuộc khảo sát năm 2019, thách thức từ vấn đề tài chính đã nhận được sự quan tâm nhiều hơn của CAE. Khó có thể liệt kê hết những rủi ro mà lĩnh vực tài chính gây ra. Cuối năm 2018, số nợ của các DN trên toàn cầu đã đạt đến một con số kỷ lục, 13.000 tỷ USD. Thực trạng trên một lần nữa kêu gọi các DN cần coi trọng công tác đánh giá rủi ro hơn.

Bên cạnh đó, do chính trị và kinh tế luôn có mối liên hệ chặt chẽ nên những bất ổn về chính trị có thể gây ra những

rủi ro lớn cho kinh tế. Một ví dụ điển hình là sự kiện Brexit (việc Anh rời khỏi Liên minh châu Âu) đã gây ra những lực cản cho nền kinh tế tại Anh nói riêng, toàn châu Âu nói chung.

Nhiều CAE cho rằng, nguồn nhân lực là 1 trong 10 vấn đề tạo ra những rủi ro lớn cho họ, do đó, các DN này luôn tập trung bổ sung nhân sự, thu hút tài năng, phát triển đội ngũ quản lý. Các DN cũng phải giải bài toán nhân lực đáp ứng sự phát triển của công nghệ cao như trí tuệ nhân tạo, số hóa...

Vấn đề quản trị, đạo đức và văn hóa DN đôi khi không được chú trọng tại một số DN, tuy nhiên, có tới 26% CAE cho rằng, vấn đề này tiềm ẩn khá nhiều rủi ro cho KTNB. Do đó, các DN cần chú trọng đến công tác quản trị, ngoài mục tiêu nâng cao giá trị cho cổ đông cần đóng góp tích cực cho cộng đồng.

Cuối cùng, vấn đề biến đổi khí hậu là một trong những lĩnh vực có thể tạo ra nhiều thách thức cho DN. 28% CAE dự báo rằng, đây sẽ là vấn đề tạo ra nhiều rủi ro nhất trong năm 2025 do biến đổi khí hậu đang ngày càng tác động đến hoạt động của các DN.■

(Theo *ECIIA* và *Knowledgeleader*)
YẾN NHI